

IJPS

INTERNATIONAL PEER-REVIEWED
ACADEMIC JOURNAL

ISSN 2667-8268

2023; 5 (1)
MAY 2023

INTERNATIONAL JOURNAL OF POLITICS AND SECURITY [®]

Political Science & International Relations

IJPS INTERNATIONAL JOURNAL OF POLITICS AND SECURITY®

PEER-REVIEWED INTERNATIONAL ACADEMIC JOURNAL

Year: 2023 Volume: 5, Number: 1 / Yıl: 2023, Cilt: 5, Sayı: 1

OWNER AND PUBLISHER/ SAHİBİ VE YAYINCISI

Prof.Dr./ Prof.Dr Fikret BİRDİŞLİ
Association of International Politics and Security Studies
(INTPOLSEC)

EDITOR-IN-CHIEF/ EDİTOR

Prof. Dr. Fikret BİRDİŞLİ
Inonu University
Centre for Strategic Researches (INUSAM)
44280, Malatya-TURKEY
Phone: +90 422 3774505
E-mail fikret.birdisli@inonu.edu.tr
ORCID ID: 0000-0003-3832-7749

ASSOCIATE EDITOR / ALAN EDİTÖRÜ

Prof. Dr. Ahmet KARADAĞ
Inonu University
Faculty of Economic and Administrative Sciences,
Department of International Relations
44280, Malatya-TURKEY
Phone: +90 422 3774288
E-mail karadag.ahmet@inonu.edu.tr
ORCID ID: 0000-0002-4031-0295

CONTAC INFORMATION / İLETİŞİM BİLGİLERİ

Association of International Politics and Security Studies (INTPOLSEC), 44280, Malatya-TURKİYE
Phone: +90 422 3774505- ijps@intpolsec.org
İnönü Üniversitesi, İİBF Ek Bina, Kat:3, 44280, Malatya-TÜRKİYE

Year: 2023 Volume: 5, Number: 1 / Yıl: 2023 Cilt: 5 Sayı: 1

Editor-in-Chief/ Editor

Prof.Dr. Fikret BİRDİŞLİ
Inonu University, Malatya/TURKEY

Associate Editor/Alan Editörü

Prof.Dr. Ahmet KARADAĞ
Inonu University, Malatya/TURKEY

Publication Coordinators/Yayın Koordinatörleri:

Ali ATILGAN
Inonu University, Malatya/TURKEY

Aynur BAŞURGAN
Inonu University, Malatya/TURKEY

Editorial Board/Yayın Kurulu:

Nejat DOĞAN, Anadolu University/Turkey
Arshi KHAN, Aligarh Muslim University/India
Abdulfatah MOHAMED, Hamad Bin Khalifa University/Qatar
Raymond Kwun Sun LAU, Hong Kong Baptist University/China
Deina A. ABDELKADER, University of Massachusetts Lowell/USA
Abdul Majid WADOOD, Institute of Business Research Tokyo/Japan
Konstantinos ZARRAS, University of Macedonia/Greece
Ali HÜSEYİNOĞLU, Trakya University / Turkey
Ertan EFEGİL, Sakarya University/Turkey

Content Editor/İçerik Editörü

Emre Baran PAK
Kilis 7 Aralık University, Kilis/TURKEY

English Language Editors/ Dil Editörleri

Randhir Auluck, University of Westminster/United Kingdom
Froilant T.MALIT, Jr. Cambridge University/United Kingdom
Emre Baran PAK, Kilis 7 Aralık University/Turkey
Fatmanur KAÇAR, KSU University/Turkey
Ünal ŞENOL, TuAF, Language School /Turkey
Muhammad ATAWULLA/ China
Zeynep KAMALAK /Turkey

Cyber Security Advisor and Technical Assistance/Siber Güvenlik ve Teknik Destek

Mustafa CEYLAN

INTERNATIONAL ADVISORY BOARD / Uluslararası Hakem Kurulu

Haluk Alkan

İstanbul University/Turkey

Hamid E. Ali

The American University of Cairo/Egypt

Tayyar Arı

Uludag University/Turkey

Harun Arıkan

Çukurova University/Turkey

Cemil Aydın

The University of North Carolina at Chapel Hill/USA

Ersel Aydınlı

Bilkent University/Türkiye

Pınar Bilgin

Bilkent University/Turkey

Nazım Cafersoy

Devlet İktisat University/Azerbaijan

Mesut Hakkı Çaşın

İstinye University/Turkey

Bezen Balamir Coşkun

İzmir Policy Center/Turkey

Noé Cornago

University of Basque Country/Spain

Akhtem Dzhelilov

Crimean Bussines Institue/Crimea

A.Aslıhan Çelenk

Adana ATU University/Turkey

Katerina Dalacoura

The LSE /UK

Haydar Çakmak

Gazi University /Turkey

Cengiz Dinç

Osmangazi University/Turkey

Federico Donelli

University of Geneva/Italy

Toğrul İsmail

KSÜ University/Turkey

Altynbek Joldoshev

Turkey-Manas University/Kirghizistan

Ragıp Kutay Karaca

İstanbul Aydın University/Turkey

Rasem N. Kayed

Arab American University/Palestine

Christos G. Kollias

University of Thessaly/Greece

Osama Kubbar

Qatar Armed Forces Strategic Studies Center/Qatar

Taras Kuzio

Kyiv Mohyla Academi, Kiev/Ukrania

Tarık Oğuzlu,

Antalya Bilim University/ Türkiye

Haluk Özdemir

Kırıkkale University/Turkey

Sanjay Kumar Pradhan

Pandit Geendeyal Pet. Uni./India

Wahabuddin Ra'ees

International Islamic University/Malaysia

Yaşar Sarı

Abant İzzet Baysal University/Türkiye

Karori Singh

University of Rajasthan/India

Mehmet Şahin

Polis Academy/Turkey

İlter Turan

İstanbul Bilgi University/ Türkiye

Sibel Turan

Trakya University/Turkey

Fahri Türk

Trakya University/Turkey

David Joseph Wellman

DePaul University/USA

Kristin VandenBelt

University of Delaware/Texas-USA

Can Zeyrek

Philipp-University Malburg/Germany

Taras Zhovtenko

National University of Ostroh Academy/Ukrania

Saira Farooqi

Kinnaird College for Women/Pakistan

Ayman Zain Hayajneh

Yarmouk University/Jordan

Theodore Karasik

Gulf State Analytics/Washington D.C-USA

International Journal of Politic and Security (IJPS) / Uluslararası Politika ve Güvenlik Dergisi (IJPS) is a refereed Journal / Hakemli bir dergidir

International Journal of Politic and Security (IJPS) / Uluslararası Politika ve Güvenlik Dergisi (IJPS) is currently noted in/ aşağıdaki veri tabanlarınca taranmaktadır.

ABOUT JOURNAL International Journal of Politics and Security (IJPS) is an international peer-reviewed academic journal, which aims to provide a platform for publishing and sharing high-quality and original works in the field of politics and security issues with the academic community. So, it is purposed to publish articles that provide original and significant advances in the general area of Political Science, International Relations (IR) with National and International Security Studies. Authors who have any questions about the appropriateness of a potential submission are encouraged to contact the journal Editors.

SCOPE IJPS will be issued as an e-journal every May and October of the year, which adopts the Open Access Policy. Submissions will be accepted via the DergiPark platform to which TÜBİTAK (National Science Agency of Turkey) gives hosting services. Each essay will have a DOI number provided by our journal costlessly.

IJPS has been covered by the prominent index of the field. Our ultimate and indispensable principles in publishing are to have a respected, reliable, independent, and free academic journal that contributes to the epistemological community. So, we cordially invite and encourage you to take part in the advisory or referee board of IJPS to contribute to universal scientific development. Please send your requests and suggestions regarding this topic to Editor fikret.birdisli@inonu.edu.tr with a brief CV (curriculum vitae) to be evaluated by the Board of Editors.

ONLINE MANUSCRIPT SUBMISSION IJPS uses an electronic submission process that is available on the DergiPark website. Before submitting your article, first, read the Manuscript Requirements.

SPELLING GUIDELINES Submissions to IJPS should follow the style guidelines described in the Chicago Manual of Style, Merriam-Webster's Collegiate Dictionary and "Türk Dil Kurumu Yazım Kılavuzu" should be consulted for spelling.

REFERENCES Citations should be numbered sequentially in the text using superscripted digits, under Chicago Manual of Style (16th ed.) guidelines. The first citation of a reference should include full bibliographic information. For subsequent citations, a shortened bibliographic form such as the author's name, title, and page number should be used. When consecutive citations refer to the same work, "Ibid." should replace the bibliographical information in citations after the first, with the page number(s) added if the cited page(s) differ from those included in the immediately preceding citation. Examples of common citation types appear below:

a) Book with a Single Author or Editor:

Joseph S. Nye, *Soft Power: The Means to Success in World Politics*, 1st ed. (New York: Public Affairs, 2004), 48-49.

b) Book with Multiple Authors:

Timothy Dunne, Milja Kurki ve Steve Smith, *International Relations Theories: Discipline and Diversity*, 1st ed. (Oxford: Oxford University Press, 2013), 26.

c) Book with Author Plus Editor or Translator

Barrington Moore, *Diktatörlüğün ve Demokrasinin Toplumsal Kökenleri: Çağdaş Dünyanın Yaratılmasında Soylunun ve Köylünün Rolü*, Çev. Şirin Tekeli ve Alaeddin Şenel, 1. Baskı. (Ankara: V Publishing, 1989).

d) Chapter in an Edited Book

Wolfgang Kersting, "Politika, Özgürlük ve Düzen: Kant'ın Politika Felsefesi", *Kant Felsefesinin Politik Evreni içinde*, ed. Hakan Çörekçiöğlü, 1. bs (İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2010), 60.

e) Journal Article

Christopher Layne, "The Unipolar Illusion: Why New Great Powers Will Rise", *International Security* 17, no. 4 (1993): 8-9.

PUBLISHING Views and opinions in posts that are accepted for publishing and whose referee process is positive belong to their authors, so, oblige neither the journal nor the referees. IJPS is not a carrier of any opinion and realizes publishing by neutral publishing rules and scientific ethics. However, all rights of the manuscripts that are accepted for publication in the journal are deemed to have been transferred to the journal.

We recommend that you keep a copy of the accepted manuscript when your article is accepted for publication. For possible uses of your accepted manuscript, please see our page for sharing your work.

DATA SHARING POLICY This journal encourages authors to share the data obtained because of their research while remaining within the requirements of the universal and legal criteria for the protection of personal rights with scientific ethics and citation rules.

CROSSREF SIMILARITY CHECK Please note that IJPS uses Turnitin to screen papers for unoriginal material. By submitting your paper to the journal, you are agreeing to originality checks during the peer-review and production processes.

OPEN ACCESS POLICY This journal provides immediate open access to its content on the principle that making research freely available to the public supports a greater global exchange of knowledge. Copyright notice and type of license: CC BY-NC-ND.

AUTHOR GUIDELINES

IJPS accepts submissions written in one of the languages of English or Turkish. Turkish submissions should have an English abstract that includes 125-130 words.

IJPS takes four different types of submissions: research articles, reviews, book/report summaries, and letters to the Editor.

Articles and book summaries that were submitted to the journal to be published should not exceed 10.000 words including references and a bibliography with tables and figures. Article titles should be 14 pt. bold and written as flush left per the normal sentence layout. 125-130 word summaries should follow headings and abstracts in all languages and be written as monospaced, 10 pt., in the Times New Roman type font, and justified. At least five keywords, which describe the article, should be included after the abstracts.

The main text should be written with 1,5 line spacing by using 12 pt. Time New Roman type font and paragraphs should be prepared without any indent but with 6 nk. Paragraph spacing. Footnotes should be written with 10 pt., Time New Roman font, and single spacing. After the main text, the bibliography, which was written with 1,5 line spacing and 11 pt.-type font, should be included.

Articles submitted to the journal for evaluation should not include the author(s) and contact information. This information should be included in the manuscript, which is to be prepared additionally.

The cover page should be uploaded to the system in Word format separately from the main text. After the title of the article is written with 14 pt. Calibri type font in a justified page formation, under the title, name, and surname of the author(s), ORCID ID(s); under it, institution and department information; under it, contact information should be written.

The main text should start with the section "Introduction". In this section, the importance of the research summarized information about previous research on this subject, the main problem or hypothesis of the research, and the methodology of the research should be included and mentioned. Main headings after the introduction should be numbered and written in bold type in the normal sentence layout. Sub-headings following main headings should be properly numbered and written in bold and italic type.

Book summaries and reviews in the *IJPS* are short reports of original research focused on important methodological or empirical contributions. This includes but is not limited to new empirical findings, methodological advances, theoretical arguments, as well as comments, and extensions of previous studies, which advance the field.

Letters sent to the *IJPS* and addressed to the Editor are written in a concise form, like articles, and are scientific texts and subject to the same standards as the articles. This kind of text should not exceed 2-4 pages and 1500-3000 words.

Letters including comments on the articles published in the journal should focus on contributing to the scientific field and avoid unnecessary attacks and violations of personal rights.

All posts addressed to the journal should be uploaded in Microsoft Word format (not PDF) and given the page number in the middle.

The author (s) are responsible for compliance with scientific ethics. Any views expressed in the publication are the views of the author (s) and they are not to represent the *IJPS*.

AMAÇ: International Journal of Politics and Security (IJPS), uluslararası politika ve güvenlik çalışmaları alanlarında yüksek kaliteli ve özgün bilimsel çalışmaları akademik çevreler ile paylaşma amacını taşıyan uluslararası hakemli, bilimsel bir dergidir. Bu nedenle IJPS’de Siyaset Bilimi, Uluslararası İlişkiler genel alanı ile Güvenlik çalışmaları alanında yapılan özgün ve alanda önemli ilerlemelere katkı sağlayan makalelerin yayımlanması amaçlanmıştır.

KAPSAM: IJPS, yılda iki defa olmak üzere Mayıs ve Ekim aylarında, Açık Erişim Politikasını benimsemiş bir e-dergi olarak yayımlanmaktadır. Dergi TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu)’ın ev sahipliğini yaptığı DergiPark üzerinden makale kabul etmekte ve tüm süreci bu platform üzerinden yürütmektedir. Dergide yayımlanan her makalenin DOI numarası dergi tarafından ücretsiz sağlanmaktadır.

IJPS ilk sayıdan itibaren alanın önde gelen indeksleri tarafından taranmaktadır.

Yayıncılıkta benimsenen nihai ve vazgeçilmez ilkeler epistemolojik topluluğa katkıda bulunacak saygın, güvenilir, bağımsız ve özgür bir akademik dergiye sahip olmaktır.

ONLİNE MAKALE YÜKLEME IJPS’ye gönderilecek makale, kitap özeti, rapor ve editöre mektuplar DergiPark sitesinde bulunan elektronik gönderim işlemi üzerinden dergiye iletilirler. Makaleler gönderilmeden önce tanıtım sayfasında yer alan yazım ve atıf kuralları dikkatlice incelenmelidir.

YAYIMLANMA Hakem süreci olumlu tamamlanarak yayımlanması kabul edilen gönderilerde yer alan görüş ve düşünceler yazarlarına ait olup, dergiyi ve editörleri temsil etmemektedir. IJPS herhangi bir görüşün taşıyıcısı olmayıp, tarafsız yayıncılık ve bilimsel etik kurallarına göre yayım yapmaktadır. Fakat dergide yayımlanmak üzere kabul edilmiş yazıların, kişisel verilerin korunmasına yönelik düzenlenmiş her türlü hakları dergiye devredilmiş kabul edilir.

VERİ PAYLAŞIM POLİTİKASI IJPS, kişilik haklarının korunmasına yönelik evrensel ve hukuksal ölçütler ile bilimsel etik ve atıf kurallarının gereklilikleri içinde kalarak araştırmalarının sonucunda ulaşılan verilerin paylaşılması konusunda yazarları teşvik eder. Bu bağlamda IJPS, Budapeşte Açık Erişim İnişiyatifi Bildirisi(2001)’ni benimser (<http://acikerisim.ankos.gen.tr/acikerisimsozlugu.htm>).

İNTİHAL DENETİMİ IJPS orijinal olmayan materyalleri ayırt etmek için internet tabanlı Turnitin benzerlik tarama programını kullanmaktadır. Yazarlar dergiye makale göndermekle çalışmaları üzerinde intihal taramasının yapılmasını kabul etmiş sayılırlar.

IJPS’de yayımlanan yazılarda belirtilen düşünce ve görüşler ile bilimsel etik kurallarına uygunluktan yazar(lar) sorumludur. IJPS’de yayımlanan yazılarda yer alan görüşler IJPS ya da yayın kurulunun değil yazarlarının görüşleridir.

Year: 2023 Volume: 5 Number: 1 / Yıl: 2023 Cilt: 5 Sayı: 1

CONTENT / İÇİNDEKİLER

Editorial / Editörden

Essays / Makaleler

- Words from on High: The Impact of the Belt and Road Initiative on Chinese Investment in Sub-Saharan Africa 1-18
Matteo GAROFALO
- Mutual-Grand Strategy Modeling of the Russia-Ukraine War 2022: Balancing the Unbalanced ... 19-72
Mariam ARIBA
- Defining Environmental Security as a National Security Issue 73-94
Berna Aksoy ÖZCAN
- Çin Devlet Başkanı Xi Jinping'in Söylemlerinin Realist, Eleştirel ve Konstrüktivist Güvenlik Yaklaşımları Kapsamında Analizi ve Değerlendirilmesi95-113
Zeynep Elçin KAMALAK
- Rusya-Ukrayna Savaşına Giden Süreç: "Avrasyacılık" Anlayışı Çerçevesinden Bir İnceleme .. 114-144
Hatice DÖNMEZ
- Analyzing Antagonism in the Election of the Philippines Using Agonistic Democracy Paradigm..... 145-162
Christian S. HIPOLAO
- Bölgesel Güven(siz)likten Küresel Güven(siz)liğe Doğu Akdeniz Sorunu 163-183
Mehmet Emin GÜVEN, Fatih TEKİN

Editorial

We are glad to announce the fifth year of IJPS by presenting this issue. In this turning point, seven manuscripts focus on the current debates in the international area such as China, the Russia-Ukraine war, the democracy crisis, and the regional problems of the Mediterranean. In this context, the first article includes an analysis of China's investments in Africa. In this study, the author examines China's footprint in Africa by compiling information from open sources. The author claims that China finances its influence in Africa with Belt and Road Initiative.

The second article is about the Russia-Ukraine War. In this paper, the Author strategizes the Russian-Ukrainian War 2022 based on a game theory and hyper-game theory perspective. Setting the most optimal strategies described and prescribed for each conflicting party is the main objective of this Mutual-Grand Strategy Modeling. It is claimed that by applying a developed balance of deterrence rules and the related equilibria, the war can be terminated by each wave's end in either a theoretic-strategic diplomatic way, military victory, or both.

The third article is about environmental security. In the 1990s, the relationship between security and the environment has been studied intensively due to globalization. As a result of the environmental problems being included in the national security agenda, the elements of the traditional security understanding remained insufficient in the definition of national security. In this study, the Author argues that environmental security is a national security issue. Since environmental threats are different from classical security threats, it is pointed out that environmental security is at least as important as national security in state governance based on human survival.

The fourth article is about discourse analysis of China President Xi Jinping's Speeches. In this context, the rhetoric of the Chinese President was analyzed within the framework of realist, critical, and constructivist security approaches. According to the findings, the speeches of Xi Jinping are suitable for all three security approaches. But, there are more critical security codes than realist security codes, and discourses were relatively distant from the constructivist concept.

The fifth article deal with Russia-Ukraine War. The author analyzes the war in the framework of "Eurasianism. The author finds that the revisionist policies followed by Russia against the threats it perceives from the USA and the West are based on the doctrine of the "near periphery" and it is revealed that the policy of "Eurasianism" does not give the expected results, especially when the possible consequences of its aggressive policies towards Ukraine are taken into account.

The sixth article is very different and interesting in dealing with the issue of antagonism, and agonistic democracy. The author focuses on the elections in the Philippines and tries to explain the nature of conflict during elections using the Agonistic

The last article for the fifth volume is about regional security. The Authors of this paper focus on the Eastern Mediterranean area by using the spillover effect in the neo-functionalist approach. According to the Authors just as cooperation that started in the economic field can create a spillover effect in the fields of politics, security, and culture, the escalation of a regional crisis, the increase in the arms race, the polarizations, and the escalating effects of the great powers create a reverse spillover effect. They reach the conclusion that establishing regional security is an important factor in contributing to global security.

We hope to meet with new articles in the next issue.

Editor-in-Chief

Editörden,

Bu sayı ile IJPS'nin beşinci yılını duyurmaktan mutluluk duyuyoruz. IJPS için bir dönüm noktası olan Beşinci Cilt'in ilk sayısı, içerdiği yedi makale ile Çin, Rusya-Ukrayna savaşı, demokrasi krizi ve Akdeniz'in bölgesel sorunları gibi uluslararası alandaki güncel tartışmalara odaklanıyor. Bu bağlamda ilk makale, Çin'in Afrika'daki yatırımlarının bir analizini içermektedir. Yazar bu çalışmasında açık kaynaklardan bilgi derleyerek Çin'in Afrika'daki ayak izini incelemektedir. Makalenin bulgularına göre Yazar, Çin'in Afrika'daki nüfuzunu Kuşak ve Yol Girişimi projesi ile finanse ettiğini ileri sürüyor.

İkinci makale Rusya ile Ukrayna arasındaki savaş hakkındadır. Bu yazıda Yazar, 2022 Rus-Ukrayna Savaşı'nı bir oyun teorisi türü olan Hiper Oyun Teorisi perspektifine dayanarak stratejilendiriyor. Bu strateji modellemesinin hedefi çatışan taraflar için açıklanan ve öngörülen en uygun stratejileri belirlemektir. Makalede gelişmiş bir caydırıcılık ve denge politikası uygulanarak, savaşın her dalgasının sonunda teorik-stratejik bir diplomatik yolla, askeri zaferle veya her ikisiyle birden sonlandırılabilceği iddia ediliyor.

Üçüncü makale çevre güvenliği ile ilgilidir. 1990'lı yıllarda güvenlik ve çevre ilişkisi küreselleşme nedeniyle yoğun bir şekilde çalışılmaya başlanmıştır. Çevre sorunlarının ulusal güvenlik gündemine alınması sonucunda ulusal güvenlik tanımında geleneksel güvenlik anlayışının unsurları yetersiz kalmıştır. Yazar bu çalışmasında çevre güvenliğinin bir ulusal güvenlik sorunu olduğunu savunmaktadır. Çevresel tehditler klasik güvenlik tehditlerinden farklı olduğu için insan bekasına dayalı devlet yönetiminde çevre güvenliğinin en az ulusal güvenlik kadar önemli olduğuna dikkat çekilmektedir.

Dördüncü makale, Çin Devlet Başkanı Xi Jinping'in konuşmalarının söylem analizi üzerinedir. Bu bağlamda Çin Devlet Başkanı'nın söylemleri Realist, Eleştirel ve Konstrüktivist güvenlik yaklaşımları çerçevesinde analiz edilmiştir. Bulgulara göre Xi Jinping'in konuşmaları her üç güvenlik yaklaşımına da uygundur. Ancak, Xi Jinping'in konuşmalarında daha fazla Realist güvenlik kodları mevcuttur ve söylemleri Konstrüktivist anlayıştan göreceli olarak uzaktır.

Beşinci makale de Rusya ve Ukrayna arasında yaşanan savaş ile ilgilidir. Fakat bu makalede Yazar, savaşı "Avrasyacılık" çerçevesinde incelemektedir. Yazar bu makalesinde, Rusya'nın ABD ve Batı'dan algıladığı tehditlere karşı izlediği revizyonist politikaların "yakın çevre" doktrinine dayandığını tespit etmekte fakat özellikle de Ukrayna'ya yönelik saldırgan politikalarının olası sonuçları dikkate alındığında bu "Avrasyacılık" politikasının beklenen sonuçları vermediğini ileri sürmektedir.

Altıncı makale ise antagonizm ve agonistik demokrasi konusunu ele alması açısından çok farklı ve ilginç bir çalışma olarak karşımıza çıkıyor. Yazar, Filipinler'deki seçimlere odaklanıyor ve seçimler sırasındaki çatışmanın doğasını agonistizmi kullanarak açıklamaya çalışıyor.

Beşinci cildin son maddesi ise Bölgesel Güvenlikle ilgili. Bu makalenin yazarları, neo-fonksiyonist yaklaşımdaki yayılma etkisini kullanarak Doğu Akdeniz Bölgesine odaklanmaktadır. Yazarlara göre, ekonomik alanda başlayan işbirliği nasıl siyaset, güvenlik ve kültür alanlarında yayılma etkisi yaratabiliyorsa, bölgesel bir krizin tırmanması, silahlanma yarışının artması, kutuplaşmalar ve tırmanan etkiler ise ters bir yayılma etkisi yaratır. Çalışmanın sonunda yazarlar bölgesel güvenliği sağlamanın küresel güvenliğe katkıda bulunmada önemli bir faktör olduğu sonucuna varıyorlar.

Bir sonraki sayıda yeni çalışmalarda buluşmak dileğiyle.

Editör

Words from on High: The Impact of the Belt and Road Initiative on Chinese Investment in Sub-Saharan Africa

Matteo GAROFALO¹

Abstract

As China increasingly asserts itself as a global superpower, western academics, and policymakers have grown evermore wary of the nation's actions abroad. One particular field of concern has involved the perception of a growing Chinese footprint in Sub-Saharan Africa, financed and directed by the Chinese Belt and Road Initiative (BRI). Using open-source research, this paper attempts to determine if, indeed, Chinese investment in Africa is growing. Additionally, this paper attempts to determine if and to what extent Chinese investment in Africa is the result of the BRI. Ultimately, this paper concludes that Chinese investment in Africa has – counterintuitively – decreased since the introduction of the BRI. This paper attempts to establish how the faulty perception of increased Chinese presence in Africa could come to be so commonly accepted, and why this might be the result of western readers unwisely taking the words of Chinese officials at face value.

Keywords: *Belt and Road Initiative, Foreign direct investment, Public-private partnerships, Chinese Communist Party, Debt-trap diplomacy, Development Finance*

1. Introduction

On September 8, 2013, recently appointed Chinese Premier Xi Jinping unveiled a significant policy objective during a speech at Kazakhstan's Nazarbayev University. In his words, Xi's ambition was to build an "economic belt along the Silk Road," a trade and investment corridor that would re-create the pathways of commerce that built ancient China². In the following months, this ambition would slowly begin to form into official Chinese government policy and commensurately would grow in scale. Now titled 一带一路 (lit. "One Belt One Road") and known to the west as the "Belt and Road Initiative" (BRI), the project sought to change China's role in the world economic order, placing it in a position more becoming of a genuine global superpower³.

An increasingly important element of BRI would be the continent of Africa, which offered significant economic opportunities long made unfeasible by conflict and instability. Africa would be referenced more in official Communist Party of China (CCP) documents, and

¹ University of Maryland, Baltimore/USA, matteo.garofalo@outlook.com, ORCID ID 0000-0002-8492-9575

Date of Arrival : 31.08.2022- **Date of Acceptance** : 16.12.2022- **DOI**: 10.53451/ijps.1169214

² Wu, J. (2013, September 8). *Xi Proposes a "New Silk Road" with Central Asia*. China Daily. https://www.chinadaily.com.cn/china/2013xivisitcenterasia/2013-09/08/content_16952228.htm

³ Smith, J. (2018, August 9). *China's Belt and Road Initiative: Strategic Implications and International Opposition*. The Heritage Foundation. <https://www.heritage.org/asia/report/chinas-belt-and-road-initiative-strategic-implications-and-international-opposition>

speeches by high-ranking officials. In May 2017, Xi declared “(BRI) focuses on the Asian, European, and African continents. All countries, from either Asia, Europe, Africa or the Americas, can be international cooperation partners”⁴. In July of 2018, Xi used his first international trip following his appointment to a second term to launch a tour of four African states: major BRI partners Djibouti, Senegal, Rwanda, and South Africa⁵. In April 2019, Xi touted the BRI’s collaborative outreach to “international and regional organizations such as the African Union”⁶, and in June 2020, he was a guest of honor at an African Union summit addressing Covid-19⁷.

As the official Chinese narrative focuses more and more on Sub-Saharan Africa, the question is then raised of just how significant are the Middle Kingdom’s intentions for the Dark Continent. According to both eastern and western media, the BRI is transforming Africa into a foundational element of China’s international trade and diplomacy strategies. However, appearances are often deceiving. The words of government officials may demonstrate intention, but they do not necessarily reflect realities on the ground. This paper attempts to judge to what degree the Chinese economic footprint is growing in Africa, and to what degree this can be attributed to the Belt and Road Initiative. The answers to these questions have ramifications not only for the Chinese state, and not only for BRI-affiliated African states, but also for the western states which often view China as a rival.

2. Historical and Political Context

2.1 Structure of the Belt and Road Initiative

Rather than a single organization or program, the BRI is best looked at as a catchy name encompassing the entirety of Chinese foreign direct investment (FDI) to most regions of the world. According to data provided by the American Enterprise Institute, of the 2,792 Chinese foreign investments cataloged since the inception of BRI, 1,813 (64.9%) have been officially designated as BRI programs. Investments made in certain regions – like the U.S. and Australia – are not designated as BRI projects. However, the vast majority of investments made in the target regions of Africa, the Middle East, East Asia, West Asia, and South America are

⁴ Xi, J. (2017, May 14). *Work Together to Build the Silk Road Economic Belt and The 21st Century Maritime Silk Road*. Belt and Road Forum for International Cooperation. <http://2017.beltandroadforum.org/english/n100/2018/0306/c25-1038.html>

⁵ Deutsche Welle. (2018, July 21). *Chinese President Xi Jinping Pays State Visit to Senegal to Start Four-Nation Tour*. <https://www.dw.com/en/chinese-president-xi-jinping-pays-state-visit-to-senegal-to-start-four-nation-tour/a-44773904-0>

⁶ Xi, J. (2019, April 26). *Working Together to Deliver a Brighter Future For Belt and Road Cooperation*. Ministry of Foreign Affairs of the People’s Republic of China

⁷ Global Times. (2020, June 17). *Full Text: Xi Jinping’s Speech at Extraordinary China-Africa Summit on Solidarity Against COVID-19*. <https://www.globaltimes.cn/content/1191977.shtml>

classified as BRI investments⁸. Viewed in this context, BRI can be defined as the CCP-structured approach to all Chinese investment into developing nations broadly. This definition of BRI is bolstered by the fact that the program was written into the Chinese Constitution in 2017⁹, establishing BRI as a central tenant of foreign policy, rather than a temporary program.

With an understanding of what BRI *is*, it is also important to understand what it is not. Despite the presence of the term “Communist” in the name of the Chinese Communist Party, modern China is not a centrally planned state. While the CCP wields tremendous power over all personal and business activities in the country, it cannot wield this power in all places and at all times. Instead, it is far more pragmatic to allow private enterprise to take its course and then either co-opt or steer this private enterprise along the way. Academics refer to this system with terms like “state capitalism” or “fascism”¹⁰. Thusly, there is no unified BRI department that individually selects and approves the FDI projects of Chinese companies (private or state-run). Rather, FDI projects are classified under BRI so long as they broadly meet the goals of the program. There is no BRI department in Beijing that makes investment projects happen.

In organizational terms, there are two government bodies that were legislatively created to implement BRI goals, these being the Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB) and the Silk Road Fund (SRF). Of these, the former provides loan financing for BRI projects, while the latter provides direct investments into BRI projects on the part of the Chinese state. The AIIB can be seen as China’s answer to institutions like the World Bank or International Monetary Fund (IMF); it is a multinational partnership of banks that provide stakes that are then re-invested into BRI-linked projects. Although 92 countries have banks that are party to the AIIB, Chinese banks hold a 27% ownership stake, more than triple that of second-place shareholder India. By contrast, the SRF is wholly owned by the Chinese state through a series of sub-departments and proxy entities, which in turn purchase stakes in BRI projects outright. AIIB received an initial capitalization of \$100 billion¹¹, while SRF has publicly disclosed comparatively more modest investments totaling \$6 billion¹².

⁸ American Enterprise Institute. (2022). *China Global Investment Tracker*. <https://www.aei.org/china-global-investment-tracker/>

⁹ Russel, D., & Berger, B. (2020, September). *Weaponizing the Belt and Road Initiative*. Asia Society Policy Institute. https://asiasociety.org/sites/default/files/2020-09/Weaponizing%20the%20Belt%20and%20Road%20Initiative_0.pdf

¹⁰ DiLorenzo, T. (1994, June 1). *Economic Fascism*. Foundation for Economic Education. <https://fee.org/articles/economic-fascism/>

¹¹ Asian Infrastructure Investment Bank. (2016, January 16). *Articles of Agreement*. <https://web.archive.org/web/20151227144825/http://www.aiib.org/uploadfile/2015/0814/20150814022158430.pdf>

¹² Silk Road Fund. (2017). *Scope of Investment*. <http://www.silkroadfund.com.cn/enweb/23798/23805/index.html>

As the name “Belt and Road Initiative” implies, BRI takes both historical inspiration and policy goals from the Silk Road of antiquity, which lasted between approximately 110 BC and 1450 AD. This Silk Road was composed of a series of overland trading routes stretching between China and Europe while involving large swaths of the Middle East and Central Asia. Several of the actual routes used by the Silk Road have been targeted for rail and road modernization under BRI. However, the primary purpose of BRI is less so to create trade paths and rather to extend a Chinese sphere of influence along these historical routes, providing investment and financing to the various states involved.¹³

Careful readers may note that Sub-Saharan Africa was not a component of the ancient Silk Road, and so would be an unlikely candidate for attempts at a modern revival. Indeed, the heavy BRI investment into Africa and South America demonstrates the extent to which BRI encompasses all Chinese investment into developing nations, rather than a strict attempt to recreate Eurasian trade routes. These regions are classified under the “21st Century Maritime Silk Road,” and they continue to constitute a primary area of focus for the BRI. Despite not being a part of China’s historical sphere of influence, Sub-Saharan Africa is now the third largest recipient of BRI investment following East and West Asia.¹⁴

2.2 Discourse Among Western Nations

Recent years have seen a shift in perception among western leaders towards viewing China in a more adversarial light. The reasons for this shift are numerous and varied, but they are most pronounced within political and military-connected circles. Famously, Federal Bureau of Investigation Director Christopher Wray remarked in 2020 that China posed “the greatest long-term threat to our nation’s information and intellectual property, and our economic vitality”¹⁵. As the perception towards China has soured among America’s ruling class, so too has it increasingly soured among the general population. According to the Gallup polling agency, in 2021, 45% of Americans viewed China as the U.S.’s “greatest enemy.” This number is up from 22% in 2020¹⁶.

¹³ Russel & Berger, 2020

¹⁴ American Enterprise Institute, 2022

¹⁵ Wray, C. (2020, July 7). *The Threat Posed by the Chinese Government and the Chinese Communist Party to the Economic and National Security of the United States*. Federal Bureau of Investigation. <https://www.fbi.gov/news/speeches/the-threat-posed-by-the-chinese-government-and-the-chinese-communist-party-to-the-economic-and-national-security-of-the-united-states>

¹⁶ Savit, A. (2021, March 16). *Chinese Communist Regime Now Seen as America’s Greatest Enemy, Doubling 2020 Percentage*. Center for Security Policy. <https://centerforsecuritypolicy.org/chinese-communist-regime-now-seen-as-americas-greatest-enemy-doubling-2020-percentage/>

In the context of this growing distrust, any action taken by China is viewed with hostility by those within national security circles. BRI's large and very public focus on Africa has drawn critical investigation into potentially nefarious motivations on the part of the CCP. The Asia Society Policy Institute – a think tank primarily funded by western governments and corporate titans – issued a report titled “Weaponizing the Belt and Road Initiative.” The report describes Africa as an “abiding interest,” with BRI investments in the continent serving as “a stalking horse to advance Chinese security concerns.” It continues, “deep suspicion attaches to the BRI and China’s ulterior strategic motives. Some of the mistrust pertains to China’s broader “great game.” Policy analysts and China watchers regularly warn that the BRI is an effort to advance the CCP’s ambitions to secure China’s status as a hegemonic power”¹⁷.

Much of the western criticism towards BRI in China centers around the concept of “debt-trap-diplomacy.” Within this financial/political strategy, struggling nations are provided large loans by international parties who know that these loans will never be repaid. When these loans are eventually defaulted on, the lender demands that collateral payment be made using valuable national assets like land or natural resources. Former U.S. Vice President Mike Pence directly accused China of engaging in debt-trap-diplomacy in Africa through the BRI¹⁸. This argument is strengthened by the existence of the AIIB, which is intentionally structured to resemble bodies like the World Bank and IMF. Both of these institutions have been accused of engaging in debt trap diplomacy themselves¹⁹. Defenders of the BRI have used this similarity to western institutions as a means of justifying Chinese investment in Africa. If western institutions can make such loans – it is argued – then so too may eastern institutions²⁰. Other, more neutral parties argue that Chinese money in Africa has the potential to be a great value to locals so long as investments are made wisely²¹.

All sides in this debate provide compelling arguments. However, all sides intrinsically assume that Chinese investment in Africa is a growing trend and that the BRI is responsible for this growth. If this assumption is proven false, then the debate over debt-trap diplomacy

¹⁷ Russel & Berger, 2020

¹⁸ Pence, M. (2018, October 4). *Remarks by Vice President Pence on the Administration’s Policy Toward China*. White House Archives. <https://trumpwhitehouse.archives.gov/briefings-statements/remarks-vice-president-pence-administrations-policy-toward-china/>

¹⁹ Johnson, J. (2013, June). *The Multilateral Debt Trap in Jamaica*. Center for Economic and Policy Research. <https://www.files.ethz.ch/isn/165818/jamaica-debt-2013-06.pdf>

²⁰ Acker, K., Bräutigam, D., & Huang, Y. (2020). *Debt Relief with Chinese Characteristics*. SSRN Electronic Journal. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3745021>

²¹ Rwangoga, D. (2022, May 25). *China’s Belt and Road Initiative: A Curse or Blessing for African Countries*. Intergovernmental Research and Policy Journal. <https://irpj.euclid.int/articles/chinas-belt-and-road-initiative-a-curse-or-blessing-for-african-countries/>

and Chinese-African investment loses some of its urgency and gravity. While China is continuing to invest in Africa, are they doing so at a growing pace, and is this pace the result of central government action?

3. Analysis

The following analysis is conducted using a dataset entitled the “China Global Investment Tracker,” curated by the American Enterprise Institute²². This dataset is the most comprehensive available to the public through open sourcing-and captures data ranging from 2005 to the present. The Tracker lists all available FDI projects executed by Chinese firms internationally. By analyzing this dataset, it is possible to piece out interesting trends, some of which are directly in conflict with prevailing academic narratives.

3.1 Chinese Investment in Sub-Saharan Africa

The primary question this paper seeks to answer is to what extent the growth in Chinese FDI projects in Sub-Saharan Africa can be attributed to the BRI. However, when attempting to answer this question, an entirely different paradigm was discovered; namely, there does not exist growth in Chinese FDI projects in Sub-Saharan Africa. The amount of Chinese FDI entering the continent varies considerably year by year, and the data does not demonstrate a consistent upward trend.

²² American Enterprise Institute, 2022

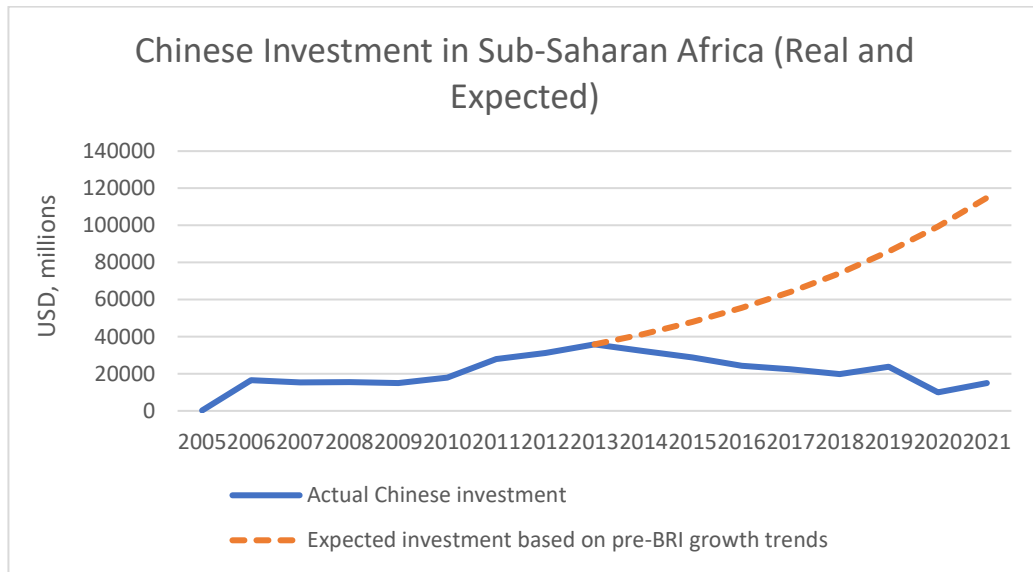
This trend – or lack thereof – is seen when expanding the scope from just Sub-Saharan Africa and instead viewing all of continental Africa, including the more developed North African states.

What both charts do clearly demonstrate is a peak in Chinese FDI in the year 2013. Keep in mind that the BRI was first announced in late 2013. The SRF and AIIB – the two most tangible elements of the BRI – were not formed until 2014 and 2016, respectively. Surprisingly, Chinese FDI in Africa actually peaked *before* the introduction of the BRI. Therefore, there exists no evidence that the BRI has increased Chinese investment in Africa.

It may actually be that the opposite is true. The trendline for Chinese FDI in Africa turned negative beginning in 2014. It is, therefore, plausible to hypothesize that the introduction of the BRI may have in fact *decreased* Chinese investment in Africa. It must, of course, be noted that a significant drop occurred in the year 2020 at the height of the global Covid-19 pandemic. This drop cannot be used as an indicator of the BRI's power as an investment incentive tool. However, the negative investment trend began in 2014 and continued clearly through 2018, well before the pandemic.

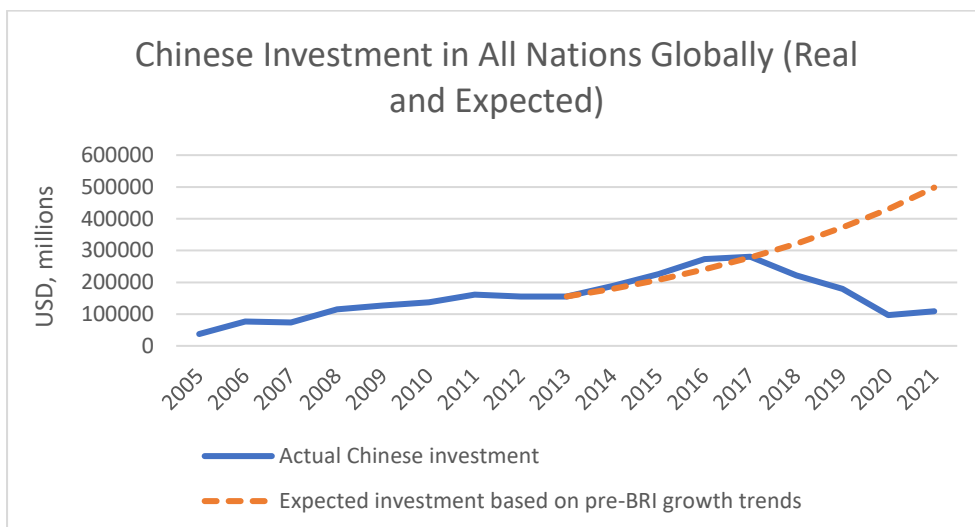
One way of measuring the impact of BRI on Chinese-African FDI is by the use of predictive trendlines. Using the average investment growth rate between 2006 and 2013, one can measure what Chinese FDI in Africa would look like today if the rate of investment remained constant.

Using this method, it can be seen that Chinese-African FDI following the introduction of BRI significantly underperformed the rate of investment before BRI. While this is not sufficient evidence to prove that BRI diminished FDI, it does dispel the notion that BRI increased FDI.

3.2 Chinese Investment Globally

Interestingly, the trends demonstrated in Chinese-African FDI do not necessarily match the trends witnessed in Chinese-Global FDI. The China Global Investment Tracker dataset includes data on Chinese investments outside of Africa as well, which allows for valuable analysis.

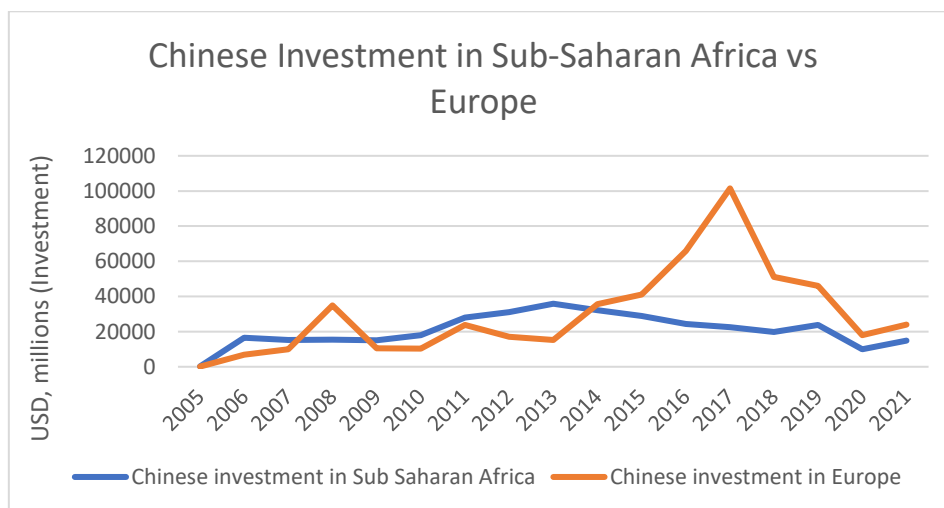

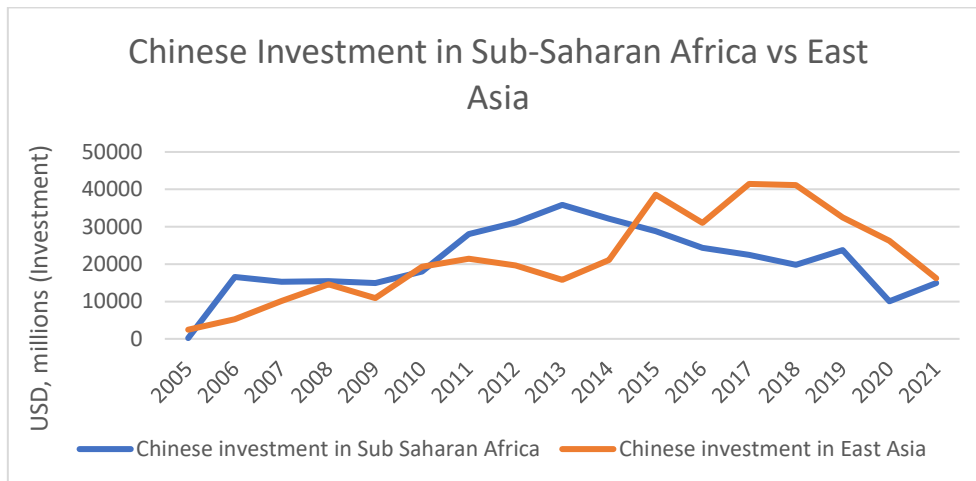
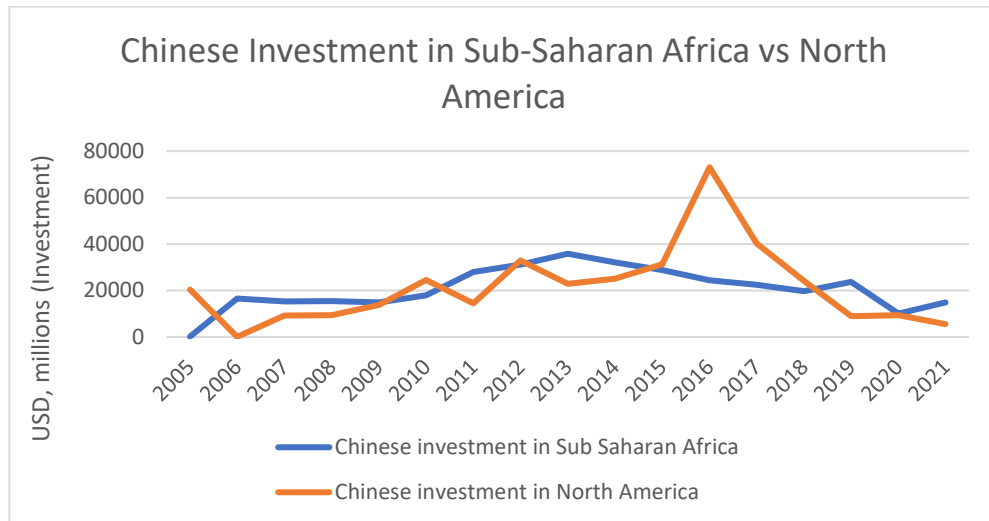
Chinese FDI in the world at large did not peak until 2017. However, after this point, FDI figures decreased, including in the two years preceding the Covid-19 pandemic. It is interesting to note how – for the years 2014, 2015, 2016, and 2017 – actual Chinese FDI was higher than the expected level of investment based on the pre-BRI years. If taken in a vacuum, this could constitute evidence that the introduction of BRI provided a temporary boost to Chinese foreign investment.

Again, the evidence provided is not sufficient by itself to claim that BRI had either a positive or a negative impact on either African or Global FDI. However, if we were to adopt this hypothesis, then a conclusion might be that the creation of BRI encouraged Chinese firms to increase global investment at the expense of African investment. This hypothesis would directly contradict the prevailing narrative that BRI has been a tool for expanding Chinese economic and political power in Africa.

3.3 Chinese Investment by Region

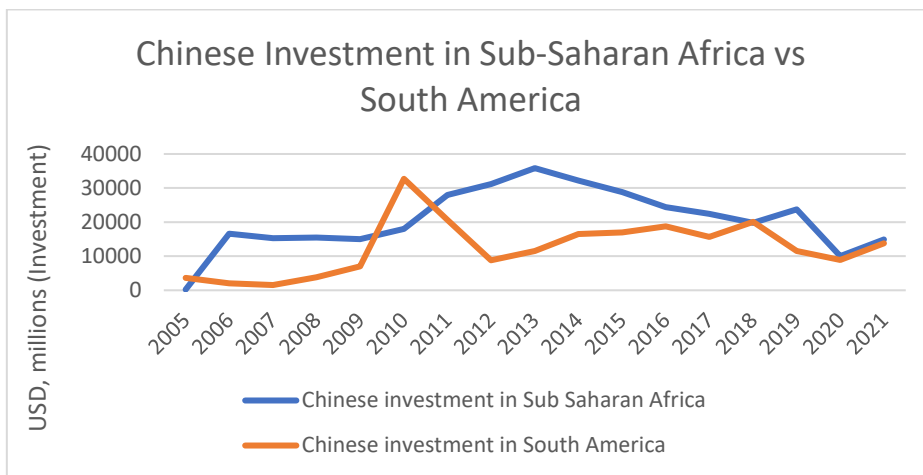
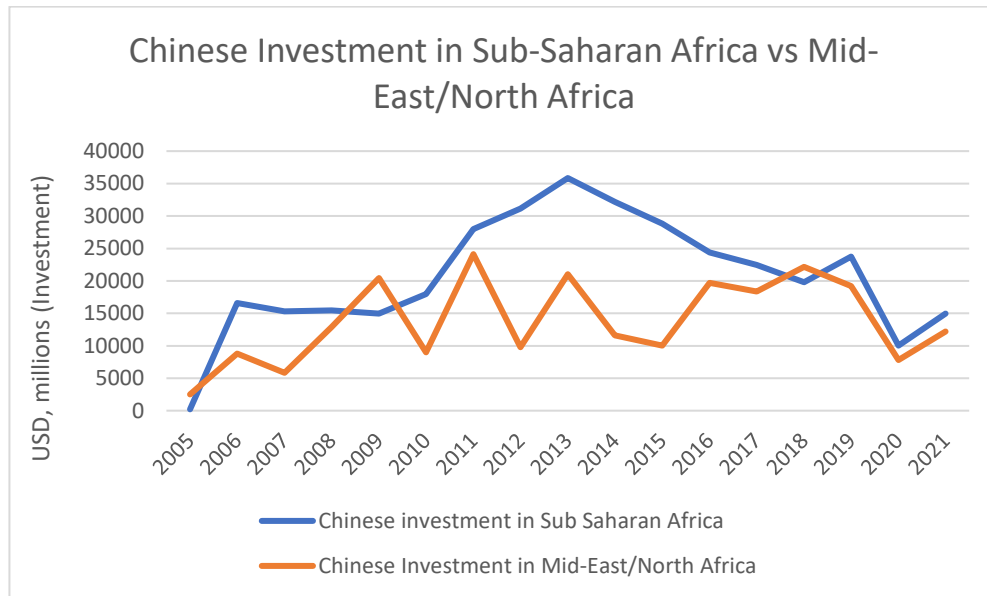
If the implementation of BRI led to more Chinese investment globally at the expense of African investment, then perhaps a more detailed breakdown of FDI by region might show where investments fled or may reveal other patterns.

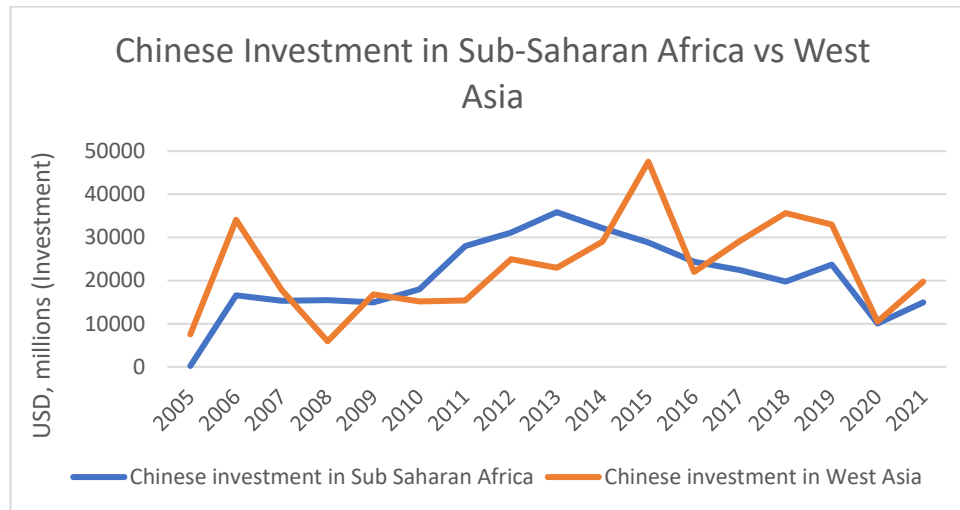

Chinese investments in Europe, North America, and East Asia – though all different in their own right – all follow the general trend laid out by Chinese FDI globally: an increase in the rate of investment in the years immediately after the introduction of BRI, followed by a decline back below trend levels. To whatever extent this trend is indicative of BRI’s power to influence investment, it implies that BRI only caused a temporary increase in investment and that enthusiasm waned shortly thereafter.

It should also be noted that these three regions are the most economically developed on Earth, and as such, feature a lower share of FDI projects classified as belonging under the BRI umbrella. It may therefore be that BRI has no explanatory power for either the temporary increase or sustained decrease in Chinese global investment. If that is the case, then public policy fears about BRI’s global impact are baseless.

Analyzing data on the Middle East and South America gives a better insight into the BRI's impact on Chinese investments, as both regions are considered largely developing, and both feature a higher percentage of BRI-specific investments. Neither region demonstrates a downward trend in investments following 2013, so there is no evidence to say that BRI harmed investment in these regions. However, there is also no evidence that BRI had any sort of impact whatsoever on Chinese FDI in these areas. Based upon these regions, and in collaboration with the data on Sub-Saharan Africa, the preponderance of the evidence points to BRI having either no impact or a minimal impact on Chinese investment into developing nations.

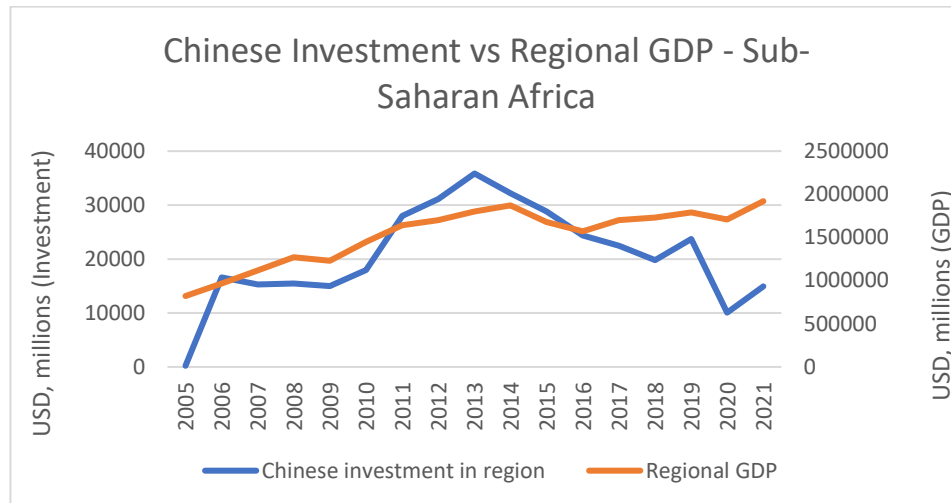

The only developing region which demonstrates any sort of positive correlation with BRI appears to be West Asia. Although the data is far from conclusive, the rate of Chinese investment into the region appears to be somewhat sustainably higher following the introduction of BRI (with an obvious caveat given for Covid-19 slowdowns). To whatever extent this positive trend is real, it is in line with both the stated objectives and historical context of the BRI. Recall that BRI was first announced in Kazakhstan and that the unveiling speech heavily emphasized the West Asian region²³. Recall as well that the historical Silk Road ran squarely through the modern-day nations of Kazakhstan, Uzbekistan, Kyrgyzstan, Tajikistan, and Turkmenistan. If there were a single region to experience a continued boost in investment from BRI, it would be West Asia.

3.4 Potential Alternative Explanations

The data available has indicated that the BRI is – at best – an inadequate explanatory factor for the rate of Chinese investment into Sub-Saharan Africa. While this single point concludes the scope of this paper, it may still be worthwhile to see if other trends can be teased out of the data. If BRI is not an explanatory factor for Chinese-African FDI, what other things may serve as alternative causal factors?

²³ Wu, 2013

The above chart uses GDP data derived from the World Bank²⁴ and charts the variation by year between Chinese-African FDI and the total GDP for Sub-Saharan Africa (two y-axes have been included to allow for easier comparison). The level of correlation between these two lines is 0.656, which is mildly positive, though not overwhelmingly significant. This comparison implies that Chinese-African FDI has either had a moderate impact on African GDP or that Chinese firms are inclined to invest in Africa at times when the continent is doing well and reduce their investment in times when the continent is doing poorly.

4. Conclusions

4.1 Calculating the BRI's Impact

This paper concludes that the Belt and Road Initiative has had either a minor or entirely non-existent impact on Chinese Investment in Sub-Saharan Africa. This conclusion stands in opposition to the prevailing narrative within western national security circles that: 1) Chinese investment into Africa is growing, and 2) growing Chinese investment in the region is the result of the BRI. Rather, using this data, it is possible to hypothesize the exact opposite: that the BRI may be marginally harming Chinese Investment in Africa.

It is in the face of this conclusion that readers must recall the structure of the BRI. While Chinese state propaganda may seek to encourage investment growth in the region, the CCP only has two concrete tools with which to materially incentivize investment: the AIIB and the SRF. Both of these organizations are fairly closed off to the public, but by using the little information that has been released, it is possible to create a crude return-on-investment (ROI)

²⁴ World Bank. (2022). *Data*.
<https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?end=2020&locations=ZG&start=2005>

calculation for the BRI as a whole. At its inception, the AIIB was capitalized with \$100 billion²⁵. No other financial data has been made public since then. The SRF has revealed that – between the years of 2015 and 2017 – it invested a total of \$6 billion²⁶. No other financial data has been made public since then. Coincidentally, the period of 2015 – 2017 lines up with the only period of time in which real Chinese global FDI exceeded the predicted Chinese global FDI based on pre-BRI growth rates. For these three years, Chinese global FDI exceeded expectations by a value of \$51.1 billion. If we (very charitably) assume that the entire available capital of the AIIB and SRF were exercised during these years, and if we assume (very charitably) that the entire degree of investment overperformance was due to the actions of these two organizations, then we can ballpark that BRI featured a return-on-investment of 0.482 over the course of three years.

A 48% ROI over three years is a rather healthy development. However, the assumptions required to reach this ROI strain credulity, and offer only a very-best case scenario. Moreover, immediately following this three-year period, Chinese global FDI shrank precipitously. If the rise in Chinese investment during this period can be attributed to the BRI, then it must also be concluded that the effects of the BRI have been temporary and quickly vanishing. An investment that features modest short-term returns followed by significant long-term losses cannot be called a sound investment. For the purposes of this paper, it must also be noted that Chinese investment in Sub-Saharan Africa fell during the same three-year period that it marginally increased worldwide. As such, the narrative of BRI serving as a tool of Chinese influence expansion in Africa simply cannot stand.

4.2 Disproportionate Attention Paid by Western Nations

In light of this paper's conclusions, the alarmist narrative put forward by western think tanks like the Asia Society Policy Institute²⁷ or the Heritage Foundation²⁸ is not grounded in objective reality. This paper is not a refutation of the arguments made by these institutions regarding debt-trap diplomacy or neo-colonial control. Those arguments must be debated on their own merits. However, this paper concludes that these national security institutions place a disproportionate emphasis on China's role in Africa. Chinese investment in the region is decreasing, both in total and comparison to other regions.

²⁵ Asian Infrastructure Investment Bank, 2016

²⁶ Silk Road Fund, 2017

²⁷ Russel and Berger, 2020

²⁸ Smith, 2018

Perhaps this should not be surprising, given that the BRI was not designed to focus primarily on Africa in the first place. While Africa is indisputably a major component of BRI, it is not the exclusive focus, nor does it appear to have been the original focus. Discerning the thoughts of Chinese political leaders is a notoriously difficult thing to do, but the history and rollout of BRI imply that the program was originally intended to focus on China's immediate western neighbors. In his first-ever speech on BRI, Xi Jinping emphasized how “a nearby neighbor is better than a distant relative”²⁹. Mentions of Africa in BRI speeches would increase steadily over time from this point onward³⁰, but they were not a key fixture at the program's inception. Then again, any proclamation given by the CCP must be treated with a degree of skepticism. The things that are said one day do not necessarily reflect outcomes on the next day.

4.3 Words from on High vs. Reality on the Ground

Perhaps the misplaced western focus on China's plans for Africa is the excusable result of taking CCP propaganda too literally. The Chinese state has – for many years now – touted what it claims is an ever-growing partnership with Sub-Saharan Africa³¹. Likewise, Chinese officials are also regularly espousing the wonders of the BRI, exalting it as an economic miracle with infinite growth potential and no downsides³². However, truth and propaganda are very rarely bedfellows. The public proclamations of any government should be looked at more as an expression of intention rather than an expression of reality. This is all the more true for the words of the CCP, which prove all too often to be false.

Consider the case of the “Big Fund.” China is in a position of strategic vulnerability in the realm of electronic semiconductors. These tiny devices are a foundational material in functionally every computer product: from smartphones to automobiles, to trains, and even (especially) military hardware. While China is a major final-stage producer of semiconductors, the majority of semiconductor design work is completed in the United States, while the vast majority of semiconductor machinery is produced in Europe. Additionally, the semiconductors produced by China are typically several generations behind the most cutting-edge products, which are predominately produced in Taiwan. To overcome this strategic vulnerability, the CCP 2014 launched the National Integrated Circuit Industry Investment Fund, known colloquially as the “Big Fund.” Between its initial and second capitalization, the big fund was

²⁹ Wu, 2013

³⁰ Xi, 2017

³¹ Global Times, 2020

³² Xie, F. (2021, August 31). *Side by Side in Solidarity*. Fudan Institute of Belt and Road Global Governance. https://brgg.fudan.edu.cn/en/articleinfo_792.html

provided a total of \$49.9 billion by the CCP to be invested in the Chinese semiconductor market³³. The explicit goal of this program was to use a massive capital infusion to reach parity with the Taiwanese semiconductor industry and to shore up semiconductor supply lines against potentially hostile western nations.

It would eventually become apparent what fruits the Big Fund had borne. In August of 2022, three of the Big Fund's top officials were arrested on accusations of gross public corruption³⁴. This follows months of reports indicating that the Big Fund's capital had been squandered into nothingness. Fly-by-night firms would pop up to receive money from the fund only to immediately liquidate and disappear. More reputable Chinese semiconductor firms would use their Big Fund money to spend lavishly on conferences and holidays³⁵. Through all this, the Chinese semiconductor market has not managed to reach parity with Taiwan, and China's semiconductor supply chain is still heavily reliant on western nations. This is true despite loud claims of success from CCP officials.

The CCP is boisterous in its claims of strength and quiet in its admissions of failure. It will boldly proclaim its intentions to achieve an objective as though the act is already a fait accompli. However, these words from on high very rarely match the reality on the ground. The CCP has spent nearly a decade touting the success of its Belt and Road Initiative, and how this program has increased its investment partnerships in Sub-Saharan Africa. These claims have all too often been taken at face value by western pundits, who attempt to make policy decisions based on faulty assumptions. If China and the United States are indeed great power rivals locked by fate into a struggle for global dominance – as some pundits would like us to believe – then it is wise for western policymakers to pay attention to the words of Chinese officials. However, it is equally wise for these policymakers to take what they hear with a grain of salt.

Despite loud claims to the contrary by institutions in both the east and the west, the Belt and Road Initiative has not resulted in increased Chinese investment into Sub-Saharan Africa. Chinese investment in the region has declined in recent years. To whatever extent the BRI has aided Chinese investment, the effects have been minor and temporary. The presence of Chinese

³³ Reuters. (2022, August 9). *China Watchdog Investigates Three More Execs Linked to Chip-Focused Big Fund*. <https://www.reuters.com/technology/china-watchdog-investigates-three-more-execs-linked-chip-focused-big-fund-2022-08-09/>

³⁴ Reuters, 2022

³⁵ Mao, J. (2022, August 18). *China's Trillion-Dollar Research Funds Mostly Spent on Travel and Leisure: Chinese State Media*. The Epoch Times. https://www.theepochtimes.com/chinas-trillion-dollar-research-funds-mostly-spent-on-travel-and-leisure-chinese-state-media_4672564.html?utm_source=partner&utm_campaign=ZeroHedge

money in Africa is very important for global policymakers, however, these policymakers must act with a clearheaded skepticism towards the information they are given.

References

- Acker, K., Bräutigam, D., & Huang, Y. (2020). Debt Relief with Chinese Characteristics. *SSRN Electronic Journal*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3745021>
- American Enterprise Institute. (2022). *China Global Investment Tracker*. <https://www.aei.org/china-global-investment-tracker/>
- Asian Infrastructure Investment Bank. (2016, January 16). *Articles of Agreement*. <https://web.archive.org/web/20151227144825/http://www.aiib.org/uploadfile/2015/0814/20150814022158430.pdf>
- Chen, W., Chen, X., Hsieh, C., & Song, Z. (2019, March 7). *A Forensic Examination of China's National Accounts*. Brookings Institute. <https://www.brookings.edu/bpea-articles/a-forensic-examination-of-chinas-national-accounts/>
- Deutsche Welle. (2018, July 21). *Chinese President Xi Jinping Pays State Visit to Senegal to Start Four-Nation Tour*. <https://www.dw.com/en/chinese-president-xi-jinping-pays-state-visit-to-senegal-to-start-four-nation-tour/a-44773904-0>
- DiLorenzo, T. (1994, June 1). *Economic Fascism*. Foundation for Economic Education. <https://fee.org/articles/economic-fascism/>
- Global Times. (2020, June 17). *Full Text: Xi Jinping's Speech at Extraordinary China-Africa Summit on Solidarity Against COVID-19*. <https://www.globaltimes.cn/content/1191977.shtml>
- Johnson, J. (2013, June). *The Multilateral Debt Trap in Jamaica*. Center for Economic and Policy Research. <https://www.files.ethz.ch/isn/165818/jamaica-debt-2013-06.pdf>
- Lee, J. (2021, December 3). *Researcher Questions China's Population Data, Says it May be Lower*. Reuters. <https://www.reuters.com/world/china/researcher-questions-chinas-population-data-says-it-may-be-lower-2021-12-03/>
- Mao, J. (2022, August 18). *China's Trillion-Dollar Research Funds Mostly Spent on Travel and Leisure: Chinese State Media*. The Epoch Times. https://www.theepochtimes.com/chinas-trillion-dollar-research-funds-mostly-spent-on-travel-and-leisure-chinese-state-media_4672564.html?utm_source=partner&utm_campaign=ZeroHedge
- Pence, M. (2018, October 4). *Remarks by Vice President Pence on the Administration's Policy Toward China*. White House Archives. <https://trumpwhitehouse.archives.gov/briefings-statements/remarks-vice-president-pence-administrations-policy-toward-china/>
- Reuters. (2022, August 9). *China Watchdog Investigates Three More Execs Linked to Chip-Focused Big Fund*. <https://www.reuters.com/technology/china-watchdog-investigates-three-more-exec-linked-chip-focused-big-fund-2022-08-09/>
- Russel, D., & Berger, B. (2020, September). *Weaponizing the Belt and Road Initiative*. Asia Society Policy Institute. https://asiasociety.org/sites/default/files/2020-09/Weaponizing%20the%20Belt%20and%20Road%20Initiative_0.pdf
- Rwangoga, D. (2022, May 25). *China's Belt and Road Initiative: A Curse or Blessing for African Countries*. Intergovernmental Research and Policy Journal. <https://irpj.euclid.int/articles/chinas-belt-and-road-initiative-a-curse-or-blessing-for-african-countries/>
- Savit, A. (2021, March 16). *Chinese Communist Regime Now Seen as America's Greatest Enemy, Doubling 2020 Percentage*. Center for Security Policy.

<https://centerforsecuritypolicy.org/chinese-communist-regime-now-seen-as-americas-greatest-enemy-doubling-2020-percentage/>

- Silk Road Fund. (2017). *Scope of Investment*. <http://www.silkroadfund.com.cn/enweb/23798/23805/index.html>
- Smith, J. (2018, August 9). *China's Belt and Road Initiative: Strategic Implications and International Opposition*. The Heritage Foundation. <https://www.heritage.org/asia/report/chinas-belt-and-road-initiative-strategic-implications-and-international-opposition>
- World Bank. (2022). *Data*. <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?end=2020&locations=ZG&start=2005>
- Wray, C. (2020, July 7). *The Threat Posed by the Chinese Government and the Chinese Communist Party to the Economic and National Security of the United States*. Federal Bureau of Investigation. <https://www.fbi.gov/news/speeches/the-threat-posed-by-the-chinese-government-and-the-chinese-communist-party-to-the-economic-and-national-security-of-the-united-states>
- Wu, J. (2013, September 8). *Xi Proposes a "New Silk Road" with Central Asia*. China Daily. https://www.chinadaily.com.cn/china/2013xivisitcenterasia/2013-09/08/content_16952228.htm
- Xi, J. (2017, May 14). *Work Together to Build the Silk Road Economic Belt and The 21st Century Maritime Silk Road*. Belt and Road Forum for International Cooperation. <http://2017.beltandroadforum.org/english/n100/2018/0306/c25-1038.html>
- Xi, J. (2019, April 26). *Working Together to Deliver a Brighter Future For Belt and Road Cooperation*. Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China. https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjdt_665385/zyjh_665391/201904/t20190426_678729.html
- Xie, F. (2021, August 31). *Side by Side in Solidarity*. Fudan Institute of Belt and Road Global Governance. https://brgg.fudan.edu.cn/en/articleinfo_792.html

Mutual-Grand Strategy Modeling of the Russia-Ukraine War 2022: Balancing the Unbalanced¹

Mariam ARIBA²

Abstract

This paper strategizes the Russian-Ukrainian War 2022 based on a game theory and hyper-game theory perspective. Setting the most optimal strategies described and prescribed for each conflicting party is the main objective of this Mutual-Grand Strategy Modeling.

At the core, theorizing the actual war situation through four waves predicting this war's multiple possibilities, and explaining the grand strategy made by each side reflects the manner under which the rationality argument and utility assumptions of a (hyper) game theory situation exist.

It is claimed that by applying a developed balance of deterrence rules and the related equilibria, the war can be terminated by each wave's end in either a theoretic-strategic diplomatic way, military victory, or both.

Keywords: Deterrence; (Grand) Strategy; Equilibrium; War; Russia; Ukraine; Alliance; Balance.

1. Introduction

Since the Russian-Ukrainian War possibility became a fact by February 24, 2022, when Russia initiated its invasion of Ukraine, this theoretic analysis deals with war strategies under a grand strategy built mutually for both parties; (Russia) as a (Wave Player “WP”), and (Ukraine and NATO under the US leadership) as a (Counter-Wave Player “CWP”). Strategizing the war theoretically aims to introduce a prediction of every side's game or hypergame but by explaining all sides' (possible) strategies made in interaction with the other(s), considering that they are all rational players seeking to maximize their utility in the war at one another's expense. Therefore, what might be an uncertainty becomes almost a certainty through this modeling of a mutual-grand strategy. Here, no equilibria are referred to in general, however, particularly by shedding light on what we call a (Deterrence Entanglement

¹ This modeling has been built by early April 2022, when the latest updates of the Russia-Ukraine War 2022 were represented in “Ukrainian forces have regained control of large areas around the capital Kyiv as Russian forces withdraw and refocus their efforts on operations in the east of the country,” where the latest developments on day 40 of the invasion that began by February 24, 2022, were: “Russian forces abandon efforts to take the capital Kyiv; Russia is now believed to be refocusing on the Donbas region; Ukraine accuses Russian troops of massacring civilians in the town of Bucha; Fighting continues in the (mostly occupied) port city of Mariupol” (David Brown, Bella Hurrell, Dominic Bailey, Mike Hills, Lucy Rodgers, Paul Sargeant, Mark Bryson, Zoe Bartholomew, Sean Willmott, Sana Dionysiou, Joy Roxas, Gerry Fletcher, Jana Tauschinsk, Debie Loizou and Prina Shah, “Ukraine War in Maps: Tracking the Russian Invasion,” BBC News, April 4, 2022. <https://www.bbc.com/news/world-europe-60506682>).

² Teaching Assistant at Media Department, Faculty of Arts, Mansoura University, Mansoura/Egypt; mariam.alshahawy@ogr.sakarya.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5052-3924.

Date of Arrival : 12.09.2022- **Date of Acceptance** : 11.02.2023- **DOI**: 10.53451/ijps.1174300

Law “DEL”) that we developed and published elsewhere, and on this (DEL)’s relevant equilibria cases that focus on achieving a *balance of deterrence* for impeding the conflict or war between nations. While concentrating on revealing how each wave of the concerned war can be the possible path to end this war, relying simultaneously on applying (DEL)’s Relative Balance Rule, Outright Balance Rule, or Incomplete Balance Rule, we address the (Attack) and (Defense) strategies for both players first in an attempt to contain the scale and level of war at each wave’s end.

Based on that, by strategizing four waves of the Russo-Ukrainian War 2022, this modeling anticipates what might occur in this war in assumingly its first, second, third, and fourth stages, answering:

- a. What strategies should every player use as a rational actor at every War Wave?
- b. What are the counter-strategies that the other should use in response?
- c. At every wave’s end, how a diplomatic exit can be traced for ending the war?
- d. If the war escalates to be a major one, how will this occur, and simultaneously how will such a possibility be eliminated or contained in scale and level?

Depending on a game and hyper-game-theoretical analysis, we developed this modeling, focusing on revealing the weak points in the second actor’s interactions by providing a (Counter-Wave) in each War Wave besides the (Wave) of the first actor. If this modeling is not ideal enough, it is applicable and prescribing matters as how they ought to be, after describing how they are, for containing the war while deterring the opponent (i.e., the Wave-Player) sufficiently as possible as we could deduce. When concluding this work, which we call the “Mutual-Grand Strategy Modeling of the Russia-Ukraine War,” we prove that our developed (Deterrence Entanglement Law/DEL) can be restored and maintained to precluding this war re-initiation possibility in the future under an (Outright Balance Rule).

2. Theoretical Assumptions and Configurations

For a (Future Advance Towards Victory, “FA-V”)’s Distance, we consider that $\{(-6 \text{ DU})_v > (-5 \text{ DU})_v > (-4 \text{ DU})_v > (-3 \text{ DU})_v > (-2 \text{ DU})_v > (-1 \text{ DU})_v > (0 \text{ DU})_v > (1 \text{ DU})_v > (2 \text{ DU})_v > (3 \text{ DU})_v > (4 \text{ DU})_v > (5 \text{ DU})_v > (6 \text{ DU})_v\}$, where (DU) is the (Distance Unit), and (v) is the (Value) of (DU). Where the (Distance Unit “DU”) is a mathematical tool that we set to use in referring to the distance that exists for a player (x) or (y) from/to their (Future Advance Towards Victory)/(FA-V).

Also, we assume that there is an Infinite Distance Unit (∞ DU) resembling the less value (v) ever of any {DU (FA-V)}, and ($-\infty$ DU) that is the highest value ever of {DU (FA-V)}. Thence, the less the Distance Unit number is, the higher value it reflects for the (Wave Player, “WP”) or (Counter-Wave Player, “CWP”).

Most importantly, according to this modeling’s configurations, we assume that: The “War Length (WL)” factor for the (WP) or (CWP), if added to the “Stabilization of War Objectives (SWO)” factor for the same player, both result in indicating the “Distance Unit (DU)” of the player from its “Future Advance Towards Victory (FA-V)” factor. We denote this relationship in symbols within this equation:

$$\{ (WL) + (SWO)_{(WP/CWP)} \approx DU (FA-V)_{(WP/CWP)} \}$$

Based on this relationship, we could calculate the level of moving toward (Victory) or (Defeat) at the end of every wave for a player. Adding to that that we consider other variables and assumptions in the such calculation, as to follow.

Defining who is the (Attacker) and who is the (Attacked or Defender) in the given War Wave, where the (Attack-Defense) Key Wave Strategy means that a player is the (Attacker) using the (Attack) strategy primarily, and (Defense) is merely a counter-strategy. Likewise, the (Defense-Attack) Key Wave Strategy refers to that a player is the (Attacked/Defender) using the (Defense) strategy principally, and (Attack) is merely a counter-strategy.

What level of strategies is relied on by the (Attacker) in a War Wave, where there is either (Attacker and Defender) or (Defender and Attacker) mainly in each wave? Given that any become in play under (Attack-Defense) Key Wave Strategy, (Level I Strategies “LIs”) mean that a player is using *less intensified* strategic tactics in both (scale, level, and effect). Comparingly, (Level II Strategies “LIIs”) refer to the dependence of an (Attacker) in a wave on *more intensified* strategic tactics in the (scale, level, and effect) than those of (Level I Strategies). So, (Level III Strategies “LIIs”) are the *highest and most intensified* strategic tactics ever in the (scale, level, and effect) used in our (Mutual-Grand Strategy Modeling of the Russia-Ukraine War).

There is an *inverse relationship* that we defined and re-used in our calculation of the (Victory-Defeat) relationship by each wave’s end, between a (Distance Unit) for a Player x “(Px)” from its (Future Advance Towards Victory) and the (Distance Unit) for the other, Player

y “(Py),” from its (Future Advance Towards Victory). Namely, the closer the {DU (FA-V)} for (Px) is, where the less (DU)’s number indicates a higher value it yields, the farther the {DU (FA-V)} for (Py) is in the same level and scale. For example, if the {DU (FA-V)_{Px}} is (-3), it means not only that (Px) is closer to its (FA-V) but also that (Py) is farther from its (FA-V) in exactly (3 DU). Specifically, we assumed that in a *war-zero-sum game*, a *victory* for one conflicting party reverses the *defeat* for the other (i.e., the enemy), and vice versa, as follows:

$$\begin{array}{ccc} \{- \text{DU (FA-V)}_{Px}\} & \longleftrightarrow & \{+ \text{DU (FA-V)}_{Py}\} \\ \text{(Victory for One/Per Wave)} & & \text{(Defeat for the Other/Per Wave)} \end{array}$$

We assume that the (Distance Unit “DU”) between the (Wave “W”) and (Counter-Wave “CW”) in any War Wave is equal to the {DU (FA-V)} of the (Attacked), either (WP) or (CWP), achieved by a previous wave’s end. In other words, the more defeated the (Attacked) is regarding its {DU (FA-V)} by a wave’s end, the farther the distance must be between the (W) and (CW) in a new War Wave in real-world circumstances. Alternatively, the (DU) between the (W) and (CW) in a War Wave is equal to the {DU (FA-V)} of both players if this {DU (FA-V)} for the (WP) and (CWP) are equal (i.e., this case is to occur in the First War-Wave only when the two players begin the war from a status quo’s (DU)-estimates, the “5 DU”).

The (Level I Strategies) causes a less deviation in (DU) for a player than (Level II Strategies) than (Level III Strategies); namely, {(DU) LI_S > (DU) LII_S > (DU) LIII_{S}}} for the (Attacker) player, where the more intensified strategies used by this (Attacker), the closer it becomes to its (FA-V) and the less its relevant (DU) is. That is the less (DU) number, the higher value it gives, and vice versa. So, we can argue that the (+ ∞ DU) of (FA-V) reflects the least value ever with the (Distance) is infinite, and likewise, the (- ∞ DU) represents the highest value ever for a (Distance Unit) to (Future Advance Towards Victory) for a (Wave Player) or (Counter-Wave Player) where the (Distance) to (FA-V) ceases to exist.

Contextually, in this modeling, a. the (WP) in (W₁), who is the (Attacker), using the (LI_S) could transform its (FA-V) position in this wave of war from {(5DU) to (-3 DU)}, in decline in (Distance) estimated by totally (8 DU); b. the (CWP) in (W₂), who is the (Attacker), using the (LII_S) could transform its (FA-V) position in the wave from {(3 DU) to (-6 DU)}, in decline in (Distance) estimated by (9 DU) in total; c. the (WP) in (W₃), the (Attacker), using the (LII_S) could transform its (FA-V) position from {(6 DU) to (-3 DU)}, in decline in

(Distance) estimated by (9 DU) in total; d. the (CWP) in (W_4), who is the (Attacker), using the (LIIs) could shift its (FA-V) position from $\{(3 \text{ DU}) \text{ to } (-\infty \text{ DU})\}$, in decline in (Distance) estimated by an (Infinite DU).

The (Stabilization of War Objectives “SWO”) indicators over time are in a *direct relationship* with these of the $\{\text{DU (FA-V)}\}$, given that the less (DU) number means its higher value and that a player is closer to its (FA-V), and vice versa. Likewise, on the ordinal numbers line, the higher number of the (SWO) indicator, in relation to the “War Length (WL)” index, refers to the less value for a player, and the lower (SWO)-indicator number reflects the higher value for the same player. Here, we prepared a short classification of six categories of the (WL) indexes, as follows: a. with the first four months of the war passing, when the war takes place in this period, we refer to that by (-1); b. with the second four months of the war passing, we refer to that by (-2); c. with the third four months of the war passing, we refer to that by (-3); now, it is the first year of the war. Sequentially, in the second year of the war: a. with the first four months passing, it is (-4); b. with the second four months passing, it is (-5); c. with the third four months passing, it is (-6). We provide below two examples of that:

The first example, what are the (SWO)-indicator values over two years of the war, if the $\{\text{DU (FA-V)}\}$ value for the player (x) “(Px)” is (-3), and the $\{\text{DU (FA-V)}\}$ value for the player (y) “(Py)” is (3), given that both (DU) are calculated through knowing the (Strategies Level) used by the (Attacker “(Px)”) against the (Attacked “(Py)”)?

Based on having both players’ $\{\text{DU (FA-V)}\}$ as a *static given* along with two war-years, not an (actually) variable one, and considering that $\{(\text{WL}) + (\text{SWO})_{(\text{WP/CWP})} \approx \text{DU (FA-V)}_{(\text{WP/CWP})}\}$, we can introduce these six results of the (SWO)-indicator values for the (Px) where its $\{\text{DU (FA-V)}\}$ value is (-3): a. If the (WL)-index value is (-1) where the war is passing its first four months of the first year, then the (SWO)-indicator value is (-2); b. if the (WL)-index values consecutively are $\{(-2); (-3); (-4); (-5); (-6)\}$ for the remaining (WL)-index’s categories, then the (SWO)-indicator values respectively are $\{(-1); (0); (1); (2); (3)\}$.

Where $\{(12v) < (11v) < (10v) < (9v) < (8v) < (7v) < (6v) < (5v) < (4v) < (3v) < (2v) < (1v) < (0v) < (-1v) < (-2v) < (-3v) < (-4v) < (-5v) < (-6v) < (-7v) < (-8v) < (-9v) < (-10v) < (-11v) < (-12v)\}$ for the (SWO) indicator, since the $\{\text{DU (FA-V)}\}$ is estimated by considering the least number as the highest value (v) in a given context.

Similarly, these are the six (SWO)-indicator's values for the (Py) where its $\{DU (FA-V)\}$ value is (3): a. If the (WL)-index value is (-1) where the war is passing its first four months of the first year, then the (SWO)-indicator value is (4); b. if the (WL)-index values consecutively are $\{(-2); (-3); (-4); (-5); (-6)\}$ for the other (WL)-index's categories, then the (SWO)-indicator values respectively are $\{(5); (6); (7); (8); (9)\}$.

The second example, what are the (SWO)-indicator values over two years of the war, if the $\{DU (FA-V)\}$ value for the player (x) " (Px) " is (-6), and the $\{DU (FA-V)\}$ value for the player (y) " (Py) " is (6), given that the (DU) is calculated through knowing the (Strategies Level) used by the (Attacker " (Px) ") against the (Attacked " (Py) ")?

Based on having the $\{DU (FA-V)\}$ as a static given during two years of the war, not an (actually) variable one, and considering that $\{(WL) + (SWO)_{(WP/CWP)} \approx DU (FA-V)_{(WP/CWP)}\}$, these are the six resulting values of the (SWO)-indicator for the (Px) where its $\{DU (FA-V)\}$ value is (-6): a. If the (WL)-index value is (-1) where the war is passing its first four months of the first year, then the (SWO)-indicator value is (-5); b. if the (WL)-index values consecutively are $\{(-2); (-3); (-4); (-5); (-6)\}$ for the rest of the (WL)-index's categories, then the (SWO)-indicator values respectively are $\{(-4); (-3); (-2); (-1); (0)\}$.

Likewise, these are the six (SWO)-indicator's values for the (Py) where its $\{DU (FA-V)\}$ value is (6): a. If the (WL)-index value is (-1) where the war is passing its first four months of the first year, then the (SWO)-indicator value is (7); b. if the (WL)-index values consecutively are $\{(-2); (-3); (-4); (-5); (-6)\}$ for the remaining (WL)-index's categories, then the (SWO)-indicator values respectively are $\{(8); (9); (10); (11); (12)\}$.

Lastly: Strategic Explanation, first: Based on the configurations mentioned above, we conclude that:

a. The same $\{DU (FA-V)\}$ is associated with an (SWO)-indicator value decreasing gradually over time, coinciding with the (WL)-index extension with the war range increasing to be more extended or protracted. More obviously, whenever the (WL) stretches to be longer, whenever the (SWO)-indicator value becomes reduced over time, at the same $\{DU (FA-V)\}$ for a player, where the less (DU) number means the higher value of a player's (FA-V).

b. The higher the value of the $\{DU (FA-V)\}$ for a player is, the higher the (SWO)-indicator value is, correspondently, over a specific period. This relationship is denoted in this

formula: $\{(6 DU)_v < (3 DU)_v < (-3 DU)_v < (-6 DU)_v\}$ where, symmetrically, $\{(7v) < (4v) < (-2v) < (-5v)$ of the (SWO)-indicator} for $\{(Py); (Py); (Px); (Px)\}$ respectively, given that the (WL)-index lies in the first category of (-1) value with the war taking place in the first four months of the first year in these cases.

Second: On the strategic modeling of a mutual-grand strategy of the war.

The (W_1) of the Russia-Ukraine War is the most direct one, where the (Attacker) or (Wave Player “WP”) formerly concluded all possible taken moves by the (Counter-Wave Player “CWP”) and therefore what the last (i.e., the Attacked) might consider as its (Attack) strategy is originally a (Defense) one. By explaining famous repeated strategies made by (CWP) in (W_1) , we build on that to move into (W_2) when we correct the counter-strategies as they must be, not as they are, facilitating this player’s way towards victory by either method mentioned at any War Wave to follow. So, it is modeling prescribing the most optimal decision-making process to be made during the war by both sides, helping the (CWP) counter the invasion in the perfect way ever where the scale and level of the war are maintained contained along with the war’s diverse trajectories. That is to say; the (WP) can move forward and defeat the (CWP) fiercely in the present and future if, and only if, the last did *not* make those most rational actions (i.e., decisions) that are introduced in our modeling, leaving the war shift from a stage to another based upon the way the (WP) shapes. Here, we depend, in this game-and-hypergame theoretic strategic modeling and analysis, on explaining each wave of the war by focusing on three interrelated elements:

- a. War Objectives and the War Wave’s Dominant Strategies Played Over Interactively.
- b. The (WP)’s Major Strategies in Interaction with the (CWP)’s or vice versa.
- c. The Wave’s Outputs and the Diplomatic Exit Possibility.

3. The First War-Wave “ (W_1) ”

3.1. War Objectives and the War Wave’s Dominant Strategies Played Over Interactively

The (WP)’s Key Strategic Objective in (W_1) is the (Territory Invasion) of Ukraine, where it uses the (Attack-Defense “A-D”) Key Wave-Strategy, deriving from this one other five major strategies. The (A-D) means that the (WP) uses the (Attack) strategy mainly by initiating the invasion primarily, while the (Defense) is a counter-strategy versus the (CWP)’s

(Counter-Attacks). Contradictorily, the (CWP)'s Key Strategic Objective in (W_1) is the (Territorial Sovereignty) of Ukraine, where it uses the (Defense-Attack "D-A") Key Wave-Strategy, deriving from this one other five major strategies. The (D-A) means that the (CWP) uses the (Defense) strategy principally in response to the (WP)'s initiated invasion (i.e., the "Attack" strategy), while the (CWP)'s (Attack) is merely a counter-strategy.

The (W_1)'s Dominant Strategies Played Over Interactively are: "Economic Sanctions; Alliance Building; Media and Propaganda; Collective Security; Military Preeminence," with the (Diplomacy and Negotiation) possible exit; see Figure 1.

3.2. The (WP)'s Major Strategies in Interaction with the (CWP)'s:

As mentioned above, this wave's strategies are so repeated in relation to the (WP) and (CWP)'s used strategies in our real-world circumstances; still, it is necessary to define better counter-strategies for the (CWP).

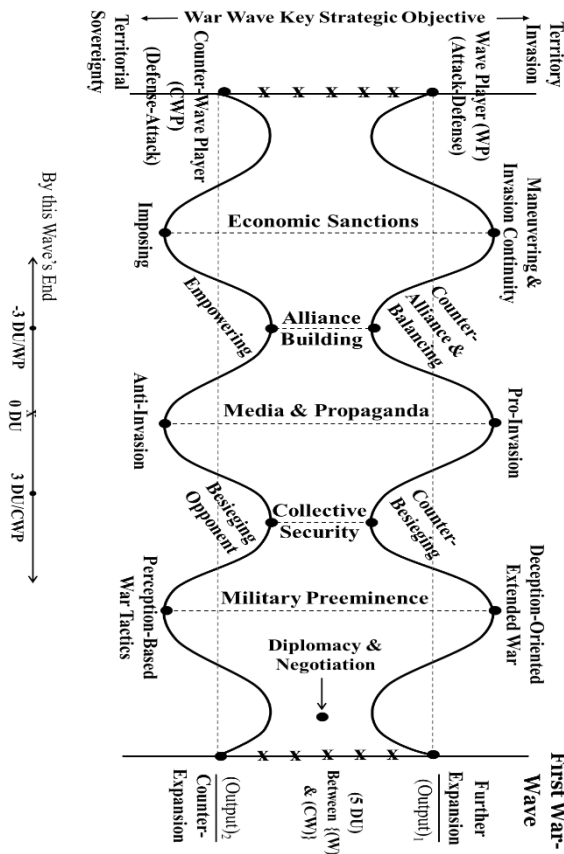

Figure 1: The Russia-Ukraine War's First War-Wave (W_1)

First, while (CWP) pushes for the expected (Imposing Economic Sanctions) on (WP) major strategy, the last could use (Maneuvering) over that where the (Invasion Continuity) takes place.

Second, with (CWP) moving to the (Empowering Alliance Building) major strategy, the (Attacker) or invader (WP) moves, even earlier, to the (Counter-Alliance and Balancing Power) one, utilizing the leverage it enjoys over many former Soviet Republics and Eastern bloc states.

Third, the (WP) depends on the media as a (Pro-Invasion) *war* machine, whereas the (CWP) attempts to rely on it as an (Anti-Invasion) *peace* machine.

Fourth, the (CWP) prefers the (Collective Security) strategy choice, perceiving that it is (Besieging the Opponent) mainly by i. its imposed sanctions that are *not* de facto binding to all states where none is forced to be subjugated to their implementation mechanisms, particularly, those of the former Eastern bloc and Russia's client states, and also, by ii. causing casualties on the enemy's side, the (WP), depends on:

i. outnumbering its enemy, the Ukrainian army, in battle zones and using more advanced war weaponry while being strategically strong and highly organized,

ii. using mercenaries, thus decreasing its casualties to a minimum level to the extent that the (WP)'s people can hardly notice that there is a war and invasion relevant-human cost,

iii. the fear it did/does create inside the European peoples' minds and hearts from a major war, thus pushing them out of the battle perpetually, easily "hunting" the Ukrainians, and gradually causing severe casualties on their side. That is credible by targeting not mercenaries but ordinary soldiers in actual human losses deeply inside the Ukrainian society, killing civilians on the road and harshly defeating this lonely army more (i.e., Ukraine's).

Therefore, it is direct to conclude that the (WP) uses the (Collective Security) Dominant Strategy for a (Counter-Besieging) strategic purpose versus the (CWP), relying on:

a. causing terrible human losses on the Ukrainian side;

b. creating an unprecedented immigration crisis in Europe by pushing millions outside Ukraine to other European states, hindering their economic expansion and achievements by causing economic crises and recession over time;

c. controlling the oil and food supplies from Ukraine to Europe and other places in the world. Here, it seems that in the future, the (WP) is going to counter-deterrence even more heavily, coinciding with each inch it achieves regarding the territorial advance in Ukraine, as explained later.

d. If we add to that that the (WP) capability to manage the Ukrainian ports in the Black Sea, and therefore, the oil tunnels and ships' navigation over this strategic area on behalf of "Liberated" (Russian-backed-Ukrainian separatists), it is a matter of time, with NATO leaving the Ukraine army facing this enemy alone, till the (WP) gains the momentum, advancing strongly in the Black Sea region, and the invasion is to be a multi-invasion. However, through the next waves, we prevent the (WP)'s possible territorial advance by prescribing more balanced-strategic interactions, relying on the rationality argument of both.

Fifth, on the (Military Preeminence) Dominant Strategy of (W_1), it appears that the (WP) depends on (Deception-Oriented-Extended War) tactics and stratagems, while the "tolerant" (CWP) uses (Perception-Based War Tactics).

3.3. The Wave's Outputs and the Diplomatic Exit Possibility

a. The First War-Wave's Outputs

For the (WP) using "only," the "Level I Strategies," which are the less intensified ones on level, scale, and effect, in attacking Ukraine as a protégé to NATO, Europe, and the US, the (Output)₁, for the (WP) or the (Attacker), is (Further Expansion), while the (Output)₂, for the (CWP) or the (Attacked), is (Counter-Expansion). Whereas both actors began the war where we assume that each one is far from its Key Strategic Objective of the war or (Future Advance Towards Victory "FA-V") in about (5 DU), the military preeminence with other major strategies played by the (WP), helped this actor get closer to its (FA-V) where the relevant (DU) became (-3). This (temporal) victory of (WP), the {-3 DU (FA-V)}, marks in an opposite relationship a (temporal) defeat on the other side of the (CWP), which is reversely equal in level and scale to the (WP)'s victory, where the (CWP)'s (DU) from its (FA-V) becomes (3), by the (W_1) end.

Although the (CWP)'s { DU (FA-V)} decreased from (5 DU) of the status quo to (3 DU) according to the (WP)'s opposite indicator, this refers to that: the major strategies played out by (CWP) had a role in getting it a little closer, however, still far, from its (FA-V). Since

(W₁) began from a status quo's equal (DU) for both actors regarding their (FA-V), where it similarly defined the (DU) between the (Wave) and (Counter-Wave) of this First War-Wave, the (CWP/ Attacked)'s {DU (FA-V)} at the (W₁)'s end, draws the distance now between the (W) and (CW) in (W₂), (3 DU), if a diplomatic exit is not sought or succeeded. That is to say; whenever the (WP) obtains high (DU)_v of fewer numbers, it shapes the gap between the (W) and (CW) by the (CWP)'s less (DU)_v of high numbers; so that, a final victory it might achieve, outside this modeling confines, means that the (Attacked/CWP) is getting the opposite estimate on the same *level* and *scale* in high (DU) numbers. Thence, instead of an (Infinite Distance for a Created Outright Balance) that we seek here, it would be the (Infinite Distance) between Waves and Counter-Waves of a singularity point of (WP)'s *created global hegemony reign*, the thing that we work on avoiding through this strategic analysis.

We can denote the “(W₁)'s Victory-Defeat Relationship” in this formula:

If { (WL) + (SWO)_(WP/CWP) ≈ DU (FA-V)_(WP/CWP) }, and that,

{ (WL) + (SWO)_(WP/A-D) ≈ -3 DU (FA-V)_(WP/A-D) }, where

{ + DU (FA-V)_{P_y} } ↔ { - DU (FA-V)_{P_x} }

(Defeat) (Victory)

Then, { (WL) + (SWO)_(CWP/D-A) ≈ 3 DU (FA-V)_(CWP/D-A) }

According to this relationship, any repelling efforts of the (WP) attacks and confrontation by counter-offensives mean no (actual) victory to the (CWP) as long as the (WP) gets closer in distance to its (FA-V) while it maintains an (SWO) over a period that might be estimated by nearly (3-5) months if it continues its “*hunting*” of the less-numbered, less-strategically organized, and less-advanced weaponry Ukrainian army and Ukrainian people in the same level it achieved from February 24 to April 4, 2022, for example. The period that enabled Russia to de facto seize Eastern Ukraine's major territories and advance toward the country's heart.

b. The Diplomatic Exit Possibility

Based upon what was mentioned above, the total outcome of the First War-Wave is an “*Intentional Stalemate*” made by the (WP) versus (CWP), which paves the way to having the “(WP)'s Fertile Ground to Future Military Superiority.” So, agreeing on the (Diplomacy and Negotiation) exit means that the (WP) must compensate its war spoils by diplomacy by stating a term in any reached peace treaty on “maintaining territories it de facto captured in the (W₁).”

If (CWP) accepts, the war ends by this stage; however, the (WP) could gain an unexpected future opportunity to advance deeply inside Ukraine on any occasion since it did not achieve its complete Key Strategic Objective of the (Territory Invasion) of Ukraine and not merely territorial parts. Adding to that, establishing a Soviet/Russian Ukraine in Eastern Ukraine grants the (WP) the leverage it exactly needs to conquer former Soviet/Communist Republics once the Russian-backed separatists in these states realize and witness that “Mother Russia” is a credible “Mom”! The probability (p) of the diplomatic exit possibility by the (W_1)’s end is ($0.5 \leq p \leq 1$) under uncertainty, deception, and (intentional) misperception conditions, while it is ($0 \leq p < 1$) under certainty and correct perception circumstances.

4. The Second War-Wave (W_2)

4.1. War Objectives and the War Wave’s Dominant Strategies Played Over Interactively

The (WP)’s Key Strategic Objective in (W_2) is still the (Territory Invasion) of Ukraine; however, it uses the (Defense-Attack “D-A”) Key Wave-Strategy instead, while relying on this key one in playing five major strategies. The (D-A) refers to the that (WP) uses the (Defense) strategy principally in confronting the (CWP)’s (Attacks) in a second wave, where the (WP)’s (Attack) strategy is only a counter-one versus (CWP). On the other hand, the (CWP)’s Key Strategic Objective in (W_2) shifted to be (International Security), activating the (Attack-Defense “A-D”) Key Wave-Strategy, deriving from the other five major strategies. The (A-D) means that (CWP) uses the (Attack) strategy mainly against (WP), while the (Defense) is merely a counter-strategy versus (WP)’s (Counter-Attacks).

The (W_2)’s Dominant Strategies Played Over Interactively are: “Preventive Threats; Creating Enemies; Media & War Manipulation; Collective Security; Military Preeminence,” whereas “Diplomacy and Negotiation” is a possible diplomatic exit by the wave’s end; see Figure 2.

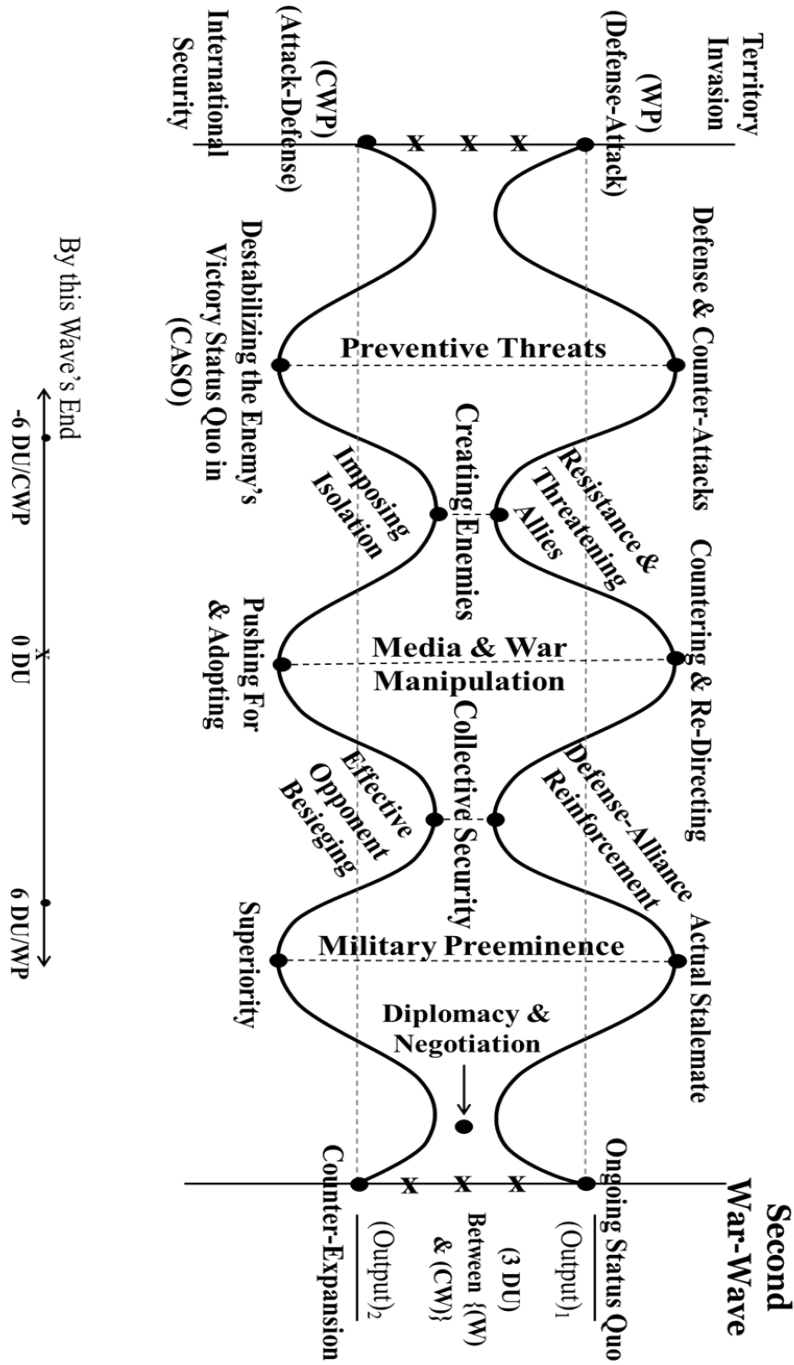

Figure 2: The Russia-Ukraine War's Second War Wave (W₂)

4.2. The (CWP)'s Major Strategies in Interaction with the (WP)'s:

In (W₁), (NATO and the US) have left (Ukraine) alone in the battle zones to face an enemy that overwhelms it strategically, in numbers, and weaponry. However, in (W₂), the (CWP) in its dual part (i.e., NATO under the US leadership and Ukraine) collide against (WP) in a “*Chain of Deterrence-via-War*” active (Attack-Defense) Key Wave-Strategy, that might end the war by this wave, or in a Fourth War-Wave to follow.

First, under (Preventive Threats) (W₂)'s Dominant Strategy, the (CWP) becomes better off by preparing a *strategic surprise* by (Destabilizing the Enemy's “Victory” Status Quo in CASO). (CASO) is an abbreviation referring to that (CWP) should open four fronts of fighting against (WP), still indirectly, though, to avoid the major war possibility (at least, if it is to be a major war in the Third War Wave at the (WP)'s hands, then through this made action, it will be limited in scale and level as explained in the Fourth War-Wave if a diplomatic exit does not succeed by the (W₂) and (W₃)'s end).

We can explain the (CASO) four military fronts that the (CWP) opens to weaken the (WP) from the heart as follows:

Firstly, what are the (CASO) fronts, and how will they “De-stabilize (WP)'s “Victory” Status Quo”?

a. (C) is (Crimea), which (WP) occupied in 2014, which is part of Ukraine. Apparently, from (Crimea), the (CWP) forces can get the “capability and credibility tools” to advance toward Eastern Ukraine's invaded territories, breaking the Russian Military fortresses, distracting and inflicting their occupying forces deeply inside, causing harsh military losses, and thwarting their high-level military organization regardless of the (WP)'s attempts to re-organize its forces thereafter. That is while considering that the (CWP)'s (Attacks) there and all the (CASO) fronts must take a “*Repetitive Nature*” along with the “Russia-Ukraine War” at whatever cost. Strikingly, each front is a “*victory key*” either in (W₂) or (W₄) and permanently in the future. The question is, how the war on this front is to be fought effectively to achieve military advance for (CWP) on the whole systemic battle, even if a victory in Crimea is not gained (it is not the aim here), in terms of building this front's combat as a decisive sub-strategy of this player (Attack-Defense) Key Wave-Strategy to end the war by this stage, or to pave the way to a huge victory for the (CWP) in (W₄)? We answer that below.

b. (A) is (Abkhazia) and (S) is (South Ossetia) in Georgia; both are territories that Russia invaded in 2008, depending on i. creating fear inside Europe from a major war and thus hunting the Georgians and occupying their sovereign territories and recognizing them as de facto Russian lands, ii. weaponize more than 70 thousand soldiers from Russia, Abkhazia, and South Ossetia, to fight against 10 thousand Georgian soldiers, forcing the Georgian Army's retreat and surrender over its central lands, iii. managing the Black Sea from occupied Abkhazia, and encircling any Georgian ship attempts to re-seize Abkhazia through the sea, or penetrating Russian occupying forces lines or the Russian-backed-separatists, using Georgian Navy Forces.

Russia or (WP) are repeating almost the same tactics in Ukraine, and if (CWP) does not (Attack) on (Abkhazia) and (South Ossetia) fronts, not to achieve victory at all but to de-stabilizing the opponent's victory, Russia will have a determined victory in the future, inside Ukraine. Again, we explain below how a significant victory for (CWP) is to be gained against (WP) in (W₂) or finally in (W₄) through the (CASO) enemy-weakening fronts' combat.

c. (O) of (CASO) is (Odesa), which is the fourth of weakening-the-enemy fronts. Odesa is a strategic city in South-Eastern Ukraine; until now, it is not yet been occupied, but there is a distinct possibility that it will if Russian troops continue their territorial advance on the same (February 24 to April 3, 2022) level, from the (captured-Kherson to Mykolaiv, and from the last to Odesa). This possibility of victory status quo is to be precluded by the (CWP)'s (Attack-Defense) in (W₂).

Odesa is not only strategic because it hinders Russia from repeating the madness journey that it did by using Abkhazia's advantage on the Black Sea to encircle and attack any Georgian ship that tries to advance to Russian and separatists' lines in Abkhazia through the sea to end the invasion, as mentioned above. Further, besides allowing a free navigation passage to Ukrainian and NATO ships on any present or future occasion for penetrating invading Russian forces in Eastern Ukraine, the same Ukrainian and NATO forces have the privilege to use Odesa as a capable and credible "*Strategic Fortress*" to achieve two strategic advantages towards victory; these are:

The first, to Crimea and from Odesa, the supplies of soldiers, food, and weapons are facilitated through a possible “*water bridge*” or safer to say “*water-land bridge*,” which is highly advantageous for the troops-deployment purpose coinciding with air forces interference; that is, from Odesa to Crimea through the Black Sea and from Crimea to all surrounding occupied Ukrainian lands. Thence, from Crimea, a continuous counter-combat deeply within it and other occupied lands in Eastern Ukraine can take place, “beating and biting” the enemy invasion lines from the heart, impeding further expansion, and halting its battles in future steps, as to come.

The Second, from Odesa, military forces, meeting military reinforcements from Northern, Western, and Southern Ukraine, must be the case for achieving advance towards the country’s center whenever Russian forces on the Eastern front attempt to move again to the capital Kyiv, as they tried to utilize their distinguished position in East to conquer the center and declare from the capital that the invasion is complete and accomplished based on a *de facto* occupation’s imposed-status quo. In other words, if Russian troops tried to capture the Eastern Ukraine region constituting a half-circle to completely encircle any advancing Ukrainian troops moving towards them from any side (not all sides coherently) in future occupation of the capital, the other parts remained unoccupied of Ukraine compose the other bigger half-circle of the country to defeat these forces from all sides collectively and counter-encircling them, if more organized and intelligent strategic tactics are set and followed.

Shorty, if Russia succeeds in invading Odesa, it a. blocks any NATO attempt in the future to help the Ukrainian army through the Black Sea, b. any attempt to fail the Russian victory status quo in Crimea would be contained by sending reinforcements from the surrounding cities of Crimea themselves, empowering the last more, noticing that the majority of all Russian supplies to invade Eastern Ukraine are delivered and directed from Crimea. It means c. no reaching a *foot position* (all what (CWP)-forces need to “De-stabilize the Victory Status Quo of the Enemy”) for (CWP)-groups for fighting in Crimea. The last reflects, a. no ability to hinder or intercept Russian supplies that help continue the military advance or break the enemy’s Eastern fronts, b. no possible water-land bridge to assist (CWP)’s present or future navy forces in encircling Russian troops at the Black Sea-Ukrainian occupied cities, and thus c. preventing the possibility of surrounding the enemy from the “*North, central lands, South-*

East, and the Black Sea” altogether to restore these territories through *credible coercion* with diplomacy in (W_2), or by a *de facto* victory in (W_4).

Secondly, how are the “De-stabilizing the Enemy’s Victory Status Quo” four combat fronts to be fought successfully to achieve their productive results and avoid a major war at the same time? Realizing the weakness points at the (CWP) side means that we substitute them with strength- points, as follows:

a. “*Using the Knife That the Enemy Uses Against You Against Him!*” Since the Russian troops depended on minimizing their casualties by using “mercenaries” through some private military companies, and therefore, making the whole European continent forced to kneel on their feet, asking for their mercy to not “butcher” the Ukrainians in “Bucha” town, for example, it is ironic to see NATO alliance sacrifice the Ukrainian army and people while it is capable of recruiting mercenaries likewise to eliminate the “butcher” Russian troops. This is not only a mechanism of war tactics but also the first complementary “victory key” to those of the (CASO)’s (De-stabilizing the Enemy’s Victory Status Quo) four combat fronts. This first supplementary key concerns tackling the enemy’s outnumbering and its minimum casualties versus maximum Ukrainian casualties dilemma.

b. To succeed in the (CASO)’s weakening-the-enemy four fronts, only “*Guerrilla Warfare and Insurgencies*” can help accomplish this purpose, since the war escalated in level and scale, however, at the weak expense (i.e., the Ukrainians). Most noticeably, nearly all Russian troops’ advances in Ukraine relied on Russian-backed-separatists combat, penetrating the Ukrainian army fronts massively in Eastern Ukraine, at least from (February 24 to April 4, 2022). It is theoretically and practically proved, then, that “Guerrilla Warfare and Insurgencies” combating forces can achieve through their clandestine tactics the defeat of the strongest armies ever in the world, as was witnessed in former Yugoslavia and Italy when defeating the Germans’ giant war machine during World War II.

c. It is ironic that after the Russian advance fiercely inside Ukraine by early April 2022, NATO still did not move towards recruiting mercenaries to help achieve a quick and decisive military advance for Ukraine’s army. It is also still not going to organize “Guerrilla Warfare and Insurgencies” depending on opening the (CASO) four fronts of the (Preventive Threats) to vigorously cause the opponent’s permanent military losses, territorial de-stabilization in its occupying lands, and deep penetration inside Russian troops lines from all sides in Ukraine

(North, West, South, South-East, center, and the Black Sea's besieging to occur gradually). It is further unbelievable and surprising that NATO left the Ukrainian Army to fight alone in a "suicide mission," as if NATO was asking Russia for, and facilitating to it, having a *prompt* victory in the battle zones of Ukraine. Accordingly, the third method is the provision of "*Para-Military Forces*" to fight side by side with the Ukrainian army. If Russian forces now are, say, 30 thousand, the Ukrainian forces must be 60 thousand to disperse and shatter the advancing Russian troops, not step by step (!) as we witness currently, no, but *thoroughly* from all fronts as if they are all "only one coherent war front." It would and will mean that it is, by this moment, the Ukrainian army with its para-military and mercenaries wings that becomes the "Butcher Army," however, against the enemy's military and mercenaries, not the Russian "Butcher Army" against "Civilians (!)."

Second, after the (CWP), according to its (Attack-Defense) Key Wave-Strategy, uses the (De-stabilizing the Enemy's Victory Status Quo in (CASO)) major strategy, the (WP) resorts to the (Defense in Confronting Internal Chaos and Fronts Weakness) major strategy where it depends on (Counter-Attacks) in support of its defensives. Under the second Dominant Strategy of (W_2), (Creating Enemies), the (CWP) or the wave's (Attacker) moves to (Imposing Isolation) on the (WP). A (Conciliation with, Appeasement, and Attraction of (WP)'s Allies) action made by (CWP) lies in the realm of that major strategy.

On the other hand, the (WP) becomes better off by using the (Resistance and Threatening Allies of both the (WP) and (CWP)) major strategy to coerce all to *not* stand or re-ally with the (CWP). One example of that is when Russia attempts to break a ceasefire treaty signed with Turkey by attacking civilians in Turkey-neighboring Syrian Idleb, compelling Turkey to not *effectively* support NATO's efforts toward Ukraine by threatening to create a renewed wave of massive immigration crisis to both Turkey and Europe _ if the Syrian regime more fiercely carries out the Russian-backed-missile strikes on this area. While seeing itself in an actual stalemate by the (W_2)'s end, the (WP) will *vigorously* move to this choice in (W_3) as an (Attack) not (Defense) strategy if a diplomatic exit fails at this moment of (W_2).

Third, under the (W_2)'s third Dominant Strategy, (Media and War Manipulation), the (Attacker/CWP) develops its media strategy by (Pushing For and Adopting) the (Manipulation of War via Media) as a major strategy. Here, the (CWP) utilizes the (WP)'s war atrocities and aggression to activate an (Anti-Opponent Public Discontent Creation in the Opponent's Lands)

stratagem. Such a productive tactic must be well-organized through non-conventional media outlets where it is of medium-and long-term effects. It also paves the way towards a final victory for (CWP) in (W_4), coinciding with other media and diplomatic tactics followed if a diplomatic exit does not succeed in (W_2 and W_3). The (Anti-Opponent Public Discontent Creation) stratagem does not refer to merely some *random* broadcast publicized, from time to another, on Russian war atrocities and violations. Rather, it does mean resorting to a high-level organization of “*black propaganda*” campaigns against the Russian administration inside Russia by Russians themselves so that the media is no longer a peace machine for ending the war *naively*, showing the Russian atrocities in begging for peoples’ mercy, but a war-machine used to “*enforce and coerce*” ending the war by provoking actively public revolting against the war by influential people, at either (W_2 , W_3 , or W_4).

Confronting that, the (WP) becomes in the best position by (Countering and Re-Directing) its media outlets to work as counter-war manipulation of (CWP) if it reveals that the last is behind that, which must not occur, or by suppressing its people if not revealing that. In either case, as long as the black propaganda campaigns continue, the (CWP) will still have the leverage to end the war easily the way it wants in this modeling when manipulating the Clausewitz trinity’s “public” element to be used in this player’s favor at present or, if needed, in future. Moreover, with the war scale and level increase in possible (W_3), the (CWP) is going to alter its media strategy by its way drawn toward victory. Given that, in (W_4), the (CWP) will be immensely the (Attacker), this player will need global public support more than Russian national one, while the last is still effective for obligating the government to make concessions for *irreversibly* ending a bloodshed war coinciding with (CWP)’s active “chain of deterrence via war,” as explained later.

The question now is: how the (CWP) can alter the Clausewitz trinity’s “public” element of the enemy to work for its interest?

We can answer that by formulating these six connected “*media, war, and public*” strategies as a sub-grand strategy of “*black propaganda campaign versus the opponent*.”

The First Element: The “War Persuasive Message” strategy, an effective “What.” Given that the Russian administration works on propagating a “liberation war” of ethnic Russians, it does mean that any sufficiently influential counter-campaign must move from

counter-persuasion tactics that are equivalently equal to the official narrative. We argue that such a strategy can succeed by shaping the “*War of Tyrant against His Slavic Ethnicity*” as a label and slogan, putting current Russian President Vladimir Putin in comparison with Adolf Hitler in his deadly action by killing and displacing the Polish in World War II for being Slavic. The same that Putin does by displacing and killing the Slavic ethnic civilians with his cold hands. It is also a “Labeling and Shaming of War Leader” tactic. We must notice that every element serves the other, and none can ever work separately for a sound impact in the medium and long term.

The Second Element: The “Live Interaction with Peoples from Both Sides for Activating a two-steps flow of communication.” It is the “How” strategy.

Here, the best method for a successful black propaganda campaign in the opponent’s land is the dependence on digital media tools. The social media pages, sponsored advertisements, programs, and paid short videos on the war are highly effective for getting broad classes of Russian audiences to serve the (*allegiance to Ukraine*) purpose, considering the (*efficiency, efficacy, and reliability*) principles of these media contents; it is the first target.

The second target concerns the modality of bridging influential peoples from both sides to share first the atrocities of war and it's relevant military, political, economic, and mutual human damage. And then, each influential public opinion leader in his/her small societal group in Russia can convince the others who constantly listen to him, particularly during crises when the dependence on (reliable) news resources increases significantly by the mass public. Many utilized the war in Russia to beg for money, stealing others from the whole world, but still, we did not see those who could open the bridge between Ukrainians and Russians to build peace and end the war through “bottom-top mechanisms.” The more the public leaders from both sides succeed in convincing each other about the inevitability of ending the war, the more that all will witness ordinary Russians walking in the streets pressurizing Putin to end this war. Through this element in support of the other ones, we create “anti-war pressure groups” to face fanatic ones that countenance continuous Russian aggression over time.

The Third Element: The “Comparison by Example in the Same Sample” strategy, the “Which” tactic. This element is so direct, however, influential in integration with other elements. If we consider that tyranny can only be overthrown by another tyranny similar in

power and leverage, then when a black propaganda campaign tries to highlight Putin's aggression, it needs more of an example of the same sample to convince audiences that "Liberation is Invasion," especially, for the sleepy and inactive masses of the twenty-first century. A "Liberation is Invasion" slogan can find its way easily into Russian society through social media ads, pages, active groups, live programs, etc.; also, relying on a mission of thousands of public opinion leaders who do not absorb information about the war from media, and then, delivering media messages to their public followers and social groups, as theory suggests. Rather, these public opinion leaders are to move to obtain breaking and live information about deadly airstrikes on civilians in Ukraine, for instance, from these civilians themselves and conveying and convincing the others around by it. Contextually, the Third Element, activated politico-social comparisons between "*Peaceful Gorbachev*," the last president of the former Soviet Union, and "*Bloody Putin*," is one of the best ways to *restore pacific memories of the nations*, paving the way to accept "No Invasion is Liberation" slogan. From here, it is the need to answer "Who."

The Fourth Element is the "The More Influential the Sender, the More Influenced the Receiver" strategy. It is the effective "Who" tactic. In this element, we suggest societal parties in Russia for an influential counter-campaign to terminate the war; these are; a. public opinion leaders, as we mentioned above; b. opposition leaders; c. international figures who have the necessary influence in Russian society; d. peace and war universities' departments and scientific institutions; e. civil society organizations; f. oil company managers to speak out the discourse as economic elites, "*complaining a grief*" of damage occurring due to the decline of Russian oil exports, the fall of currency because of war and relevant economic crises, future recession possibility, and the sufferance of ordinary citizens in a sequence to political enmity-manufactured-economic setbacks made up by the political authority.

The Fifth Element, the "Direct Manipulating of the Enemy's Public" strategy, is an effective "Why." It is now the timing to publicly answer the reason for ending the war; however, manipulating the audiences themselves to achieve this purpose. A successful black propaganda campaign to counter Russian propaganda for invading Eastern Europe must highlight "*Mass Initiatives of Human Relief and Assistance of Ukrainian Brother-People*." Such an effort must be a. repetitive, b. sympathetic, c. showing by example thousands of

Russians who oppose the war to others, and d. crystalizing the Russian war atrocities against Ukrainians to Russia's people under a brotherhood frame of sharing the same ethnicity, religion, history, and language. These initiatives, if strategically (and well-planned) activated through all social media instruments and internet websites that the ordinary citizens daily use, along with the war trajectory, will help with the other elements in bringing Russians into the streets to protest against Putin's aggressive war first, and to pressurize him to end it second, at (W_2 , W_3 , or/and W_4). That depends mainly on the masses of rallies that such relief campaigns, in interaction with the other set strategies activation, can gather for this sake.

The Sixth Element, the "Idea Continuity" strategy; is an effective "When." We suggest a chronology of the black propaganda campaign for ending the war, through this element, as follows: a. The first stage is the "seeded and fledgling idea" phase for gathering Russia's public against the war; it is associated with governmental suppression. b. The second stage is identical to the "mature idea and continuance" goal; in both stages, the desired impact is still not yet achieved. c. After the continuation, despite possibly employing harsh and suppressive-state apparatuses against this campaign, the third stage resembles the "public sympathy with the campaign and continuousness" objective accomplishment. d. Following the cultivated *cognitive* and *emotional* components of formulated public attitudes and reshaping of the masses' values towards *otherness* of Ukrainians as a *brotherhood* with them, with the campaign significantly taking place, the fourth stage represents the "public protests and continuity," under completely shaped-behavioral attitudes, against the Russian government decision of war, coinciding with the planned campaign persistence.

These strategies are summarized in this typology:

"The War of Tyrant against His Slavic Ethnicity Versus a Liberation War of Ethnic Russians," → "Digital Media, Live Interaction with Convincing Sympathy, Two-Steps Flow of Communication, and Anti-War Pressure Groups Creation," → "Comparison by Example in the Same Sample, Peaceful Gorbachev Versus Bloody Putin, and (No Invasion is Liberation) Slogan," → "Influential Sender Generates Influenced Receiver," → "Direct Manipulating of the Enemy's Public: Mass Initiatives of Brotherhood," → "Seeded and Fledgling Idea, Mature Idea and Continuance, Public Sympathy with the Campaign, Formulated Attitudes and Public Protests and Continuity."

Fourth, under the (W₂)'s fourth Dominant Strategy, (Collective Security), the (Attacker), (CWP), plays out the (Effective Opponent Besieging) major strategy, when it works on managing: a. harsh sanctions imposition and economic deterioration of (WP)'s lands, b. de-stabilizing (WP)'s victory in (CASO), c. (WP)'s weakening, enforced isolation, d. chaotic internal public-discontent creation versus (WP). Through (CWP)'s alliance coordination and collaboration, each ally's action must be in harmony with the other allies' actions under the same course of actions by NATO while serving each major strategy drawn in (W₂) as a comprehensive grand strategy for all actors as one coherent ally. Namely, it is a harmony of interests among all allies together that can defeat a conflict of interests with the enemy. Of course, Russia's success in attracting Germany, France, or Turkey, for example, to its side by even *active/inactive neutrality* will affect (WP) positively in a. initiating its (Attack-Defense) Key Wave Strategy of (W₃), b. not accepting an imposed diplomatic exit that we assume to be fair to all sides, among them Ukraine, by the (W₂)'s end, and surely, c. de-stabilizing the (CWP)'s victory output in (W₄) if needed. Under this modeling perspective, the penetration of one member in an alliance is considered a penetration of all. Put simply; all alliance members are like soldiers of shields protecting one king, given that this king is the alliance itself, and one soldier's absence means that from its empty place, the arrow will be launched by an enemy to assassinate the king (i.e., the alliance) where there is no shield there to cover that gap, particularly, at times of war more than those of peace (when actions can be compensated in terms of the time manifestation as a strength-point, not a weakness one if not managed promptly as in the war's case).

Interestingly, the (CWP) harvests the crops, and the utility of its (W₁) and (W₂) strategies collectively, however, by making sure of its future continuity. Now, either the war ends by (W₂), or it will be other waves while confirming such a future continuity of gains for (CWP) based on a. how it acts and b. what it achieves in all waves connectedly. Facing (CWP), the (WP) relies on moving to a (Defense-Alliance Reinforcement) strategy, whereas (CWP) works strongly on de-stabilizing the (WP)'s utility of such strategic choice by imposing isolation even if through applying tactics of *dollar diplomacy* and *credible promises* to get (WP)'s allies into a desired disciplinary line.

Fifth, within a (Military Preeminence) Dominant Strategy, the (CWP)'s major strategy is (Superiority) in a. army confrontations, b. opened fronts to weaken the enemy in (CASO), c. used mercenaries, guerrilla wars and insurgency tactics, and para-military, and d. the effective besieging of (WP). Finally, the (WP) can not be in a better position than being under an (Actual Stalemate). It is the perfect timing for diplomacy to end the war before the (W_3)'s initiation.

4.3. The Second War Wave's Outputs and the Diplomatic Exit Possibility:

The Wave's Outputs: The (Second War Wave) ends with the (Ongoing Status Quo) as the ($Output_1$) of (WP) and (Counter-Expansion) as the ($Output_2$) of (CWP). Given that the last is the (Attacker) who relied on Level II Strategies, which are more intense than (LIs) in scale, level, and effect, this player was able to shift the situation to its interest by transforming the {3 DU (FA-V)} outcome, that it started the (W_2) with, to {- 6 DU (FA-V)} one by the same wave's end. Thus, if another wave is to begin, it will be initiated relying on these values. Comparingly, a victory achieved on the (CWP)'s part is translated into defeat at the same level and scale on the (WP)'s (i.e., the Attacked) side, where the latter's (DU)_v from its (FA-V) becomes (6), which is so far reduced in an estimated (9 DU) from that one it started the wave with, (-3 DU), thanks to the (CWP)'s (LIIs) while being the (Attacker). If a (W_3) takes place, the (DU) between the (W) and (CW) within will be (6) according to the defeated or the (Attacked)'s {DU (FA-V)} estimate that defines the gap existing between such a (W) and (CW).

We can denote the “(W_2)'s Victory-Defeat Relationship” in this formula:

If { (WL) + (SWO)_(WP/CWP) \approx DU (FA-V)_(WP/CWP) }, and that,
 { (WL) + (SWO)_(CWP/A-D) \approx - 6 DU (FA-V)_(CWP/A-D) }, where

$$\begin{array}{ccc} \{- \text{DU (FA-V)}_{Px}\} & \longleftrightarrow & \{+ \text{DU (FA-V)}_{Py}\} \\ \text{(Victory for One)} & & \text{(Defeat for the Other)} \end{array}$$

Then, { (WL) + (SWO)_(WP/D-A) \approx 6 DU (FA-V)_(WP/D-A) }

The Diplomatic Exit Possibility: The (WP) under a gloomy situation and uncertainty, is better off by keeping all its military advances and territorial acquisition intact. The most rational choice for the (WP) now is to a. stabilize the situation by accepting a moderate, *not humiliating*, diplomacy outcome and trading over the stability of (Crimea) plus getting a foot position in Eastern Ukraine, or b. to send the red alarm for retaliation, seeking glory by winning a decisive war of restoring the old Soviet reign.

Based on third-parties intervention, each side, the (WP) and (CWP), is better off by making these demands: a. for the (WP), offering the “military expansion’s halt” in exchange for “stabilizing Crimea” and agreeing on “maintaining the possession of territorial lands bordering Russia” that the (WP) *de facto* declared its occupation in advance. b. For the (CWP): offering a “complete withdrawal from all invaded Ukrainian territories back to the status quo before February 24, 2022,” in exchange for i. halting the military confrontations, ii. promising that Ukraine will not be a NATO or EU member-state on any possible occasion at present or future, and iii. a *regranting* of Crimea (instead of trading on Eastern Ukraine-occupied lands) by promising the stabilization of Crimea and halting the counter-combats of “Ukrainians’ (who are predominantly paramilitary by agency and mercenaries) insurgency” in this concerned territory.

The (CWP)’s offer is the best choice for ending the war at this wave, with this probability ($0.5 \leq p < 1$). Nevertheless, the probability that (WP) is going to accept this diplomatic outcome for buying some time, re-organizing its military lines, eliminating the penetration gaps for not being re-targeted by the opponent, and empowering the weakness in fronts or its occupation lands of (Crimea, Abkhazia, and South Ossetia) to retaliate in the future is ($0 < p < 1$). In the latter case, the (WP) becomes better off by re-allying and re-attacking fiercely where almost all strategic flaws that this player’s enemy, the (CWP), can utilize to worsen its position in any possible war cease to exist unless it shifts to a *large-scale*, major war that the (WP) is quite sure that the (CWP) is going to avoid at whatever cost.

5. The Third War Wave (W₃)

In (W₃), the (WP) resorts to brutality war tactics as possible as it can in an attempt to alter the (W₂) end’s (DU) estimates _ if a diplomatic exit did not succeed _ since the (CWP)

caused the (WP)'s temporal defeat when being the victor yielding the closer distance (i.e., “-6 DU”) that any could achieve ever, till now, along with the War Waves, regarding the (FA-V).

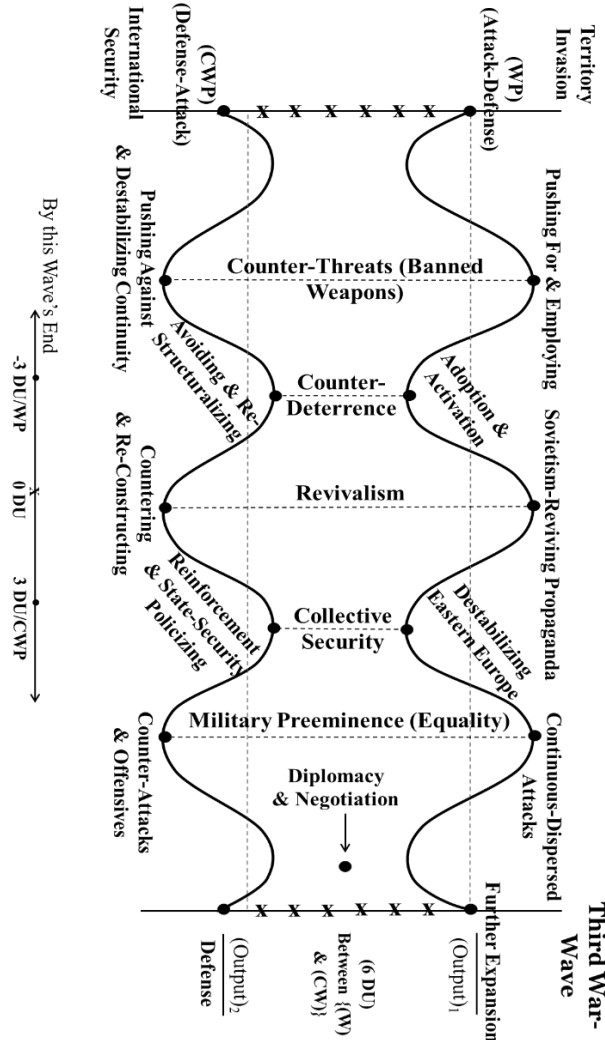

Figure 3: The Russia-Ukraine War's Third War Wave (W₃)

Seeing that (CWP) used (Level II Strategies) to gain its wave's victory, the (WP) now has the incentive to apply its already prepared deadly tactics of the war, *incorrectly* perceiving that they are (Level III Strategies) that will end the war in its favor promptly and immensely (as it might occur in other wars it fights against weaker parties).

Differently, (W₄) must follow here as a *remedy* because any diplomatic exit sought by the (W₃)'s end should admit the (WP)'s victory, as explained later, with a future deterrence and conflict stability achieved permanently under the (Opponent Victory Equilibrium) or temporarily under the (Disguised Opponent-Victory Equilibrium), of this study's developed (Deterrence Entanglement Law "DEL")'s (Relative Balance Rule). The matter that differs from those diplomatic outputs of (W₂)'s end, which paves the way towards the stability of deterrence and conflict in the future, precluding the war, reflecting a (Status Quo Equilibrium) under the (Incomplete Balance Rule) of the (DEL). The last is the first preferred balance outcome for ending the war in the future, still not permanently, to avoid the escalation of (W₃) and (W₄). At the same time, the second preferred balance case is that of (W₄)'s end, which is to be the (Compromise Equilibrium) under the (DEL)'s (Absolute Balance Rule), that we fear to come at the expense of previously more casualties paid by both sides, but its relevant balance in future is the most stable one ever where no such a war is to re-occur once the (Absolute Balance) takes place.

One may ask, should the (CWP) not use the (LIIs) initiating the (W₂), would that mean that no brutal (Attack) strategy was to be used by the (WP) in (W₃)? The answer is, this would mean that the (WP) would win the war by (W₁)'s end gaining a decisive victory, as long as the continuity of its (W₁)'s (Attacks) gets this player theoretically and practically closer to its (FA-V), particularly, in the first months of the war. Also, it would mean that the (CWP) is willing to grant the (WP) the honor of the victory in Eastern Europe in the present and future. A second issue is that what if a diplomatic victory outcome was to be achieved for the (CWP) by the (W₂)'s end through a future (Incomplete Balance Rule) of (DEL) under a (Status Quo Equilibrium)?

Yet, it can never be the case after the (W₁)'s severe state of war if it were not for the (CWP) halting the (WP)'s (Further Expansion) output of the (W₁)'s end, confronting the (WP) by the (Attack-Defense) Key Wave-Strategy as a strategic surprise in (W₂) to enforce a "discipline of war" that creates a "discipline of peace" on the other hand.

5.1. War Objectives, Key Wave Strategies, and the Third War Wave's Dominant Strategies Played Over Interactively

The (WP)'s Key Strategic Objective in (W_3) is still the (Territory Invasion) of Ukraine. In the (W_3), it re-uses the (Attack-Defense "A-D") as a Key Wave-Strategy, relying on it in playing the other five major strategies. The (A-D) means that (WP) uses the (Attack) the strategy mainly against (CWP) in a third wave, whereas the (WP)'s (Defense) strategy is only a counter-one versus (CWP)'s (Counter-Attacks). In comparison, the (CWP)'s Key Strategic Objective in (W_3) is maintained to be (International Security); however, playing the (Defense-Attack "D-A") as a Key Wave-Strategy, depending on it when using its five major strategies of (W_3). The (D-A) specifies that (CWP) uses the (Defense) strategy primarily facing the (WP)'s (Attacks), while the first's (Attack) is merely a counter-strategy.

The (W_3)'s Dominant Strategies Played Over Interactively are: "Counter-Threats (Banned Weapons); Counter-Deterrence; Revivalism; Collective Security; Military Preeminence (Equality)." Again, "Diplomacy and Negotiation" is a possible diplomatic exit by the wave's end; see Figure 3.

5.2. The (WP)'s Major Strategies in Interaction with the (CWP)'s

First, as we showed above that, the (WP) in (W_3) considers military and political brutality as a method for restoring its military advance and eliminating the state of temporal victory achieved to the (CWP) by the (W_2)'s end and the beginning of (W_3). Under (Counter-Threats (Banned Weapons)) Dominant Strategy of the wave, the (WP) re-activating its (Attack-Defense) Key Wave-Strategy uses the (Pushing For and Employing) strategic choice as its first major strategy interacting with the (CWP)'s one. In this context, (WP) is better off playing over the (Counter-Threats) Dominant Strategy by using (Banned Chemical Weapons) against civilians in Ukrainian cities after seeing that (CWP) succeeded in halting its expansion and advances further in these territories. Now, and only now, along with the war's trajectory, the (WP) perceives that it has the justification to use such a type of weapon to:

- a. Impose a tremendous human displacement and forced immigration from Ukraine, emptying the Eastern, North-Eastern, and South-Eastern Ukraine for a stable invasion's sake, and facilitating the advance toward the center when the capital will easily be seized, where the invasion-completeness declaration is being made.

b. Where the (WP) understands that it will achieve an *unmatched victory* by fiercely dropping chemical weapons in *battle* and *civilian* zones in Ukraine, not the ballistic missiles _ given that this player is well-aware that in a nuclear missiles' launch case, a possible retaliatory strike would follow from other places of the world through intercontinental submarines-carried-ballistic missiles against its homeland territories according to the (Mutually Assured Destruction) strategy. The last is not the same as the case of deploying chemical weapons by air jets, then naively "*denying*" that they have been used (!).

It is going to be an unexpected victory because the (WP) will rely on the usage of such weapons to halt the military advance of the (CWP)'s army, guerilla, and insurgency groups from the bottom by targeting these fronts, divisions, and corps themselves inside the civilian cities where they settle. Put simply, from the (WP)'s viewpoint, emptying the cities to conquer will achieve merely fear by killing civilians only, granting the fighting armies and groups the motive and incentive to vigorously commit fierce killings of the (WP)'s soldiers in the positions and fronts that they penetrated in (W_2). Simultaneously, dropping these chemical weapons in battle zones against the enemy's (i.e., the CWP) military and paramilitary troops are seen to achieve a permanent victory, and an unmatched fear in the hearts of the remained fighting armies and groups as to escape the battleground leaving the sphere purified to concluding the invasion promptly and immensely by the (WP). Such a brutal war tactic, when used here, leads us more to explain how the (WP) will depend highly effectively on adopting a (Counter-Deterrence) strategy in the next step.

We must admit that the (CWP) is better off now by playing a (Watch and Assess) strategy; why? So simply, if the (CWP) arrogantly moves in a rush to retaliate in (W_3), then it is what the (WP) was waiting for, "I drop chemical weapons in Ukraine, and you do likewise against my troops in "Ukraine;" thence, thank you (CWP), you helped me advance further to conquer Ukraine rapidly and utilize the momentum to ally with my "baby" client-state "Belarus" to re-seize:" a. weak Lithuania, Latvia, and Estonia Baltic Sea states first, b. Moldova and Slovakia, second, and c. over time, it is Poland, Hungary, and Romania Ukraine's neighboring states that are to be encircled and penetrated, restoring the (Iron Curtain) Soviet sphere of influence in Eastern Europe under a newly re-established Soviet Union. At the same time, the majority of Asia's former Soviet states still already grant the (WP) allegiance as puppet states of Russia in a decentralized way, and after all, the (WP) becomes on its way to

restoring Black Sea ports previously claimed by the Soviet Union following World War II, which the US protected for Turkey to be Turkish possessions over history. Not surprisingly, one wrong action or strategy choice made by the (CWP) would mean the loss of the geopolitical map of the world; it will not be only the old reign of the Soviet Union that rises, but the empowered Soviet Union that this world never witnessed its revival before.

Accordingly, we assumed that the (Watch and Assess) is the best strategy of (CWP) to not deprive itself of the (W_4)'s endless victory by "*finding the justification*" for re-allying with global, regional hegemons in the international system and re-gathering global rallies and masses at the same moment for ending the (WP)'s aggression once and forever, as explained later. In other words, the (CWP) is highly better off (Pushing Against) a used (Banned Chemical Weapons) strategy through the (Watch and Assess) one relying on a tactic of "*verbal deterrence only*," for now, and continuing to fiercely impose the (Destabilization of the Opponent Victory Status Quo and Continuity) strategy using the harsh methods ever that it can apply for accomplishing this strategic objective because this is a huge "victory key" for the (CWP)'s final and infinite victory in (W_4). Nevertheless, it is extremely important to confirm that the (Watch and Assess) strategy must never be the case in confronting the (WP)'s (Adoption of Counter-Deterrence) and (Destabilizing Eastern Europe Region) strategies, but "preventive and preemptive" strategies must be taken significantly by the (CWP) before even the (WP) picks these moves. Otherwise, the (CWP) would lose tremendously in (W_3), and its assumed-decisive victory that we draw through (W_4) is going to be compromised (!) by the (WP). The thing that is not acceptable where no mistakes should be made; if it is a war, then it must be the war to end all wars, not the war of gaps that stretch the length of conflict in the future separately for decades to come. One strategic flaw of the (CWP) may set the whole European continent's life at stake, the Eurasia region and North-Western Asia continent's life second, and third, it is going to be the "*global final prize*," our homeland, the broader Middle East region in North Africa and Western and South-Western Asia.

Second, under the (Counter-Deterrence) Dominant strategy of (W_3), and after the (WP) utilizes its first major strategy to a. target essential agrarian lands and international oil-supplies positions in Ukraine and b. manage and control these positions under its own (provisional)

military administration; the time comes now for this player to move to the (Adoption and Activation of a Counter-Deterrence) strategy.

The first element, it will not be the EU and US that impose sanctions on Russian oil exports; it is Russia now that will own the capability and credibility to leave the whole world in critical need of oil by imposing an “*Oil Embargo*” on the European countries concerning any oil exports of Ukraine plus Russia, not the last only. Such a strategy choice is aimed to cause an unexpected, sudden increase in oil prices worldwide, generating industrial production setbacks and gradually accumulating (with the deprivation of Ukrainian and Russian international grain exports second element) in creating *intentionally* a “global economic recession” that the world may suffer from for years along with the war’s course and beyond. At this moment, the (WP) perceives that it succeeds in compelling the European states to beg for the war’s end, relying further on the (WP)’s conditional approval from the last’s perspective.

The second element, the famous “Russian and Ukrainian grain and Ukraine’s exporting agricultural products,” are the next weapon of the (WP)’s second major strategy of (W₃). Rationally, the (WP) is better off by adopting and activating a “*Food Embargo and Starvation*” strategy. For oil, which is a permanent (but unrenewed) natural resource, imposing its embargo does not mean a remarkable deal regarding any future economic loss for Russia but huge political, territorial, and military benefits if a (CWP)’s (Avoiding and Re-Structuralizing) strategy is not used in advance. Symmetrically, preserving the Russian and Ukrainian grain for a few months relying on high technological techniques of food conservation, reflects geopolitico-military gains for Russia, bringing major parts of the world to their knees before the Russian military in Ukraine. Suppose the (WP) resorts only to raising the Ukrainian and Russian grain prices to double. In that case, this actor creates economic crises elsewhere in the world, noticing that Russia used a similar tactic during President Richard Nixon’s era (1969-1974) in the late 1960s and early 1970s when utilizing the Secretary of State and National Security Advisor Henry Kissinger’s détente policy for buying the grain product from the US markets causing a severe American grain crisis by that time. Thence, what about Russia’s war utility from leaving the world under a food (i.e., grain) deprivation crisis for just one or two months? The (WP) does not lose here; it wins at the expense of the others.

If the (CWP) is to succeed in achieving a final victory in (W_4), it must prove the “*incredibility and non-capability*” of the (WP)’s (Adoption and Activation of Counter-Deterrence) strategy by resorting to the (Avoiding and Re-Structuralizing) major strategy, before the (WP) attempts to act the way we explained. It is the (CWP)’s “First Preventive and Preemptive Strategy” in the (W_3). Strikingly, should the (CWP) see that it is willing to stretch the war length to (W_4) not (W_2)’s end only, thence, it must avoid the (WP)’s embargos strategy of (W_3), during the First War-Wave (W_1) itself, if, and only if, the (CWP) seeks the victory of (W_4). Now, “*finding the alternatives*” is the *first preferred strategy choice* for (CWP) in (W_1):

a. cultivating reserve lands of grain in other areas of the world, Africa is the best choice because of the adequate climate there,

b. establishing or reinforcing friendly relationships with some oil-producing Latin America states and Arab ones to help during any possible oil crisis along with the war by showing some tolerance in prices, plus,

c. securing some oil positions in the Middle East, in Libya, Iraq, and Syria, at low prices preemptively for the highly needy industrial countries that are in direct exposure to the war in Ukraine and its repercussions before a probable damaging oil crisis and embargoes erupt in (W_3) at the (WP)’s hands.

d. Also, following an “*Austerity policy*” seems helpful for the (CWP) if it decides the war’s continuity till (W_4), not only (W_3), since once (W_3) is initiated by the (WP)’s (Attacks), the (W_4) must sequentially be in play to bring the war to an end permanently with the (CWP)’s decisive victory not the (WP)’s one, as we explain later.

Third, over (Revivalism)’s Dominant Strategy, the (WP) becomes in the best position by moving to the (Sovietism-Reviving Propaganda), shifting all ideological imaginary and suppressive state-apparatuses to work on its (W_3)’s Key Strategic Objective, the (Territory Invasion of Ukraine), not as a (liberation operation of ethnic Russians (i.e., separatists)) now as it did in (W_1) and (W_2). Rather, it better happens to be a (restoration war of Soviet glory) in (W_3) given the actual stalemate that the (CWP) left the (WP) in by the (W_2)’s end with no successful diplomatic exit to terminate the war. Namely, the (WP) perceives that the (W_3) is its “last resort,” where it must buy the victory at whatever cost.

So, Sovietizing the Russian society sufficiently and with a red-alarm efficiency appears to be the best “societal preparation” for the (WP)’s nation to accept and tolerate any expected escalation of war level, consequences, and losses, if the war’s goal is framed to serve the glory of old empire than to seek liberation of some separatists. It is a direct war relationship; that is, whenever the public’s economic, human, political, and military war losses get higher and more costly, whenever the “war’s cause and justification” should be re-manufactured to jump outside the curve by the rationality of government’s reasons to further motivate an army of griefs, in a modified trinity of war. Under such a war stage, the black propaganda campaign designed in (W₂) to end the war must be posited in its third phase with Russia’s masses already starting to the (Sympathy with the Campaign and Continuousness). It means that, at this point of (W₃), the (WP) is going to apply all suppressive state apparatuses to repress the campaign.

Based on that, the (CWP) moves to its (Countering Soviet Revivalism and Re-Constructing) major strategy. International human rights organizations deployed to watch, or harshly and soundly report globally about, the probable-human rights violations in Russia’s society seem to be an exit for the campaign continuity purpose, the *foreign surveillance eye*. Adding to that that the almost “virtual nature” of our set anti-war black propaganda campaign is effectively creative in transforming the Russian human abuses, atrocities, and territorial violations in Ukraine committed during (W₃) only to rally more masses in Russia against a “Brotherhood’s Bloody Aggression.” The latter is a slogan of this developed stage of gathering vast amounts of ordinary citizens versus the government decision of war, coinciding with reaching the third phase of the campaign chronology first.

As extended Russian aggression is to serve the (CWP) to achieve victory in (W₄), it must be utilized nationwide in a “Re-Construction of Public Enmity Against Political Leaders” strategy in (W₃), *not* in favor of creating the other’s (i.e., “CWP”) hatred for the (WP)’s interests. The reason lies in providing evidence of extraordinary aggression primarily, and that developments in “political hostility-manufactured-economic setbacks” made by the political authority during the war initiation prove to be more than concrete in Russian society simultaneously. The best persuasive messages ever can be re-produced now by feeding on Putin’s “Brotherhood’s Bloody Aggression” actions to reinforce and empower “anti-war pressure groups” in a “re-framed social struggle” against the ruling class that suppresses the

the bourgeoisie and the proletariat alike. That constructs solid roots of making global audiences embrace and interact with their partners in Russia within (W_3), paving the way toward activating a universal public opposition to the Russian aggression in (W_4).

Fourth, agreeing that it is the (WP)'s fierce wave ever in the war, this player, organizing its all war tactics and strategies to work harmoniously supporting one another, and under the (Collective Security) Dominant Strategy, moves to (Destabilize Eastern Europe Region) major strategy. Since it is its last resort's War Wave, through this strategy, and incentivized by the (CWP)'s (CASO) open fronts to weaken its side, the (WP) becomes better off by "financing and weaponizing" separatists or/and ethnic Russians in Eastern Europe states who back up Russian and Soviet revivalism objectives, or by using mercenaries there to support separatist movements or basically, for achieving Ukraine's rapid invasion and desired victory results.

In (W_3), it is the (WP)'s turn to open fronts to weaken the (CWP) and destabilize its victory status quo that it could achieve by the (W_2)'s end. As we said before, it works better for the (WP) if it re-controls first the weak Baltic Sea states of "Lithuania, Latvia, and Estonia" on any possible further expansion chance in Europe, noticing that Russia already installed its fleets in both the Baltic Sea and the Black Sea even before days of the outbreak of war on February 24, 2022 (then, Moldova and Slovakia come second; and Poland, Hungary, and Rumania Ukraine's neighboring states, third). Applying a (Destabilizing Eastern Europe Region) successful strategy as might be perceived by the (WP) means that the latter is better off by starting to (create and support insurgencies or guerilla warfare) within the largest countries in size and population first to leave an immense echo in the whole European continent thereafter. So, (Poland, Hungary, and Romania) seem to be the best targets for the most beneficial results of the (WP)'s goal of destabilization that bring about a prompt Russian victory by compellence, not deterrence, in this stage.

One aim of this modeling is to activate some preemptive policies to be taken by the (CWP) instead of dismissing the right action at the right time in the right course. Here, the (CWP)'s best strategy choice in confronting the (WP)'s (Destabilizing Eastern Europe) major strategy is the (Reinforcement of Collective Security Measures and Eastern Europe States-Stabilization and Security Policizing by Force). The last is the (CWP)'s "Second Preventive and Preemptive Strategy" of the (W_3), which hinders the (successful) occurrence of (WP)'s

(Destabilizing) strategy. Again, if (CWP) is determined to move ahead to (W_4) and not to terminate the war by (W_2)'s end, it must seek the mentioned preventive strategy in advance, specifically by the beginning of the Second War Wave (W_2) and in a prior time to opening the (CASO) fronts of weakening the opponent (WP).

In the same context, following the (CWP)'s playing of the (De-Stabilizing the Enemy's Victory Status Quo in "CASO") strategy in (W_2), the (WP) can always obtain the best utilities by preparing for a. "Defense and Counter-Attacks," as mentioned, and also, b. initiating a "Cyber War for Recruiting New Citizen-Soldiers in Europe" strategy, repeating similar tactics it used to build a shield of militarized, ordinary Ukrainian citizens for achieving its war's breakthroughs. In short, the (Reinforcement and State-Stabilization and Security Policizing by Force in Eastern Europe) strategy must be conducted before the (W_2)'s beginning, as follows: a. through using the suppressive state-apparatuses like police and army, and the employment of high-tech, continuous, overt and covert surveillance systems, and b. in the *cyber-space* by recruiting thousands of official guardians who watch and analyze probably-targeted citizens' activities online to deter and repel all *incoming cyber-attacks* on Eastern Europe states' security by disguised Russia.

Fifth, what about the (Military Preeminence) fifth Dominant Strategy? The (WP) re-activating the (Attack-Defense) Key Wave-Strategy is up to broaden the level and scale of war, using the (Continuous-Dispersed Attacks) major strategy for:

a. Targeting other states' borders, which are neighboring Ukraine, and once more create the fear of a major war in Europe, but now, using the well-known *brinkmanship* strategy of taking the enemy to the edge of risk and leaving it to perceive that the other is going to commit harsh harm or dangerous escalation while it is *not* going to do so (or at least by this stage of war where no final victory of the (WP) is obtained in Ukraine yet). That reflects a (WP)'s *deterrence policy via war*, not a compelling one.

b. Besides the (WP)'s (Attacks) in Ukraine and dropping the (Chemical Weapons), this player becomes highly better off by fiercely (Attacking) Syria to force the emergence of a massive refugee crisis in Europe with that one it works on maximizing by bombarding Ukraine vigorously during (W_3). From one side, the (WP) destabilizes the European economies by escalating the Ukrainian immigrants' dilemma in Europe, and from the other, it creates its

climax by simultaneously multiplying the Syrian immigration crisis in the same continental area. It is a (WP)'s compellence policy via war to enforce ending the battles as it desires, not a deterrence policy.

c. By seeing what it considers “national interests” at stake, the (WP) enjoy now the leverage of conducting naval attacks in the Black Sea region supported by air attacks on Ukrainian ships and positions there. The last's aim is to show military primacy and superior maneuvering capabilities with the ability to achieve victory at whatever consequence as to “deter and compel via war” the (CWP) to admit the (WP)'s territorial victory through a diplomatic exit or a *de facto* victory status quo in all of Ukraine.

By the end of this stage, it is not unbelievable that the (WP) might declare the completeness of the Russian Invasion of Ukraine from the capital Kyiv itself. In this regard, the (CWP) is better off by only choosing the (Counter-Attacks and Offensives) major strategy in front of the (WP)'s (Continuous-Dispersed Attacks). The reason is that in the (W₄), the (CWP)'s surprising (Attack-Defense) Key Wave-Strategy must be built upon “*immense aggressions, violations, and human rights abuses*” made by the (WP), to bring out a universal victory of the peace party (i.e., CWP) versus the war initiator, as to come later. By maintaining its (Counter-Attacks and Offensives) in both Ukraine's all combat fronts and the (CASO) ones as stable in causing diverse and tremendous losses at the (WP)'s side as possible as it must be, the (CWP) preserves (Equality) criteria of the (Military Preeminence) for the two parties that assist it in acquiring a final military victory by the (W₄)'s end.

5.3. The Third War Wave's Outputs and the Diplomatic Exit Possibility ***The Wave's Outputs***

This wave ends with the (WP)'s (Output₁) of (Further Expansion) and the (CWP)'s (Output₂) of (Defense), where the (WP) could shift the outcomes to be in its war interests using (Level II Strategies). This player minimized the (DU) to its (FA-V) from (6) at the beginning of the wave to (-3) by the same wave's end, in an estimated decline of about (9 DU), getting closer to its (FA-V). Since the victory for one reflects the defeat for the other, the (CWP)'s (DU) from its (FA-V) is reduced from (-6 DU)_v to (3 DU)_v, reversely in an increase of distance estimated by (9 DU). It means that if a diplomatic exit fails in (W₃), the next War-Wave's (W) and (CW)'s (DU) is to be (3) according to the {DU (FA-V)} indicator of the (Attacked) or the

defeated by this previous wave's end, which specifies the distance likewise between the (W) and (CW) in a new War Wave.

We can denote the “(W₃)’s Victory-Defeat Relationship” in this formula:

$$\begin{aligned} &\text{If } \{ (WL) + (SWO)_{(WP/CWP)} \simeq DU (FA-V)_{(WP/CWP)} \}, \text{ and that,} \\ &\{ (WL) + (SWO)_{(WP/A-D)} \simeq - 3 DU (FA-V)_{(WP/A-D)} \}, \text{ where} \\ &\quad \{ - DU (FA-V)_{Px} \} \quad \begin{array}{c} \xrightarrow{\hspace{1cm}} \\ \xleftarrow{\hspace{1cm}} \end{array} \quad \{ + DU (FA-V)_{Py} \} \\ &\quad \text{(Victory for One)} \quad \quad \quad \text{(Defeat for the Other)} \end{aligned}$$

$$\text{Then, } \{ (WL) + (SWO)_{(CWP/D-A)} \simeq 3 DU (FA-V)_{(CWP/D-A)} \}$$

The Diplomatic Exit Possibility:

At the end of (W₃), a dual “exotic” diplomatic exit is waiting for the (CWP). Firstly, based on all configurations mentioned in this War Wave, any diplomacy and negotiation strategy might bring both sides to admit the “Russian War Victory with Ukraine as a De Factor Russian State” total outcome. That is derived from the actual situation of Russian (Further Expansion) output. If accepted by both sides, this outcome is preliminary for future Russian expansion in Eastern Europe and the Black Sea region. However, the probability of this possibility is (0 ≤ p < 0.5), with the (CWP) officially not recognizing that since this case does not apply to the international law legislation.

Secondly, it would be more than ironic in politics if mediators of the day attempted to compromise over a “*Partitioned Ukraine (!)*” agreement. Clearly, it is not Palestine that was the original homeland of Jewish people and ethnicity one day; it is a Ukrainian sovereign state of a mere Soviet Union that ceased to exist, and it is the whole universe that is going to be destroyed after a probable chain of Russian invasions in Eastern Europe, Black Sea Region, and North-Western Asia proves to be successful over time. At last, the probability of this second possibility is (0 ≤ p < 1), and if the stability of deterrence and conflict is achieved in the future, agreeing on a (Partitioned Ukraine) diplomacy outcome, it is going to be maintained under the (Opponent Victory Equilibrium), which is permanently stable under a perception and

certainty state of the (Relative Balance Rule) within the (Deterrence Entanglement Law), conditioning that the (WP) becomes *legally* obligated to not re-invade any other territorial parts of Ukraine or Eastern Europe in the future “credibly and reliably.” Rather, it is the (Relative Balance Rule)’s (Disguised Opponent-Victory Equilibrium), which is temporarily stable only, coinciding with being reached under deception, intentional misperception, and uncertainty conditions.

6. The Fourth War Wave (W₄)

6.1. War Objectives, Key Wave Strategies, and the War Wave’s Dominant Strategies Played Over Interactively

Given that (WP) achieved a temporal victory by the (W₃)’s end, possible declaration of Ukraine’s invasion completeness, and that no diplomatic exit has been reached by the (W₃)’s end to eliminate the state of severe war, the (WP)’s Key Strategic Objective in (W₄) developed to be a (Territory Invasion and Advance), stabilizing its positions that it conquered in Ukraine and seeking to capture more territorial possessions deeply and further with attempting to acquire international recognition in this regard. Nevertheless, in the (W₄), the (WP) finds itself forced to play the (Defense-Attack “D-A”) as a Key Wave-Strategy, relying on it in using its five major strategies of the wave. Through the (D-A), the only thing that (WP) can do in (W₄) is to play the (Defense) strategy principally in facing the (CWP)’s (Attacks), whereas its (Attack) strategy is a counter-one that reflects means of (Counter-Attacks) versus (CWP). Comparingly, the (CWP)’s Key Strategic Objective in (W₄) changed to (International Security and Prompt-Enemy Defeating), depending on playing the (Attack-Defense “A-D”) as a Key Wave-Strategy and, most importantly, *strategic surprise*, deriving from it the activation of its five major strategies of (W₄). The (A-D) refers to that (CWP) uses the (Attack) chiefly against (WP) while the (Defense) is a counter-strategy to confront the (WP)’s (Counter-Attacks).

The (W₄)’s Dominant Strategies Played Over Interactively are: “Credible Retaliatory Threats; Territorial Advance; Counter-Revivalism; Collective Security; Military Preeminence,” while the (Diplomacy and Negotiation) strategy represents a possible diplomatic exit to eliminate the war by this wave’s end, or that the war will cease to exist forcibly anyway; see Figure 4.

6.2. The (CWP)'s Major Strategies in Interaction with the (WP)'s

Playing interactively over the Dominant Strategies of (W_4), the (Attacker/CWP) has its best choice ever in exploiting the (WP)'s *tremendous aggressions and violations* along with (W_3) to rally against the latter more fiercely to bring a prompt and permanent end to such a war.

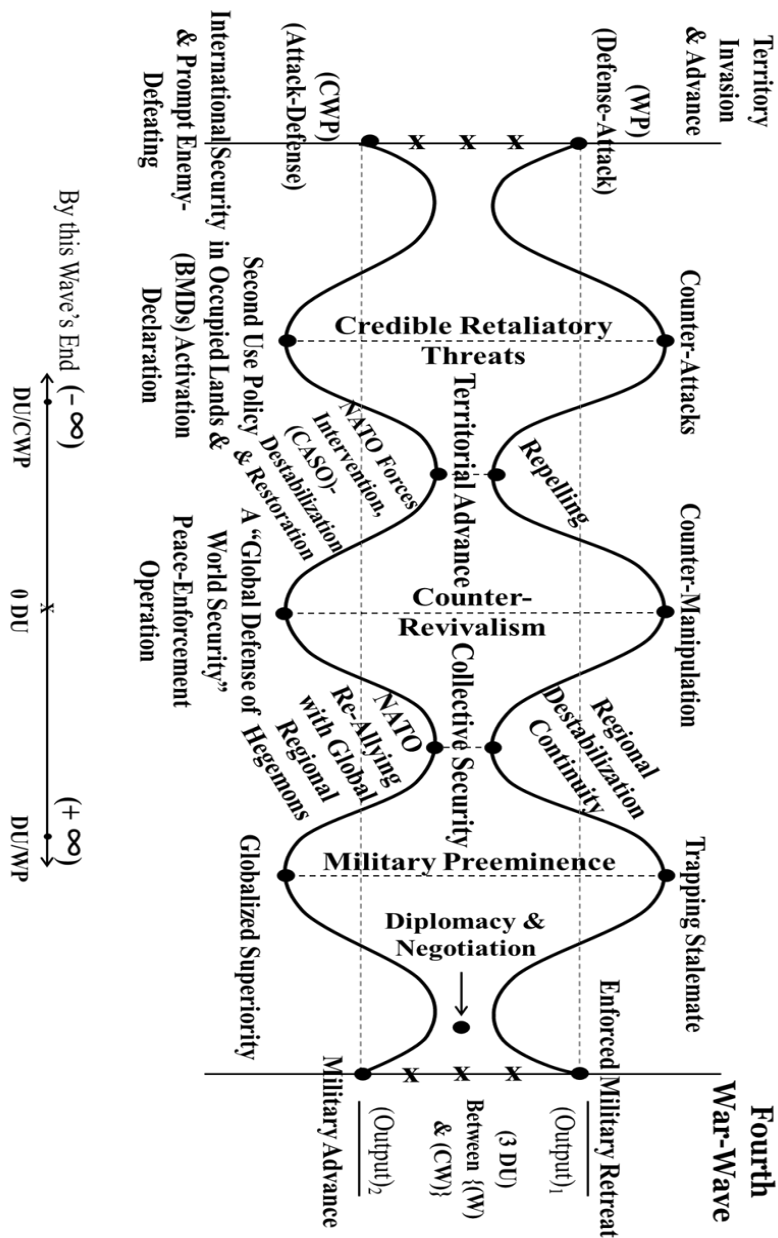

Figure 4: The Russia-Ukraine War's Fourth War Wave (W_4)

It is safe to say that the (WP)'s granted a *golden chance* to the (CWP) to *globalize* the war in “effect” while *de-escalating* it in “level and scale.” Yes! A legitimized justification is what (CWP) must have been searching for to deter the (WP) via collective-security efforts of war, with gathering other areas in the world to support globalized, not regionalized, *deterrence-via-war* efforts. If NATO forces were to intervene in any former wave, its interference would be in vain because it would work on escalating the war, and that is what the (WP) was waiting for, among other choices, to stand in a position of a forcibly continuous state of war in front of its publics, claiming that it is the other who escalated first (!).

For that reason, in no previous wave that we set a strategy of military intervention of NATO, but we paved a fertile ground for introducing this strategy in a final wave to fight a war that ends all wars in Eastern Europe thereafter. Through previous waves, we set stratagems that force the (WP) to use its strategies, which it would, maybe randomly, be made at any time in any way, according to a *course of rationality* we intended to draw depending on (WP)'s perceptions and being as a rational actor. The aim was and is to leave *no rational choice* for (WP) to pick at a *determined wave* in a *specific way* except those and their modalities we posited in response to (i.e., Defense) or confronting (i.e., Attack) the strategies that the (CWP) use every wave. It is a work of strategically maneuvering to force the enemy to do what it would already do, but the way that serves the (CWP) to achieve a diplomatic victory by the (W₂)'s end or a decisive military victory by that end of (W₄). We can call that “*strategic navigation*.” In this wave, the time has come to harvest a success we cultivated in former waves, relying on how the (CWP) acted every wave and what it achieved by each one's end, namely, its {DU (FV-A)} per wave.

First, under the (Credible Retaliatory Threats) Dominant Strategy, the (CWP) is better off attacking the (WP), playing the (Second Use Policy of Dropping *Symmetrically Banned-Chemical Weapons* in Occupied Lands in Ukraine Against the Enemy's Military, and the (BMDs) Activation Declaration) strategy. Now, the (CWP) deals with uncertainty as follows:

a. If the (WP) was to use (Banned Chemical Weapons) tactic, perceiving that a free world is not going to act likewise, and therefore this player's victory in Ukraine is guaranteed, then the (CWP) is to surprise the (WP) by a brutality method followed from the same level and scale targeting the (WP)'s military in this stage, not civilians.

b. Counting on the (WP)'s perceptions of easily (Denying) the use of chemical weapons after employing them in battle and civilian zones in Ukraine, it is now the (CWP)'s turn to (Drop Banned Chemical Weapons and Deny), provided that the (CWP) uses these weapons tracing the same type of the same level and effect of those used by the (WP) in the (W₃). If the (CWP) exceeds the level that the (WP) used first in dropping chemical weapons, it will provoke the (WP) to retaliate, escalating the battles to be even "nuclear" in Ukraine. Cautiousness is a victory key targeted here.

The aim of the (CWP)'s first major strategy is to: a. deter the (WP) and compel it not to use such banned weapons in the battleground again once these weapons prove over time their *uselessness* in bringing victory to the (WP) but massive human and military losses on this player's side due to sequential credible retaliation, and thus, b. hindering the (WP)'s *incorrectly*-perceived prompt victory in Ukraine when the (WP) realizes that its aggressive and brutal war tactics will be met by others symmetrical in "level, scale, and effect" that are also credible and capable.

c. The third uncertainty that the (CWP) must deal with is the nuclear miscalculations and risk-takers in Kremlin. Given that the (WP) is to see that it is going to be deterred and compelled to follow discipline in its war in Ukraine by the (CWP), the arrogance of war leaders can lead them to commit madness sometimes, as was the case of Adolf Hitler during World War II, particularly that all our set strategies of (W₄) to the (CWP) will unprecedentedly trap the (WP) militarily, diplomatically, and politically. So, the ((BMDs) Activation Declaration) is a joint strategy that must be used beside the (Second Use Policy of *Symmetrically* Banned-Chemical Weapons in Occupied Lands in Ukraine Against the Enemy's Military). The (BMDs) means the (Ballistic Missile Defense Systems), that the (CWP), referring to NATO in this case as an alliance of coherent allies (not the US lonely or separately), must declare their activation versus any *possible* nuclear attack in Ukraine "*for protecting the regional common good of Europe.*" Now, the (CWP) precludes even the thought of using nuclear missiles in Ukrainian lands by the Russian administration. Accordingly, we decisively agree with those theorists who first argued for the (US)'s adoption of the (BMDs), sacrificing the stability of the mutually assured destruction (MAD) strategy but ensuring, on the other hand, that *on no single occasion* would the enemy think that it might succeed in striking other nuclear lands by a nuclear strike.

As Russia is going to be informed through an official declaration of NATO that any possible nuclear strike in Ukraine will be intercepted through (BMDs) and unofficially that a “probable” retaliatory strike might follow against its army there, such a “certainty of nuclear strike failure” with a possible retaliatory threat in a response-in-kind against Russian forces in Ukraine (only), would prevent all possible nuclear miscalculations and risky escalation from the occurrence in battle zones by Russia. In a sequence, the (WP)’s (Counter-Attacks) major strategy would *at most* concern a re-dropping of (Banned Chemical Weapons) and denying _ in a limited time fearing remarkable human and military losses on its side caused by symmetrical retaliation _ motivated by proving an “invincibility” myth of Russian army publicized worldwide. Here, the other four major strategies of (CWP) must be entangled with its first one to enforce, not deter for or compel only, Russian military retreat back to the (WP)’s borders at the (W₄)’s end.

At last, it is fair to refer to three main strategic points:

a. Firstly: The (CWP)’s side is to apply the (Second Use Policy of *Symmetrically Dropping Banned Chemical Weapons Against the Enemy’s Military*) under the (Credible Retaliatory Threats)’s Dominant Strategy the fighting armies and paramilitaries in Ukraine who are supervised, supplied, and supported by NATO under the US leadership. In other words, *neither* NATO *nor* the US militarily intervenes in employing the (CWP)’s first major strategy; only, in the second major strategy, NATO-allied forces do interfere and thereafter along with (W₄). However, we set the stratagem of (Drop and Denying) to avoid global public discontent if these publics in a *distorted way*, see that the (CWP) acted similarly as brutal as the (WP), while the first is to do so necessarily to respond in kind deterring the other, and sufficiently by not harming the (WP)’s civilians ever, only military.

If they are not NATO forces that activate the (Dropping) strategy, then the path is clear for the (CWP) toward getting global support for the NATO operation in the next step. Thence, the first major strategy is aimed to prove the (CWP)’s _ represented in the Ukrainian fighting corps and divisions assisted by NATO and the US in this stage without direct interference _ credibility, and capability of retaliatory threats to eliminate what the (WP) perceives as a key of prompt victory by using banned weapons in (W₃). Otherwise, it is going to be the (WP) who declares its long-lasting *de facto* victory as long as its killing machine proves superior over the (CWP)’s.

b. Secondly: The (“BMDs” Activation Declaration) strategy is meant to manage any possible irrationality that the Russian administration might consider necessary, coinciding with being defeated at the hands of its “weak subjects” (i.e., the Ukrainians) who must successfully prove to the (WP) that *no use* of (Banned Chemical Weapons) strategy will set Putin the king of Ukraine as it placed him a king of Russian domain of influence in Syria at the Syrian regime-controlled-territories after 2013 revolution and civil war there. At the same time, the case of Ukraine is even worse by developing to be an actual, legitimized invasion and integration of occupied Ukraine into the Russian sovereign territories, serving Russian expansionism’s sake in former Soviet or communist lands.

c. Thirdly: If Putin attempts to shame and label (CWP) for using (symmetrically) banned weapons, given the assumed preemptive action (explained below) of propagating for a (NATO Peace-Enforcement Operation) before the last is initiated and before the (CWP)’s first major strategy occurs at the Ukrainians hands in battle zones, this aggressive political leader becomes better off by not exposing credibly such a planned fierce defeat of its forces in Ukraine, and particularly, in a precedented phase of NATO intervention, or that his subjects of millions of masses might “revolt” against him and his administration. The reason is that it will be if occurred, the first time that the brutality Russian war machine shows that the knife targets its bloody owner and that the mirror reflects the same image of Putin’s inhumanity on this leader’s guided-military troops themselves. Here, a skillful reader might notice that the (CWP) is to be highly better off now if Putin tries to overturn the global public against the Ukrainian side while he mistakenly becomes a *loyal servant* to bring about a “revolt” against himself from the heart if these facts are to be employed to topple Putin’s “irrational” decisions of war in Eastern Europe under the black propaganda campaign that already reaches its (matureness level and Russian public sympathy with it) even before the (W₄) begins (!). Yes, the war is merely a “dirty trick,” it is *not* about “what happens,” it is about how the “what happens” is being used and exploited to create “another what happens” at the proper multi-dimensional timing of this “another what happens.” That is, in a prior time to any uncertain move to shame the (CWP) by the (WP) in (W₄), the (CWP) will be prepared by the public masses in Russian society to stand for its purposeful end to enforce terminating the war whereas carrying, on the other hand, millions of audiences internationally to countenance its first major strategy of (Second Use

The policy of Credible Retaliatory Threats) against the Russian military (only, not civilians) before even this strategy becomes into play. We can call the Fourth War Wave's (CWP)-strategies and stratagems coherently, based on this player's formerly played ones, the *"overwhelming bottom-up and top-down victory of the war."*

Second, over the (Territorial Advance) Dominant Strategy of (W_4), the (Attacker/CWP) becomes better off by moving to its "last resort," implementing a (NATO Peace-Enforcement Operation) in Ukraine under a (NATO Forces Intervention, (CASO)-Destabilization, and Restoration) major strategy. Playing this strategy at this wave of the war, and after leaving the sphere vacated to the (WP) in (W_3) to show the world "who the (WP) is," all calculations of the war's military and territorial superiority are to be thoroughly altered now for the (CWP)'s favor. Such an intervention of NATO forces to combat in battle zones with legitimized peace-enforcement measures and tools is meant to operate side by side with local forces of Ukraine's army and previously NATO-financed and supported guerilla and insurgency in the (CASO) fronts of weakening the (WP).

The NATO intervention mirrors a. overcoming the Russian military not only in numbers but in strategy, organization level, and active security alliance, b. using more advanced or symmetrically high technological weaponry, and c. focusing on carrying out air attacks and strikes against (WP)'s troops, more than using the artillery efforts that might become a direct, hunted target by the (WP)'s air jets dropping banned weapons. Therefore, all military reinforcements that were to overturn the war outcome in favor of the (CWP)'s interest must be provided by this moment with the NATO operation is welcomed through a global justification and legitimacy to repel a would-be undeterrable aggressor of a globalized violation against the whole international society. The military chance of (WP) that we granted in (W_3) is going to be withdrawn, in this wave, through these efforts:

a. land encirclement of Russian forces on Ukraine's all sides by the foreign troops, cooperating and collaborating with domestic ones,

b. organized NATO air attacks to be in line with land artillery ones, and c. penetration from the Black Sea on the South-Eastern side of Ukraine, from Odesa's side, for example, relying on naval forces operations to deliver supplies, surrounding the enemy's fleets before it

does first, and conduct attacks from the sea against this enemy in occupied lands of the Eastern front jointly with established insurgency and guerilla's clandestine attack arrangements.

With all (WP)'s efforts to (Repelling) now, a decisive territorial advance must be the outcome for the (CWP) based on the (De-stabilization of (CASO) Continuity) first, which could be maintained along with the previous waves, and (W₃)'s preventive and preemptive strategies followed, second. As long as the (CWP) troops, and before NATO intervention in (W₄), have been capable of standing in their positions in (CASO) and elsewhere, despite the (WP)'s attempts to finalize the invasion and declare it, the NATO mission in (W₄) is to be facilitated. The opposite is right, though. What if the (CWP)'s achievement in (W₃), for example, was not (Defense) as an output but a humiliating severe defeat and the displacement of troops and captivating them? It would mean that the (CWP) has committed strategic mistakes that trapped it in a stretched war and that its planned, crucial victory of (W₄) had been overpassed by an ongoing-war status quo.

The rule of (W₃) is clear; if the (WP) is to advance, it must come with (CWP)'s ((CASO)-Destabilizing Continuity; Preventive and Preemptive Policies; and Counter-Attacks and Offensives) strategies are taking place. Otherwise, it would be a decisive and final victory for the (WP) occurring in (W₃) due to political leaders' miscalculations; and by the end, why would there be a fourth wave of the war, or even a second one, if such a victory of this player was to be gained easily in (W₁) of the war? It is vital to notice that the (CWP)'s {DU (FA-V)} by the beginning of (W₁) was longer than that reached by the (W₃)'s end. So, the (5 DU) of (W₁)'s start that is less in value than the (3 DU) of (W₃)'s end means that the (CWP) would still have been closer to its (FA-V) more than that case of the war initiation's status quo.

Third, under a (Counter-Revivalism) Dominant Strategy of the (W₄), the (CWP) is better off intending to escalate its war propaganda to adopt a ("Global Defense of World Security" Peace-Enforcement Operation) media propagating strategy. As we mentioned before, with the NATO intervening in Ukraine militarily, global public support is needed to conduct the strategic objective of (W₄) effectively. Again, the Russian public countenance is as much needed as the global one, with more focus on the last given the next (NATO Re-allying) strategy. Another imagination of Clausewitz's trinity of war may reflect that:

- a. the government is “*supranational* of NATO and its newly gained allies in the war,”
- b. the public element must address *three branches*; the NATO states’ publics, the masses of their new war allies, and the enemy’s mass audiences influenced by the designed black propaganda campaign to strike the Russian administration from the heart by provoking active protests and opposition against the government decision of war, coinciding with witnessing high-level casualties due to political authority’s ambitions and expansionist goals,
- c. the army is *globalized* oriented by international governance’s rationality and reasons for war and supported by the global public opposing Russian unmatched aggression in Eastern Europe.

The (WP), perceiving the (CWP)’s media strategy as “a momentum’s exploitive” to constrain its expansionist objectives, which is fair to understand, moves to a (Counter-Manipulation) media strategy. Suppression of the implicit (CWP)-directed anti-war propaganda in Russia to end the war by relying further on bottom-up tactics is the (WP)’s first aim here. Simultaneously, the (WP) becomes better off by turning to the international society to speak out the discourse on a “liberation of ethnic Russians and Russian national security,” which is not going to be effective under these conditions:

- a. If the (CWP) succeeded effectively in (Imposing Isolation) on (WP) during (W₂) and after that.
- b. If a remarkable success of the designed black propaganda campaign in the enemy’s lands took place earlier, addressing its four stages sufficiently, to convince the global masses by providing the example of partner publics in Russia.
- c. If the (CWP) proves superior in its media strategy of (Countering and Re-Constructing) against (Revivalism) in (W₃), both inside the enemy’s territory and in the global arena.
- d. Most importantly, if the (CWP) moves first in a preemptive action to propagate for a (“Global Defense of World Security” Peace-Enforcement Operation) *precedentially* to two necessary circumstances: before the NATO operation even takes place through the (CWP)’s second major strategy of (W₄); before the (WP) possibly begins to shame and label (CWP) after the last applies the (Second Use Policy and (BMDs) Activation Declaration) strategy. In other words, if Russia moves first to insult the (CWP) when acting likewise dropping banned

weapons against its military, it means that the (CWP) loses, in a huge part, not only global public support and re-allying objectives but also Russian public backing and gradually it wrongly “*isolates itself*” and “*encircles it in a prolonged war,*” serving the (WP)’s war tactics over time, if a correction course is not made. That is the reason why we set the (*Watch and Asses*) strategy using only the (*Verbal Deterrence*) tactic in (W₃) versus (WP)’s (Employing of Banned Chemical Weapons) strategy. To reply in a rush, responding-in-kind, the (CWP) loses a decisive victory of (W₄); however, to wait and prepare the trap, this player wins, as illustrated in the three strategic points above. Still, no strategic mistakes must be made concerning the media propaganda of (W₄) since it is one basic ground of a “*globalized war in effect and de-escalated one in level and scale*” wave-stratagem of (CWP).

Fourth, moving after its war propaganda of international, regional, and national media succeeded in rallying masses worldwide in support of its cause to fight in Ukraine through NATO military operation, the (CWP) sequentially finds the way paved for adopting a strategy of (NATO Re-Allying with Global Regional Hegemons Against Russian Aggression in Ukraine) as a developed method of enlarging the (Collective Security) domain to pressurize a prompt end of the war. It is a “diplomatic and political globalization of war” step. Like media propaganda strategy, this step must also take place in a *prior stage* to the (Second Use Policy) the first major strategy of (CWP) and its (NATO operation initiation) second major one. Through some bilateral conferences, congresses, and seminars, a representative delegation of NATO can conduct such a strategy with influential leaders in Asia, Central and Latin America, Africa, and Australia. Such an effort does *not* reflect an official obligation by any met-with leader; however, it helps obtain three benefits: a. enforcing international isolation on Russia in diplomatic and foreign policy realms, b. granting the war its globalized nature in effect to assist in minimizing it in level and scale, and c. provoking millions of rallies around the world in active opposition to Russian aggression in Ukraine, following their titled leaders.

The (WP), seeing the (CWP)’s efforts to enforce its battle retreat, becomes better off by continuing its deterrence and compellence policies in Eastern Europe using the (Regional Destabilization Continuity) strategy. Again, a. financial support and weaponizing of fighting groups, b. initiating a *cyberwar* for recruiting local allies in neighboring states of Ukraine and c. attacking surrounding borders are the best tactics rationally perceived by the (WP) to de-

stabilize the Eastern Europe region, imposing what was the temporal victory in (W_3) to be an *unquestionable status quo*. It does mean that the (State-Stabilization and Security Policizing by Force) strategy must be applied by (CWP) along with the war's trajectories to preclude any possible (WP)'s penetration of national security in Eastern Europe.

Fifth, regarding the (Military Superiority) Dominant Strategy of (W_4), by the end of this wave, the (CWP) succeeds in imposing a (Globalized Superiority) strategy through fiercely fighting NATO forces on land, air, and sea, backed by previously and harmoniously organized (Ukrainian army, mercenaries, guerilla warfare, and insurgencies) to multiply the war efforts for enforcing the enemy's military retreat completely by war or diplomacy. In a sequence to

a. formerly initiated media propaganda of ("Global Defense of World Security" NATO Peace-Enforcement Operation);

b. (NATO's Re-allying with Global Regional Hegemons) against the Russian war in Ukraine and for gaining their (verbal/non-verbal) support of a planned NATO-defensive military operation;

c. (CWP)'s employing of (Credible Retaliatory Threats) at the hands of Ukraine's army only under the (Second Use Policy) strategy;

d. (Territorial Advance) by NATO interference and (Restoration) gradually of occupied lands, the (CWP) leaves to the (WP) no military strategic choice except the (Trapping Stalemate) one, with being globalized-superior on it. Now, it is either the military means that end the war in favor of (CWP)'s permanent prompt victory or the diplomatic exit.

6.3. The Wave's Outputs and the Diplomatic Exit Possibility

The Wave's Outputs:

At the (W_4)'s end, the ($Output_1$) of (WP) is (Enforced Military Retreat), while the ($Output_2$) of (CWP) is (Military Advance). Using (Level III Strategies) in (W_4), which are the most intensified ever in scale, level, and effect in our modeling, the (CWP) alters the war's equations to prove its military victory in battle zones and to impose a fair and absolute balance in a reached diplomatic exit. The (CWP)'s (DU) from its (FA-V) now is $(-\infty)$, where the distance ceased to exist, coinciding with this player's achieving of *de facto final victory*. That reversely means that the (WP)'s (DU) from its (FA-V) is (∞) , where this player is the (loser) of war at present and in the future with existing such an infinite distance to its (FA-V).

We can denote the “(W₄)’s Victory-Defeat Relationship” in this formula:

If { (WL) + (SWO)_(WP/CWP) ≈ DU (FA-V)_(WP/CWP) }, and that,

{ (WL) + (SWO)_(CWP/Victor) ≈ - ∞ DU (FA-V)_(CWP/Victor) }, where

$$\begin{matrix} \{- \text{DU (FA-V)}_{Px}\} & \longleftrightarrow & \{+ \text{DU (FA-V)}_{Py}\} \\ \text{(Victory for One)} & & \text{(Defeat for the Other)} \end{matrix}$$

Then, { (WL) + (SWO)_(WP/Defeated) ≈ + ∞ DU (FA-V)_(WP/Defeated) }

The Diplomatic Exit Possibility:

Firstly, the war might end militarily directly when stretching its length until completely enforcing the military retreat of invading Russian forces back to their borders, without reaching any diplomatic convention to put an end to the war by diplomacy. This case, if reached, reflects future stability of deterrence and conflict under the (Opponent Victory Equilibrium) of the (Deterrence Entanglement Law)’s (Relative Balance Rule), which is permanently stable, provided that there are certainty and correct perception conditions to be achieved within, where the (CWP) is the victor side at present and future. This possibility is not suggested because stretching the length of war might carry with it many strategic surprises or uncertainty and misperceptions like a military coalition occurring between Belarus and Russia to repel what they may perceive as a (manipulated war of anti-sovietism) that might be conducted under Putin’s leadership on behalf of all ethnic Russians, for example, in Eastern Europe.

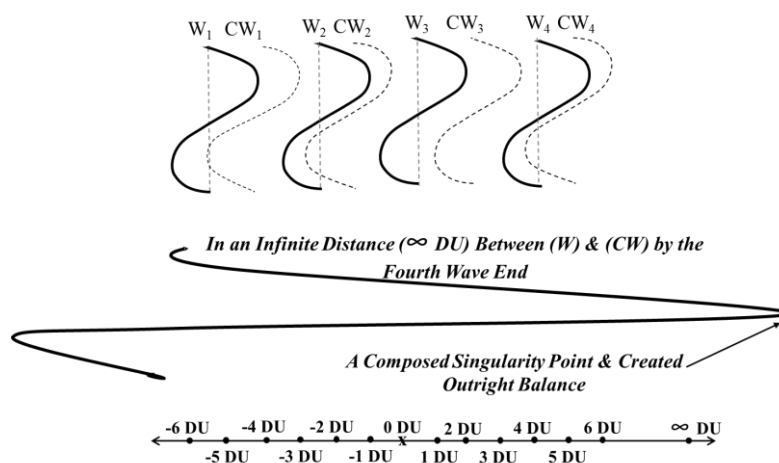

Figure 5: Illustration of a (Singularity Point of the Infinite Distance and Created Outright Balance)

In that case, it would be the (Disguised Opponent-Victory Equilibrium), if achieved in favor of (CWP), which is stable only temporarily due to deception or intentional misperception made by the enemy against this victor side. So, the more the Fourth War Wave becomes extended, the more the risk of major war manifests in Europe and surrounding regions. In the (W_4), the (CWP)'s key strategic objective must *constantly* remain a (*Prompt* Enemy-Defeating) plus (International Security).

Secondly, the (CWP) may go arrogant! Yet, after witnessing unmatched victories in battle zones in Ukraine against Russia, relying on the (W_4)'s strategic surprises of the (CWP)'s advanced (Attack-Defense) Key Wave-Strategy with the ability to harvest many cultivated utilities of strategies intentionally made over the previous waves for obtaining its decisive victory in (W_4), the (CWP) might mistakenly refer to "impose reparations" on Russia due to the war's damage caused by its ambition adventure in Europe, and/or to gain a "victory via humiliating the enemy," by any method followed. The "invincibility" myth of the Russian army is assumed to be translated here into madness and complete irrationality, with Russian leaders seeing themselves as better off by "destroying Europe" than to accept "historical humiliation" that disgraces their military and nation for decades or maybe centuries, particularly, under Putin's reign. The probability of this strategic choice of (WP) sequentially to the (CWP)'s possible strategic flaw is ($0 \leq p < 0.5$). On states' leaders-level analysis of politics and strategic preferences, it is empirically proved how far right-wing military leaders can lead their nations and neighboring regional ones to thorough devastation for only satisfying their ego and fulfilling personal ambitions (e.g., Germany's Hitler and Italy's Mussolini).

Thirdly, the (Absolute Balance Rule). After the (CWP) becomes able to enforce a Russian military retreat and prove military superiority and advance with a restoration of invaded Ukrainian territories in at least 90% coinciding with the (W_4)'s termination, the path is clear now for bringing an end to the war via diplomacy where Russia correctly perceives that any future military escalation will be followed by credible and capable deterrence-via-war by the (CWP). Under this case, the (CWP) is better off by formulating terms of a. complete Russian withdrawal from all Ukrainian territories according to the status quo that existed before February 24, 2022, b. Russian public assurances of not re-invading Ukraine, c. issuing that Ukraine pledges not to be a member state of NATO or the European Union on any present or

the future occasion, d. Ukrainian guerrilla, insurgencies, and military confrontations are to be utterly halted everywhere they occur, and stability is to be restored in Crimea or any Russian zone of influence that was a war object (i.e., Abkhazia and Ossetia) as in sovereign Ukraine's territories.

Finally, the military victory of (CWP) is to be binding through another unmatched diplomatic victory with the avoidance of humiliating the enemy, the (WP), by reassuring it regarding its future security in the region. The probability of this diplomatic exit possibility is $(0.5 < p \leq 1)$. This case reflects the future stability of deterrence and conflict under the (Compromise Equilibrium) of the (Absolute Balance Rule) within the developed (Deterrence Entanglement Law). While the (Defeated/WP)'s (DU) to its (FA-V) is (∞) , the distance between the (W) and (CW) of the war becomes (∞) likewise, where both the {(W) and (CW)} fade away till a (Singularity Point of the Infinite Distance and Created Outright Balance (SPID-COB)) exists (see Figure 5) to usher the rise of a "universal peace-beginning creation," by a globalized stabilization of secured EU-lands, and following suit in other parts of the world, setting (seldom by a deterrence-via-war) the peace as the king of the day.

7. Conclusion

By strategizing four waves of the Russo-Ukrainian War 2022, we developed modeling anticipating what might occur in this war in assumingly its first, second, third, and fourth stages. Depending on a game and hyper game-theoretic analysis, such theoretic-strategic modeling focuses on revealing the weakness-points in the second actor's interactions by providing a (Counter-Wave) in each War Wave besides the (Wave) of the first actor, where (Russia) is a (Wave Player "WP"), and (Ukraine and NATO under the US leadership) are a (Counter-Wave Player "CWP"). In conclusion, we proved that our developed Deterrence Entanglement Law (DEL) could be restored to impede this actual state of war and, further, maintained to precluding this war re-initiation possibility in the future under an (Outright Balance Rule). There are two crucial relationships are defined and used to reach the balance points out of this war by each wave.

First, the {(WL), (SWO), and {DU (FA-V)} Relationship}, that is denoted in symbols within this applicable equation:

$$\{ (WL) + (SWO)_{(WP/CWP)} \simeq DU (FA-V)_{(WP/CWP)} \}$$

Based on that relationship, we could calculate the level of moving toward (Victory) or (Defeat) at the end of every wave for a player, where the less the Distance Unit number is, the higher value it reflects for the (WP) or (CWP) since any becomes closer to its (FA-V).

In comparison, the second is the {War-Zero-Sum Game's Victory-Defeat Relationship}, theoretically assuming that in a *war-zero-sum game*, a **victory** for one conflicting party reverses the **defeat** for the other (i.e., the enemy), and vice versa, where (P_x) is Player x and (P_y) is Player y . Thence, the {DU (FA-V)} concerning victory-defeat outcomes in a war-zero-sum-game is denoted as the following:

$$\begin{array}{ccc} \{- \text{DU (FA-V)}_{P_x}\} & \begin{array}{c} \longleftarrow \\ \longrightarrow \end{array} & \{+ \text{DU (FA-V)}_{P_y}\} \\ \text{(Victory for One/Per Wave)} & & \text{(Defeat for the Other/Per Wave)} \end{array}$$

And therefore:

$$\begin{array}{ccc} \{- \infty \text{DU (FA-V)}_{P_x}\} & \begin{array}{c} \longleftarrow \\ \longrightarrow \end{array} & \{+ \infty \text{DU (FA-V)}_{P_y}\} \\ \text{(Final War-Victory for One)} & & \text{(Final War-Defeat for the Other)} \end{array}$$

Given that the ($+ \infty$ DU) of (FA-V) reflects the least value ever with the (Distance) is infinite; comparingly, the ($- \infty$ DU) represents the highest value ever for a (Distance Unit) to (Future Advance Towards Victory) for a (Wave Player) or (Counter-Wave Player) where the (Distance) to (FA-V) ceases to exist with being translated into a decisive and ultimate victory of the war.

Bibliography:

- Brown, David, Bella Hurrell, Dominic Bailey, Mike Hills, Lucy Rodgers, Paul Sargeant, Mark Bryson, Zoe Bartholomew, Sean Willmott, Sana Dionysiou, Joy Roxas, Gerry Fletcher, Jana Tauschinsk, Debie Loizou, Prina Shah. "Ukraine War in Maps: Tracking the Russian Invasion." BBC News. April 4, 2022. <https://www.bbc.com/news/world-europe-60506682>.
- Clausewitz, Carl Von. *On War*. Edited and translated by Michael Howard and Peter Paret. The United States: Princeton University Press, 1989.
- Kilgour, D. Marc, and Frank C. Zagare. "Explaining Limited Conflicts." *Conflict Management and Peace Science* 24 (2007): 65-82.
- Kovach, Nicholas S., Alan S. Gibson, and Gary B. Lamont. "Hypergame Theory: A Model for Conflict, Misperception, and Deception." *Game Theory* 2015 (2015): 1-20.
- Quackenbush, Stephen L., and Frank C. Zagare. "Game Theory: Modeling Interstate Conflict." In *Making Sense of International Relations Theory*, edited by J. Sterling-Folker, 98-114. The USA, Colorado: Lynne Rienner, 2006.
- Quackenbush, Stephen L. "The Rationality of Rational Choice Theory." *International Interactions* 30, no. 2 (2004): 87-107.
- Quackenbush, Stephen L. "General Deterrence and International Conflict: Testing Perfect Deterrence Theory." *International Interactions* 36, no. 1 (2010): 60-85.
- Schelling, Thomas C. *The Strategy of Conflict*. England: Harvard University Press, (1960, 1980).
- Schelling, Thomas C. *Arms, and Influence*. The USA, New Haven: Yale University Press, 1966.
- Zagare, Frank C., and D. Marc Kilgour. *Perfect Deterrence*. The UK: Cambridge University Press, 2000.
- Zagare, Frank C., and D. Marc Kilgour. "Alignment Patterns, Crisis Bargaining, and Extended Deterrence: A Game-Theoretic Analysis." *International Studies Quarterly* 47 (2003): 587-615.
- Zagare, Frank C. "Classical Deterrence Theory: A Critical Assessment." *International Interactions* 21, no. 4 (1996): 365-387.
- Zagare, Frank C. "Reconciling Rationality with Deterrence: A Re-Examination of the Logical Foundations of Deterrence Theory." *Journal of Theoretical Politics* 16, no. 2 (2004): 107-141.
- Zagare, Frank C. "Toward a Unified Theory of Interstate Conflict." *International Interactions* 33, no. 3 (2007): 305-327.
- Zagare, Frank C. "Explaining the 1914 War in Europe: An Analytic Narrative." *Journal of Theoretical Politics* 21, no. 1 (2009a): 63-95.
- Zagare, Frank C. "After Sarajevo: Explaining the Blank Check." *International Interactions* 35 (2009b): 106-127.
- Zagare, Frank C. "Analytical Narratives, Game Theory, and Peace Science." *Contributions to Conflict Management, Peace Economics, and Development* 16 (2011): 19-35.
- Zagare, Frank C. "Deterrence Theory, Then and Now: There Is No Going Back." *St Antony's International Review* 9, no. 1 (2013): 157-167.
- Zagare, Frank C. "A Game-Theoretic History of the Cuban Missile Crisis." *Economies* 2 (2014): 20-44.
- Zagare, Frank C. "The Moroccan Crisis of 1905-1906: An Analytic Narrative." *Peace Econ. Peace Sci. Pub. Pol.* (2015): 1-24.

Zagare, Frank. C. "General Explanation of the Cuban Missile Crisis." In *International Journal of Peace Economics and Peace Science*, Vol. 1, No. 1., edited by Manas Chatterji and Chen Bo, 91-118. The UK: Cambridge Scholars Publishing, 2016.

Zagare, Frank. C. "Explaining the Long Peace: Why von Neumann (and Schelling) Got It Wrong." *International Studies Review* 20 (2018): 422–437.

Zagare, Frank. C. *Game Theory, Diplomatic History, and Security Studies*. The UK and USA: Oxford University Press, 2019.

Defining Environmental Security as a National Security Issue

Berna Aksoy ÖZCAN¹

Abstract

In the 1990s, the relationship between security and the environment has been studied intensively due to globalization. As a result of the environmental problems being included in the national security agenda, the elements of the traditional security understanding remained insufficient in the definition of national security. The uncertainty and non-locality of global environmental threats force the state, which is the highest organizational structure among the actors of international relations, to play an important role in ensuring environmental security and cooperating with other states.

In this study, it will be argued that environmental security is a national security issue. Since environmental threats are different from classical security threats, it will be pointed out that environmental security is at least as important as national security in state governance based on human survival.

Keywords: *Environment, Environmental Security, Climate Change, National Security*

1. Introduction

Since the 1980s, there have been various academic studies have examined the relationship between environmental issues and security. In these studies, three opinions have attracted our attention. The first is the pessimistic opinion Neo-Malthusian approach² which emphasizes environmental scarcity and conflict and sees the population as an important cause, and the second is the optimistic approach³ or skeptical neoliberal approach which argues that science and technology have sufficient potential to solve environmental and climate problems, and the third one is the justice-oriented utilitarian approach⁴, which argues that international cooperation will solve global problems. All three approaches point out the state as the main actor in the cause-and-effect relationship of global environmental issues. In recent studies, because of the complexity and regional diversity of environmental issues, researchers have

¹ Ass.Prof.Dr., Nişantaşı University, Faculty of Economic and Administrative Science, Department of International Relations, İstanbul/Türkiye, ORCID: 0000-0002-2448-6282, aksoyberna@gmail.com

Date of Arrival : 21.09.2022- **Date of Acceptance** : 09.03.2023- **DOI**: 10.53451/ijps.1178361

² Donella H. Meadows et al, *The Limits to Growth: A Report for the Club of Rome's Project on the Predicament of Mankind*, (New York, Universe, 1972); Donella H. Meadows et al., *Beyond the Limits*, (Post Mills, Vt., Chelsea Green Publishing, 1992).; Lester Brown, Redefining National Security, *Challenge*, Vol:29, Issue:3, (August 1986), 25-32.

³ Bjorn Lomborg, *The Skeptical Environmentalist: Measuring the Real State of the World*, (Cambridge UP, Cambridge, New York, 2001).

⁴ Thomas F. Homer-Dixon, *Environment, Scarcity, and Violence*, (Princeton University Press, Princeton NJ, 1999).

examined this problem within the framework of global security and in terms of international cooperation with an approach centered on human security.⁵

In fact, according to the national security process in environmental issues, the lack of clarity is what the threat is or which threat may affect which destination. It also relates to the resilience, capacity, compliance, and intensity of the threat to confront this type of threat and requires long-term preparation. However, the probability of the threat to environmental security makes it difficult to consider both the state and the individual. This is because traditional national security is focused on existing threats or past threats or the enemy states. However, today's global environmental threats are not similar to the past threats encountered in a certain region or at a certain time. Hence, it is necessary to redefine national security in terms of environmental security threats. In this study, national security will be examined at the state level in terms of the relationship between environmental security and national security.

The purpose of limiting the subject to the state level is that global environmental problems have potentially violent conflicts, and the impact of environmental degradation on the well-being of societies and economies. As a result of the environmental issues being included in the national security agenda, the elements of the traditional security understanding are insufficient to define national security and the need for the state to redefine national security emerges. The fact that global environmental threats are based on probabilities forces the state to play a significant role in ensuring environmental security since it is the highest organizational structure among international societies. In this context, although liberals claim that globalization limits the effective role of states, it is the fact that the active role of states continues due to their institutional structures and their contributions to international cooperation in solving global environmental problems concerning the environment and national security.

In this study, it will be argued that environmental issues should be perceived as national security issues due to changing conditions. Additionally, it will be emphasized that the state should consider national security issues over uncertain and sudden environmental threats and create a new national security perspective. In the first part, a conceptual analysis is made and the concepts of security, national security, and environmental security are explained. In the

⁵ Robert A. Matthew, "Is Climate Change a National Security Issue?" *Issues in Science and Technology*, 27(3), (2011), 49-60.; Hans Günter Brauch, "Introduction: Globalization and Environmental Challenges: Reconceptualizing Security in the 21st Century", *Globalization and Environment Challenges: Reconceptualizing Security in the 21st*, (Berlin, Springer-Verlag., 2008); Simon Dalby, *Environmental Security and Climate Change*, *International Studies*, 2020, doi:10.1093/acrefore/9780190846626.013.168

second part, the overlapping parameters of environmental security issues and national security issues are discussed. In the last part, it is explained that environmental security should be considered a national security issue and that national security should be redefined.

2. The Concept of Security and the Role of State

Security is derived from the Latin word "Securitas", which consists of the combination of the words *se* (*without*) and *cura* (*anxiety*). Securitas means "*Silence and being free from anxiety*". It is Cicero adds the word to the literature in the form of "Securitas".⁶ In philosophy, it was first used by Cicero and Lukretius to express a psychological state of mind, such as relief from grief and suffering. Security was used as a political term to refer to "political stability" during the reign of the Roman Emperor Augustus.⁷ In the 16th century, Hobbes argued that the state's goal was to ensure individual security and that it provided a cumulative benefit by gathering power on one hand through the social contract. While surrendering their freedom and rights to the state, the individual obtains his security against any danger under the control of the state.⁸ This instability and constant shows that security is more important than freedom in an individual sense. Hobbes stated in his *Leviathan* that the state is the enforcer of the laws of nature as the dominant power and protects social security through laws.⁹ Therefore, the concept of security is identical to the concept of state.

Security has also been used along with the word "certainty" in the sense of maintaining the status quo due to conflict in many intra-European wars in the West.¹⁰ 18th-Century Enlightenment Philosophers (Kant, Locke, Montesquieu, Bentham, Rousseau, Hume) argued that the state played an active role in creating political stability and the notion of sovereignty through the general will of individuals. They especially referred to the importance of Hobbes' environment of trust in eliminating the evil in humans through the state.¹¹ In particular, Kant outlined the conditions for peace in his philosophical essay "Perpetual Peace: A Philosophical Sketch", which resembled the democratic peace theory in some ways. He mentioned the

⁶ M. Frederick J. Arends, "From Homeros to Hobbes and Beyond – Aspects of 'Security' in the European Tradition", *Globalization and Environmental Challenges Reconceptualizing Security in the 21st Century*, ed. Hans Günter Brauch, (Berlin, Springer-Verlag, 2008), 263.

⁷ Arends, 269.

⁸ Richard H. Ullman, "Redefining Security". *International Security*, 8(1), (1983), 132.

⁹ Thomas Hobbes, *Leviathan* (Longman Library of Primary Sources in Philosophy). (New York: Routledge, 2008), doi:<https://doi.org/10.4324/9781315507613>

¹⁰ Hans G. Brauch, *Threats Challenges, Vulnerabilities and Risks in Environmental and Human Security*. (UNU-EHS, Bonn, Germany, 2005), 20.

¹¹ Bentham, Jeremy, *Theory of Legislation*. London: Trübner and Company, 1871, Googlebooks, <https://books.google.je/books?id=F53AxEX-jEUC&printsec=frontcover&hl=tr#v=onepage&q&f=false>, (18.05). 2022

republican states, which he defined to have representative governments, as the establishment of an international federation of the whole states. Kant also argued that the protection of individual rights would be ensured at a universal level as a result of the creation of international citizenship law. This will present a universal peace environment and end the struggle for the supremacy of the states. The categorical imperatives and transnational citizenship law, which Kant cites as the key to achieving Perpetual Peace, are based on the assumption that all states should be governed by the republic to idealize peace. Grotius, a representative of 17th-century philosophy, also defined international security as a more moderate international system. According to him, it's unlike that individual security will be guaranteed by a joint agreement among independent states, and this guarantee will also provide an international legal system that considers the balance of interstate interest and power.¹² Hobbes's realism, Kant's theory of perpetual peace, and Grotius's definition of international law argue that states are the most important institutions that ensure the safety of the individual.

The purpose of the establishment of the state is the happiness of the individual and therefore the happiness of the society in political practice. The voluntary abandonment of individuals' freedom to achieve equality and justice is related to the high level of awareness provided by education. To idealize the state is to educate the individual and to ensure political stability through education. In defining the concept of security, it makes sense to match the definition of security with "political stability" during the reign of the Roman Emperor Augustus.¹³ Therefore, safety and security are assured by the citizens of a nation contractually ceding their freedom to the state to be protected from threats and to be liberated.

The traditional meaning of national security is protection from organized violence caused by armed foreigners or enemy states. It is so vital to protect the state's territorial integrity for the state's survival.¹⁴ In this respect, international relations have always been evaluated based on relations among states, through the concepts of war and peace. The state, which is the supreme authority aims for a foreign policy based on the national interest to protect its borders, which is a security area in its relations with other states. Due to the wide scope of the security issues as a consequence of globalization, it is impossible to solve the problems at the local, regional, national, or international level through one or more variables, as a result of the

¹² Taylor Owen, "Challenges and Opportunities for Defining and Measuring Human Security", *Disarmament Forum*, 3, (2014), 18.

¹³ Brauch, 2005, 7.

¹⁴ Joshua Busby, "Environmental Security". ed. A. Gheciu and W. C. Wohlworth, *The Oxford Handbook of International Security*, (Oxford University Press, Oxford: London, 2018), 478.

catastrophic effect of security-related problems. In fact, today national security is discussed over many variables that are the basic dynamics of the state's survival dilemma in political, economic, and social security fields.¹⁵ The primary security problems of the state arise in these fields. In addition, energy security, commercial security, environmental security, resource security, etc. are the issues that arise as a consequence of globalization and suggest that national security should be discussed more comprehensively.

3. The Concept of Environmental Security

The environment is expressed as "environment" in English and its origin comes from the Latin word "Amet". The meaning of the environment is the "supplier".¹⁶ In the human-environment relationship, the environment is the resource and the human is the end-user. Therefore, the environment is the supplier of all human needs. The first stage of human survival is supplying the needs, then the second stage is to create a safe space to be protected from dangers and to continue living in safety. This safe area also needs a strong organization and public administration due to social life. The primary reason is to ensure that the need for food becomes sustainable, and the secondary reason for human survival is to carry its existence into the future, including the next generations. Environmental security refers to the natural resources and habitable environment of a country in a way that threatens the economic, political, and social stability of a country.¹⁷ The concept of environmental security was first expressed as an area of international policy in the 1994 report of the World Commission on Environment and Development (WCED).

At the Rio Earth Summit in 1992, it was reported that the environment acts as a catalyst for the concept of sustainability.¹⁸ The structure of globalization that supports neoliberal economies in the 1990s and the relative removal of the borders of countries against liberal economies have also changed the priorities of national policies. Development, which is an element of competition among states, has become an important part of the sustainability of the environment in these years. This has caused it to be taken into consideration as a political priority because it is impossible to talk about sustainable development without providing

¹⁵ Ben Purvis, Yong Mao, Darren Robinson, "Three pillars of sustainability: in search of conceptual origins." *Sustainability Science*, 14, (2019): 683.doi:<https://doi.org/10.1007/s11625-018-0627-5>, (09.04). 2022).

¹⁶ Latin-English Dictionary, <https://latin.english-dictionary.help/english-to-latin-meaning>, (05.05). 2022).

¹⁷ Simon Dalby, "Security and Environment Linkages Revisited". ed. H. G. Brauch, et.al., In *Globalization and Environmental Challenges*, (Berlin: Springer 2008), 182.

¹⁸ UN Conference on Environment and Development (Agenda 21), U.N., <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/Agenda21.pdf>, (10.05).2021)

environmental security.¹⁹ Therefore, environmental security is directly related to both sustainable development and national security, as the environment affects economic and political conditions.

Environment, as a natural resource, is a production factor of the development goals in capitalist economies. But today, deterioration of the quality of natural resources as a result of industrialization, inequality in taking advantage of natural resources in the regions where resources belong, and inequality in the geographical distribution of resources, forces migrations of resource scarcity. Today, issues such as high politics are among the foreign policy issues of states. Simultaneously, these problems are internal security problems. Because three problems can be both the cause and result of environmental degradation. The solution to these problems is based on long-term planning. The problems include population growth, inequality, and poverty. These factors not only cause conflicts in interstate relations but also cause intergovernmental conflicts with neighboring regions where there is a shortage of access to resources within the country.

4. Redefining National Security

It can be emphasized that the meaning and perception of the concept of national security changes up till now determined by the differentiation, violence, and impact of threats, as well as changes in needs arising from the change in societies. Today, the functions of states are similar to the structure of the societies they belong to. The view of the state as an object of society to the national security problem also differs from state to state in this respect. Society's

perception of the state is the sharing of rights and freedoms, and the provision of justice includes the protection of the state in view of national security, taking precautions against threats, and defending the country. Hence, considering that the concept of national security should meet social expectations, both the physical basis and the institutional structure of the state are shaped according to the national interest. The traditional meaning of national security is protected from organized violence by armed external forces. Protecting the territorial integrity of the state is as vital as the survival of the state. Hence, international relations have always been discussed through the concepts of war and peace based on interstate relations. The state, which is the

¹⁹ Simon Dalby, "Environmental Security and Climate Change", *International Studies.*, June 2020, doi:10.1093/acrefore/9780190846626.013.168, (28.04).2022)

supreme authority, aims at a foreign policy based on the national interest to protect its borders, which is a security area in relations with other states.

National security is a concept defined by many theorists and statemen in many ways. Though all definitions can be categorized based on three dimensions;²⁰

- a) Security based on conflict or cooperation
- b) The unit of analysis (individual, national, or global)
- c) The threats with which it is concerned

However, in addition to this explanation, security has faced multilayered issues revealed by globalization. In 1994, the United Nations Development Program (UNDP) proposed a new understanding of security, called "human security", in which people are at the center, rather than a narrow understanding of military and political security.²¹ In the general framework of the UN Human Development Reports, the solution point in the fight against environmental issues has been the sustainability of development. However, as a result of the sustainability of development, the aim of economic benefit only for developed countries has revealed inequality.²² This situation creates a risk of conflict in interstate relations. Therefore, sustainable development in global environmental issues should be evaluated with a cumulative benefit. The concept of development should be urgently evaluated in terms of the sustainability of life and the environment since the raw material resources in the world are rapidly deteriorating and decreasing as a result of mass production. This is because the environment created by globalization in connection with the economy makes only a limited society in welfare. However, a larger world population in total lives under the threat of hunger, drought, and conflict. Therefore, solving the environmental issues caused by climate change is an ethical issue, not a political one.²³ The most important factor for environmental issues to be of ethical value is that the value of benefit should be in balance in every field (economic, political, social) related to human beings. Today, it is possible to focus on the quality of development, not the quantity of development, and to achieve sustainability by enacting constructive policies and appropriate legislation in the economic, political, and social fields.²⁴ Considering that the

²⁰ Gareth Porter, "Environmental Security as a National Security Issue", *Current History*, May 1995, Vol:94, Issue:592, 218-246.

²¹Lorraine Elliott, "Human security/Environmental security", *Contemporary Politics*, 21(1), (2015): 11-24. doi:<https://doi.org/10.1080/13569775.2014.993905>, .(05. 05). 2022)

²² Martin Ravallion, "Good and Bad Growth: The Human Development Reports". *World Development*, 25(5), (1997), 632

²³ Al Gore, "Gore says climate change "not a political issue". Reuters, October 12, 2007.

²⁴ Purvis, Mao, and Robinson, "Three pillars of sustainability", 687.

effective role of the state primarily ensures individual and social security, this is possible with the sustainability of life as a priority, but the sustainability of development as well as the minimization of human harm to the environment. Therefore, today, with the effects of globalization, the narrow meaning of the concept of the national security process replaced with broader human security.

In 1986, Lester Brown, in his article "Redefining National Security", stated that there is an effective relationship between climate change and security, and the degree of influence of societies on food security is related to the struggle for existence. He stated that the military forces of the states will be insufficient to deal with the problems caused by climate change and that effective policies will emerge with the revision of the budgets of the states after the joint disarmament decision.²⁵ The most important factors in perceiving environmental issues as security problems are famine and resource scarcity. The associated reduction of agricultural land and the deterioration or pollution of water resources cause internal conflicts or forced migrations in societies (underdeveloped countries) that adopt the environment as a living space at the lowest level. Forced migration has become a foreign policy problem by affecting the demographics and economy of neighboring countries.²⁶ For example in the 1970s, Ethiopia's loss of arable land caused food shortages, which increased migration to Somalia and accelerated the Somali invasion of Ethiopia.²⁷ In case the natural resources of a society move away from the sustainable level, social conflict may occur as a result of social and economic contraction.²⁸ Many conflicts about security in the past have been due to resource scarcity or the inequality in the geographical distribution of natural resources and the effort to reach them. Inequality causes conflict in social life. Here, we can talk about the relationship between the source and violence. Because in the consumption of natural resources for the benefit of humans and society, when the supply cannot be provided by the environment or the state, the disruption of the vital order also reveals conflict. Richard Falk's book "This Endangered Planet", written in 1971, mentioned the violence factor in the environment-security relationship for the first time Falk emphasized that the environment can be a cause of conflict by talking about the defense of the powers that have a large share of the resources to protect the resources against the weaker side that has a

²⁵ Lester Brown, "Redefining National Security." *Challenge*, 29(3), (1986, July-August):29.

²⁶ Jack A. Goldstone, ., Population and Security: How Demographic Change Can Lead to a Violent Conflict. *Journal of International Affairs*, 56(1), (2002, Fall) :14.

²⁷ Idean Salehyan, "From Climate Change to Conflict? No Consensus Yet". *Journal of Peace Research*, 45(3),(2008): 319.

²⁸ Richard A. Matthew, " Is Climate Change a National Security Issue?" *Issues in Science and Technology*, 27(3), (2011 Spring): 52.

smaller share.²⁹ The scarcity of resources in the world, and the geographically unequal distribution of resources cause powerful states to strategically intervene in these resources and control their resources. For example, in Darfur Problem, China, as a developing country, conducts an effective and strategic policy on African countries, as it meets its increasing energy needs from African countries (Sudan, Angola).³⁰ The more vital the demand for scarce resources is for the country, the better the location of the resource should be controlled.

In 1994, Robert Kaplan spoke of a dark future in his book titled "The Coming Anarchy", where environmental issues will cause national security problems.³¹ Thomas Homer-Dixon, in his book titled "Environment, famine and violence" published in 1999, claimed that we are on the verge of a period that will increase military conflict with the effect of increasing environmental change.³² Kaplan and Dixon emphasized the environmental stress caused by climate change on national security and that preventing this change and ensuring the safety of the environment is essential for national security. If the demand for resources remains the same, the existence of problems such as the decrease in the productivity of agricultural lands, the decrease in agricultural and forest lands, and water scarcity will cause economic contractions in some countries. For this reason, three elements in environmental security will increase the state's security concerns. The first is the decrease or deterioration of the resources of the environment, the second is rapid population growth, and the third is poverty. Hunger, migration, economic crisis, and political tension are the result of deterioration in underlying environmental factors.³³ Therefore, a country will need to keep the productivity and accumulation value of its resources (*population amount and national income*) constant to save itself from being dragged into this environment.

4.1. Overlapping Environmental Security Issues to the National Security Issues

The state should be able to supply resources affordable for the benefit of society or to provide equality among the various segments of society in terms of using natural resources for them. Therefore, resource scarcity caused by environmental degradation is a problem of both internal and external security. The international society and cross-border economic, social, and political problems, epidemics, population growth, migrant and refugee problems,

²⁹ Don C. Piper, "This Endangered Planet: Prospects and Proposals for Human Survival By Richard A. Falk". *American Political Science Review*, 69(1),(March 1975): 370-372.

³⁰ Jeffrey Mazo, Chapter Three: "Darfur: The First Modern Climate-Change Conflict", *Adelphi Papers*, 49(409), (2009):79, doi:10.1080/19445571003755538

³¹ Robert Kaplan, *The Coming Anarchy*. *Atlantic Monthly*, 273(2), (1994): 57-58.

³² Homer-Dixon, (1999): 59.

³³ Myers, "Linking Environment and Security." *Bulletin on the Atomic Scientists* (1987): 48.

environmental pollution, and poverty, which have emerged with globalization, are threats to the countries. The ability of countries to protect both their borders and populations in terms of efficiency and improvement of natural resources has become the parameters of national security policy today.

At this point, the national security approach based on social security would be the right approach to make the territorial defense sustainable in the balance of human nature by considering the environment as a value.³⁴ Because the continuity of the supply environment provided by the environment to humans is possible if the environment is sustainable as an ethical value.³⁵ The role of states is to both benefit the people of the society they belong to and create a cumulative effect by considering equal and fair sharing. In addition, the state should find solutions to environmental threats within the framework of cooperation, with an approach that adopts sharing the solution resources at the regional and international levels with the international society.³⁶ However, the solution to the problems arising from environmental degradation causes the states to produce national policies and limited solutions instead of humanitarian policies since these are both long-term and require a large financial resource.

The state is responsible for the sustainability of the supply of natural resources and the stability of the environment for society's survival. Ecosystem stability is a significant issue that provides a regular environment in which species can survive. However, a new concept named “*environmental stability*” is a gateway to political, economic, and social stabilities and also sustainabilities. Environmental stability will be possible in an environment of peace and cooperation. In this regard, Dalby³⁷ argues that interstate cooperation is inevitable on a thin line between stability and instability since the environmental change has dimensions that will cause both structural and direct violence. However, structural and direct violence can cause environmental insecurity.

If the environmental stability of a country deteriorates, the balance in the economy deteriorates, the social life becomes disordered and this deteriorates the socio-political structure.³⁸ For example, the Darfur Problem³⁹ between Arab Sudanese and Black Sudanese in

³⁴ Peter Uvin, “A Field of Overlaps and Interactions”, *Security Dialogue*, 35(3), (2004): 352-353.

³⁵ J. Baird Calliott, “Non-Anthropocentric Value Theory and Environmental Ethics”, *American Philosophical Quarterly*, 21(4), (1984): 300.

³⁶ Anthony Giddens. *The Politics of Climate Change*. Polity Press, 2011. 72.

³⁷ Dalby, “Environmental Security and Peace”, *Journal of Human Security*, 3 (1), (2007),4-16.

³⁸ Myers, 1987, 48.

³⁹ Sudan's Darfur region is an ethnically populated area in western Sudan where Muslim Arabs and predominantly Black Muslims live. The Darfur problem is an example based on the existence of the relationship between climate change and conflict. The problem is complex and on the axis of security-climate change is the first case study of

the west of Sudan in 2013, over the threats mostly caused by climate change. The factors such as ethnicity, oil, population growth, uncontrolled armament, and terrorism, totally are caused the conflict, but the researchers or politicians called the case the first case of "*conflict caused by climate change*" in the domestic policy dimension of the world.⁴⁰ According to this event, it can be said that there are many important links between environmental insecurity and violence, as also conflict and poverty. Therefore, it is necessary to determine the ways to ensure environmental security by analyzing the factors caused by environmental insecurity.

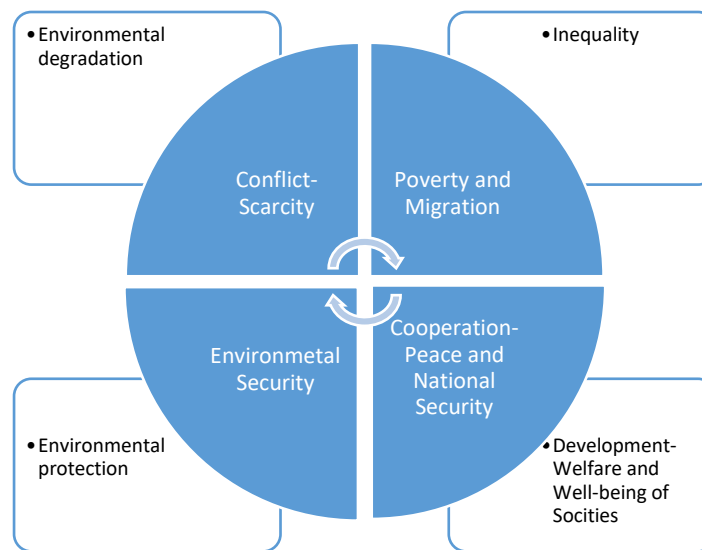

Figure 1. The Relations between Security and Insecurity Dimensions

this century. (BBC. War in Sudan's Darfur 'is over'. August 27, 2009. <http://news.bbc.co.uk/2/hi/africa/8224424.stm>) The problem has many variables such as ethnicity, climate change-related factors (drought, decreased cultivated areas, population growth, water scarcity, lack of equal and fair management), and the impact of valuable natural resource assets such as oil on welfare sharing in domestic government. Sudan is an ethnic mosaic country of African and Arab descent, where 134 ethnic languages are spoken, with Muslim Arabs in the north and Christian Blacks in the south. Oil from South Sudan is exported from the port in North Sudan to countries such as Japan, the United Kingdom, and the United States, especially China. Khartoum's government in the north, where Muslim Arabs live heavily and the government is from this ethnic group, manages most of the oil revenues. Darfur borders Chad, where groups of ethnically populated Muslim Black residents in the west of the country are engaged in agriculture and livestock. Therefore, Darfur is a densely populated area of anti-government militias in Chad and insurgent groups made up of Black Muslims who rebel against the Sudanese government. The conflict in Darfur, between livestock farmers and farmers engaged in agriculture, water resources and cultivated land, grasslands, and rainfall in the region decreased by 40% due to climate change in the past 25-30 years. Khartoum's government-supported Arab militias in the region and the conflict became ethnic cleansing of Black Muslims. According to the U.N. Report in 2007, it is estimated that two million people have been displaced in the region between 200,000 and 500,000 people have died in the conflict. As John Ashton, the UK Special Representative on Climate Change, said in 2007: "The link of climate change to security is greater than we thought 2-3 years ago. We see the effects of this situation in Darfur." Although the intensity of the conflict in Darfur decreased in 2010 and reconciliation was reached between the Khartoum government and the Black tribes, there are still conflicts between the tribes at the local level due to the sharing of water and cultivated areas. (Gaafar K. Ahmed," Chinese Stance on the Darfur Conflict", September 2010, South African Institute of International Affairs, https://media.africaportal.org/documents/SAIIA_Occasional_Paper_67.pdf , (05.02). 2022).

⁴⁰ Mazo, 2009, 78.

In 1992, The Rio Declaration on Environment and Development in Article 25 (Nations 1992) emphasized that “Peace, development and environmental protection are interdependent and indivisible”.⁴¹

Nevertheless, this article referred to the gateway to achieving environmental security to achieve peace. Additionally, it points out that environmental security is a prerequisite for national security. In contrast, achieving environmental security for the whole of the world is a complex issue by the variabilities of threats. The main difference between environmental threats and national security threats perceived by traditional national security theories is; It is the variability in terms of space and time and the uncertainty of the severity of the threat. For example, the green energy exported by the Kingdom of Bhutan at the foot of the Himalayas decreases global warming locally. However, the danger of the melting of the Himalayan glaciers continues due to the carbon gas emissions of other countries due to global warming, and the country is faced with a flood disaster.⁴² The kingdom of Bhutan reflects on the aftermath of the floods it faced between 1994 and 2015. Because only 2700 Himalayan glaciers are on the territory of this country and Bhutan can't solve this problem without the support of international cooperation.⁴³ In the early 2000s, it is understood that it is impossible to solve the environmental issues caused by global warming with short-term policies. Since these problems spread over a long-term process, interstate cooperation is inevitable both in terms of financial and resource management.⁴⁴ A common budget or a supranational authority has not been established between states on this issue. The developed countries are to maintain their economic welfare in terms of GDP is that they still giving priority to the development goal between growth targets and carbon emission reduction.⁴⁵ Countries such as the United States, Australia, and Canada gave up their participation in the 2005 Kyoto Protocol, which is one of the important agreements on this subject and was considered to prevent global warming in the early 2000s. It has shown that these countries, which have a significant share in global warming due to carbon emissions, are far from clear and long-term growth targets. It is seen that the

⁴¹ UN, Rio Declaration on Environment and Development, Conference on Environment and Development (Agenda 21) (1992)

⁴² Ben Orlove, “Two Days in the Life of a River: Glacier Floods in Bhutan”, *Anthropologica*, 58(2), (2017): 229.

⁴³ Thsering Tobgay, “This country isn't just carbon neutral-it is carbon negative”. Youtube-Ted Talks, 2016, (12.11). 2021).https://www.youtube.com/watch?v=7Lc_dIVrg5M&t=355s

⁴⁴ Giddens, *The Nation-State and Violence*. (California, USA: University of California Press, 1992)

⁴⁵ Millennium Development Goals and Beyond 2015, ”News on Millennium Development Goals”,
[https://www.un.org/millenniumgoals/,\(20.05\). 2021](https://www.un.org/millenniumgoals/,(20.05). 2021)

avoidance of these countries from joint ventures creates hopelessness for underdeveloped countries and it is a political attitude devoid of sincerity in terms of international cooperation.

The attitude of states toward environmental security threats, as we mentioned before, determines the structure and management of societies and the value-threat relationship of states.⁴⁶ Therefore, it is seen that states are hesitant to take precautions for the future if there is no urgency in terms of security or if they do not pose a regional threat due to the possibility of environmental threats. The inability to determine the severity and time of the threat or to predict its geographical limit, as well as the lack of sufficient knowledge and equipment, make international cooperation difficult. In addition, in emergencies where intervention is difficult, factors such as the low level of impact of the threat of some countries or the possibility of the threat are also factors that make international cooperation difficult.

Today, national security is regarded to be analyzed from a new perspective, from national sovereignty to identity, equality, justice, and sustainability of natural life and development, considering the environmental threats arising from environmental degradation.

Today, the threats are no longer from other countries, terrorist groups, and other non-state organizations, but from uncontrolled migration, poverty, epidemics, environmental pollution, food scarcity, water scarcity, etc. It has been included in the security discussions from the problems in which the sustainability of the ecosystem becomes difficult and the human-environment balance deteriorates.⁴⁷

3.2 A New Approach to National Security in Terms of Environmental Security

It has been argued that all environmental risks that threaten well-being within the definition of national security would drain the terms of its meaning before the 1990s. However, the traditional definition of national security expanded both in national and international security issues in also cross-border economic priorities caused by global issues.⁴⁸ Environmental security is not limited to national security but consists of political, social, and economic issues observed by societies and nations in many ways. However, there is an overlapping process in both national and environmental security on the well-being of societies and economies.

In 1986, the Norwegian Ministry of Defense conducted a workshop with the participation of the Stockholm International Peace Research Institute, Oslo Peace Research

⁴⁶ Michael E. Smith, *International Security: Politics, Policy, Prospects*. (Palgrave Macmillan, London, U.K., 2010)

⁴⁷ Ursula Oswald Spring, *Earth at Risk in 21st Century*. (Cham, Springer, Switzerland, 2020).

⁴⁸ Porter, 1995, 218.

Institute, Frankfurt Peace, and the Conflict Research Foundation. In that workshop, the environment-security relationship was examined with multiple factors, and as a consequence, five factors that could be the source of conflict and endanger security were defined.⁴⁹ Those are environment-society relationships, cultural infrastructure, economic situation, political system, and the capability of natural resources. The lack of natural resources determines the cause of the conflict as well as the level and duration of the conflict. Two of the five important factors here are related to the level of social stabilities (the effect of the environment on education, culture, religious elements, tradition, and custom), and the other three are related to political stability and economic stability depending on the state governance.

Environmental security addresses two distinct issues; the impact of environmental degradation has a potentially violent conflict and it affects the well-being of societies and the welfare of economies. Nevertheless, environmental degradation is a security issue that is a cause of violent conflict and appears to be consistent with the traditional definition of a security issue.⁵⁰ Although it is necessary for global security that non-state actors are involved in cooperation on environmental issues that threaten environmental security, the main policymakers are states. The organizational abilities of the states, institutional identity, maintaining social justice, and sustaining economic efficiency and welfare by using their resources, primarily pointing out the state as the solution center for the problems arising from climate change.

The environmental security components are also identified as the sustainability of human needs (*water, food, shelter, etc.*). These are serious issues that can ultimately lead to disasters, regional tensions, and violence and also affect both human and social life fields. From one perspective, sustainability is possible not only with the policies determined in way of global development goals but also with the sustainability of the environment and environmental policy. Sustainability must be based primarily on common environmental and social policies. Hence, sustainable life has focused on human security and the sustainability of social life in recent discussions.⁵¹ Therefore, while global environmental issues continue, the state should implement human-centered policies with a new management understanding of sustainability,

⁴⁹ Matthew, 2011, 54.

⁵⁰ Porter, 1995, 218.

⁵¹ Dalby, 2008, 180.

and maintain social welfare through ethical values and perception of sustainable security rather than power and hegemony.⁵²

On September 6-8, 2000, the UN Millennium Declaration (MDGs) was signed by 189 countries, including Turkey, to ensure lasting peace worldwide. This declaration is based on the aim of "transforming globalization into a positive outcome for all humanity", which is the most fundamental global issue.⁵³ To reduce the vulnerability of states against the threats caused by climate change, multilateral security cooperation on environmental issues is vital to regional security, stability, and development.⁵⁴ To achieve these goals, states have adopted a common future goal faced with a common threat to the framework of international partnership.⁵⁵ However, the diversity of environmental issues, the level of development, social structure, and regional differences of states cannot keep up with the problems caused by climate change. A powerful state can decide how to be protected from environmental threats in terms of national security and what kind of measures should be taken with resources. However, a state has not the capacity yet alone to manage all security issues effectively and can not manage all the possible environmental issues equally.⁵⁶ Therefore, while states take place in the security policies of global environmental issues as a threat, using the resources that will serve the purpose in terms of partnership and cooperation efficiently, primarily at local, regional, and global levels will contribute to the solution of global environmental issues. However, since each country or region will be affected differently in terms of security threats caused by climate change, perceiving these problems from a security perspective limits the solution of environmental issues at the national level by many states.

Among the other states the USA has been regularly reporting climate change as an environmental security issue since 1991 as a national security threat. In the report named "National Security Strategy" in 1991, a "national security strategy" analysis of environmental degradation was made on various criteria.⁵⁷ In a report dated 1998, increasing population, new

⁵² Giddens, 2011, 72.

⁵³ UN, World Leaders Adopt "United Nations Millennium Declaration at Conclusion of Extraordinary Three Day Summit", <https://www.un.org/press/en/2000/20000908.ga9758.doc.html>, (22.05). 2021).

⁵⁴ MillenniumDevelopment Goals and Beyond 2015, "News on Millennium Development Goals", : <https://www.un.org/millenniumgoals/>, (20.05).2021)

⁵⁵ Ban Ki-Moon, "Millennium Development Goals Report 2015".. https://www.un.org/millenniumgoals/2015_MDG_Report/pdf/MDG%202015%20Summary%20web_english.pdf, (20.04).2021)

⁵⁶ W. Douglas Smith, "The Connection Between Environment, Conflict and Security", MAHB: May 1, 2018, <https://mahb.stanford.edu/blog/environment-conflict-security/>, (03.06). 2021)

⁵⁷ Paul Benjamin, "Green Wars: Making Environmental Degradation A National Security Issue Puts Peace and Security at Risk" Policy Analysis, 369, (April, 2000):15.

infectious diseases, and uncontrollable refugee migration were identified as significant environmental issues for US National Security.

Environmental security includes protecting human populations, wildlife, biodiversity, natural resources, and ecosystem from curbing harmful practices that contribute to environmental degradation.⁵⁸ With the government's increasing role as a security provider, the U.S. military will most likely support an expanding role to protect national interests against threats to environmental security. After 2007, on climate change and national security, the United States has been preparing for both direct threats to the homeland and indirect threats to the country's overseas interests. In particular, it has included climate change as an environmental security threat in its strategic planning. In these reports, the United States plans its strategies, from military preparation to humanitarian aid, with threats in both homeland and overseas.⁵⁹ In other words, the U.S. government has attempted to securitize climate change to figure out how to get U.S. decision-makers to care about this environmental issue. Two points refer to environmental security as national security for the U.S. One of them is uncertain threats on U.S. territories and the other is also for the U.S. alliances which the U.S. settled military and economic instruments abroad.⁶⁰ Furthermore, environmental security is not only national security issue but also for developed countries international security issue. In a 1999 report, on the instability and possibility of conflict caused by climate change, then-president Bill Clinton mentioned that international cooperation is necessary for the efficient use of resources and preventing instability. However, Vice President Al Gore argued that the social impacts of climate change would be greater and launched an application called "Greening the Government" dated April 21, 2000.⁶¹ Gore listed the measures that the federal government should take against the risks it will face on a provincial basis.

This situation requires interstate cooperation. However, this cooperation should be built on common benefits, and necessary practices should be developed in line with the principle of common ownership. Therefore, some states are more fragile in terms of economy or administrative structure, and some of them are more flexible in terms of meeting the problems. Here, we can mention two possibilities. First, a country weakened by environmental issues

⁵⁸ Katsos, "The U.S. Government's Approach to Environmental Security", JPQ, 2018, 132

⁵⁹ Busby, "Sustainable Security: Rethinking American National Security Strategy", Suri, Jeremi, and Benjamin Valentino (eds), Sustainable Security: Rethinking American National Security Strategy (New York, 2016; online edn, Oxford Academic, 2016)

⁶⁰ Carolyn Pumphrey, Global Climate Change: National Security Implications, U.S. Army Report, 2008, 398.

⁶¹ Al Gore, "Greening the Government- A Guide to Implementing the Executive Order" White House Task Force for Recycling, <https://p2infohouse.org/ref/43/42876.pdf>, (15.05). 2022).

resulting from climate change may be attacked by neighboring countries.⁶² The second is that states enter armed conflicts to find new resources as a result of demand exceeding supply. Both possibilities will lead to the deterioration and a reduction of resources. Thus, states can re-nationalize the management of resources through a policy of protectionism or make conflict an option due to the lack of resources.

As a problem-solving way to sustain national security in peace and stability if most of the states are taking some precautions by struggling with the environmental threats, the states could manage the threats with their resources (*population, technological and territorial opportunities*). However, the weakened states would be in deep trouble from these environmental issues so the international demand for sustainable development would turn into sustainable security. The background of sustainable development indicates the natural resources that are affected by environmental degradation; however, in the future, the security of natural resources or the environment will be substantially important for the survival of the state.

5. Conclusion

Environmental issues arising due to climate change are variable and dynamic for states. Struggling with these problems, the military or economic power of the state or both solely may not be sufficient. The population, which states mentioned as a factor of power policy during and before the Cold War, now in contrast, is at the forefront of the population's quality due to the level of education, level of knowledge, and awareness instead of its residual size. Because in the future, the quality of the population and population growth will be important factors that the state should control to ensure environmental security. Resource scarcity will lead states to seek new resources with the increase in demand. If there is a lack of resources in the country, or the population growth rate is increased and technological opportunities are limited, it will not be able to take part in the sharing of scarce resources as a vulnerable state. If the state is both in balance with its population and economy, it can reach scarce resources geographically close or with its technological, economic, and military opportunities. If the resources are in their territory they will be able to dominate the resource and avoid resource sharing. In this case, a conflict may arise between the countries due to national security concerns. Nevertheless, the two cases indicate security concerns for the states. The first one is insecurity that occurs as a result of the deterioration of the environment driving conflict and insecurity, and the second one is the insecurity that arises as a result of the conflict destroying the natural resources and

⁶² Giddens, 2011, 80.

public services provided by the environment. Both cases indicate that the link between conflict and the environment is related to security.

It is significant for states to avoid conflict for the sustainability of the environment. It is vital in terms of social and economic welfare and the sustainability of societies. Therefore, the concept of sustainability refers to international peace and cooperation. Hence, it is difficult for states to cope with scarce resources and cross-border issues alone, regardless of their level of development or resilience.

The long-term process of global environmental issues and the impact of threats are unpredictable, and the cross-border effects of the problems are complicated. Within the framework of classical security approaches, the most important difference between global environmental threats and other security threats is the unpredictable way of threats. These threats emerge with the reaction of nature, so the uncertainty of the threats will be another factor that causes solicitude concern for the states. Environmental issues, which are increasingly confronting international society, cause not only economic but also political and social uncertainties if they are not resolved. For example; while population growth was seen as an important environmental problem economically at the state level in the 1990s, the famine and scarcity experienced at the regional level in the 2000s caused migration movements in the Sub-Saharan region. So the migration problem affected the surrounding countries and confronted the states as an important issue at the international level. Migration is a significant issue not only will be solved by the states but also should be solved in cooperation.

Today, security policies should be evaluated through a sustainable national security approach. Because the relationship between power and hegemony is being reshaped by the existence of variable and uncertain threats in international relations. After the 1990s, the significant issue faced by states is global environmental issues. The policy of state security should certainly be supported by the necessary efforts in the society-environment relationship. Hence, it is vital for adopting a new understanding of security that is related to political, economic, and social threats that will cause vulnerability regarding environmental issues. Because the social vulnerability of the state causes economic vulnerability and thus political vulnerability. For this reason, any application that will support the state's existence will increase its resilience of the state. For this, a state administration that will support the struggle for human survival will display a more resilient and flexible structure on global environmental issues.

As a result, states are the most important institutional structures in the struggle for the survival of communities in the face of global environmental issues. However, there is a need

for international efforts to support international cooperation in the fight against problems such as hunger, famine, resource scarcity, population growth, and epidemics, especially migration. Therefore, for this kind of cooperation, very well-organized state structures should support it. In addition, this cooperation will enable developed countries to maintain their resilient structures and create cumulative benefits and will prevent conflicts on time and in place by activating cooperation at the regional level.

Bibliography

- Arends, M.J. Frederick, "From Homeros to Hobbes and Beyond – Aspects of ‘Security’ in the European Tradition", *Globalization and Environmental Challenges Reconceptualizing Security in the 21st Century*, ed. Hans Günter Brauch, (Berlin, Springer-Verlag,, 2008), 263-272.
- BBC. *War in Sudan's Darfur 'is over'*. August 27, 2009. <http://news.bbc.co.uk/2/hi/africa/8224424.stm>.
- Benjamin, Paul. "Green Wars: Making Environmental Degradation A National Security Issue Puts Peace and Security at Risk." *Policy Analysis* 369 (April 2000): 1-25.
- Bentham, Jeremy. *Theory of Legislation*. London: Trübner and Company, 1871, Googlebooks, <https://books.google.je/books?id=F53AxEX-jEUC&printsec=frontcover&hl=tr#v=onepage&q&f=false>, (18.05). 2022)
- Brauch, Hans Günter. "From a Security Towards A Survival Dilemma." In *Globalisation and Environmental Challenges*, by Hans Günter Brauch, Ursula Oswald Spring, Czeslaw Mesjasz, John Grin and Pal Dunay, 537-552. New York: Springer, 2007.
- Brauch Hans Günter. "Introduction: Globalization and Environmental Challenges: Reconceptualizing Security in the 21st Century", *Globalization and Environment Challenges: Reconceptualizing Security in the 21st*, Berlin, Springer-Verlag, 2008.
- Brauch Hans Günter. *Threats Challenges, Vulnerabilities and Risks in Environmental and Human Security*. Bonn, Germany: UNU-EHS, 2005.
- Brown, Lester. "Redefining National Security." *Challenge*, Vol:29, Issue:3, July-August 1986, 25-32
- Busby, Joshua. "Environmental Security." In *The Oxford Handbook of International Security*, ed. Alexandra Gheciu and William C. Wohlworth, 471-487. Oxford, London: Oxford University Press, 2018.
- Busby, Joshua William. "Climate Change and U.S. National Security: Sustaining Security Amidst Unsustainability." Chap. 7 in *Sustainable Security: Rethinking American National Security Strategy*, by Jeremy Suri and Benjamin Valentino, 196-230. Oxford University Press, 2016.
- Callicott, J. Baird. "Non-Anthropocentric Value Theory and Environmental Ethics." *American Philosophical Quarterly*, 1984: 299-308.
- Dalby, Simon. "Security and Environment Linkages Revisited"." In *Globalization and Environmental Challenges*, by Hans Günter Brauch, John Grin, Czeslaw Mesjasz, Pal Dunay and Navnita Chadha Behera, Springer, 2008.163-172.
- Dalby, Simon. "Environmental Security and Climate Change." *International Studies* (Oxford Press), 2020. , doi:10.1093/acrefore/9780190846626.013.168, (accessed April 28, 2022)

- Dalby, Simon. "Environmental Security and Peace." *Journal of Human Security*. Vol: 3, no. 1 (2007): 4-16.
- Elliott, Lorraine. "human security/environmental security." *Contemporary Politics* (Routledge) 21, no. 1 (2015): 11-24. doi:<https://doi.org/10.1080/13569775.2014.993905>, .(accessed May 5, 2022)
- Falk, Richard A. *This Endangered Planet: Prospects and Proposals for Human Survival*. NY, USA: Random House, 1972.
- Giddens, Anthony. *The Nation-State and Violence*. California, USA: the University of California Press, 1992.
- Giddens Anthony. *The Politics of Climate Change*. Polity Press, 2011.
- Goldstone, Jack A. "Population and Security: How Demographic Change Can Lead to a Violent Conflict." *Journal of International Affairs* (Columbia University) 56, no. 1 (Fall 2002): 3-21.
- Gore, Al. "Gore says climate change "not a political issue"." *Reuters*, October 2007.
- Gore Al. "Greening the Government- A Guide to Implementing the Executive Order" White House Task Force for Recycling, <https://p2infohouse.org/ref/43/42876.pdf>, (accessed May 15, 2022).
- Thomas Hobbes, *Leviathan* (Longman Library of Primary Sources in Philosophy). (New York: Routledge., 2008), doi:<https://doi.org/10.4324/9781315507613>
- Homer-Dixon, Thomas. *Environment Scarcity and Violence*. Princeton New Jersey: Princeton University Press, 1999.
- Homer-Dixon, Thomas. "Environmental Scarcities and Violent Conflict: Evidence from Cases." *International Security* 19, no. 1 (1994): 5-40.
- "Initiatives-Al Gore." *Clinton White House Archives*. 2001. https://clintonwhitehouse3.archives.gov/WH/EOP/OVP/initiatives_bottom.html (accessed May 15, 2021).
- Kagan, Robert. *The Return of History and the End of Dreams*. Londra, U.K.: Atlantic, 2008.
- Kaplan, Robert. "The Coming Anarchy." *Atlantic Monthly* 273, no. 2 (1994): 57-58.
- Katsos, George E. *The U.S. Government's Approach to Environmental Security*. Vol. 89. Prod. JFQ. 2018.
- Ki-Moon, Ban. *Millennium Development Goals Report 2015*. 2015. https://www.un.org/millenniumgoals/2015_MDG_Report/pdf/MDG%202015%20Summary%20web_english.pdf.
- Latin-English Dictionary. 11 10, 2020. <https://latin.english-dictionary.help/english-to-latin-meaning-environment>.
- Lomborg, Bjorn. *The Skeptical Environmentalist: Measuring the Real State of the World*. New York: Cambridge UP, 2001.
- Matthew, Richard A. "Is Climate Change a National Security Issue?" *Issues in Science and Technology* 27, no. 3 (Spring 2011): 49-60.
- Mazo, Jeffrey. "Chapter Three: Darfur: The First Modern Climate-Change Conflict." *Adelphi Papers* (The Adelphi Papers) 49, no. 409 (2009): 73-86. doi:10.1080/19445571003755538
- Meadows, Donella H., Dennis L. Meadows, Jorgen Randers, and William W. Behrens III. *The Limits to Growth: A Report for the Club of Rome's Project on the Predicament of Mankind*. New York: Universe, 1972.

- Meadows Donella H., Dennis L. Meadows, Jorgen Randers, and William W. Behrens III. et al., *Beyond the Limits*, (Post Mills, Vt., Chelsea Green Publishing, 1992)
- MYers, Norman. "Linking Environment and Security." *Bulletin on the Atomic Scientist*, 1987: 46-48.
- Orlove, Ben. "Two Days in the Life of a River: Glacier Floods in Bhutan." *Anthropologica*, Vol:58, no. 2 (2017): 227-242.
- Owen, Taylor. "Challenges and Opportunities for Defining and Measuring Human Security." *Disarmament Forum* 3 (2014): 15-24.
- Piper, Don C. "This Endangered Planet: Prospects and Proposals for Human Survival." *American Political Science Review* 69, no. 1 (March 1975): 370-372.
- Porter, Gareth. "Environmental Security as a National Security Issue." *Current History*, Vol: 94, no. 592 (1995): 218-246.
- Pumphrey, Carolyn. *Global Climate Change: National Security Implications*. Strategic Studies Institute, U.S. Army, 2008, 1-454.
- Purvis, Ben, Yong Mao, and Daren Robinson. "Three pillars of sustainability: in search of conceptual origins." *Sustainability Science* 14 (2019): 681-695. doi:<https://doi.org/10.1007/s11625-018-0627-5>, (accessed April 9, 2022)
- Ravallion, Martin. "Good and Bad Growth: The Human Development Reports." *World Development* (Elsevier) 25, no. 5 (1997): 631-638.
- Salehyan, Idean. "From Climate Change to Conflict? No Consensus Yet." *Journal of Peace Research* 45, no. 3 (2008): 315-326.
- Smith, Michael E. *International Security: Politics, Policy, Prospects*. London: Palgrave Macmillan, 2010.
- Smith, W. Douglas. "The Connection Between Environment, Conflict, and Security." *MAHB*. May 1, 2018. <https://mahb.stanford.edu/blog/environment-conflict-security/> (accessed June 3, 2021).
- Spring, Ursula Oswald. *Earth at Risk in the 21st Century*. Prod. Springer. Cham: Springer, 2020.
- "Sudan National Drought Plan." *UN Convention for Combat Desertification*. November 21, 2018. https://knowledge.unccd.int/sites/default/files/country_profile_documents/1%2520FINAL_NDP_Sudan.pdf.
- Tobgay, Tshering. *This country isn't just carbon neutral-it is carbon negative*. 2016. https://www.youtube.com/watch?v=7Lc_dIVrg5M&t=355s.
- Ullman, Richard H. "Redefining Security." *International Security* (MIT Press) Vol:8, Issue: 1 (1983): 129-153.
- UN. Rio Declaration on Environment and Development, *Conference on Environment and Development (Agenda 21)*. Rio: UN, 1992. <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/Agenda21.pdf>, (accessed May 5, 2021)
- U.N. *World Leaders Adopt "United Nations Millennium Declaration at Conclusion of Extraordinary Three Day Summit*. September 8, 2000. <https://www.un.org/press/en/2000/20000908.ga9758.doc.html> (accessed May 22, 2021).
- U.N. "The Rio Declaration on Environment and Development." The United Nations Conference on Environment and Development, Rio, 1992.

UND. "News on *Millennium Development Goals*", *Millennium Development Goals and Beyond* 2015. <https://www.un.org/millenniumgoals/> (accessed May 20, 2021).

Uvin, Peter. "A Field of Overlaps and Interactions." *Security Dialogue* 35, no. 3 (2004).352-353.

Çin Devlet Başkanı Xi Jinping'in Söylemlerinin Realist, Eleştirel ve Konstrüktivist Güvenlik Yaklaşımları Kapsamında Analizi ve Değerlendirilmesi

Zeynep Elçin KAMALAK¹

Öz

Son yıllarda Çin, yükselen bir güç olarak pek çok araştırmannın konusunu oluşturmaktadır. Bu çalışmaların bir kısmı Çin'in resmi ideolojine, bir kısmı ekonomik kapasitesine bir kısmı ise konunun güvenlik boyutuna odaklanırken bu çalışmada ise Çin devlet başkanı Xi Jinping'in söylemlerine odaklanılmıştır. Bu kapsamda Çin devlet başkanının söylemleri Realist, Eleştirel ve Konstrüktivist güvenlik yaklaşımları çerçevesinde analiz edilmiştir.

Ayrıca bu çalışma ile lider söylemi çerçevesinde devlet çizgisine ve güvenlik tutumuna farklı bir bakış açısı oluşturmak amaçlanmıştır.

Çalışmada içerik analizi için Maxqda programı ve Fenomolojik yaklaşımdan da faydalanılmıştır.

Maxqda bulgularına göre, Xi Jinping'in konuşmalarında üç güvenlik yaklaşımına uygun kodlar tespit edilmiştir. Analiz sonuçlarında, Realist güvenlik kodlarından daha fazla Eleştirel güvenlik kodlarına rastlanmıştır. Xi Jinping'in söylemlerinin Konstrüktivist güvenlik anlayışından da görece uzak olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Xi Jinping, Realist Güvenlik Yaklaşımı, Eleştirel Güvenlik Yaklaşımı, Konstrüktivist Güvenlik Yaklaşımı, Maxqda Analizi.

Analysis and Assessment of China President Xi Jinping's Speeches within Realist, Critical, and Constructive Security Approaches

Abstract

In recent years, China has been at the center of many studies as a rising power. While some of these studies focus on China's official ideology, economic capacity, or security dimension, this study prefers to focus on Chinese President Xi Jinping's discourses. In this context, the rhetoric of the Chinese President was analyzed within the framework of realist, critical, and constructivist security approaches.

Besides, this study aimed to create a different perspective on the state principle and security attitude within the framework of the leader discourse. Maxqda program and phenomenological approach were used for the content analysis.

According to the findings, the speeches of Xi Jinping are suitable for all three security approaches. But, there are more critical security codes than realist security codes, and discourses were relatively distant from the constructivist concept.

Keywords: Xi Jinping, Realist Security Approach, Critical Security Approach, Constructivist Security Approach, Maxqda Analysis.

¹ Dr., Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, Misafir Öğrt.Gör. Gaziantep/Türkiye, zalcink@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-1671-2972

Date of Arrival : 16.11.2022- **Date of Acceptance** : 11.02.2023- **DOI**: 10.53451/ijps.1205899

1. Giriş

Realizmin güce olan vurgusu, Eleştirel teorinin yenilikçi bakış açısı ve Konstrüktivist yaklaşımın kimliğe olan odağı bir devletin statükosu hakkında bilgi sunmaktadır.

Tarihte realist bakış açısını tasvirde bulunan pek çok düşünür bulunmaktadır. Sun Tzu'dan Niccolò Machiavelli'ye, Thomas Hobbes'dan Carl von Clausewitz'e ve uluslararası ilişkiler disiplininde ilk teorileştirme çalışmaları yapan Hans Morgenthau'ya kadar pek çok isim devlet ilişkilerini güç ve savaş üzerine konuşlandırmıştır. Keza, Eleştirel teorinin birey ve toplum merkezli bakış açısından, Konstrüktivizmin sosyal kimlik ve kolektif değerler sentezine kadar her bir vurgu, devlet düzeyinde ilişkileri açıklamaya yönelik bilgi sunmaktadır. Bir devletin mevcudiyetinin devamının temeli ise güvenlikle ilişkilendirilir. Bu minvalde teorilerle güvenlik arasındaki bağıntı önem teşkil etmektedir.

Literatürde güvenlik ve güvenliği sağlamaya yönelik pek çok çalışma yer almaktadır. Güvenliği ontolojik, etimolojik ve epistemolojik olarak inceleyen çalışmaların yanı sıra, güncel tartışmaları veya yeni güvenlik anlayışlarını değerlendiren pek çok çalışma da bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı, içerik analizi merkezli bir değerlendirme olduğundan bahsi geçen konu ve başlıklara detaylı olarak yer verilmemiştir.

Güvenliği tarif eden en genel tanımlardan biri de korkmadan yaşama özgürlüğü olarak ifade edilmiştir. Dolayısıyla güvenlik, devletin diğer devletlerle olan ilişkileriyle ilgilenmektedir. Devletin egemenliği de iç güvenliğin sürdürülmesine işaret ederken, dış güvenliği problemlili kılmaktadır. Bu durum anarşik bir ortamdan kaynaklanmakta ve güvenlikten çok güvensizlik eğilimine işaret etmektedir.²

Booth güvenlik konusunda, tüm zamanlar ve mekânlar için geçerli tek bir tanım bulunmadığını dile getirmiştir. Kaldı ki bireylerin ve toplumların güvenlik anlayışı siyasi görüşlerinden türemektedir.³ Bilgin güvenliğin “türe(til)miş bir kavram” olması durumunun gözden kaçırıldığını vurgulamıştır. Bu durumun tarihsel bağlamda dünyayı daha az güvenli hale getirdiğinin altını çizmektedir.⁴

Güvenliğin sağlanması strateji ile ilgili bir durumdur. Stratejinin uygulanması ise,

² Andrew Heywood, *Siyaset*, çev. Fahri Bakırcı, Genişletilmiş 4. Edisyondan 19. Bs. (Ankara: BB101 Yayınları, 2018), 587.

³ Ken Booth, “Security and Self: Reflections of a Fallen Realist”, *Critical Security Studies: Concepts and Cases* içinde, ed. Keith Krause & Michael C. Williams, (Minneapolis: University of Minnesota Press, 1997), 105-118.

⁴ Pınar Bilgin, “Güvenlik Çalışmalarında Yeni Açılımlar: Yeni Güvenlik Çalışmaları”, *Stratejik Araştırmalar* 8, sy. 14 (2010): 76.

güvenlik temelli bir olguya işaret etmektedir. Bu minvalde, güvenlik ve stratejinin birbirinden ayrılmayacağı ve birbirleri için zemin hazırladığı sonucuna varılmaktadır.

1940’larda güvenliğin stratejik çalışmalar adıyla doğması,⁵ strateji ile olan ilişkisinin yadsınmaz göstergesi olmuştur. Stephens ve Baker bir devletin güvenlik alanında pek çok strateji düzeyine sahip olduğunu vurgularken; çıkarları geliştirme, diplomatik etkinlik, savunma stratejileri,⁶ ve askeri dahil devletin sahip olduğu pek çok güç unsuru bu kategoriye işaret etmektedir.

Güvenliğin 1980 sonlarında askeri tehditler ötesinde ifade edilmesi ve 1990’larla birlikte güvenlik teorileri çerçevesinde analizi, kavramın çok-boyutluluğuna işaret etmiştir.⁷ Stratejik boyutta güvenlik çalışmalarının temeli askerlik bilimine dayanmıştır. Ardından stratejik çalışmalar, realist güvenlik çalışmaları ve son olarak uluslararası güvenlik çalışmaları yer almıştır. Eleştirel güvenlik yaklaşımı yeni güvenlik yaklaşımları arasında yer alırken,⁸ Konstrüktivizmin bir uluslararası güvenlik yaklaşımı olmamasından hareketle, güvenlik bakış açısından değerlendirildiğinde sosyal gerçekliğe ve kimliğe işaret ettiği görülmüştür.

Net bir kimlik, nesnel koşullar tarafından üretilmektedir.⁹ Bilgin, hegemonyanın kaynağının devletin askeri ve ekonomik gücüne bağlı olduğunu vurgularken,¹⁰ Keser, stratejinin varlığının tarihsel boyuta işaret ettiğini ifade etmiştir.¹¹ Bu bağlamda Black’in de ifade ettiği gibi, strateji ve politika, amaçlar-araçlar ayrışmasında birbirleriyle ilişkileri vurgulanacaksa, araçlar amaçlara uygun olarak planlanmış anlamına gelmektedir. Nitekim stratejik bağlam her ülkenin siyasi kültürüne dair uzun vadeli değerlendirmeler anlamına gelmektedir.¹²

Deneyimin söylemsel doğası ve politik boyutu bulunmaktadır.¹³ Bilgin’e göre siyaset olayları yorumlamaya yarayan bir prizmadır. Dolayısıyla güvenlik kavrayışları yalnızca algı değil, siyasi görüş türevidir.¹⁴ Black’a göre günümüz stratejileri tarih üzerine dersler çıkarmakla

⁵ Sinem Akgül Açıkmeşe. “Güvenlik, Güvenlik Çalışmaları ve Güvenlikleştirme.” in Küresel Siyasete Giriş Uluslararası İlişkilerde Kavramlar, Teoriler, Süreçler, ed. Evren Balta. (İstanbul: İletişim Yayınları, 2018), 241.

⁶ Stephens ve Baker, *Savaşı Anlamak 21. yy için Strateji*, 242-243.

⁷ Akgül Açıkmeşe. “Güvenlik, Güvenlik Çalışmaları ve Güvenlikleştirme,” 243.

⁸ Akgül Açıkmeşe. “Güvenlik, Güvenlik Çalışmaları ve Güvenlikleştirme,” 249.

⁹ Joan W. Scott, *Eleştirel Tarih Kuramı*. çev. Zerrin Yaya, 1. bs. (Ankara: Dost Kitabevi, 2017). 58.

¹⁰ Pınar Bilgin, *Regional Security in the Middle East: A Critical Perspective*, (New York: Routledge, 2005).

¹¹ Ahmet Keser, *Stratejik Kültür ve Ülke İncelemeleri*. (Ankara: Berikan Yayınevi, 2020).

¹² Jeremy Black, *Dünya Tarihinde Askeri Strateji*, çev. Bestami S. Bilgiç, 1. bs. (İstanbul: Timaş Yayınları, 2021). 51.

¹³ Scott, *Eleştirel Tarih Kuramı*, 75.

¹⁴ Bilgin, “Güvenlik Çalışmalarında Yeni Açılımlar: Yeni Güvenlik Çalışmaları”, 76.

ilgilidir. Bu bağlamda stratejik değerlendirmeler hedef ve kuvvet yapıları ile ilgilidir.¹⁵

Tıpkı Machiavelli'nin dediği gibi prens tahtını elinde tutmak için savaş tekniklerini iyi bilmeli ve ordusunu barış zamanında da savaşa hazırlıklı tutabilmelidir.¹⁶ Bu hususta Black, etkin stratejinin veya gelişmiş stratejik kültürün eksikliğinin askeri başarılarından yararlanmayı zorlaştırdığını vurgulamıştır.¹⁷ Keza Machiavelli de, liderlerin karakterlerini ihtiyaç anında kendilerini nasıl koruyabildikleriyle ilişkilendirmiştir. Bu minvalde, asker ya da paraya sahip olduklarında kaynaklarını nasıl besledikleri, savaş ya da saldırı anında nasıl ordu kurabildikleri önem teşkil ettiğini ifade etmiştir.¹⁸

Johnston stratejik kültürün kavramsallaştırılmasında, stratejik kültürün kapsamını ve içeriğini, analiz nesnelerini ve bunların çıkarıldığı tarihsel dönemleri belirleyen daha titiz bir stratejik kültür kavramı oluşturduğunu vurgulamıştır.¹⁹ Stratejik kültür stratejik seçimleri analiz etmek için kullanılır.²⁰ Lake ve Powell stratejik seçimlerin uluslararası ilişkiler ile ele alınan çalışmalarında stratejik seçimi üç ana bileşenle değerlendirmişlerdir. İlki, aktör etkileşiminin analizidir. Bunun için uluslararası siyaseti incelemek gerekmektedir. İkincisi, aktörlerin çevreleri ile arasındaki stratejik etkileşimleri tercihler ve inançlara göre ayrıştırmasıdır. Üçüncüsü ise, stratejik sorunları analiz etmek için stratejik etkileşimler hakkındaki metodolojik bahistir.²¹ Stephens ve Baker stratejiyi uygularken manevra ve güç kullanımından²² bahsetmiştir. Çin tarihinde Çin'in kendi kültürüne mal edilen bir takım değerler askeri liderlerce benimsenmiştir.²³ Scobell'in (2002: 4-10) geliştirdiği "Savunma Kültü" (Cult of Defense) kavramı da²⁴ Çin stratejik kültürünü açıklar niteliktedir. Buraya kadar güvenlik, güvenliğin stratejiyle olan ilişkisi ve stratejik seçimler ile stratejik kültür ilişkisi değerlendirilmeye çalışılmıştır. Buradan itibaren, güvenlik realist, eleştirel ve konstrüktivist yaklaşım bakımından değerlendirilmiş, ardından çalışmanın Xi Jinping'in söylem analizini yansıtan metodoloji

¹⁵ Black, Dünya Tarihinde Askeri Strateji, 365.

¹⁶ Niccolo Machievelli, Prens. Çev. Kazım Aykaç, 4. bs. (Ankara: Mahzen Yayınları, 2021).

¹⁷ Black, Dünya Tarihinde Askeri Strateji, 206.

¹⁸ Machievelli, Prens, 52.

¹⁹ Alastair I. Johnston, "Thinking about Strategic Culture", International Security, 19, sy. 4, (1995): 42-43.

²⁰ Johnston, "Thinking about Strategic Culture", 35.

²¹ David A. Lake, Robert, Powell. (1999). *Strategic Choice and International Relations*. (New Jersey: Princeton University Press, 1999), 4.

²² Nicola Baker&Alan Stephens, (2009). *Savaşı Anlamak 21. Yı için Strateji*, çev. Süleyman Yazır, 1.Bs. (Ankara: Phoenix Yayınevi, 2009), 105.

²³ Ahmet Keser, Hikmet Ç. Yardımcı, "Çin Stratejik Kültürü Savaş Tarzı ve Güç Kullanma Biçimi," in *Stratejik Kültür ve Ülke İncelemeleri*, ed. Ahmet Keser," (Ankara: Berikan Yayınevi, 2020), 178.

²⁴ Andrew Scobell, "China and Strategic Cultur," Report Published Research (Strategic Studies Institute, US Army War College, 2002). 4-10.

kısmına geçilmiştir.

Uluslararası güvenlik, devletlerin karşılıklı hayatta kalmalarını ifade ederken, uluslararası düzende de devletlerin güvenliklerinin, saldırganlığı engellemek amacıyla alınan önlemlerle güvenceye alınması anlamına gelmiştir.²⁵ Realist yaklaşımın uluslararası boyutta güvenlik bakımından sonuçları bulunmaktadır. Waltz'ın güvenliği 'en yüksek amaç' olarak görmesine atıfla, realist güvenlik yaklaşımında ulusal güvenlik kavramı ve güç dengesi ön plana çıkmaktadır. Güvenliğe dair tehdit ve zorlama biçimleri savaş durumlarıyla ilgili olduğundan, ulusal güvenliğin caydırıcı kapasitesi savaşa durumlarına engel olmaktadır. Bu sebeple devletlerarası çatışmanın da güç dengesiyle sağlanacağı hususu realist güvenlik yaklaşımında önem teşkil etmiştir.²⁶ Eleştirel yaklaşımın farklı bakış açıları ön plana çıkararak yönü ise, güvenlik bakımından da kendini göstermiştir. Realist güvenlik yaklaşımının devlet odaklı tehdit ve risk algısı, Eleştirel güvenlik yaklaşımında yerini insani odağa bırakmıştır.

Wendt, uluslararası sistemin anarşik yapılandırmasının sosyal gerçekleştiğine dikkat çekmiş, sosyo-kültürel yapının güvenlik hususlarına da etkisinin olduğu ifade edilmiştir.²⁷ Bu muhteviyatta, konstrüktivizm için güvenlik anlayışının toplum ve toplumu ilgilendiren hususlarda olması da açıktır.

Devletlerin dış politika amaçları literatürde çeşitlilik göstermiştir. Sönmezoğlu bu amaçları; "güvenlik, hayati çıkarlar/etki alanları ve prestij" olarak 3 kategoride toparlamıştır.²⁸ Konu, yükselmiş bir güç olan Çin bakımından değerlendirildiğinde, küresel güç projeksiyonlarının aksine, Çin'in uluslararası politikasının avantajlı ekonomik koşullar oluşturma üzerine konuşulduğu görülmektedir.²⁹ Günümüzde Çin, güç bakımından yükselmiş olmasıyla uluslararası politikaya da yön veren bir niteliğe sahip olmuştur. Çalışmada söylem analizinin kullanılmasıyla lider-sistem etkileşimi ortaya konmaya çalışılmıştır.³⁰ Xi Jinping'in, Jiang Zemin ve Hu Jintao gibi daha önceden Çin dış politikasında yerleşik diplomatik güçlere entelektüel bağımlılığı olmadığından,³¹ dış politikadaki tutumu diğerlerine göre farklılık

²⁵ Heywood, *Siyaset*, 597.

²⁶ Heywood, *Siyaset*, 600.

²⁷ Bahar Rumelili. "İnşacılık/Konstrüktivizm." in *Küresel Siyasete Giriş Uluslararası İlişkilerde Kavramlar, Teoriler, Süreçler*, ed. Evren Balta. (İstanbul: İletişim Yayınları, 2018), 155.

²⁸ Faruk Sönmezoğlu, *Uluslararası Politika ve Dış Politika Analizi*, Genişletilmiş 5. Bs. (İstanbul: Der Yayınları, 2012). 367.

²⁹ Andrew Heywood, *Küresel Siyaset*. çev. Nasuh Uslu, Haluk Özdemir. 5. Bs. (Ankara: BB101 Yayınları, 2018). 315.

³⁰ Zeynep E. Kamalak, Ahmet Keser. "Çin Devlet Başkanları Hu Jintao ve Xi Jinping'in Konuşmalarının Stratejik Kültür Üzerinden Analizi ve Değerlendirmesi", *Journal of Turkish Social Sciences Research* 7, sy. 2 (2022): 138.

³¹ Lampton, David M. "Xi Jinping and the National Security Commission: policy coordination and political power", *Journal of Contemporary China* 24, 95 (2015): 759-777.

arzetmiştir. Çin'in yükselen bir güç olmasından hareketle uluslararası alanda da etkinliği artmış, dünya ekonomisinde etkili bir noktaya ulaşmıştır. Çin, aynı zamanda pek çok ülke ve firmanın hammadde veya üretim işleme noktası haline gelmiştir. Güç unsurunun yalnızca ekonomik temellerle ifade edilemeyeceği bir çağda, başka niteliklerin de ön plana çıkması devlet-lider bağlamında açıklanabilir. Bu minvalde, Çin'in yükselen, hatta yükselmiş gücünün ardında iktidarın ve izlediği stratejilerin olması da yadsınmaz bir gerçekliktir.

Xi Jinping'in güçlü lider imajı ve diplomatik çalışmalardaki reformist eğilimi³² güvenliğe olan bakış açısını da şekillendirmiştir. Bir ulusun gücünün niteliğinin değişmesine bağlı olarak güvenlik anlayışında ve bakış açısında da değişim muhtemel görünmektedir. Güvenlik yaklaşımlarının özellikleri, devletlerin karakteristik özelliklerini de etkilemektedir. Ulusun karar ve eylem mekanizmasının başı olan bir liderin söylemleri ise, ülkenin genel stratejisine ve uluslararası saygınlığına kimlik mahiyeti taşımaktadır. Buradan hareketle, çalışma kapsamında Çin'in iyi bir örnek olabileceği kanısına varılmıştır. Bu muhteviyatta, çalışma örneğine 2013'ten bu yana Çin Devlet Başkanlığı görevini sürdüren ve 2014'ten bu yana ulusal güvenliğe vurgu yapan Xi Jinping seçilmiş ve Xi'nin konuşmalarının, Realist, Eleştirel ve Konstrüktivist güvenlik yaklaşımları bakımından içerik analizinin yapılması amaçlanmıştır. Bu şekilde, Xi Jinping'in söylemlerinin hangi güvenlik yaklaşımı çerçevesinde şekillendiğinin ortaya konması amaçlanmıştır.

2. Yöntem

Çalışma metodolojisi olarak içerik analizi için Maxqda programı kullanılmıştır. Hem nitel hem de nicel özellik barındıran çalışmada fenomenolojik yaklaşımdan da faydalanılmıştır. Öncelikle Maxqda programı hakkında bilgi verilmesi uygun görülmüştür. Nitel ve Karma yöntemler için kullanılan profesyonel bir veri analizi yazılımıdır.³³ Araştırılan verilere dair nitel ve nicel olarak bulgular sunan Maxqda programı ile söylem analizi yapılmıştır. Programın kullanımı memolar aracılığıyla kodlama tekniğine dayanmaktadır. Analiz sonuçlarındaki bulgular çeşitli şekillerde sunulabilir ve sağlaması yapılabilmektedir. Bu bakımdan programın güvenilirliğini ve geçerliğini sağlanmaktadır.

Xi Jinping'in farklı tarihlerde yaptığı 3 önemli konuşması belirlenmiş ve söylemleri

³² David M. Lampton, "Xi Jinping and the National Security Commission: policy coordination and political power", *Journal of Contemporary China* 24, 95 (2015).

³³ "Maxqda'nın Temel Özellikleri," <https://www.maxqda.com/tr> (15.01.2023).

analize tabi tutulmuştur. Analizler için Realist, Eleştirel ve Konstrüktivist güvenlik yaklaşımları esas alınmıştır. Bu kapsamda, bu güvenlik yaklaşımlarının her birinden 10'ar adet anahtar kelime türetilmiştir. Bu kelimeler analiz esnasında kod olarak kullanılmıştır. Kodlar, konuyu temel alan ve genel kabul gören bakış açıları dahilinde anahtar kavramlar olarak türetilmiştir. Maxqda programı aracılığıyla Xi Jinping'in konuşmaları Realist, Eleştirel ve Konstrüktivist güvenlik yaklaşımları kapsamında türetilen kodlar ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçları, her bir konuşma için, bu güvenlik yaklaşımları çerçevesinde ayrıntılı grafiklerle değerlendirilmiştir. Keza, her bir konuşma için her bir güvenlik yaklaşımının kodlarının frekans değerleri de hesaplanmıştır. Buna göre, Xi Jinping'in söylemlerinin Realist, Eleştirel ya da Konstrüktivist güvenlik yaklaşımlarından hangisiyle daha uyumlu olduğu değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Çalışmada analiz için nitel ve nicel kapsamlı Maxqda programının kullanılması, çalışma için Realist, Eleştirel ve Konstrüktivist güvenlik yaklaşımlarının esas alınması, ilgili anahtar kavramların türetilmesi, koda çevrilmesi ve Xi Jinping'in farklı tarihlerde yaptığı üç konuşmasının bu kapsamda analiz edilmesi ve değerlendirilmesi, alana sağlayacağı katkı bakımından önem teşkil etmiştir. Keza çalışma, bir devlet başkanının söylemlerinin güvenlik yaklaşımlarına yakınlığının tespit edilmesi ve hangi güvenlik anlayışıyla uyum gösterdiğinin ortaya konması konusunda da önem teşkil etmiştir. Nitekim literatürde böyle bir çalışmaya da rastlanmamıştır.

Aşağıdaki tabloda çalışma Realist, Eleştirel ve Konstrüktivist güvenlik yaklaşımlarının alt kodları yer almıştır. Kodlar, içerik analizinin kategorilerini teşkil eden güvenlik yaklaşımlarının altında verilmiştir. Bu kodlar; alanda önde gelen pek çok ismin Balta,³⁴ Birdişli,³⁵ Goldstein ve Pevehouse,³⁶ Heywood,³⁷ Viotti ve Kauppi'nin³⁸ bu güvenlik yaklaşımlarına bakış açıları ve değerlendirmeleri baz alınarak derlenen anahtar kavramlar çerçevesinde oluşturulmuştur. Buna göre ilgili tablo aşağıdaki gibidir:

³⁴ Evren Balta, *Küresel Siyasete Giriş*, 3. bs. (İstanbul: İletişim Yayınları, 2018).

³⁵ Fikret Birdişli, *Teori ve Pratikte Uluslararası Güvenlik*, 3. bs. (Ankara: Seçkin, 2017).

³⁶ Joshua S. Goldstein ve Jon C. Pevehouse, *Uluslararası İlişkiler* (Ankara: BB101 Yayınları, 2015).

³⁷ Andrew Heywood, *Siyasetin ve Uluslararası İlişkilerin Temel Kavramları*, çev. Fahri Bakırcı, 3. Bs. (Ankara: BB101 Yayınları, 2016).

³⁸ Paul R. Viotti, & Mark R. Kauppi, *Uluslararası İlişkiler Teorisi*, çev. edt: Metin Aksoy, 5. bs. (Ankara: Nobel, 2016).

Tablo. 1. Güvenlik Yaklaşımları ve İlgili Anahtar Kodlar³⁹

Realist Güvenlik Yaklaşımı	Eleştirel Güvenlik Yaklaşımı	Konstrüktivist Güvenlik Yaklaşımı
Asker	Egemen	Adalet
Barış	Ekonomi	Birey_Kişisel
Caydırıcı_Caydırmak	Güvenlik	Çevre
Denge	Hegemonya	Ekonomik
Güç	İnsan Birey (Odak)	Gıda
Güvenlik	Kurtuluş Kurtulma	Güvenlik
Savaş	Kültür	Politika
Silah	Otorite	Sağlık
Strateji	Özgürlük Özgürleşme	Sosyal Adalet
Tehdit	Sosyal Yapı	Toplumsal

Yukarıda güvenlik yaklaşımları ve altında o yaklaşıma ait anahtar kelimeler verilmiştir. Xi Jinping'in söylemlerinin içerik analizi için bu anahtar kelimeler kod olarak kullanılmıştır. Anahtar kelimeler, belirlenen güvenlik yaklaşımları kapsamında alanda çalışanların eserleri referans alınarak türetilmiştir. Her bir yaklaşım için türetilen anahtar kelimeler, Maxqda programında kod olarak kullanılmıştır. Çalışma örneklemini için Xi Jinping'in son yıllarda yaptığı konuşmalar, farklı konu ve başlıklar çerçevesinde belirlenmiştir. İçerik analizi için Maxqda programı kullanılmıştır. Analizler için Xi Jinping'in: 18 Ocak 2017'de Cenevre'deki Birleşmiş Milletler Ofisinde yaptığı konuşması, 1 Temmuz 2021'de Çin Komünist Partisi'nin 100. Yıldönümü töreninde yaptığı konuşması ve 21 Nisan 2022'de Boao Asya Yıllık Konferansı'nın açılış töreninde video aracılığıyla yaptığı açılış konuşması kullanılmıştır. Bu doğrultuda, Xi Jinping'in bu üç konuşması, Maxqda programı ile yukarıdaki tabloda yer alan; Realist, Eleştirel ve Konstrüktivist güvenlik yaklaşımları kapsamında türetilen kodlar ile içerik analizine tabi tutulmuştur. Analiz sonuçları, her bir konuşma için, bu güvenlik yaklaşımları çerçevesinde ayrıntılı grafiklerle yorumlanmış ve değerlendirilmiştir. Keza, her bir konuşma için, her bir güvenlik yaklaşımının kodlarının frekans değerleri de hesaplanmıştır. Çalışma, Xi Jinping'in söylemlerinin hangi güvenlik anlayışıyla uyum içerisinde olduğunu ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Bu şekilde, Çin'in halen görevde olan Başkanı Xi Jinping'in yakın tarihli söylemlerinin Realist, Eleştirel ve Konstrüktivist güvenlik yaklaşımları bakımından incelenmesi açısından önem teşkil etmiştir.

³⁹ Balta, Birdişli, Goldstein ve Pevehause, Heywood, Viotti ve Kauppi'nin çalışmaları referans alınarak yazar tarafından türetilmiştir.

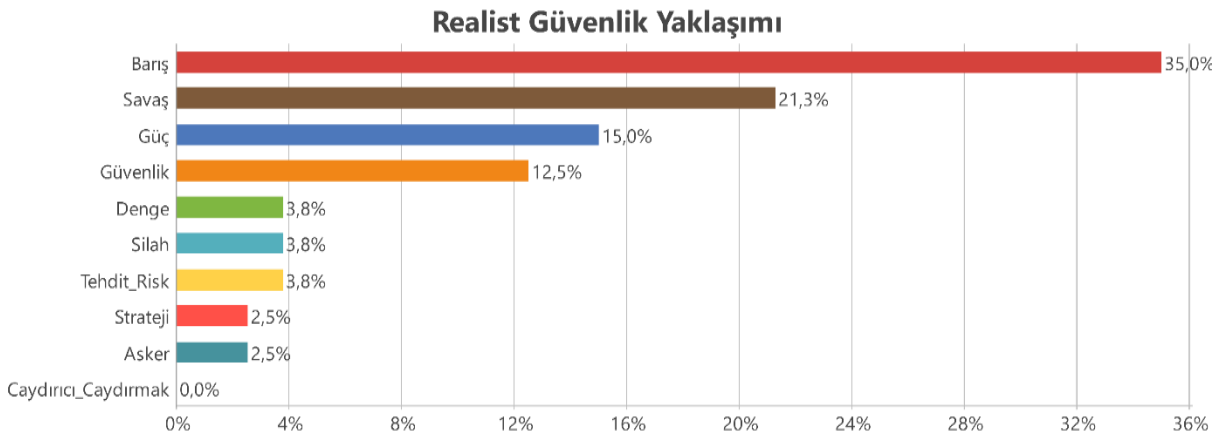
3. Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde, Maxqda programı aracılığıyla Xi Jinping'in söylemlerinin analiz sonuçları yer almıştır. Her bir konuşmanın güvenlik yaklaşımlarına göre analiz sonuçlarını yansıtan grafikler, ilgili konuşma başlığının alt kısmında yer almış ve yorumlanmıştır.

3.1. Xi Jinping'in 18 Ocak 2017'de Cenevre'deki Birleşmiş Milletler Ofisinde Yaptığı Konuşmasının Analizi

Xi Jinping'in 2017'de Cenevre'de Birleşmiş Milletler Ofisinde yaptığı konuşma, Maxqda programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Bu kapsamda, önceki bölümde yer alan tablo ve her sütünün altındaki anahtar kelimeler ile kodlama sistemi oluşturulmuştur. Her bir güvenlik yaklaşımının ayrı ve detaylı grafiği aşağıda verilmiştir.

Grafik 1. Xi Jinping'in 2017'deki Konuşmasının Realist Güvenlik Yaklaşımı Kapsamında Analizi⁴⁰

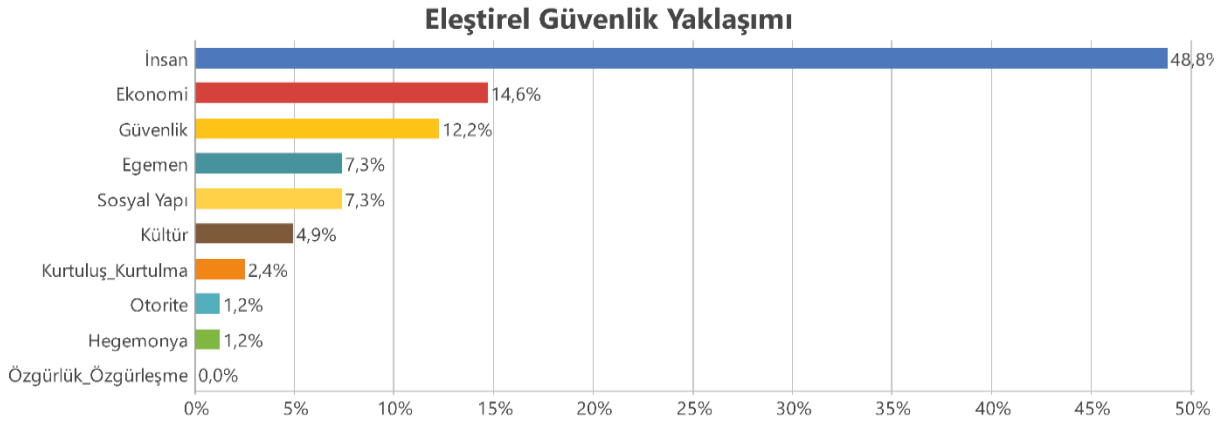
Grafik 1'de Xi Jinping'in Maxqda programı ile analiz edilen konuşmasının ayrıntılı içerik analizi sonuçları yer almıştır. Grafiklerde yer alan kodların oransal karşılığı frekans değeri olarak da her kod için ayrı hesaplanmıştır. Buna göre; Xi Jinping'in, yaptığı konuşmasında, Realist güvenlik yaklaşımı kapsamındaki kodlardan % 35,0 oranla en fazla *Barış* ifadesine yer verdiği görülmüştür. Ardından, % 21,3 oranla *Savaş* ve % 15,0 oranla *Güç* kavramlarına değinen Xi Jinping, *Güvenlik* söylemlerine de % 12,5 oranda yer vermiştir. *Denge*, *Silah*, *Tehdit* ve *Risk* kavramlarını % 3,8 oranla ve eşit olarak kullanmıştır. Keza, % 2,5 ile en az ve eşit oranla *Strateji* ve *Askeri* ifadeler kullanmıştır. Xi Jinping, *Caydırıcı/Caydırmak*

⁴⁰ Xi Jinping'in 18 Ocak 2017'de Cenevre'deki Birleşmiş Milletler Ofisinde Yaptığı Konuşmasının Realist Güvenlik Yaklaşımı Kapsamında Analizi Maxqda aracılığı ile yazar tarafından yapılmıştır.

kavramına konuşmasında yer vermemiştir. Xi Jinping'in konuşmasında, Realist güvenlik bakımından en fazla *Bariş ve Savaş* kodlarına atıfta bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Analiz sonuçlarına göre tabloya ait ilk 3 kodun *Bariş, Savaş ve Güç* olması da dikkat çekici bir husus olmuştur.

Grafik 2. Xi Jinping'in 2017'deki Konuşmasının Eleştirel Güvenlik Yaklaşımı Kapsamında Analizi⁴¹

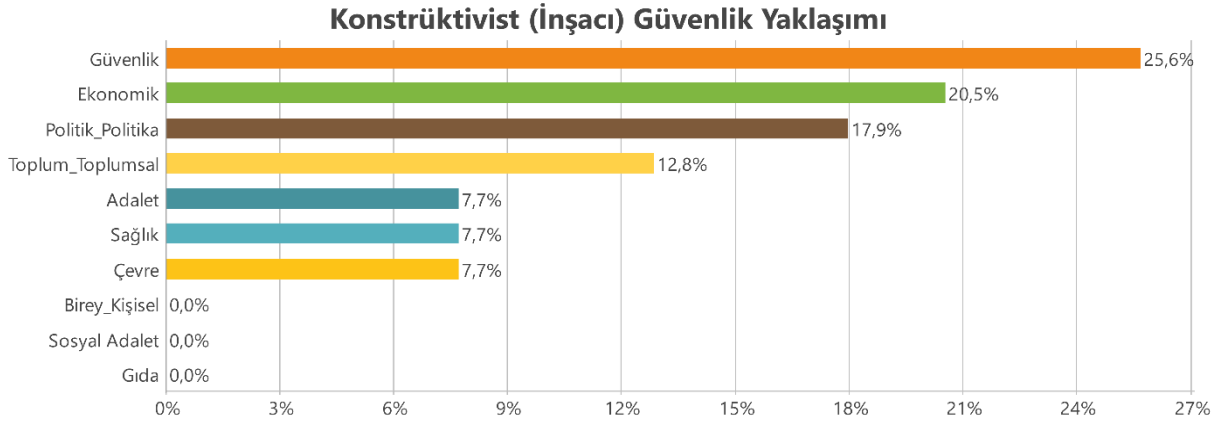
Xi Jinping'in 2017'de yapmış olduğu konuşmanın eleştirel güvenlik yaklaşımı bakımından analiz sonucu Grafik 2'de yer almıştır. Buna göre, Xi Jinping konuşmasında % 48,8 oranında *İnsan* odaklı ifadeler yer vermiştir. Ardından konuşmalarda, % 14,6 oranla *Ekonomi* ve % 12,2 oranla *Güvenlik* kavramlarına yer vermiştir. % 7,3 oranla *Egemenlik* ve *Sosyal yapı*, % 4,9 oranla *Kültür*, % 2,4 oranla *Kurtuluş* ve *Kurtulma* gibi ifadeler Xi Jinping'in konuşmalarında yer almıştır. % 1,2 oranla ve eşit olarak *Otorite* ve *Hegemonya* kavramlarını kullanmıştır. Analizlerde *Özgürlük* ve *Özgürleşme* kavramlarına rastlanmamıştır. Xi Jinping'in Eleştirel güvenlik bakış açısınca en fazla *insan* odaklı ifadelerde bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Maxqda sonuçlarına göre tabloya ait ilk 3 kodun *İnsan, Ekonomi ve Güvenlik* olduğu tespit edilmiştir.

Grafik 3'te Xi Jinping'in 2017'de yapmış olduğu konuşmasının Konstrüktivist güvenlik yaklaşımı kapsamında değerlendirilmesi verilmiştir. Buna göre, Xi Jinping konuşmasında, % 25,6 oranla en çok *Güvenlik* kavramına yer vermiştir. Ardından % 20,5 oranında *Ekonomik* söylemlerde bulunan Xi Jinping, % 17,9 oranla *Politik/politika* konularına değinmiştir.

⁴¹ Xi Jinping'in 18 Ocak 2017'de Cenevre'deki Birleşmiş Milletler Ofisinde Yaptığı Konuşmasının Eleştirel Güvenlik Yaklaşımı Kapsamında Analizi Maxqda aracılığı ile yazar tarafından yapılmıştır.

Grafik 3. Xi Jinping'in 2017'deki Konuşmasının Konstrüktivist Güvenlik Yaklaşımı Kapsamında Analizi⁴²

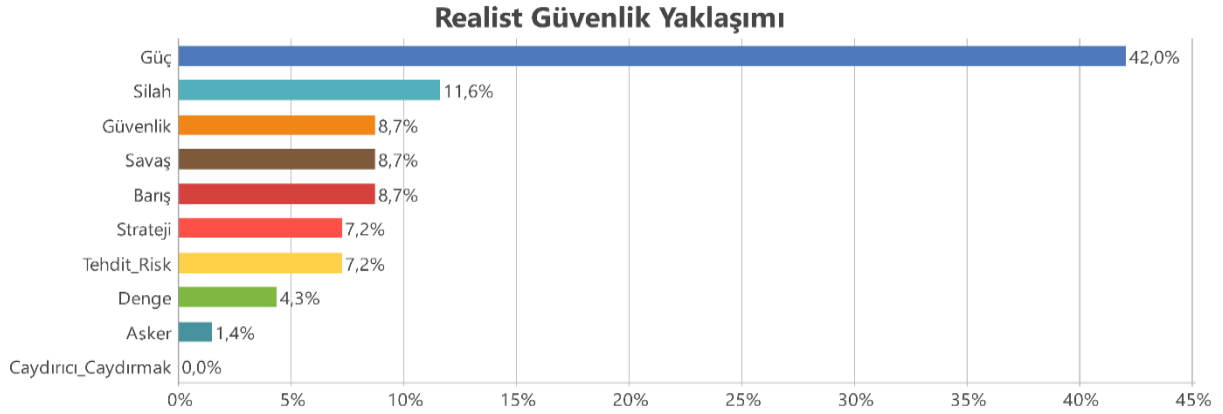
Toplum ve toplumsal kavramlardan % 12,8 oranında bahseden Xi Jinping *Adalet, Sağlık ve Çevre* kavramlarına % 7,7 oranla ve eşit bir şekilde konuşmalarında yer vermiştir. Grafikte görüldüğü üzere Xi Jinping konuşmasında, *Birey ve Kişisel, Sosyal Adalet ve Gıda* kodlarını kullanmamıştır. Xi Jinping'in konuşmasında, Konstrüktivist güvenlik bakış açısının *Güvenlik ve Ekonomi* merkezli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Keza, tabloya ait yoğun olarak kullanılan kodun da ilk 3 sırada *Güvenlik, Ekonomi ve Politik_Politika* olduğu görülmüştür.

3.2. Xi Jinping'in 1 Temmuz 2021'de Çin Komünist Partisi'nin Yüzüncü Yıldönümü Töreninde Yaptığı Konuşmasının Analizi

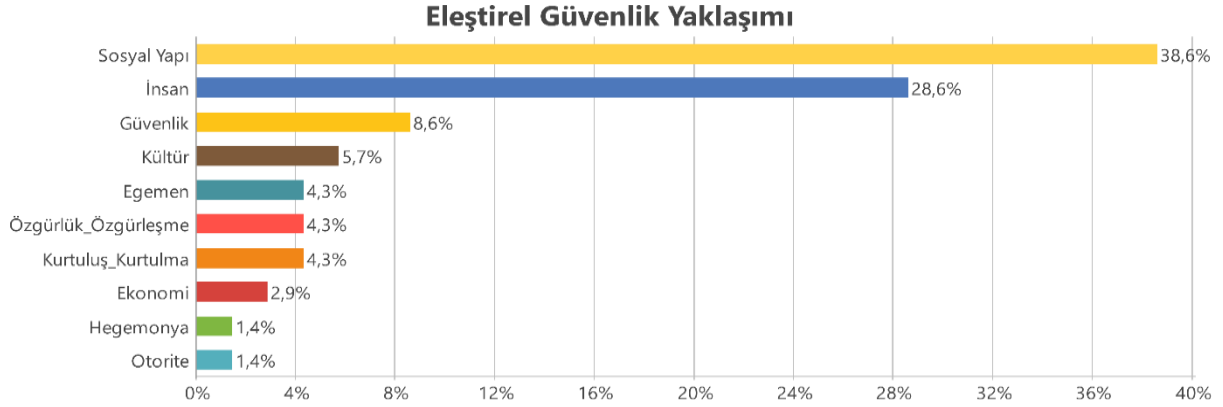
Aşağıdaki grafiklerde Xi Jinping'in Çin Komünist partisinin 100. yıl dönümüne istinaden yapmış olduğu konuşmasının Maxqda analiz sonuçları yer almaktadır. Buna göre, Xi Jinping'in konuşması Realist, Eleştirel ve Konstrüktivist güvenlik yaklaşımları kapsamında analiz sonuçları gösterilmiştir.

Grafik 4'te, Xi Jinping'in 2021'de yapmış olduğu konuşmasının Realist güvenlik yaklaşımı bakımından ayrıntılı grafiği yer almıştır. Buna göre Xi Jinping konuşmasında % 42 oranla en çok ve açık ara farkla *Güç* kavramına değinirken, % 11,6 oranla *Silah* kavramını kullanmıştır. Xi Jinping konuşmasında, *Güvenlik, Savaş ve Barış* kelimelerine % 8,7 oranla eşit olarak yer vermiştir. *Strateji, Tehdit ve Risk* ifadeleri ise % 7,2 oranla yer almıştır.

⁴² Xi Jinping'in 18 Ocak 2017'de Cenevre'deki Birleşmiş Milletler Ofisinde Yaptığı Konuşmasının Konstrüktivist Güvenlik Yaklaşımı Kapsamında Analizi Maxqda aracılığı ile yazar tarafından yapılmıştır.

Grafik 4. Xi Jinping'in 2021'deki Konuşmasının Realist Güvenlik Yaklaşımı Kapsamında Analizi⁴³

% 4,3 oranla *Denge* kelimesini kullanan Xi Jinping, en az % 1,4 oranla *Asker* kelimesini kullanmıştır. Xi Jinping, *Caydırıcı* ve *Caydırmak* kavramlarına konuşmalarında yer vermemiştir. Analiz sonuçlarına göre tabloya ait ilk 3 kodun *Güç*, *Silah* ve üçüncü sırada eşit olarak; *Güvenlik*, *Barış*, *Savaş* olması da kayda değer bir sonuç olmuştur.

Grafik 5. Xi Jinping'in 2021'deki Konuşmasının Eleştirel Güvenlik Yaklaşımı Kapsamında Analizi⁴⁴

Grafik 5, Xi Jinping'in 2021'de yapmış olduğu analiz sonuçlarını yansıtmıştır. Buna göre, Eleştirel güvenlik yaklaşımı kodlarından en çok % 38,6 oranla *Sosyal yapı* kavramı kullanılmıştır. Ardından % 28,6 oranla *İnsan* odaklı söylemlerde bulunan Xi Jinping, % 8,6 ile *Güvenlik*, % 5,7 oranla *Kültür* ifadelerini kullanmıştır. *Egemenlik*, *Özgürleşme* ve *Kurtuluş*

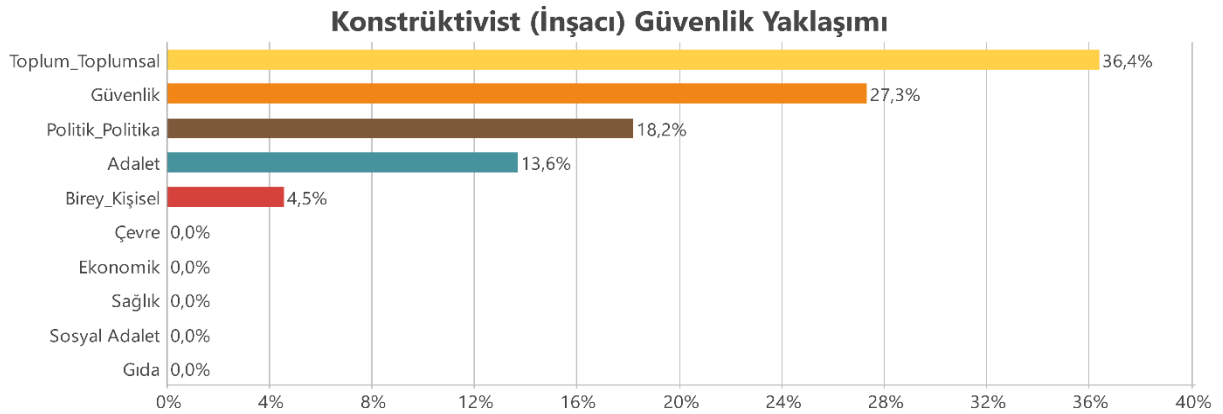
⁴³ Xi Jinping'in 1 Temmuz 2021'de Çin Komünist Partisi'nin Yüzüncü Yıldönümü Töreninde Yaptığı Konuşmanın Analizi Realist Güvenlik Yaklaşımı Kapsamında Analizi Maxqda aracılığı ile yazar tarafından yapılmıştır.

⁴⁴ Xi Jinping'in 1 Temmuz 2021'de Çin Komünist Partisi'nin Yüzüncü Yıldönümü Töreninde Yaptığı Konuşmanın Analizi Eleştirel Güvenlik Yaklaşımı Kapsamında Analizi Maxqda aracılığı ile yazar tarafından yapılmıştır.

ifadeleri Xi Jinping'in konuşmasında % 4,3 oranla ve eşit bir şekilde yer almıştır. % 2,9 oranla *Ekonomiye* değinen Xi Jinping en az ve eşit oranla yani % 1,4 oranla *Hegemonya* ve *Otorite* kavramlarını kullanmıştır. Grafiğe göre, kullanılmayan kavram bulunmamaktadır. Analiz sonuçlarına göre, Xi Jinping'in konuşmasında yer alan ilk 3 ifadenin sırayla; *Sosyal yapı*, *İnsan* ve *Güvenlik* üzerine konuşlandığı görülmüştür.

Şekil.6. Xi Jinping'in 2021'deki Konuşmasının Konstrüktivist Güvenlik Yaklaşımı Kapsamında Analizi⁴⁵

Grafik 6'da Xi Jinping'in 2021'de yapmış olduğu konuşmanın Konstrüktivist güvenlik yaklaşımına göre değerlendirmesi yer almaktadır. Buna göre % 36,4 ile en çok *Toplum ve Toplumsal* konulara değinen Xi Jinping, % 27,3 oranla *Güvenlik* % 18,2 oranla *Politik ve Politika* konularına değinmiştir. % 13,6 oranla *Adalet* ve % 4,5 oranla *Birey ve Kişisel* kavramlara değinen Xi Jinping konuşmasında, Konstrüktivist güvenlik yaklaşımı kavramlarından *Çevre*, *Ekonomik*, *Sağlık*, *Sosyal adalet*, *Gıda* kelimelerini hiç kullanmamıştır. Xi Jinping'in konuşmasının Konstrüktivist bakış açısının ilk 3'te; *Toplum*, *Güvenlik* ve *Politika* üzerine konuşlandığı sonucuna ulaşılmıştır.

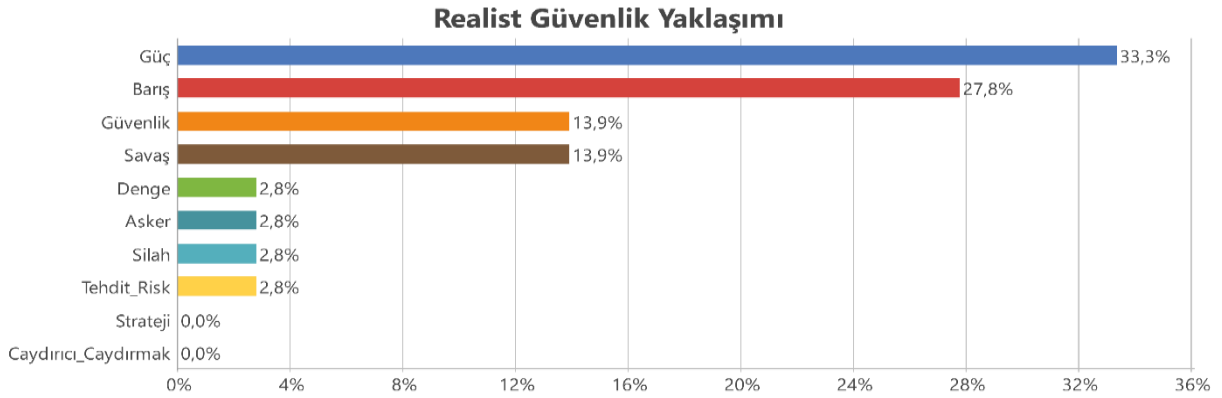
⁴⁵ Xi Jinping'in 1 Temmuz 2021'de Çin Komünist Partisi'nin Yüzüncü Yıldönümü Töreninde Yaptığı Konuşmanın Analizi Konstrüktivist Güvenlik Yaklaşımı Kapsamında Analizi Maxqda aracılığı ile yazar tarafından yapılmıştır.

3.3. Xi Jinping'in 21 Nisan 2022'de Boao Asya Yıllık Konferansı'nın Açılış Töreninde Yaptığı Konuşmasının Analizi

Bu bölümde yer alan grafiklerde Xi Jinping'in Boao Asya Yıllık Konferansı'nda yapmış olduğu konuşmasının Maxqda analiz sonuçları yer almaktadır. Buna göre, Xi Jinping'in konuşması Realist, Eleştirel ve Konstrüktivist güvenlik yaklaşımları kapsamında analiz sonuçları gösterilmiştir.

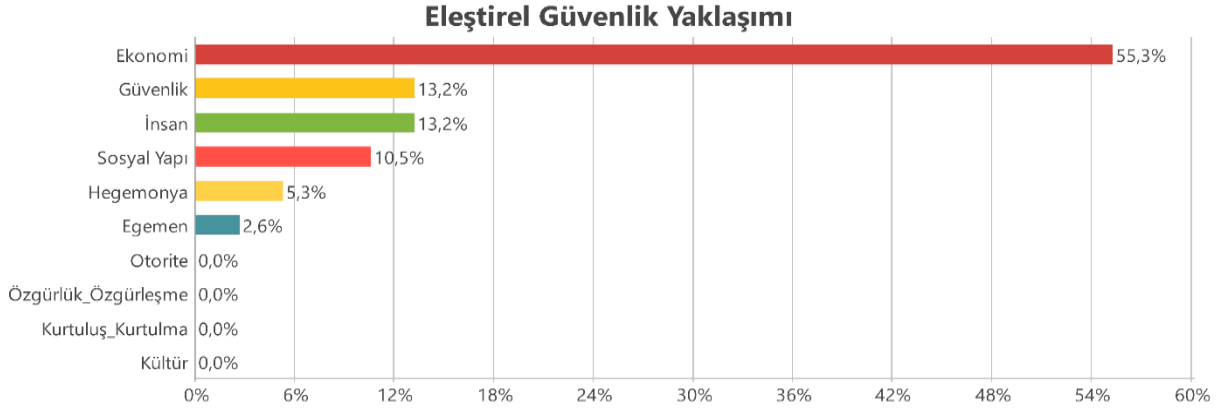
Grafik 7. Xi Jinping'in 2022'deki Konuşmasının Realist Güvenlik Yaklaşımı Kapsamında Analizi⁴⁶

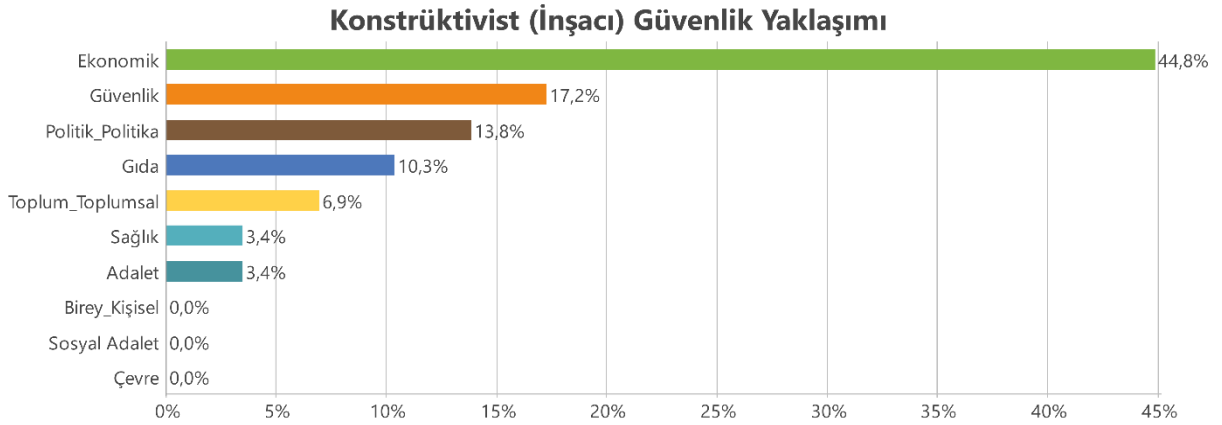
Xi Jinping'in 2022 yılında yaptığı konuşmasının Maxqda analiz sonuçları yukarıdaki grafikte yer almıştır. Buna göre Xi Jinping'in konuşması, Realist güvenlik yaklaşımı bakımından % 33,3 oranla *Güç* ve % 27,8 oranla *Barış* kavramlarını barındırmaktadır. *Savaş* ve *Güvenlik* ifadelerini % 13,9 oranla ve eşit bir şekilde kullanan Xi Jinping, *Denge*, *Asker*, *Silah*, *Tehdit* ve *Risk* kavramlarına da % 2,8 oranla ve eşit olarak yer vermiştir. Xi Jinping bu konuşmasında *Strateji*, *Caydırıcı* ve *Caydırmak* gibi kavramları hiç kullanmamıştır. Xi Jinping'in bu konuşmasının Realist güvenlik bakış açısının yoğunluk bakımından ilk 3'te; *Güç*, *Barış* ve *Güvenlik* merkezli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Grafik 8'de Xi Jinping'in 2022'de yaptığı konuşmasının Eleştirel güvenlik yaklaşımı bakımından Maxqda analiz sonuçları yer almıştır. Buna göre Xi Jinping, % 55,3 oranla ve açık ara farkla en çok *Ekonomiden* bahsetmiştir. % 13,2 oranla ve eşit bir şekilde *Güvenlik* ve *İnsan* odaklı konulara değinmiştir. % 10,5 oranla *Sosyal yapıdan*, % 5,3 oranla *Hegemonyadan*, % 2,6 oranla da *Egemenlikten* söz etmiştir. Xi Jinping *Otorite*, *Özgürlük*, *Özgürleşme*, *Kurtuluş*, *Kurtulma* ve *Kültür* kavramlarına konuşmasında yer vermemiştir.

⁴⁶ Xi Jinping'in 21 Nisan 2022'de Boao Asya Yıllık Konferansı'nın Açılış Töreninde Yaptığı Konuşmasının Realist Güvenlik Yaklaşımı kapsamında Analizi Maxqda aracılığı ile yazar tarafından yapılmıştır.

Grafik 8. Xi Jinping'in 2022'deki Konuşmasının Eleştirel Güvenlik Yaklaşımı Kapsamında Analizi⁴⁷

Analiz sonuçları, Xi Jinping'in konuşmasının Eleştirel güvenlik bakımından ilk 3'te en fazla *Ekonomi*, *Güvenlik* ve *İnsan* üzerine yapılandığını göstermiştir.

Grafik.9. Xi Jinping'in 2022'deki Konuşmasının Konstrüktivist Güvenlik Yaklaşımı Kapsamında Analizi⁴⁸

Grafik 9'da Xi Jinping'in konuşmasının Konstrüktivist güvenlik yaklaşımı bakımından Maxqda analiz sonuçları yer almıştır. Buna göre Xi Jinping, % 44,8 oranla ve açık ara farkla *Ekonomi* kavramına değinmiştir. % 17,2 oranla *Güvenlik*ten, % 13,8 oranla *Politik ve Politika* kavramlarından bahsetmiştir. Xi Jinping konuşmasında % 10,3 oranla *Gıda*, % 6,9 oranla *Toplum/Toplumsal* söylemlerde bulunmuştur. Grafikte, *Sağlık ve Adalet* kavramları % 3,4

⁴⁷ Xi Jinping'in 21 Nisan 2022'de Boao Asya Yıllık Konferansı'nın Açılış Töreninde Yaptığı Konuşmasının Eleştirel Güvenlik Yaklaşımı kapsamında Analizi Maxqda aracılığı ile yazar tarafından yapılmıştır.

⁴⁸ Xi Jinping'in 21 Nisan 2022'de Boao Asya Yıllık Konferansı'nın Açılış Töreninde Yaptığı Konuşmasının Konstrüktivist Güvenlik Yaklaşımı kapsamında Analizi Maxqda aracılığı ile yazar tarafından yapılmıştır.

oranında ve eşit şekilde kullanılmıştır. *Birey, Kişisel, Sosyal adalet ve Çevre* kavramlarına konuşmalarda rastlanmamıştır. Analiz sonuçlarına göre, Xi Jinping'in söyleminde Konstrüktivist güvenlik yaklaşımı kapsamında ilk 3'te *Ekonomi, Güvenlik ve Politika* kavramları yer almıştır.

4. Sonuç

Sosyalist unsurlar barındıran ve 2013'ten bu yana Çin Devlet Başkanı olarak görev yapan Xi Jinping'in farklı tarihlerde yaptığı 3 ayrı konuşması Realist, Eleştirel ve Konstrüktivist güvenlik yaklaşımları çerçevesinde analiz edilmiş ve değerlendirilmiştir. Analizler için Maxqda programından yararlanılmıştır. Belirlenen güvenlik yaklaşımları kapsamında anahtar kelimeler türetilerek kodlanmış söylemler içerik analizine tabi tutulmuştur.

Sonuç olarak, Xi Jinping'in yapmış olduğu konuşmaların istatistikleri ve frekans değerleri Maxqda programı ile detaylı olarak analiz edilmiştir. Buna göre; Xi Jinping 2017 yılında yaptığı konuşmasında ilk 5'te sırasıyla: *İnsan, Barış, Savaş, Güç ve Ekonomi* odaklı ifadeler yer vermiştir. Diğer kodların frekans değerlerine göre bölüm kodları toplamına ulaşılmıştır. Buna göre; Xi Jinping'in 2017 yılında yaptığı konuşma en çok eleştirel güvenlik çerçevesinde şekillenmiştir. Xi Jinping'in aynı konuşmasının Realist güvenlik yaklaşımı çerçevesinde değerlendirildiğinde, ilk sırada *Barış*, ikinci sırada *Savaş* ve üçüncü sırada *Güç* kavramlarının kullanıldığı görülmüştür. Konuşmasında, Realist Güvenlik yaklaşımına da ait tutum sergileyen Xi Jinping'in, Eleştirel güvenliği barındıran tutumunun frekans değeri realist güvenlik yaklaşımından +2 birim fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Xi Jinping'in konuşmasının Konstrüktivist güvenlik yaklaşımı analizinde ise, ilgili kodlardan çok azını kullandığı görülmüştür. Nitekim bu konuşma metnindeki tutumun en yakın Eleştirel, en uzak Konstrüktivist güvenlik yaklaşımına ait olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Xi Jinping'in 2021 yılında yaptığı konuşmasında ilk 5'te sırasıyla: *Güç, Sosyal yapı, İnsan, Toplumsal ve Silah* kavramlarına yer vermiştir. Diğer kodların frekans değerlerine göre bölüm kodları toplamına ulaşılmıştır. Buna göre; Xi Jinping'in 2021 yılında yaptığı konuşma en çok Eleştirel güvenlik çerçevesinde şekillenmiştir. Xi Jinping'in aynı konuşmasının Realist güvenlik yaklaşımı çerçevesinde değerlendirildiğinde, ilk sırada *Güç*, ikinci sırada *Silah*, üçüncü sırada eşit frekanslı *Güvenlik, Savaş ve Barış* kavramlarının kullanıldığı görülmüştür. Konuşmasında, Realist güvenlik yaklaşımına da ait tutum sergileyen Xi Jinping'in, Eleştirel güvenliği barındıran tutumunun frekans değeri +1 birim fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Xi Jinping'in konuşmasının Konstrüktivist güvenlik yaklaşımı analizinde ise, ilgili kodlardan çok

azını kullandığı görülmüştür. Nitekim bu konuşma metnindeki tutumun en yakın Eleştirel, en uzak Konstrüktivist güvenlik yaklaşımına ait olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Xi Jinping 2022 yılında yaptığı konuşmasında ilk 5'te sırasıyla: *Ekonomi, Güç, Barış, Savaş ve İnsan* kodlarına yer vermiştir. Diğer kodların frekans değerlerine göre bölüm kodları toplamına ulaşılmıştır. Buna göre; Xi Jinping'in 2022 yılında yaptığı konuşma en çok eleştirel güvenlik çerçevesinde şekillenmiştir. Xi Jinping'in aynı konuşmasının Realist güvenlik yaklaşımı çerçevesinde değerlendirildiğinde, ilk sırada *Güç*, ikinci sırada *Barış*, üçüncü sırada eşit frekanslı *Savaş ve Güvenlik* kavramlarının kullanıldığı görülmüştür. Konuşmasında, Realist güvenlik yaklaşımına da ait tutum sergileyen Xi Jinping'in, Eleştirel güvenliği barındıran tutumunun frekans değeri realist güvenlik yaklaşımından +2 birim fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Xi Jinping'in konuşmasının Konstrüktivist güvenlik yaklaşımı analizinde ise, ilgili kodlardan çok azını kullandığı görülmüştür. Nitekim bu konuşma metnindeki tutumun en yakın Eleştirel, en uzak Konstrüktivist güvenlik yaklaşımına ait olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Elde edilen analizler, her bir konuşma için her bir güvenlik yaklaşımı kapsamında detaylı bir şekilde yukarıdaki grafiklerde yer almıştır. Ulaşılan bulgular, Xi Jinping'in konuşmalarının içerik analizini yansıtmıştır. Buna göre, grafikler tek tek yorumlanmış ve değerlendirilmiştir. Bu minvalde, Xi Jinping'in güvenliğe bakış açısının, her 3 konuşmasında da Eleştirel güvenlik yaklaşımına yatkınlığı bakımından istikrar sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. En çok *insan* odaklı söylemlerde bulunan Xi Jinping, aynı zamanda *ekonomi* hususlarına da çoğunlukta değinmiştir.

Özetle, Maxqda analizlerinin ardından ulaşılan bulgulara göre, Xi Jinping'in 2017, 2021 ve 2022 yıllarında yaptığı konuşmalarda 3 güvenlik yaklaşımına da uygun kodlar tespit edilmiştir. Yapılan istatistikler sonucu, her konuşmanın her güvenlik yaklaşımına özgü grafikleri ayrıntılı bir şekilde verilmiş ve yorumlanmıştır. Analiz sonuçları, Xi Jinping'in konuşmalarında ağırlıklı olarak hem Realist hem de Eleştirel güvenlik yaklaşımına uygun kodlar barındırır da, çok az bir farkla Eleştirel güvenlik yaklaşımına uygun söylemlerin, Realist güvenlik yaklaşımından daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Bu muhteviyatta, Xi Jinping'in 2017 yılındaki konuşma analizleri +2 birim, 2021 yılındaki konuşma analizleri +1 birim ve 2022 yılındaki konuşma analizleri +2 birim farkla Eleştirel Güvenlik yaklaşımını yansıttığı sonucuna ulaşılmıştır. Nitekim analiz öncesi, söylemlerin her ne kadar Realist güvenlik yaklaşımına uygun kodlar barındırdığı düşünülse de, analiz sonuçları, Xi Jinping'in her 3 konuşmasında da Realist güvenlik kodlarından daha fazla Eleştirel güvenlik kodlarına

rastlandığını göstermiştir. Keza Xi Jinping'in 3 konuşmasının da, Konstrüktivist güvenlik yaklaşımından görece uzak olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sosyalist yapı barındıran Çin için, hipotezde yansıtıldığı aksine, Devlet Başkanı Xi Jinping'in konuşmalarının detaylı istatistikler sonucu, yalnızca Realist güvenlik kapsamlı söylemler olmadığı, aynı zamanda ve çok az farkla Eleştirel güvenlik kapsamlı söylemlerinin Realist söylemlerden fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla, Xi Jinping'in güvenlik bakış açısının her ne kadar Realist kapsamlı olduğu düşünülse de, söylemlerinde az bir farkla Eleştirel güvenlik yaklaşımına uygun kavramları daha çok kullandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışmanın, aynı anda nitel ve nicel yöntemleri barındırması bakımından da değerli olup, literatüre katkı sağlayacağı düşünülmüştür. Bundan sonraki çalışmaların farklı ülke ve Başkanlar üzerinden daha detaylı ve daha farklı konulara yoğunlaşarak yapılmasının, yapılacak olan çalışmalarda daha farklı yöntemler kullanılmasının alana katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

Kaynakça

- “Maxqda'nın Temel Özellikleri,” <https://www.maxqda.com/tr> (15.01.2023).
- Akgül Açıkmeşe, Sinem. “Güvenlik, Güvenlik Çalışmaları ve Güvenikleştirme.” in *Küresel Siyasete Giriş Uluslararası İlişkilerde Kavramlar, Teoriler, Süreçler*, ed. Evren Balta, 241-255. İstanbul: İletişim Yayınları, 2018.
- Baker, Nicola ve Stephens, Alan. *Savaşı Anlamak 21. yy için Strateji*. Çeviren: Süleyman Yazır. 1. Bs. Ankara: Phoenix Yayınevi, 2009.
- Balta, Evren. *Küresel Siyasete Giriş*. 3. bs. İstanbul: İletişim Yayınları, 2018.
- Bilgin, Pınar. “Güvenlik Çalışmalarında Yeni Açılımlar: Yeni Güvenlik Çalışmaları”, *Stratejik Araştırmalar* 8, sy. 14 (2010): 69-96.
- Bilgin, Pınar. *Regional Security in the Middle East: A Critical Perspective*. New York: Routledge, 2005.
- Birdişi, Fikret. *Teori ve Pratikte Uluslararası Güvenlik*. 3. bs, Ankara: Seçkin, 2017.
- Black, Jeremy. *Dünya Tarihinde Askeri Strateji*. Çeviren: Bestami S. Bilgiç, 1. bs. İstanbul: Timaş Yayınları, 2021.
- Booth, Ken, “Security, and Self: Reflections of a Fallen Realist”, Editör; Keith Krause & Michael C. Williams, 83-119. *Critical Security Studies: Concepts and Cases*, Minneapolis: the University of Minnesota Press, 1997.
- Goldstein, Joshua S. ve Pevehouse, Jon C. *Uluslararası İlişkiler*. Ankara: BB101 Yayınları, 2015.
- Heywood, Andrew. *Küresel Siyaset*. Çeviren: Nasuh Uslu, Haluk Özdemir. 5. Bs. Ankara: BB101 Yayınları, 2018.
- Heywood, Andrew. *Siyaset*. Çeviren: Fahri Bakırcı. Genişletilmiş 4. Edisyondan 19. Baskı. Ankara: BB101 Yayınları. 2018.
- Heywood, Andrew. *Siyasetin ve Uluslararası İlişkilerin Temel Kavramları*, Çeviren: Fahri Bakırcı, 3. bs. Ankara: BB101 Yayınları, 2016.

- Johnston, Alastair. I. "Thinking about Strategic Culture", *International Security*, 19, s. 4, (1995): 37-39.
- Kamalak, Zeynep E. Keser Ahmet. "Çin Devlet Başkanları Hu Jintao ve Xi Jinping'in Konuşmalarının Stratejik Kültür Üzerinden Analizi ve Değerlendirmesi", *Journal of Turkish Social Sciences Research* 7, sy. 2 (2022): 137-153.
- Keser, Ahmet, *Stratejik Kültür ve Ülke İncelemeleri*. Ankara: Berikan Yayınevi, 2020.
- Keser, Ahmet, Yardımcı, Hikmet Ç. "Çin Stratejik Kültürü Savaş Tarzı ve Güç Kullanma Biçimi." *Stratejik Kültür ve Ülke İncelemeleri*, ed. Ahmet Keser, 149-178. Ankara: Berikan Yayınevi, 2020.
- Keynote Speech by H.E. Xi Jinping President of the People's Republic of China At the Opening Ceremony of the Boao Forum for Asia Annual Conference 2022 Beijing, (21 April 2022), https://www.fmprc.gov.cn/eng/zxxx_662805/202204/t20220421_10671081.html(Erişim tarihi: 28.07.2022).
- Lake, David A., and Powell, Robert. *Strategic Choice and International Relations*. New Jersey: Princeton University Press, 1999.
- Lampton, David M. "Xi Jinping and the National Security Commission: policy coordination and political power", *Journal of Contemporary China* 24, 95 (2015): 759-777.
- Machieveli, Niccolo. *Prems*. Çeviren: Kazım Aykaç. 4. bs. Ankara: Mahzen Yayınları, 2021.
- Rumelili, Bahar. "İnşacılık/Konstrüktüvizm", *Küresel Siyasete Giriş Uluslararası İlişkilerde Kavramlar, Teoriler, Süreçler*, ed. Evren Balta, 151-175. İstanbul: İletişim Yayınları, 2018.
- Scobell, Andrew. "China and Strategic Culture." Report Published Research. Strategic Studies Institute, US Army War College, 2002. <https://www.jstor.org/stable/resrep11270?seq=8> 19.01.2023.
- Scott, Joan W. *Eleştirel Tarih Kuramı*. Çeviren: Zerrin Yaya. 1. bs. Ankara: Dost Kitabevi, 2017.
- Sönmezoğlu, Faruk, *Uluslararası Politika ve Dış Politika Analizi*, Genişletilmiş 5. Bs. İstanbul: Der Yayınları, 2012.
- Speech at a Ceremony Marking the Centenary of the Communist Party of China by Xi Jinping (1 July 2021), http://en.nhc.gov.cn/2021-07/02/c_84070.htm (Erişim tarihi: 28.07.2022).
- Speech By President Xi Jinping At the United Nations Office in Geneva, (18 January 2017), <https://www.mfa.gov.cn/ce/ceiq/eng/zygx/t1432869.htm> (Erişim tarihi: 28.07.2022).
- Uluslararası İlişkiler Teorileri Açısından Güvenlik Kavramı-I, Uluslararası Politika Akademisi (23 Ekim 2019), <http://politikaakademisi.org/2019/10/23/uluslararasi-iliskileri-teorileri-acisindan-guvenlik-kavrami-i/> (Erişim tarihi: 28.07.2022).
- Viotti, Paul R. & Kauppi Mark R. *Uluslararası İlişkiler Teorisi*. Çev. Edt: Metin Aksoy, 5. bs. Ankara: Nobel, 2016.

Rusya-Ukrayna Savaşına Giden Süreç: “Avrasyacılık” Anlayışı Çerçevesinden Bir İnceleme

Hatice DÖNMEZ¹

Öz

Rusya'nın günümüz dış politikasını dayandırdığı “Avrasyacılık” düşüncesi, Batı tehdidine karşı Avrasya coğrafyasında “yakın çevre” ülkeleri ile siyasi, sosyal ve ekonomik alanda bir bütünleşmeyi öngörmektedir. Bu bakımdan Rusya için Avrasya'nın merkez ülkesi konumunda bulunan Ukrayna ile ilişkilerin geliştirilmesi büyük önem taşımaya rağmen iki ülke arasındaki gerilimli ilişki bugün bir savaşa dönüşmüştür. Rusya-Ukrayna savaşını konu edinen bu çalışmada Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik politikaları “Avrasyacılık” anlayışı çerçevesinden incelenmiştir. Bu kapsamda çalışmada iki ülke arasındaki anlaşmazlıkların temel nedenlerine ve savaşa yol açan bu sorunların tarihsel süreç içerisindeki gelişimine yer verilmiştir.

Betimsel ve tarihsel analiz yönteminin kullanıldığı bu çalışmada Rusya'nın, ABD ve Batı'dan algıladığı tehditlere yönelik yakın çevre doktrinine dayanarak izlediği revizyonist politikalar incelenmekte, özellikle Ukrayna'ya yönelik izlediği saldırgan politikalarının olası sonuçları dikkate alındığında “Avrasyacılık” anlayışının beklenen sonuçları vermediği ortaya konulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Rusya-Ukrayna Savaşı, Kırım'ın İlhakı, Avrasyacılık.

The Process Leading to the Russia-Ukraine War: An Analysis from the Framework of “Eurasianism”

Abstract

The idea of "Eurasianism" in Russia's foreign policy requires integration in the political, social, and economic fields with the "near periphery" countries against the Western threat. In this context, although the development of relations with Ukraine is of great importance, it has turned into a war between Russia and Ukraine. So, in this study, Russia's policies towards Ukraine are examined from the perspective of "Eurasianism" by using the descriptive and historical analysis method.

It's understood that the revisionist policies followed by Russia against the threats it perceives from the USA and the West are based on the doctrine of the "near periphery" and it is revealed that the policy of "Eurasianism" does not give the expected results, especially when the possible consequences of its aggressive policies towards Ukraine are taken into account.

Keywords: Russia-Ukraine War, Annexation of Crimea, Eurasianism.

1. Giriş

Rusya'nın dış politikasını dayandırdığı jeopolitik düşüncesi Çarlık döneminden beri yayılcı bir özelliğe sahip olmuştur. Rus kimliğinin ve medeniyetinin üstünlüğüne ve ayrıcalıklı konumuna her daim vurgu yapılan Rus jeopolitik düşüncesi, uluslararası sistemde yaşanan gelişmelerin de etkisiyle “Üçüncü Roma” anlayışından Avrasyacı anlayışa kadar birçok süreçten geçmesine rağmen “koruyucu” ve “yayılcı” karakterini her zaman saklı

¹ İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı, Malatya/Türkiye, haticednmz02@gmail.com , ORCID: 0000-0001-5005-4953

Date of Arrival : 21.11.2022- **Date of Acceptance :** 23.01.2023- **DOI:** 10.53451/ijps.1208030

tutmuştur. Bu bakımdan mevcut toprakları koruma ve daha önce sahip olduğu toprakları da bünyesine katma misyonuyla hareket eden Rusya'nın günümüz dış politikasını şekillendiren Avrasyacılık anlayışı, tüm Avrasya coğrafyasını kapsayacak bir Avrasya İmparatorluğu kurma düşüncesine dayanmaktadır. Rusya'nın "Avrupalı mı? Asyalı mı? Yoksa Avrasya'da kendine özgü bir medeniyet mi?" olduğu konusunda yaşadığı geçmişten gelen bir "aidiyet krizi"² sonrasında ortaya çıkan felsefi düşüncelerin bir ürünü olan bu düşünce doğrultusunda gerek jeopolitik konumu itibarıyla gerekse de tarihsel bağları dolayısıyla Ukrayna, Avrasyacı politikanın merkez ülkesi konumundadır. Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından ortaya çıkan jeopolitik ve jeoekonomik boşluktan yararlanan ABD'nin uluslararası sistemde tek hakim güç olma çabası Rusya tarafından özellikle Avrasya coğrafyası için büyük bir tehdit olarak algılanmıştır. Bu nedenle Avrasyacı düşünceye göre Avrasya'nın siyasi, sosyal ve kültürel alanlarda bütünleşmeyi sağlaması, yani "Avrasya Birliği"ni gerçekleştirilmesi gerekmektedir³. Ancak kendini Sovyetler Birliği'nin doğal varisi olarak gören ve Avrasyacı politikanın uygulanması sorumluluğunu üstlenen Rusya ile Avrasyacı politikanın merkez ülkesi konumunda bulunan Ukrayna arasındaki ilişkiler, bağımsızlık sonrasında Ukrayna'nın Batı yönelimli dış politikası nedeniyle olumsuz bir seyir izlemiştir. Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından Ukrayna'nın da diğer Sovyet Cumhuriyetleri gibi bağımsızlığını kazanmasıyla bozulmaya başlayan iki ülke arasındaki gerilimli ilişkiler, Kırım'ın Rusya tarafından ilhak edilmesiyle tırmanışa geçmiştir. Jeopolitik konumu dolayısıyla hem Batı hem de Rusya açısından kritik bir öneme sahip olan Ukrayna'nın bağımsızlığı AB ülkeleri ve ABD tarafından desteklenirken, Rusya ise bu bağımsızlığı kabullenememiştir. Bu bakımdan Ukrayna ile olan ilişkilerinde sık sık sert güç unsurlarına başvuran Rusya'nın bu saldırgan tutumu Avrasyacı düşüncenin entegrasyon oluşturma hedefine ulaşmayı güçleştirmektedir.

Rusya ile Ukrayna arasındaki gerilimli ilişki Ukrayna'nın siyasi, sosyal ve kültürel alanlarında da çatışmaları doğurmaktadır. Bu bakımdan bağımsızlık sonrasında Ukrayna'da yaşanan çatışmaların temel kaynağının Ukrayna'nın coğrafi yapısı olduğunu söylemek mümkündür. Nitekim ülkenin ortasından geçen Dinyeper Nehri Ukrayna'yı doğu ve batı şeklinde ikiye bölmüş, bu bölünmüşlük ülkenin etnik, dini ve siyasi alanlarında da etkisini göstermiştir. Rusya'ya yakın olan doğu kesimi Rusya'nın etkisinde, Batı'ya yakın olan batı kesimi ise Batılı ülkelerin etkisinde kalırken, bu durum iki ezeli rakip olan Batı ve Rusya'yı

² Gazigil, O. "Rusya'da Avrasyacılık Düşüncesi ve Yeni Alternatif Arayışları", Avrasya Etüdüleri, Sayı: 27-28, (2005):133-134..

³ Sönmez, S. "Sovyet Sonrası Dönemde Rus Siyasi Düşüncesinde Ortaya Çıkan Akımlar Ve Bunların Rus Dış Politikasına Etkileri", Finans Politik & Ekonomik Yorumlar, Cilt: 47, Sayı: 540, s(2010): 51-65, s. 57.

karşı karşıya getirmiştir. Bunun sonucunda Ukrayna bu iki rakibin yeni hesaplaşma alanı olmuştur. Doğu-batı olarak beliren bu bölünmüşlüğe, Ukrayna'nın hem Batı ülkeleri ile olan ilişkileri hem de Rusya için oldukça büyük önem arz eden jeopolitik konumu da eklenince ülkede çatışma ve gerilimler kaçınılmaz olmuştur.

Ukrayna'nın iç siyasetindeki yapısal özelliklerin yol açtığı başarısızlıklar da çatışma ve gerilimlerin ortaya çıkmasında etkili olan iç faktörlerdendir. Coğrafi yapısı sonucu doğu ve batı şeklinde ayrılan Ukrayna halkı arasında ortak bir kimlik ve ortak bir tarih veya kader birliği oluşmamıştır. Bunun sonucunda bir ulus kimliği oluşmayan ülkenin ulus devlet inşa süreci de başarılı olamamıştır. Ukrayna'nın ulusal kimliğinin gelişmemiş olması, ulus inşa sürecinin tamamlanmamış olması ve devletin yeni patrimonial özellikler taşıması, bağımsızlığını kazandıktan sonra 20 yıldan fazla bir süre boyunca meşruiyet, otorite ve kamusal hizmet sağlama konularında başarılı olamamasına ve bu konularda zayıf kalmasına yol açmıştır. Bu zafiyet krizlerin kısa bir süre içerisinde çatışmalara dönüşmesi ve bu çatışmaların bölgeselleşmesi sonucunu doğurmuştur⁴. Bu durum Turuncu Devrim, Euromeydan ve Kırım krizinde kendini göstermiştir. Bölgesel düzeyde başlayan bu krizler zamanla uluslararası bir sorun haline gelmiş ve bugün tüm dünyayı etkileyen, önemli siyasi askeri, ekonomik ve sosyal boyutları olan bir savaşa dönüşmüştür. Bu süreç boyunca Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik uygulamış olduğu bu saldırgan politikası, gerçekleştirmeyi hedeflediği Avrasyacı politikanın başarıya ulaşip ulaşmayacağı konusunda soru işaretleri oluşmasına yol açmaktadır. Bu bağlamda Rusya ve Ukrayna arasında yaşanan savaşın “Avrasyacılık” anlayışı çerçevesinden ele alındığı bu çalışmada, Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik uygulamış olduğu söz konusu saldırgan politikanın Avrasyacı düşüncenin temel hedefi olan “Avrasya Birliği”ni sağlamada nasıl bir etkisi olacağı tartışılmaktadır. Bu doğrultuda konunun anlaşılmasına yardımcı olması açısından çalışmada öncelikle iki ülke arasında yaşanan ve savaşa neden olan anlaşmazlıkların temel nedenleri ve temel anlaşmazlık konuları ortaya konmuştur. Daha sonra Rusya-Ukrayna Savaşı'na giden sürecin anlaşılması amacıyla ülkede yaşanan Turuncu Devrim, Euromeydanı ve Kırım'ın ilhaki gibi olaylardan bahsedilmiştir. Son olarak Rusya-Ukrayna Savaşı Günümüz Rus jeopolitik düşüncesini oluşturan Avrasyacılık anlayışı bağlamında değerlendirilmiştir.

⁴ Bingöl, O. “Ukrayna Krizinin Ulusal, Bölgesel-Küresel Bağlamı ve Gelecek Öngörülleri”, Karadeniz Araştırmaları, Sayı: 41, (2014): 15-38, s. 35.

2. Rusya-Ukrayna Savaşının Tarihsel Arka Planı

İmparatorluk döneminde Ruslar, Beyaz Ruslar, Ukraynalılar, Tatarlar, Çuvaşlar ve Çeçenler gibi farklı etnik kimlikleri ve Katolik, Ortodoks, Protestan, Müslüman ve Yahudi gibi farklı inanç gruplarını bir arada tutmayı başarabilen Rus İmparatorluğu⁵, 19. yüzyılın sonlarında dünyayı etkileyen milliyetçilik akımları, ekonomik kırımlar ve daha pek çok faktörün etkisi sonucu yaşanan Bolşevik Devrimiyle yıkılmıştır. Böylece değişikliğe uğrayan monarşik yapı, içinde barındırdığı bu farklılıkları bir potada eritmeye çalışmış⁶ ve Rus milliyetçiliği önem kazanmıştır.

Rus milliyetçiliğinin oluşumunda Kiev Knezliği aracılığıyla oldukça önemli bir rol oynadığı için Ukrayna topraklarının denetimi, Rus kimliğinin korunması başta olmak üzere tarihsel gerçeklikler açısından da Rusya için öncelikli bir hedef olmuştur⁷. Bu dönemde “Büyük Rus Ulusu” projesini gerçekleştirmeye çalışan Rus siyasi seçkinleri, tek bir güçlü Rus ağacının dalları olarak gördükleri Slav ırkına mensup Beyaz Ruslar ve Ukraynalıları tek bir çatı altında toplamayı amaçlamışlardır. Buna karşılık Ukraynalılar ise tarihsel ve kültürel olarak Ruslardan tamamen bağımsız bir Ukrayna devleti kurma çabasında iddialar. Bolşevik Devrimiyle birlikte daha fazla artan bu çabaların sonucunda 1917 yılında kurulan ve milli bilincin uyanmasında etkili olan Ukrayna Halk Cumhuriyeti (UHC), 1920 yılında SSCB işgaline kadar varlığını korumuştur⁸. Bu dönemde 52 milyon nüfusuyla Rusya Federasyonu’nun ardından Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB)’nin ikinci büyük cumhuriyeti olan⁹ ve Rusya Federasyonu ve Kazakistan ile beraber Sovyet nükleer sanayinin bulunduğu cumhuriyetlerden biri olan Ukrayna bu özellikleri ile Birlik için önemli bir ülke olmuştur¹⁰.

SSCB’nin 1991 yılında dağılmasının ardından kendini hem Rus İmparatorluğu’nun hem de SSCB’nin varisi olarak gören Rusya, Ukrayna’nın bağımsız bir devlet gibi davranmasına izin vermemiştir.¹¹ Bu nedenle ülkede siyasi ve ekonomik anlamda istikrar bir türlü

⁵Dugin, A. Rus Jeopolitiği Avrasyacı Yaklaşım, çev. Vügar İmanov, (İstanbul: Küre Yayınları, 2014), 88-93.

⁶Al, A. Özdi, B. “Karadeniz’in Uluslararası Politik Ekonomisi: Rusya ve Ukrayna İlişkilerinin Yeniden Analizi”, Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 2, (2017): 151-167, s. 155.

⁷Tüysüzoğlu, G. “Ukrayna’da Turuncu Devrim’in Sonu”, Gümüşhane Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 2, Sayı: 3, (2011): 62-79, s. 63.

⁸Torbakov, Igor. “Rusya’dan Ayrı Ya da Rusya’nın Bir Parçası: Ukrayna-Rusya İlişkilerinin Kederli Bir Destanı”, Avrasya Dosyası, (2001): 297-314, s. 299.

⁹Armaoğlu, Fahir. 20. Yüzyıl Siyasi Tarihi 1914-1995, Cilt 1-2, 11.bs. İstanbul: Alkım Yayınevi, 2012, s. 470.

¹⁰Sönmez, A. Sait vd. “Kırım sorunu bağlamında Rusya-Ukrayna ilişkilerinin Analizi”, International Journal of Social Sciences and Education Research, Volume: 1(3), (2015): 656-670, s. 659.

¹¹Torbakov, Igor. “Rusya’dan Ayrı Ya da Rusya’nın Bir Parçası”, s. 298.

sağlanamamıştır¹². Ukrayna'nın bağımsızlığını kazanmasıyla başlayan¹³ ve 2014 yılında Rusya'nın Kırım'ı ilhakıyla birlikte alevlenen Rusya-Ukrayna anlaşmazlığı bu gün tüm dünyayı olumsuz etkileyen bir savaşa dönüşmüştür. Bu bağlamda Rusya ve Ukrayna arasında ortaya çıkan savaşın en önemli nedenini jeopolitik nedenler ve Ukrayna'nın etnik ve dinsel anlamda bölünmüş bir görünüme sahip olan sosyo-politik yapısının oluşturduğunu söylemek mümkündür¹⁴.

2.1. Jeopolitik Nedenler

Avrupa'nın en geniş ülkesi olan Ukrayna'nın Batısında Polonya, Slovakya, Macaristan, Romanya ve Moldova, kuzeyinde Beyaz Rusya, kuzeydoğu ve doğusunda Rusya Federasyonu, güneyinde ise Karadeniz yer almaktadır.¹⁵ Coğrafi konumu itibariyle doğu-batı istikametinde Asya ve Avrupa kara bağlantısının; kuzey-güney istikametinde ise Baltık ve Karadeniz su yolları bağlantısının kesişim alanında yer alan ülke bu konumu ile hem Rusya hem de bölge ülkeleri açısından büyük bir öneme sahiptir.¹⁶ Ukrayna neredeyse Avrasya ile özdeşleşecek kadar büyük bir coğrafyaya sahip olmasıyla birlikte¹⁷ bir step ülkesi görünümünde bulunan Rusya için güneye açılan bir sınır kapısı konumunda olması onu Rusya için vazgeçilmez kılmaktadır.¹⁸

Coğrafi konumunun yanı sıra, Mackinder'in "Kara Hakimiyet Teorisinde "Heartland" olarak tanımladığı ve Batı ile Rusya arasındaki rekabet sahalarından biri olan Avrasya'nın bir parçası olan Doğu Avrupa'da bulunması, ülkeyi jeopolitik açıdan önemli kılan diğer unsurlardır. Bu bakımdan Ukrayna, AB/NATO ile Rusya arasında tampon bir ülke konumundadır¹⁹.

Güneyi dışında Karadeniz'in neredeyse tamamını kontrolü altına almış olan SSCB'nin dağılması ve bağımsız Cumhuriyetlerin ortaya çıkışı ile bu gün gelinen noktada Rusya'nın Karadeniz üzerindeki denetiminin sadece Kafkas halklarının yaşadığı kuzeydoğu kıyılarıyla sınırlı kaldığı görülmektedir.

¹²CIA. The World Factbook, "Ukraine", <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/ukraine/#geography>, (11. 01. 2023).

¹³Sandıklı vd. Karadeniz'deki Gelişmeler ve Türkiye, Bilge Adamlar Kurulu Raporu, Rapor No: 62, (İstanbul: BİLGESAM Yayınları), 2014, s. 1.

¹⁴Kurt, S. "Güvenleştirme Kuramı Açısından Rusya Federasyonu-Ukrayna Çatışmasını Anlamak", Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, Cilt 75, No.1, (2020): 1 – 30, s. 3.

¹⁵Derman G.S. Ongarova Y. "Ukrayna'da Siyasi Kriz", Karadeniz Araştırmaları, Sayı: 42, (2014): 11-23, s. 13.

¹⁶Davutoğlu, A. Stratejik Derinlik Türkiye'nin Uluslararası Konumu, 50. Baskı, (İstanbul: Küre Yayınları), 2001, s. 176.

¹⁷Dugin, A. Rus Jeopolitiği Avrasyacı Yaklaşım, s. 3.

¹⁸Dugin, A. Rus Jeopolitiği Avrasyacı Yaklaşım, s. 176.

¹⁹Sönmez, A.S. vd. "Kırım sorunu bağlamında Rusya-Ukrayna ilişkilerinin Analizi", s. 657.

Harita 1. Ukrayna Siyasi Haritası²⁰

Ancak sık sık etnik ve dinsel temelli çatışmaların yaşandığı Kuzey Kafkasya bölgesi olarak adlandırılan bu bölgede zaman zaman Rusya'ya karşı verilen mücadeleler, Rusya'nın her istediğinde bu bölge üzerinden Karadeniz'e açılabilmesini engellemektedir. Ayrıca bölgenin dağlık yapısı ve doğal limanlardan yoksun olması gibi nedenlerle Rusya, Karadeniz'de bulundurmak istediği askeri ve ticari gemileri Ukrayna'ya konumlandırmayı uygun görmüştür. Hem çok sayıda Rus kökenlilerin yaşaması²¹ hem de Rusya'nın Karadeniz donanmasının Kırım'da bulunması, Ukrayna'yı Rusya için cazip hale getiren faktörler olmuştur. Dolayısıyla hem coğrafi konum olarak daha güneyde bulunması hem de jeo-stratejik açıdan Karadeniz'e açılan bir kapı olması Ukrayna'yı sadece Rusya için değil, bölgedeki diğer güçler için de çekici hale getirmektedir²². Ayrıca Ukrayna, jeopolitik konumu itibarıyla Rusya'nın tarihsel hedefi olan sıcak denizlere açılan bir kapı olması nedeniyle de Rusya için denetim altında tutulması gereken bir ülkedir²³.

Ukrayna'nın jeopolitik konumunun Rusya açısından önem arz eden bir başka özelliği de Rusya için Balkanlar ve Doğu Avrupa'ya açılan bir kapı olmasıdır. Nitekim Soğuk Savaş döneminde Balkanlar ve Doğu Avrupa'daki müttefiklerle bağlantı ve bu ülkelerin denetimi Ukrayna üzerinden gerçekleştirilirken, Soğuk Savaş sonrası dönemde Rusya'nın giderek artan yayılcı politikalarının gerçekleştirilmesi açısından da Ukrayna coğrafi konumu dolayısıyla

²⁰https://tasam.org/tr-TR/Icerik/5230/yeni_bir_soguk_savas_icin_ukrayna_mi_kullanildi, (12/01/2021)

²¹ Tüysüzöğlü, G. "Ukrayna'da Turuncu Devrim'in Sonu", s. 64.

²² Al, A. Özgül, B. "Karadeniz'in Uluslararası Politik Ekonomisi", s. 158.

²³ Özdal, H. "AB ve Rusya Arasında Ukrayna: Hayaller ve Gerçekler", USAK Analiz, No: 26, (2013): 1-16. s.23.

Rusya için daha da önemli hale gelmiştir.²⁴ Sovyet Dönemi'nin en önemli dört askeri üssünden biri olan Sivastopol limanına sahip olan ve Belarus ve Kazakistan'la beraber Sovyet nükleer silahlarının konuşlandırıldığı bir ülke olarak askeri açıdan da oldukça önemli bir yere sahip olan²⁵ Ukrayna'nın jeopolitik önemine binaen Brzezinski²⁶, Ukrayna'nın Avrasya satranç tahtasında yeni ve önemli bir alan olduğunu ifade ederek, bu ülkenin bağımsız olması durumunda Rusya'nın "Avrasya İmparatorluğu" kurma hayalinin imkansız olacağını dile getirmektedir. Bununla birlikte Brzezinski Rusya'nın, 44 milyon nüfusa ve zengin doğal kaynaklara sahip olan ve Karadeniz'e açılan bir kapı olan Ukrayna'yı hakimiyeti altına alması durumunda ise Avrupa ve Asya üzerinde güçlü ve yayılcı devlet olması için gerekli olan tüm koşulların kendiliğinden sağlanmış olacağını belirtmekte ve bu bağlamda Ukrayna'nın jeopolitik bir eksen olduğunu dile getirmektedir. Ancak bu jeopolitik konumu dolayısıyla Ukrayna bağımsızlıktan sonra birçok sorunla karşılaşmıştır. Ukrayna'nın jeopolitik önemi nedeniyle bir çatışma alanı haline gelmesi Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarında belirgin bir şekilde ortaya çıkmıştır. İki savaşta da doğu cephesindeki savaşların önemli bir bölümü Ukrayna toprakları üzerinden gerçekleşmiştir. Dolayısıyla tampon bölge durumunda olması o dönemlerde Ukrayna'ya ağır bedeller ödetmiştir²⁷. Jeopolitik nedenler, bağımsızlığını elde ettikten sonra da Ukrayna için sorunların devam etmesine yol açmıştır. Bağımsızlığını kazanan diğer Cumhuriyetler gibi Ukrayna da hızlı bir siyasi ve ekonomik dönüşüm sürecine girmiş ancak Sovyetler sistemi içindeki bu ayrıcalıklı konumu nedeniyle bu dönüşüm süreci diğer bir deyişle bağımsızlığa alışma dönemi oldukça sorunlu geçmiştir. Öyle ki Ukrayna'nın, bağımsızlığını ilanından beş yıl sonra bile bir anayasaya sahip olamadığı görülmektedir. Bununla birlikte gelişmiş sanayi alt yapısı ve mevcut maden kaynaklarına rağmen petrol ve doğal gaz gibi enerji kaynaklarına olan ihtiyacı ve bu ihtiyacı da çoğunlukla Rusya'dan karşılıyor olması sorunlu bir dış politikayı beraberinde getirmiştir²⁸.

Yüzyıllar boyunca Rus egemenliğinde yaşamış olan Ukrayna'nın bir anda bağımsızlığını kazanması elbette ki bu ülkenin hem toplumu hem de coğrafyası üzerinde tarihsel emelleri olan Rusya tarafından kolay kabullenilecek bir durum olmayacaktı²⁹. Çünkü Ukrayna'nın bağımsızlığı, bir çatışmaya yol açacak kadar Rus jeopolitiği açısından tehlike arz

²⁴ Sönmez, A.S. vd. "Kırım sorunu bağlamında Rusya-Ukrayna ilişkilerinin Analizi", s. 657.

²⁵ Bilener, T. "Ukrayna Dış Politikasını Etkileyen Unsurlar", Karadeniz Araştırmaları, Sayı: 18, (2007): 115-132, s. 118.

²⁶ Brzezinski, Z. Büyük Satranç Tahtası, çev. Yelda Türedi, İstanbul: İnkılap Kitabevi, (2005), s. 57-58.

²⁷ Bingöl, O. "Ukrayna Krizinin Ulusal, Bölgesel-Küresel Bağlamı ve Gelecek Öngörülleri", s. 24..

²⁸ Bilener, T. "Ukrayna Dış Politikasını Etkileyen Unsurlar", s. 118-119.

²⁹ Sönmez, A.S. vd. "Kırım sorunu bağlamında Rusya-Ukrayna ilişkilerinin Analizi", s. 663.

etmekteydi³⁰. Rusya'nın çıkarları açısından oldukça önemli bir yere sahip olan Ukrayna'nın elden çıkması Rusya için en büyük kayıp olmuştur³¹. Ukrayna'yı Rusya'nın bir parçası olarak gören Moskova, Ukrayna'nın bağımsızlığını, Kırım yarımadası ve Sivastopol şehri üzerindeki hakimiyetini kabullenememiştir. Bağımsızlık sonrası Ukrayna, hem coğrafi konumu, hem Kırım üzerindeki hakimiyeti, hem de nükleer cephanelik ve sanayi alt yapısı gibi nedenlerle Rusya'nın ulusal güvenliği açısından önemli bir ülke olmuştur. Dolayısıyla Ukrayna'nın dış politika tercihleri Rusya için önem arz etmiş, bu bağlamda Ukrayna'nın Turuncu Devrim sonrası AB ve NATO'ya üyelik hedefi Rusya'yı endişelendirmiştir.³²

2.2. Etnik ve Dinsel Bölünmüşlük

Genel olarak Doğu ve Batı şeklinde iki bölge üzerinden incelenen Ukrayna'nın bu iki bölgesel ayrımı idari anlamda bir ayrım olmayıp fiili bir ayrıma dayanmaktadır³³. Bu bağlamda ülkenin ortasından geçen Dinyeper nehri ülkeyi coğrafi olarak doğu ve batı şeklinde ayırırken, tarihsel süreç boyunca ülkenin doğusu Rus hakimiyeti altında, batısı ise Polonya-Litvanya Krallığı, İsveç Krallığı, Avusturya-Macaristan Krallığı ve Alman İmparatorluğu gibi batılı milletlerin hakimiyeti altında yaşamışlardır. Bu bölünmüşlük siyasi alanda da kendini göstermiş, doğu kesiminde yaşayan halk Rus yönetimini isterken batı kesiminde yaşayan halk ise Batı idaresi altında yönetilmeyi istemişlerdir³⁴. Dolayısıyla bu ayrımın ülkenin tarihsel gelişiminin bir sonucu olduğu söylenebilir³⁵. Bununla birlikte Ukrayna'nın doğu bölgesinde başlayan sanayileşmenin etkisiyle 19. yüzyılda ülkeye yönelik gerçekleşen Rus akını ve Stalin yönetiminin, İkinci Dünya Savaşı'nın ardından Almanlarla işbirliği yaptıkları bahanesiyle Kırım'da bulunan Türklerin tamamını Sibiryaya ve Orta Asya'ya sürüp onların yerine Slavları yerleştirmesi³⁶, bahsedilen ayrımı güçlendiren gelişmeler olmuştur. Bu ayrımı güçlendiren bir başka etken ise Ukraynalıların yüzyıllar boyu farklı siyasal ve toplumsal dinamiklerin etkili olduğu yapılar içerisinde yaşadıklarından dolayı ortak bir tarihsel deneyim sürecine tabi olamamaları olmuştur. Nitekim Ruslarla ortak yaşamaya alışmış olan Doğu Ukraynalılar Ruslarla ortak bir tarihsel deneyime sahip olurken; Rönesans, Reform ve Karşı-Reform gibi Orta Avrupa tarihinin en önemli süreçlerini yaşamış olan Batı Ukraynalılar ise 1917 Bolşevik Devrimi, 1932-1933 kıtlığı ve 1938 siyasal temizlik hareketi gibi Rus tarihinin en önemli

³⁰ Dugin, A. Rus Jeopolitiği Avrasyacı Yaklaşım, s. 175-176.

³¹ Davutoğlu, A. Stratejik Derinlik, s. 176.

³² Sandıklı, A. vd. Karadeniz'deki Gelişmeler ve Türkiye, s. 1.

³³ Bilener, T. "Ukrayna Dış Politikasını Etkileyen Unsurlar", s. 116.

³⁴ Kurt, S. "Güvenlikleştirme Kuramı Açısından Rusya Federasyonu-Ukrayna Çatışmasını Anlamak", s. 14.

³⁵ Bilener, T. "Ukrayna Dış Politikasını Etkileyen Unsurlar", s. 116.

³⁶ Sandıklı, A. vd. Karadeniz'deki Gelişmeler ve Türkiye, s. 37.

olaylarına tanıklık etmemişlerdir. Bunun sonucunda her iki milleti birbirine bağlayan ve bir ulusun en önemli niteliği olan “ortak tarih” olgusu oluşmamıştır³⁷. Nihayetinde Ukrayna'nın söz konusu coğrafi bölünmüşlüğü bu gün yaşanan çatışmaların ana kaynağını oluşturmuştur. Bunun en belirgin örneği ise Ukrayna'nın doğusunda ve Kırım'da yaşanan ve yaşanmaya devam eden etnik temelli çatışmalarda görülmektedir³⁸.

Neredeyse tamamı Slav kökenlilerden oluşan Ukrayna, hem dilsel hem de kültürel anlamda Ruslarla yakınlık göstermekte hatta Ukraynalılar “küçük Ruslar” olarak da anılmaktadırlar³⁹. Bununla birlikte yaklaşık 44 milyon nüfusa sahip Ukrayna, etnik açıdan farklı unsurları bünyesinde barındırmaktadır. Etnik farklılıkların nüfusa dağılımı incelendiğinde, nüfusun % 77.8'ini Ukraynalıların, % 17.3'ünü Rusların, % 0.6'sını Belarosluların, % 0.5'ini Moldovalıların, % 0.5'ini Kırım Tatarlarının, % 0.4'ünü Bulgarların, % 0.3'ünü Macarların, % 0.3'ünü Rumenlerin, % 0.3'ünü Polonyalıların, % 0.2'sini Yahudilerin ve % 1.8'ini de diğer etnik grupların oluşturduğu görülmektedir⁴⁰. Veriler ülkedeki bölünmüşlüğün derinliğini ortaya koymakla birlikte en büyük azınlık grubunu Rusların oluşturduğunu da göstermektedir.

Ülkenin doğu-batı bölünmüşlüğünü ortaya çıkaran en önemli etken, uygulanan göç ve iskan politikaları sonucu ortaya çıkan bu heterojen nüfus yapısı olmuştur⁴¹. Asırlarca batı bölgesinin Avusturya ve Polonya'nın, doğu bölgesinin ise Rusya'nın işgali altında bulunan Ukrayna'nın etnik yapısında oluşan bu heterojen görünümde, iki ülkenin iskan ve kültür politikaları önemli rol oynamıştır⁴². Bunlara ek olarak Rus dilini ulus devlet ve devletlerin kimlik inşalarında bir araç olarak gören SSCB'nin Rus dilini, hakimiyeti altında bulunan diğer uluslara zorunlu kılması da⁴³ Ukraynalılar ile Ruslar arasındaki ayrımı güçlendiren bir başka gelişme olmuştur. Nitekim SSCB'nin uygulamış olduğu bu göç ve Ruslaştırma politikası, ülkede asimile olma ve kimliğini kaybetme korkusunun yayılmasına yol açarken, bağımsızlık sonrası Ukrayna'nın Ukraynalılaşmaya yönelik politikalarını uygulamaya koymalarına neden olmuştur⁴⁴. Neticede hem Rusya'nın hem de Kiev yönetiminin kendilerine yakın gördükleri kesime kimlik duygusu aşılama ve politikaları taraflar arasındaki

³⁷ Bilener, T. “Ukrayna Dış Politikasını Etkileyen Unsurlar”, s. 117.

³⁸ Kurt, S. “Güvenikleştirme Kuramı Açısından Rusya Federasyonu-Ukrayna Çatışmasını Anlamak”, s. 14-15.

³⁹ Bingöl, O. “Ukrayna Krizinin Ulusal, Bölgesel-Küresel Bağlamı ve Gelecek Öngörülerini”, s. 18.

⁴⁰ CIA. The World Factbook, “Ukraine”, 2021, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/ukraine/>, (06/01/2021).

⁴¹ Sönmez, A. Sait vd. “Kırım sorunu bağlamında Rusya-Ukrayna ilişkilerinin Analizi”, s. 659.

⁴² Yıldırım, Y. “Rus Dış Politikasında Ukrayna Faktörü”, (Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta, 2010), s. 70.

⁴³ Öztürk, S. “Çarlıkta Ruslaştırma Siyaseti Ve Sovyet Sonrası Dönemde Ruslaştırmadan Geriye Dönüş Politikaları”, AVRASYA Uluslararası Araştırmalar Dergisi, Cilt : 7, Sayı: 16, (2019): 1097 – 1110, s. 1105.

⁴⁴ Kurt, S. “Güvenikleştirme Kuramı Açısından Rusya Federasyonu-Ukrayna Çatışmasını Anlamak”, s. 14-15.

ayrımı daha da derinleştirmiş ve söz konusu farklı kimliklerin birbirlerine karşı tehdit algılarını güçlendirmiştir. Bunun sonucunda bu halkların toprak bütünlüğü içinde bir arada yaşamaları imkansız hale gelmiştir⁴⁵.

Bununla birlikte ülkenin dinsel ve mezhepsel yapısındaki çeşitlilik de ülkenin bölünmüşlüğüne daha fazla derinleştirmektedir. Bu kapsamda ülkede Ortodoksluk, Katoliklik, Protestanlık, Müslümanlık ve Yahudilik gibi çeşitli din ve mezhepler bulunmakta olup, Ukrayna'nın nüfusunun ezici bir çoğunluğu kendilerini Hıristiyan olarak tanımlarken; üçte ikilik gibi büyük bir çoğunluk ise kendilerini Ortodoks olarak tanımlamaktadır⁴⁶. Bu bağlamda Ukrayna'nın batı kesimi Litvanya Knezliğinin etkisi sonucu Katoliklerden oluşurken, doğu kesimi ise Moskova Knezliğinin etkisi sonucu Ortodokslardan oluşmuştur⁴⁷. Bu da ülkenin doğu-batı şeklinde bölünmüş olan coğrafi yapısının etnik ve siyasi alanlarda olduğu gibi dini ve mezhepsel alanlarda da etkili olduğunu göstermektedir.

3. Rusya Ukrayna İlişkilerinde Anlaşmazlığa Neden Olan Konular

Daha önce de ifade edildiği gibi Rusya ve Ukrayna arasındaki ilişkiler özellikle SSCB'nin dağılması ve Ukrayna'nın bağımsızlığını kazanması ile bozulmuştur. İki ülke arasında anlaşmazlığa neden olan birçok sorun bulunmakla birlikte bu sorunların en önemlilerinden ilki, Sovyet döneminden kalan ve Ukrayna'da bulunan nükleer silahların Rusya'ya devredilmesi olmuştur. İki ülke ilişkilerinde anlaşmazlığa yol açan bir diğer sorun da Karadeniz donanmasının geleceği ve Kırım'ın statüsü konusu olmuştur. Ukrayna'nın Batı ile yakın ilişkiler kurmaya yönelik girişimleri de iki ülke arasında anlaşmazlık yaratan bir başka konudur. AB ve ABD ile işbirliği anlaşmaları imzalayan Ukrayna, yeni dünya düzeninde tercihini Batıdan yana yaptığını göstermiştir. Bu durumdan rahatsız olan Rusya, bir takım siyasi, ekonomik ve askeri araçlar kullanarak Ukrayna'yı cezalandırmıştır. Bu araçlardan biri ve en önemlisi de enerji olmuştur. Nitekim petrol ve doğal gaz açısından yeterli kaynaklara sahip olmayan Ukrayna enerji ihtiyacının büyük bir bölümünü Rusya'dan tedarik etmektedir. Öyle ki Rusya'nın enerjiyi kesmesi durumunda ülke sanayisi üretim yapamaz hale gelmektedir. Doğal olarak Rusya da elindeki enerji kartını kullanmaktan geri durmamış ve bunun sonucunda enerji de iki ülke arasında anlaşmazlık konularından bir tanesi olmuştur. Çalışmanın bu kısmında iki ülke arasında sorun teşkil eden bu konular ele alınmıştır.

⁴⁵ Kurt, S. "Güvenleştirme Kuramı Açısından Rusya Federasyonu-Ukrayna Çatışmasını Anlamak", s. 16-17.

⁴⁶ CIA. The World Factbook, "Ukrayna", 2021.

⁴⁷ Yıldırım, Y. "Rus Dış Politikasında Ukrayna Faktörü", s. 71.

3.1. Nükleer Silahların Rusya Federasyonu'na Devri

Bağımsızlık sonrası Rusya ve Ukrayna arasında sorun teşkil eden anlaşmazlık konularından bir tanesi, SSCB döneminde sahip olunan nükleer silahların statüsü olmuştur. SSCB'nin nükleer silah konuşlandığı dört ülkeden bir tanesi de Ukrayna'dır (diğerleri, Rusya, Belarus ve Kazakistan). (Harita 2.)

Harita 2. SSCB Döneminde Ukrayna'da Bulunan Nükleer Silahlar ve Tesisler⁴⁸

Rusya, kendisinin SSCB'nin devamı olduğunu iddia etmek suretiyle bölge ülkelerinde bulunan nükleer silahların kendisine verilmesi gerektiğini ileri sürmüştür. Silahların Rusya'ya teslim edilmesi Batı tarafından da desteklenmiştir. Nükleer silahlara egemenliğinin ve güvenliğinin güvencesi olarak bakan Ukrayna ise her ne kadar 1986 tarihli Çernobil faciasından sonra nükleer silahlara sıcak bakmasa da Rusya'ya karşı bağımsızlığını sağlamlaştırmak ve

⁴⁸ <http://files.abovetopsecret.com/files/img/do53305dd3.jpg>, (14/01/2021).

uluslararası alanda önemli bir aktör olduğunu Batıya göstermek amacıyla Rusya'dan kendi yararına bazı tavizler koparabilmek için silahların sevkiyatını oldukça ağırdan almıştır⁴⁹.

Bu doğrultuda nükleer silahlarda bulunan uranyumu elektrik üretiminde kullanmak isteyen Ukrayna, Rusya'nın uranyumu Batıya satması karşılığında nükleer silah sevkiyatını durdururken, Batıya satılan uranyuma karşılık da tazminat talep etmiştir⁵⁰. Ancak Ukrayna, ABD'nin girişimleri sonucu 1994'de Nükleer Silahların Sınırlandırılması Anlaşması'nı (NPT) imzalayınca 1996 yılında silahların Rusya'ya sevkiyatını tamamlamıştır⁵¹. Bu kapsamda 1994 yılında imzalanan ortak bildiride uranyum konusundaki tazminat talebi ele alınmış ve Rusya hem tazminatın bir kısmını ödemeyi hem de Ukrayna'daki nükleer santrallere ücretsiz yakıt vermeyi kabul etmiştir⁵². Dolayısıyla Rusya ve ABD ile eşit bir taraf olarak bildiriye imzalaması Ukrayna'nın, ABD tarafından dikkate alınması gereken bir aktör olduğunu ve Rusya'dan bağımsız bir dış politika izleyebileceğini gösterdiği gibi uluslararası hukuka saygılı olması ve uzlaşmacı tutumuyla da uluslararası alandaki saygınlığını artırmış, AB ve NATO ile de ilişki sürecini başlatmıştır.⁵³

3.2. Karadeniz Filosu'nun Geleceği ve Kırım'ın Statüsü

Sovyetlerden kalan askeri mirasın tasfiyesi veya paylaşılması sürecinde ortaya çıkan bir başka sorun da Sivastopol'de bulunan Karadeniz Filosu'nun paylaşımı ve bunun sonucunda ortaya çıkan Kırım yarımadasının aidiyeti olmuştur⁵⁴. Karadeniz Filosu'nun paylaşımı sorunu gündeme geldiğinde Kırım'da da bağımsızlık talepleri yükselişe geçmiş ve Rusya Kırım üzerinde hak iddiasında bulunmuştur. Aslında Karadeniz donanmasının paylaşımı sorunu bir güvenlik sorunu olmaktan ziyade siyasi bir niteliğe sahiptir. Zira bu sorunun temelinde, Kırım'ın aidiyeti tartışması yatmaktadır⁵⁵.

1954 yılında Pereyaslav Anlaşması'nın 300. yılı dolayısıyla Rusya tarafından Ukrayna'ya hediye edilen Kırım, 1944 yılında demografik olarak Rusya'nın müdahalesine maruz kalmıştır. Bu dönemde, Nazilerle işbirliği yaptıkları gerekçesiyle yarımadadan sürgün

⁴⁹ Özdal, H. "Rus Dış Politikasında Ukrayna (1991-2014)", (Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı, Ankara, 2015), s. 104., Bilener, T. "Ukrayna Dış Politikasını Etkileyen Unsurlar", s. 120-121.

⁵⁰ Büyükkakıncı, E. "Bağımsızlık Sürecinde Ukrayna-Rusya İlişkileri", içinde Değişen Dünyada Rusya ve Ukrayna, Erhan Büyükkakıncı tarafından derlendi, 1. bs. 401-436, (Ankara: Phoenix Yayınları), 2004, s. 410.

⁵¹ Bilener, T. "Ukrayna Dış Politikasını Etkileyen Unsurlar", s. 120-121.

⁵² Büyükkakıncı, E. "Bağımsızlık Sürecinde Ukrayna-Rusya İlişkileri", s. 413.

⁵³ Bilener, T. "Ukrayna Dış Politikasını Etkileyen Unsurlar", s. 121-122.

⁵⁴ Bilener, T. "Ukrayna Dış Politikasını Etkileyen Unsurlar", s. 122.

⁵⁵ Özdal, H. "Rus Dış Politikasında Ukrayna (1991-2014)", s. 106-107.

edilen Kırım Tatarlarının yerine Ruslar yerleştirilmiştir. Böylece yarımada'daki Rus nüfusun oranı yüzde 70'lere ulaşmıştır⁵⁶.

Karadeniz Bölgesi'nde AB, NATO, ABD ve RF gibi önemli güçlerin kavşak noktasında bulunması ve Orta Asya ve Avrupa arasında bir geçiş bölgesi olması, Kırım'ın jeo-stratejik önemini artırmaktadır. Jeo-stratejik konumu itibarıyla Kırım'ın kontrolünü ele geçirmek, hem doğu-batı hem de kuzey-güney hattında Karadeniz'de stratejik anlamda üstün olmak anlamına gelmektedir. Yani Kırım'a hakim olan güç Karadeniz'deki üstün konumundan ötürü Karadeniz'in önemli bir bölümünü gemilerin geçişine veya uçakların uçuşuna kapatma hakkını ele geçirmiş olacaktır⁵⁷.

Sonuç olarak devam eden ikili görüşmeler neticesinde taraflar anlaşmaya varmışlar ve bu kapsamda Rusya Ukrayna'ya ödeyeceği tazminat karşılığında Karadeniz Filosu'nun %85'ine sahip olmuştur. Bununla birlikte anlaşma gereğince Sivastopol Limanı kira karşılığında Rusya'ya verilirken, Ukrayna ise Kırım yarımadasında yalnızca iki küçük limanı askeri üs olarak kullanmayı kabul etmiştir.⁵⁸

3.3. Ukrayna'nın Batı Yönelimli Dış Politikası

Rusya-Ukrayna ilişkilerine olumsuz yansıyan bir başka durum da Ukrayna'nın Batı ile olan yakın ilişkileri olmuştur⁵⁹. Bağımsızlıktan sonra Rusya ile yaşanan bazı olumsuzluklar nedeniyle Ukrayna, Ukrayna'nın Moskova'ya hiç de ihtiyacı olmadığını gösterircesine adımlar atmıştır. Bu çerçevede Batı ile yakın ilişkiler içerisine girme siyaseti gütmüş ve bu bağlamda da NATO ve AB gibi örgütlerle ilişkilerini derinleştirmeye çalışmıştır⁶⁰. Ancak SSCB sonrası oluşan yeni dünya düzeninde bağımsızlıklarını kazanan Sovyet ülkelerini kontrolü altına almayı milli bir politika haline getiren Rusya, bu ülkelerin AB ve NATO gibi Batı menşeli kuruluşlarla yakınlaşmalarından endişe duymuş ve bu bağlamda bu kuruluşlarla yakınlaşan ülkeleri çeşitli yöntemlerle cezalandırmıştır. Bu kapsamda hem tarihsel hem de jeopolitik önemi nedeniyle Rusya için ayrı bir öneme sahip olan Ukrayna'nın Batı ile işbirliği içerisine girme çabaları Rusya'nın tepkisine neden olmuştur⁶¹. AB ekonomik amaçlarla Ukrayna ile yakın ilişkiler kurmayı hedeflerken olaya güvenlik perspektifinden yaklaşan ABD ise Ukrayna ile

⁵⁶ Bilener, T. "Ukrayna Dış Politikasını Etkileyen Unsurlar", s. 122.

⁵⁷ Dilek, M.S. "Rusya Federasyonu'nun Kırım Hamlesine Analitik Bakış", International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, (2015): 245-272, s. 261.

⁵⁸ Bilener, T. "Ukrayna Dış Politikasını Etkileyen Unsurlar", s. 122.

⁵⁹ Bingöl, O. "Ukrayna Krizinin Ulusal, Bölgesel-Küresel Bağlamı ve Gelecek Öngörülleri", s. 30.

⁶⁰ Bilener, T. "Ukrayna Dış Politikasını Etkileyen Unsurlar", s. 128.

⁶¹ Ağır, O. "Rusya-Ukrayna Krizi'nin Avrasya Ekonomik Birliği Bağlamında Değerlendirilmesi", (2016), <http://www.dergipark.org.tr/tr/download/article-file/264633>, (13/0/2021), s. 24-26.

yakınlaşmayı, Rusya'yı askeri açıdan zayıflatmak amacıyla istemiştir. Rusya için ise Ukrayna, hem ekonomik hem de güvenlik açısından asla gözden çıkarılacak bir ülke değildir.⁶²

Yüzölçümü itibarıyla Doğu Avrupa'nın Rusya'dan sonra en büyük ülkesi olan Ukrayna, Soğuk Savaş sonrası genişleme siyasetini Orta ve Doğu Avrupa üzerinden gerçekleştirmeye başlayan AB için önemli bir ülke olmuştur. İki ülkenin ilişkileri, politik, iktisadi, ticari, bilimsel ve kültürel konularda ve adalet ve iç işleri gibi alanlarda ilişkilerin ve işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla 1994 yılında imzaladıkları "İşbirliği ve Ortaklık Anlaşması"nın 1998 yılında yürürlüğe girmesinin ardından, AB'nin Ukrayna'ya yönelik başlattığı mali yardım süreciyle başlamıştır. Bu dönemde AB, ülkenin siyasal ve ekonomik istikrarının korunması, Avrupa'yı tehdit eden yasa dışı göç, uyuşturucu madde ve beyaz kadın ticareti gibi tehditlerle mücadelede işbirliği ve Sovyet mirası olan nükleer silahların Rusya'ya teslimi gibi konular üzerinde durmuştur. Ukrayna nükleer silahların Rusya'ya sevkiyatını tamamlamasının ardından AB ile ilişkilerini geliştirme yolunda yeni adımlar atmış, bu bağlamda Ukrayna'nın AB'ye tam üyelik hedefinin bulunduğunu dile getiren Cumhurbaşkanı Khucma, resmi adaylık başvurusunun 2011 yılından önce yapılacağını duyurmuştur. AB ise bu konuda temkinli bir duruş sergileyerek Ukrayna'nın adaylığının kabulü veya reddi konusunda kendisini bağlayacak şekilde kesin bir şey söylememiştir⁶³.

Polonya, Slovakya ve Macaristan'ın 2004 yılında AB'ye üye olmasıyla AB ile komşu olan Ukrayna'nın enerji nakil hatlarının geçtiği noktada bulunması, Avrupa Komşuluk Politikası kapsamında öncelikli ülke olmasını sağlamıştır. Bu dönemde ayrıca AB ile Ukrayna arasındaki ticari ilişkiler daha da güçlenmiştir⁶⁴.

2014 yılına gelindiğinde AB ile Ukrayna arasında Derin ve Kapsamlı Serbest Ticaret Alanını (DCFTA) içeren Ortaklık Anlaşması imzalanmıştır. Tüm AB üye devletleri tarafından onaylandıktan sonra 1 Eylül 2017 tarihinde resmi olarak yürürlüğe girmiş olan anlaşma, Ukrayna ile AB'yi birbirine yakınlaştırmamanın ana aracı olarak daha derin siyasi bağları, daha güçlü ekonomik bağları ve ortak değerlere saygıyı teşvik etmektedir. AB, 2019'daki ticaretinin %40'ından fazlasını oluşturan Ukrayna'nın en büyük ticaret ortağı olmuş, bu bağlamda iki ülke arasındaki toplam ticaret 2019'da 43,3 milyar avroya ulaşmıştır. Bu kapsamda değerlendirildiğinde, Ukrayna'nın AB'ye ihracatı 2019'da 19,1 milyar Euro olarak gerçekleşmiş olup 2016'dan bu yana % 48,5'lik önemli bir artış yaşanmıştır. Buna karşılık AB'nin ise

⁶² Sağlam, M. "21. Yüzyılda Küresel Rekabetin Zemini Ukrayna", Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, Cilt: 69, Sayı: 2, (2014): 435-444, s. 436.

⁶³ Bilener, T. "Ukrayna Dış Politikasını Etkileyen Unsurlar", s. 129-130.

⁶⁴ Bilener, T. "Ukrayna Dış Politikasını Etkileyen Unsurlar", s. 130.

Ukrayna'ya ihracatı 2019'da 24,2 milyar Euro'nun üzerinde gerçekleşmiş olup AB'nin Ukrayna'ya ihracatında ise 2016 yılından bu yana % 48,8'lik bir artış yaşanmıştır.⁶⁵

Tablo 1. AB-Ukrayna arasındaki mal ticareti, 2017-2019, milyar €⁶⁶

Yıl	AB İthalatı	AB İhracatı	Denge
2017	16,2	19,8	3,6
2018	17,4	21,6	4,1
2019	19,1	24,2	5,1

Ukrayna için Batıyı temsil eden bir diğer kurum ise NATO ve doğal olarak da ABD olmuştur. Ukrayna'nın, Rusya'nın gücünü dengeleyebilmek için siyasi bir karşı dengeye olan gereksinimini karşılayan güç genelde Batı iken özelde ise şüphesiz ABD olmuştur. Zaten Başkan Clinton ABD'nin dış politika hedeflerinden birinin SSCB'nin dağılmasının ardından ortaya çıkacak olan sorunlarla ilgilenmek olduğunu daha önce de dile getirmiştir. Bu bağlamda ABD, "Sovyet sonrası alanda jeopolitik çoğulculuğun korunması"nı önemsemiştir⁶⁷. Nitekim Avrasya'nın tam ortasında yer alan ve doğu-batı, kuzey-güney yönlü enerji ve ticaret ulaşım hatlarını kontrol eden Karadeniz Havzası'na doğrudan etki edemeyen ABD bu durumdan oldukça rahatsızdır. Çünkü bu bölgeye hakim olan güç doğal olarak Kafkasya, Balkanlar ve Hazar coğrafyalarının da denetimini ele geçirmiş olacaktır⁶⁸. Bu nedenle Avrasya sınır topraklarında Rusya'nın şemsiyesi altında oluşacak olan herhangi bir bütünleşme girişimi Batının çıkarlarına aykırıdır. Böyle bir oluşumu engellemede ise Karadeniz'in kuzeyinde yer alan ve Rusya ile sınır komşusu olan Ukrayna, Batı ve ABD için büyük bir önem arz etmektedir.⁶⁹

Rusya ile uzun bir sınır paylaşan Ukrayna, Rusya'nın savunmasında merkezi bir öneme sahiptir. Rusya, Ukrayna sınırından 500 km mesafede olup aradaki arazi genellikle ovalık ve savunması kolay olmayan bir alandır. Ukrayna ve Kazakistan arasındaki boşluk kapatıldığında, haritadan da anlaşılacağı üzere Rusya, güneye karşı bir savunma alanı olan Kafkaslar'dan da ayrılmış olacaktır⁷⁰.

⁶⁵ European Commission. "Countries and Regions Ukraine", 2020, <https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/ukraine/>, (11/01/2021).

⁶⁶ European Commission, 2020, <https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/ukraine/>

⁶⁷ Torbakov, I. "Rusya'dan Ayrı Ya da Rusya'nın Bir Parçası", s. 304.

⁶⁸ Tüysüzoğlu, Göktürk. "Ukrayna'da Turuncu Devrim'in Sonu", s. 66.

⁶⁹ Torbakov, I. "Rusya'dan Ayrı Ya da Rusya'nın Bir Parçası", s. 305.

⁷⁰ Bingöl, O. "Ukrayna Krizinin Ulusal, Bölgesel-Küresel Bağlamı ve Gelecek Öngörülleri", s. 23.

Harita 3. Rusya-Ukrayna sınırı⁷¹

Bu bağlamda ABD'nin Ukrayna üzerinde stratejik olarak öncelikli hedefi, bu ülkeyi NATO ve AB sisteminin içine alıp Rusya'nın fiziki sınırlarına dayanmaktır. Bu hedef gerçekleşirse NATO Moskova'ya 480 km mesafeye gelmiş olacaktır. Bununla birlikte savunması zor bir cephe ortaya çıkacak, Ukrayna-Kazakistan arasındaki boşluk ortadan kalktığında da Rusya'nın Kafkasya ile olan irtibatı kesilmiş olacaktır. Bu olasılıklar Rusya'nın ulusal güvenliği için bir tehdit algısı oluşturduğundan dolayı Rusya Ukrayna'nın AB ile bütünleşmesini de kendi güvenliği için potansiyel bir tehdit olarak görmekte ve Batı'nın Ukrayna'daki muhaliflere vermiş olduğu desteği Ukrayna'nın iç işlerine müdahale olarak değerlendirmektedir⁷².

ABD'nin Ukrayna üzerindeki ikinci ve en önemli stratejik hedefi ise başta Akdeniz olmak üzere Rusya'nın dünya çapında sürdürdüğü ekonomik ve siyasi nüfuz alanını genişletme çabalarını engellemektir⁷³.

AB ve NATO'nun belirlemiş olduğu hedefler doğrultusunda yeniden yapılanmaya çalışan⁷⁴ Ukrayna'nın NATO ile ilişkileri ise 1994 yılında "Barış İçin Ortaklık" girişimine katılımıyla başlamış ve zamanla çeşitlilik kazanmıştır. Bu kapsamda Ukrayna, NATO'nun

⁷¹ <https://www.sabah.com.tr/galeri/yasam/rusya-ukrayna-haritasi-2022-iki-ulkenin-haritadaki-yeri-ve-konumu-ne-iste-rusya-ukrayna-haritasi>, (12. 01. 2023).

⁷² Tarakçı, N. "Yeni Bir Soğuk Savaş İçin Ukrayna mı Kullanıldı?", 2014, Türk Asa Stratejik Araştırmalar Merkezi (TASAM), https://tasam.org/tr-TR/Icerik/5230/yeni_bir_soguk_savas_icin_ukrayna_mi_kullanildi, (12/01/2021), s. 3.

⁷³ Tarakçı, N. "Yeni Bir Soğuk Savaş İçin Ukrayna mı Kullanıldı?", s. 4.

⁷⁴ Derman G.S., Ongarova Y. "Ukrayna'da Siyasi Kriz", s. 16.

düzenlediği bazı barışı koruma operasyonlarına katılmış, hatta örgüte üye olma talebini de dile getirmiştir. Bu çerçevede Ukrayna'nın, Bosna-Hersek ve Kosova, Afganistan, Irak ve Sudan'ın Darfur bölgesinde NATO'nun gerçekleştirdiği operasyonlara destek verdiği görülmektedir. Bu operasyonlarda almış olduğu roller ve özellikle Irak'ın işgalinde kaybetmiş olduğu askerler, Ukrayna'nın ABD'yi kollayan bir dış politika uyguladığını göstermiştir.⁷⁵

3.4. Enerji Konusu

Sovyet topraklarındaki enerji kaynaklarının Batıya aktarılmaya başlanmasıyla enerji sektörü Rus ekonomisinde oldukça büyük bir önem kazanırken, buna paralel olarak bir enerji koridoru olan Ukrayna'nın stratejik önemi daha da artmıştır⁷⁶. Rusya'nın Ukrayna'nın petrol, doğalgaz ve elektrik tedarikçisi bir ülke olduğunu belirten Özdal⁷⁷, bu noktada iki ülke ilişkilerini “donör” ve “alıcı” benzetmesinden yola çıkarak açıklamış ve ikili ilişkilerde Rusya'nın temel tedarikçi olmasının yol açtığı şu üç temel sorundan bahsetmiştir:

- a) Ukrayna'ya tedarik edilen enerjinin fiyatlandırılması;
- b) Ukrayna'nın RF'ye olan borcunun tutarı;
- c) Moskova'nın ödenmeyen borçlar nedeniyle Ukrayna'ya verilen gazı kesmesi sonucunda Avrupa'ya giden ve transit geçmesi gereken gazın Ukrayna tarafından izinsiz olarak tüketilmesi.

Petrol ve doğal gaz açısından zengin bir ülke olmayan Ukrayna⁷⁸, enerji ihtiyacının %80'ini Rusya'dan karşılamakta olup, Ukrayna sanayisinin önemli bir bölümü de Rus doğalgazından sağlanan enerjiye dayanmaktadır. Dolayısıyla Rusya'nın doğalgazı olmadan Ukrayna sanayisinin üretim yapması neredeyse imkansız hale gelmektedir. Ayrıca Ukrayna'nın Rusya'nın en büyük gaz şirketi olan Gazprom'a olan yaklaşık 1 milyar dolarlık enerji borcu bulunmaktadır⁷⁹. Bu sorunlar iki ülke ilişkilerinde sık sık krizlerin yaşanmasına yol açmıştır.

Rusya'nın enerji kaynaklarının Batıya transferinde transit bir ülke olması soruna bir başka boyut katmıştır⁸⁰. Avrupa, petrol ve doğal gaz ihtiyaçlarının büyük bir bölümünü Hazar Havzasından sağlamaktadır. Bu kaynakların Avrupa'ya ulaşımı Ukrayna üzerinden gerçekleşmekte olduğundan dolayı Ukrayna, hem enerji kaynaklarına yakın olması hem de jeopolitik konumu itibarıyla Avrupa için kilit bir ülke konumundadır⁸¹. Fakat Ukrayna'nın Batı

⁷⁵ Bilener, T. “Ukrayna Dış Politikasını Etkileyen Unsurlar”, s. 131-132.

⁷⁶ Sönmez, A.S. vd. “Kırım sorunu bağlamında Rusya-Ukrayna ilişkilerinin Analizi”, s. 667.

⁷⁷ Özdal, H. “Rus Dış Politikasında Ukrayna (1991-2014)”, s. 118.

⁷⁸ Sönmez, A. S. vd. “Kırım sorunu bağlamında Rusya-Ukrayna ilişkilerinin Analizi”, 657.

⁷⁹ Sağlam, M. “21. Yüzyılda Küresel Rekabetin Zemini Ukrayna”, s. 439.

⁸⁰ Özdal, H. “Rus Dış Politikasında Ukrayna (1991-2014)”, s. 210.

⁸¹ Yıldırım, Y. “Rus Dış Politikasında Ukrayna Faktörü”, s. 48.

ile yakın ilişkiler kurmasından rahatsız olan Gazprom, Ukrayna'ya sattığı gazın fiyatını neredeyse beş katına çıkarmak istemiş, Ukrayna'nın bunu kabul etmemesi üzerine 1 Ocak 2006 tarihinde Ukrayna'ya olan gaz akışını kesmiştir⁸². Bunun üzerine Ukrayna'nın kamu şirketi olan Naftogaz'ın ülkede oluşan bu enerji açığını, Ukrayna'dan geçen ve AB ülkelerine gidecek olan gaza el koyarak kapatmaya çalışmasıyla sorun uluslararası bir boyut kazanmıştır. Nitekim Rusya'nın AB ülkelerine pazarladığı gazın %80'i Ukrayna'dan geçmektedir⁸³. Dolayısıyla Rusya'nın Ukrayna'yı kendi etki alanı dahilinde tutmak için doğal gaz kartını kullanarak böyle bir girişimde bulunması, Ukrayna'nın, Avrupa'ya gaz akışını sağlayan transit ülke olması hasebiyle Avrupa ülkelerini de olumsuz etkilemiştir⁸⁴.

Ukrayna'da başlayan istikrarsızlık ve iç savaş sürecinde enerji konusunda farklı stratejileri devreye sokmaktan çekinmeyen Rusya, öncelikle enerjinin pazarlanmasında transit ülke olan Ukrayna'yı devre dışı bırakmak için girişimlerde bulunmuş, bu bağlamda Karadeniz'den Bulgaristan'a enerji geçişini sağlayacak olan Güney Akım projesinin yapımına başlamıştır. Bunun dışında Kırım'ın Rusya'ya katılmasının ardından Rusya, Sivastopol limanının kullanım süresinin 2047 yılına kadar uzatılması karşılığında Ukrayna'ya taahhüt ettiği gaz fiyatındaki %30'luk indirimden vazgeçmiştir. Ayrıca Ukrayna'nın Rusya'ya olan gaz borcunun Haziran 2014 sonuna kadar ödenmemesi durumunda gaz akışının durdurulacağı ve 2009 yılında olduğu gibi Ukrayna'nın Avrupa'ya gidecek olan gaza el koyması durumunda gaz arzına ara verileceği, Putin tarafından gaz alan Avrupa devletlerine gönderilen bir mektup aracılığıyla bildirilmiştir. Aslında bu kararlar ile Rusya, Batı ile yakınlaşması durumunda neler olabileceğini Ukrayna'ya hatırlatmaktadır.⁸⁵

4. Rusya-Ukrayna Savaşına Giden Süreç ve Rus Jeopolitik Düşüncesinde “Avrasyacılık” Anlayışı

Çalışmanın bu kısmında Rusya-Ukrayna Savaşı'na giden süreçte iki ülke ilişkilerini etkileyen önemli olaylara yer verilmiş ve ardından Rusya-Ukrayna Savaşı Avrasyacılık düşüncesi bağlamında ele alınmıştır. Bu kapsamda Üçüncü Roma Anlayışına dayanan Çarlık Rusya'sından, Avrasyacılık anlayışına dayanan günümüz Rusya'sına kadar geçen süreçte Rus jeopolitik düşüncesine, geçirdiği evrelerle birlikte kısaca yer verildikten sonra Rusya-Ukrayna savaşı Avrasyacılık anlayışı bağlamında değerlendirilmiştir.

⁸² Schwarz, P. “The Gas Conflict Between Russia and Ukraine”, 2006, World Socialist Web Site, <https://www.wsws.org/en/articles/2006/01/gazp-j05.html>, (07/01/2021).

⁸³ Bilener, T. “Ukrayna Dış Politikasını Etkileyen Unsurlar”, s. 126.

⁸⁴ Schwarz, P. “The Gas Conflict Between Russia and Ukraine”, 2006.

⁸⁵ Sağlam, M. “21. Yüzyılda Küresel Rekabetin Zemini Ukrayna”, s. 440.

4.1. Rusya-Ukrayna Savaşı'na Giden Süreç

Kardaş'a göre Ukrayna krizinin özünde uluslararası sistemin temel yapıtaşlarından olan toprak bütünlüğü ve sınırların değişmezliği ilkelerinin Ukrayna özelinde çiğnenmesi yatmaktadır.⁸⁶ 1991-2004 arası dönemde inişli çıkışlı bir seyir izleyen ve ulusal bütünlüğü ve ekonomik gelişimi için Ukrayna'nın büyük önem verdiği Rusya ile olan ilişkileri, "Turuncu Devrim" olarak adlandırılan bir halk hareketi sonucu Batı yanlısı Yushchenko'nun Cumhurbaşkanlığına ve Timoschenko'nun da başbakanlığa getirildiği dönemde bozulmaya başlamıştır⁸⁷. Bu devrim her ne kadar seçim meselesinin bir sonucu gibi görünse de esasında devrimin Batı ve Rusya destekçilerinin mücadelesi sonucu gerçekleştiği aşikardır. Halkın sokağa dökülmesiyle, Batı ile Rusya'nın Ukrayna üzerinden hesaplaşması söz konusu olmuştur. Dolayısıyla Ukrayna halkı Cumhurbaşkanını seçerken aslında Batı ile Rusya arasında bir tercih yapmış ve tercihinin Batıdan yana kullanmıştır⁸⁸. Ancak Turuncu Devrim sonrasında da ülkede hiçbir şey iyiye gitmemiştir. Ülkenin içine düştüğü ekonomik kaos 2008 küresel ekonomik bunalımıyla daha da içinden çıkılmaz bir hal almış ve ülke iflasın eşiğine gelmiştir⁸⁹. Ekonomik bunalımın yanı sıra, "turuncu hükümet" olarak adlandırılan iktidarın sahipleri Yuschenko ile Timoschenko arasında sürtüşmeler başlamıştır. Bu dönemde Cumhurbaşkanının yetkileri azaltılarak parlamentonun yetkilerinin artırılması sonucu parlamentodaki karışıklıklar devletin diğer kurumlarına da yansımıştır. Bununla birlikte Yuschenko'nun yolsuzluklarla mücadele ve eski düzenden hesap sorma gibi vaatleri yerine getirmemesi kamuoyunda büyük bir hayal kırıklığı yarattığı gibi kamuoyunu siyasetten de soğutmuştur. Buna bir de AB ve NATO'nun Ukrayna'ya üyelik statüsü vermemesi eklenince, 2010 yılında yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerini bu defa Yanukoviç kazanmıştır. Yanukoviç'in iktidar olmasıyla Rusya ve Ukrayna ilişkileri yeniden ivme kazanmıştır. Bu seçim sonucu aslında Ukraynalıların Batı yanlısı siyasetçilere tepkilerinin bir yansımasıdır⁹⁰. Nitekim AB'nin Ukrayna'ya üyelik statüsü vermemesi ve ABD'nin de bu konuda AB'ye baskı yapmaması Ukrayna kamuoyunda Batıya olan güveni sarsmıştır⁹¹.

⁸⁶ Kardaş, Ş. "Türkiye ve Ukrayna Krizi: Suriye Krizinin İzdüşümleri", Ortadoğu Dergisi, Cilt: 6, Sayı: 62, (2014): 5-6, s. 6.

⁸⁷ Tüysüzoğlu, G. "Ukrayna'da Turuncu Devrim'in Sonu", s. 62.

⁸⁸ Sarı, G. "AB Yolunda Ukrayna: Avrupa Komşuluk Politikası AB-Ukrayna İlişkileri", (Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2015), s. 3. Koçak, M. "Bölgesel Çatışmadan Küresel Krize Doğu Ukrayna", Siyaset, Ekonomi Ve Toplum Araştırmaları Vakfı (SETA) Analiz, Sayı: 135, (2015). s. 9.

⁸⁹ Tüysüzoğlu, G. "Ukrayna'da Turuncu Devrim'in Sonu", s. 71.

⁹⁰ Al Jazeera Turk. "Ülke Profili: Ukrayna", s. 2-3. Sarı, G. "AB Yolunda Ukrayna: Avrupa Komşuluk Politikası AB-Ukrayna İlişkileri", s. 72, 90.

⁹¹ Tüysüzoğlu, G. "Ukrayna'da Turuncu Devrim'in Sonu", s. 71.

Turuncu Devrimle başlayan süreç 2013 yılında tekrar ortaya çıkmıştır. Bu süreci yeniden başlatan şey ise Yanukoviç'in dış politikada tercihini ortaya koyan adımları olmuştur⁹². 2010 seçimlerinde iktidara gelen Yanukoviç ilk iş olarak AB ile ilişkilerin sürdürüleceği ve Ukrayna'nın Avrupa'nın önemli bir parçası olduğu yönündeki açıklamalarıyla Ukrayna'yı beş yıldır "komşuluk politikası" bağlamında dışarıda tutmaya çalışan AB'ye Ukrayna'nın Avrupalılığı konusunda bir mesaj vermekteydi. Bununla birlikte Yanukoviç NATO ile ilgili olarak da, kendi yönetimi döneminde Ukrayna'nın NATO'ya kesinlikle üye olmayacağını, ancak NATO ile iyi ilişkiler içerisinde olacağını da açıklayarak Turuncu Devrim'in tamamen sona erdiğini ortaya koymuştur⁹³. Ancak Yanukoviç'in döneminde de ekonomik ve siyasi istikrarsızlık sona ermediği gibi Yanukoviç'in Rus yanlısı ve Batıyı dışlayıcı politikaları, umutlarını AB'ye bağlamış olan Ukrayna halkının tepkisine yol açmıştır. Bu kapsamda Avrasya Ekonomik Birliği'ne Ukrayna'yı da dahil etmek için büyük çaba sarf eden Moskova'nın baskıları sonucu Yanukoviç'in AB ile Ukrayna arasında imzalanması kararlaştırılan ve müzakereleri tamamlanan ortaklık anlaşmasından Ukrayna'nın anlaşmadan tek tarafı olarak çekildiğini ilan ederek Rusya'nın "yakın çevre" politikasının bir aracı olan Gümrük Birliği Anlaşmasını imzalaması bardağı taşıran son damla olmuştur. Bu karar üzerine muhalefetin de çağrısıyla yeniden ayaklanan halk bu kez Avrupa Meydanında (Euro Meydan) toplanmıştır. AB İle Ortaklık Anlaşması'nın imzalanmamasına yönelik başlayan protestolar zamanla yolsuzluk, baskı ve insan hakları ihlallerini de içererek hükümete yönelik olarak devam etmiştir. 2014 yılına gelindiğinde protestoların şiddeti biraz daha yatışmışken hükümetin almış olduğu sert yasal düzenlemeler krizin yeniden tırmanışa geçmesine neden olmuş ve can kayıplarının yaşandığı bir silahlı çatışmaya dönüşmüştür. İç savaşla burun buruna gelen ülkede protestoların şiddetini artırması sonucu yüzlerce insan hayatını kaybederken çoğu insan yaralanmış, Batı Ukrayna'nın diğer şehirlerinde kamu binaları işgal edilmiştir. Yaşanan gelişmeler sonucu Yanukoviç ülkeyi terk ederek Rusya'ya sığınmıştır. Bu yaşananları meşru hükümete yönelik organize bir hareket olarak değerlendiren ve bu durumdan rahatsız olan Rusya Kırım'daki Rus azınlığı kullanarak ülkede yeni bir krize yol açmıştır⁹⁴. Kırım'da gerginlik artarken askeri hazırlıklarını tamamlayan Rusya ise gerekli olursa Kırım'a müdahale

⁹² Erol, M.S. "Ukrayna-Kırım Krizi Ya da İkinci Yalta Süreci", Karadeniz Araştırmaları, Sayı: 41, (2014): 1-14. s. 4.

⁹³ Tüysüzoğlu, Göktürk. "Ukrayna'da Turuncu Devrim'in Sonu", 75.

⁹⁴ Sarı, G. "AB Yolunda Ukrayna: Avrupa Komşuluk Politikası AB-Ukrayna İlişkileri", s. 33. Gurkov, A. "Putin'in AB'ye Karşı Hamlesi", 2014, <https://www.dw.com/tr/putinin-abye-kar%C5%9F%C4%B1-hamlesi/a-17670256>, (13/01/2021). Bingöl, O. "Ukrayna Krizinin Ulusal, Bölgesel-Küresel Bağlamı ve Gelecek Öngörülere", 16. Erol, M.S. "Ukrayna-Kırım Krizi Ya da İkinci Yalta Süreci", s. 4-5.

edilebileceği yönünde karar almıştır⁹⁵. Avrupa yanlısı Batı Ukraynalıların Euro Meydan’da başlatmış oldukları protesto gösterileri zamanla şiddete dönüşmüşken, bu yaşananlardan AB ve ABD’yi sorumlu tutan Rusya ise önce Kırım’ın bağımsızlığını, ardından da Kırım’ın Rusya’ya katılmasını sağlamıştır. Yanukoviç iktidarının devrilmesinin ardından yapılan Rus yanlısı gösterilerin en geniş çaplısı Kırım’da gerçekleşmiştir⁹⁶.

Harita 4. Ukrayna’nın jeopolitik konumu⁹⁷

Tarihsel süreç boyunca Rusya’nın “sıcak denizlere inme” hedefini gerçekleştirmede hayati bir öneme sahip olan Kırım, özellikle Rusya’nın Karadeniz üzerinden Akdeniz ve ötesinde hakimiyet kurma arzusunun bir sembolü olan Sivastopol limanının burada bulunması dolayısıyla Rusya için önemli bir bölge olmuştur⁹⁸. Ukrayna krizinin Kırım’a sıçramasıyla Rusya’nın devreye girerek Kırım’ı ilhak etmesi, sorunun uluslararası bir boyut kazanmasına neden olmuştur. Nitekim AB ve ABD’nin Ukrayna’daki muhaliflere verdikleri destekle başlayan siyasi krize NATO da dahil olmuştur. 11 Mart 2014 tarihinde bağımsızlığını ilan eden

⁹⁵ Bingöl, O. “Ukrayna Krizinin Ulusal, Bölgesel-Küresel Bağlamı ve Gelecek Öngörülleri”, s. 17.

⁹⁶ Köseoğlu, B. “9 Soruda Kırım Hakkında Bilmeniz Gereken Her Şey”, 2014, www.diken.com.tr/9-soruda-kirim-rusya-igale-girisir-mi/, (08/12/2020), s. 3.

⁹⁷ https://tasam.org/tr-TR/Icerik/5230/yeni_bir_soguk_savas_icin_ukrayna_mi_kullanildi, (12/01/2021)

⁹⁸ Köseoğlu, B. “9 Soruda Kırım Hakkında Bilmeniz Gereken Her Şey”, s. 5.

Kırım'ın Rusya ile başlayan bütünleşmesi, 16 Mart 2014 tarihinde yapılan referandumla resmîyet kazanmış ve referandumdan çıkan %97 oranında oy ile Kırım özerk yönetimi Rusya'ya bağlanma kararını açıklamıştır. Ancak ABD referandumunu tanımayacaklarını açıklamıştır⁹⁹.

Kırım haricinde Ukrayna'nın diğer bölgelerinde de sorunlar devam etmiştir¹⁰⁰. Olayların Donbas'a da sıçraması üzerine yakın çevre politikası gereği bölgeyi denetimi altında tutmak için ilk önce Kırım'ı ilhak eden Rusya¹⁰¹, Kırım'ın ilhakının ardından da Ukrayna'nın doğusundaki ayrılıkçı silahlı güçlere destek vererek Ukrayna'nın ulusal bütünlüğüne yönelik ihlallerine devam etmiştir¹⁰². Rusya'nın Kırım'la birlikte bu bölgeleri de denetimine alması, Ukrayna'nın limanlarının tamamını ele geçirmesi anlamına gelmekte olup bu durum Ukrayna'nın denize çıkışı olan tüm noktaların kapanmasına yol açacaktır¹⁰³.

Rusya'nın da desteğiyle Ukrayna'nın güneydoğusunda bir hakimiyet alanı oluşturarak bu sınır hattını Rusya'nın lehine genişletebileceklerini düşünen silahlı ayrılıkçı güçler, Ukrayna'nın Donetsk ve Luhansk bölgelerinde kısa süreliğine bir hakimiyet sağlamışlar ve bu hakimiyeti kurumsal alana da taşımak için girişimlerde bulunmuşlardır. Bu bağlamda 11 Mayıs 2014 tarihinde her iki bölgede de ayrı ayrı referandum düzenleyerek iki adet Halk Cumhuriyeti kurmuşlardır. Silahların gölgesinde ve Rus bayraklarının altında yapılan seçimle yönetime gelen devlet başkanları ile bu Cumhuriyetler Ukrayna'nın doğusundaki çatışmaların önde gelen aktörleri olmuşlardır. 24 Mayıs 2014 tarihinde ise bu iki Cumhuriyet birleşerek "Yeni Rusya" anlamına gelen "Novorossiya" adını almıştır. Ancak 2015 yılına gelindiğinde Rusya'nın Novorossiya söylemine olan desteğin azaldığı ve zamanla bu projenin rafa kaldırıldığı görülmüştür¹⁰⁴.

Bu gelişmelerin ardından Doğu Ukrayna'da bulunan Donetsk ve Luhansk bölgelerinde de Rusya'ya katılmak için gösteriler düzenlenmiştir. Ancak bu talepler, meşruiyeti tartışmalı bir şekilde yapılan referandumun ardından silahlı milisler ile hükümet güçleri arasında yaşanan bir çatışmaya dönüşmüştür¹⁰⁵. Böylece 2014-2022 yılları arası dönem boyunca Ukrayna, Rusya tarafından desteklenen ayrılıkçı hareketlerle mücadele ederken, 24 Şubat 2022 tarihinde

⁹⁹ Tarakçı, N. "Yeni Bir Soğuk Savaş İçin Ukrayna mı Kullanıldı?", s. 1, Uyaniker, H.B. "Kırım Sorunundan Donbas Savaşına Rusya-Ukrayna Uzlaşmazlığı", Karadeniz Araştırmaları, Cilt: 15, Sayı: 59, (2018): 137-168, s. 144, Ağır, O. "Rusya-Ukrayna Krizi'nin Avrasya Ekonomik Birliği Bağlamında Değerlendirilmesi", s. 27.

¹⁰⁰ Tarakçı, N. "Yeni Bir Soğuk Savaş İçin Ukrayna mı Kullanıldı?", s. 2.

¹⁰¹ Uyaniker, H.B. "Kırım Sorunundan Donbas Savaşına Rusya-Ukrayna Uzlaşmazlığı", s. 139.

¹⁰² Koçak, M. "Bölgesel Çatışmadan Küresel Krize Doğu Ukrayna", s. 9.

¹⁰³ Tarakçı, N. "Yeni Bir Soğuk Savaş İçin Ukrayna mı Kullanıldı?", s. 2.

¹⁰⁴ Koçak, M. "Bölgesel Çatışmadan Küresel Krize Doğu Ukrayna", s. 12-13.

¹⁰⁵ Sağlam, M. "21. Yüzyılda Küresel Rekabetin Zemini Ukrayna", s. 435-436.

başlayan Rus işgaliyle sarsılmıştır¹⁰⁶. Kısa sürede Rusya'nın galibiyetiyle sonuçlanacağı düşünülen bu işgal hareketi, Ukrayna'nın direnişi ve özellikle ABD ve AB'nin Ukrayna'ya sağladığı destek ve Rusya'ya yönelik uyguladığı yaptırımlar sonucu beklenenin aksine kısa sürede tamamlanmamış olup hala devam etmektedir.

İşgale kadar yaşanan gelişmeler ve bu süreçte yapılan açıklamalar dünyanın adeta yeni bir soğuk savaş ve kutuplaşma sürecine girdiği izlenimini doğurmuştur. Dolayısıyla bir iç hesaplaşma veya demokrasi arayışı ile yerel düzeyde başlayan kriz, Rusya'nın Kırım'ı ilhak etmesiyle uluslararası bir düzeye ulaşmış¹⁰⁷, işgalle birlikte yeni bir dünya savaşının yaşanacağı konusunda endişeler artmıştır.

4.2. “Avrasyacılık” Anlayışı Bağlamında Rusya-Ukrayna Savaşı

Rusya'nın dış politikasını ve bilhassa Ukrayna'ya karşı başlatmış olduğu savaşın nedenlerini anlayabilmek için öncelikle Rusya'nın dış politikasının felsefi alt yapısını oluşturan jeopolitik düşüncesini ve tarihsel misyonunu kavrayabilmek önemlidir. Bu bakımdan Rusya'nın dış politikasını açıklamada ve anlamada başvurulabilecek en elverişli kavramlardan biri olan “jeopolitik” kısaca “coğrafyanın siyasi yorumu” olarak tanımlanmakta¹⁰⁸ olup, coğrafi gerçeklikler ile uluslararası sorunlar arasındaki ilişkiyi açıklamayı amaçlamaktadır¹⁰⁹. Bu bakımdan “toprak” unsurunun her dönem belirleyici olduğu ve yayılmacı bir kimliğe sahip olan Rus jeopolitik düşüncesi, Moskova'yı dünya hakimiyetinin merkezi olarak gören “Üçüncü Roma Teorisi” anlayışının hakim olduğu Çarlık döneminden¹¹⁰ günümüze kadar birtakım değişikliklere uğramıştır. Çarlık Rusya'nın yıkılmasıyla kurulan Rus İmparatorluğu döneminde I.Petro (Büyük)'nun başlattığı reform hareketlerinin ortaya çıkardığı “Baticılık/Atlantikçilik” ve “Slavcılık/Slavofilizm” gibi birbirine tamamen zıt iki düşünce akımı arasındaki çekişme¹¹¹ 1930'lara kadar devam ederken, 1930-1940 yılları arasında etkisini artıran slavofilizm düşüncesi Rus yayılmacılığının temel dayanak noktasını teşkil etmiştir¹¹². Kırım Savaşı'nın

¹⁰⁶ Güneş, U. “Rusya Federasyonu (RF)-Ukrayna “Savaşı”, Bölgesel Güvenlik ve Avrupa Güvenliği ile Güvenlik ve Silahsızlanma Düzenlemeleri Üzerine Olası Etkileri”, 2022, https://tasam.org/tr-TR/Icerik/69067/rusya_federasyonu_rfukrayna_savasi_bolgesel_guvenlik_ve_avrupa_guvenligi_ile_guvenlik_v_e_silahsizlanma_duzenlemeleri_uzerine_olasi_etkileri, (05/07/2022).

¹⁰⁷ Erol, M.S. “Ukrayna-Kırım Krizi Ya da İkinci Yalta Süreci”, s. 2-3.

¹⁰⁸ Tezkan, Y. Taşar, M.M.. Dünden Bugüne Jeopolitik, (İstanbul: Ülke Yayınları), 2002, s. 14.

¹⁰⁹ Özey, R. Jeopolitik Tanımlar, Teoriler ve Değişimler, 5. Baskı, (Ankara: Pegem Yayıncılık), 2019, s. 1.

¹¹⁰ Sapmaz, A. Rusya'nın Transkafkasya Politikası ve Türkiye'ye Etkileri, (İstanbul: Ötüken Yayınları), 2008, s. 85.

¹¹¹ Serbest, M.B. “Tarihsel Süreçte Rus Avrasyacılığı: Klasik Avrasyacılıktan Neo-Avrasyacılığa”, MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt: 6, Sayı: 3, (2017): 285-307, s. 290.

¹¹² Kaya, S. İşyar, Ö.G. “Rus Yayılmacılığı ve Slavofil Düşüncenin Tarihsel Gelişimi”, OAKA, Cilt: 4, Sayı: 8, (2009): 25-29, s. 30-35.

yarattığı milliyetçi ortamın da etkisiyle slavofil düşüncenin panslavizme evrilmesiyle birlikte slavofilizm artık felsefi bir düşünce olmaktan öte bir dış politika aracı haline gelmiş¹¹³ ve bu dönemde Rus dış politikasına yön vermiştir.

1917 Bolşevik Devrimi'nin ardından ise yurt dışına kaçan Rus aydınlarının ortaya attığı ve günümüz Rus jeopolitik düşüncesinin de temel dayanağını oluşturan “Avrasyacılık” düşüncesi¹¹⁴, Soğuk Savaş döneminde Rusya'nın dış politikasını dayandırdığı jeopolitik düşünce olmuştur. Asya ve Avrupa kelimelerinin birleşiminden ortaya çıkan “Avrasya”¹¹⁵, günümüz küresel güçlerinin rekabet ve çıkar alanını oluşturmakta olup, bugün dünya hakimiyeti mücadelesinin yaşandığı bir satranç tahtası konumundadır¹¹⁶. Bu mücadelede Rusya'nın izlediği politikanın adı ise “Avrasyacılık” olarak tanımlanmaktadır¹¹⁷.

Çarlık Rusyası'na damga vuran Batıcılık-Slavcılık düşüncelerinin Rusya'nın tarihi misyon ve kimliği konusundaki tartışmalarından “üçüncü yol” olarak ortaya çıkan Avrasyacılık düşüncesinin¹¹⁸ başlıca amacı, Rusya'nın kendine has tarihi, gelenekleri ve kültürü ile başlı başına bir medeniyet olduğunun ortaya konması ve bu özgün yapının muhafaza edilmesi olmuştur. Bununla birlikte Avrasyacılık düşüncesi, bu medeniyetin güçlenmesindeki en önemli faktörün Avrasya alt bölgesi olduğunu savunmuştur¹¹⁹. Rusya'nın kendine özgü bir karaktere sahip olan “Avrasyalı” kimliğine vurgu yapan bu düşünce Rusya'nın jeopolitik ve kültürel anlamda ne Asyalı ne de Avrupalı olmadığını ileri sürmektedir¹²⁰. Bu çerçevede Rusya'nın tarihi ve kültürel yapısının göz önünde bulundurularak yeni bir yol haritasının çizilmesi gerektiğini savunan Avrasyacı düşünceye göre Batı yönelimli politikalar, Rusya'yı kendi özüne ve kimliğine yabancılaştırarak ilerlemesine engel olmuştur¹²¹.

Ulus devlet anlayışının yerine yayılmacı devlet geleneğini benimseyen Avrasyacılar¹²², bir taraftan Rusya'nın Avrasyalı kimliğine vurgu yaparken diğer taraftan da Rusya'nın

¹¹³ Serbest, M.B. “Tarihsel Süreçte Rus Avrasyacılığı: Klasik Avrasyacılıktan Neo-Avrasyacılığa”, s. 292-293.

¹¹⁴ Cafersoy, N. “Rus Jeopolitik Düşüncesinde Misyon Arayışları”, Avrasya Dosyası, Jeopolitik Özel, Cilt: 8, Sayı: 4, (2002): 51-101, s. 66.

¹¹⁵ Özder, A. “Avrasya Kavramı ve Önemi”, Avrasya İncelemeleri Dergisi (AVİD), II/2, (2013): 65-88, s. 66.

¹¹⁶ Brzezinski, Z. Büyük Satranç Tahtası, s. 53.

¹¹⁷ Yılmaz, S. “Yeni Avrasyacılık ve Rusya”, Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Dergisi, Sayı: 34, (2015): 111-120, s. 112.

¹¹⁸ İsmayılov, M. Avrasyacılık Mukayeseli Bir Okuma Türkiye ve Rusya Örneği, (İstanbul: Doğu Batı Yayınları), 2011, s. 22.

¹¹⁹ Hasanov, A. Jeopolitik, çev.: Azad Ağaoğlu-Fuad Şammedov, (İstanbul: Babı Ali Kültür Yayıncılığı: 240), 2010, s. 151.

¹²⁰ Canikoğlu, E. “Rus Güvenlik Düşüncesinin Gelişiminde Jeopolitik Faktörlerin ve Avrasyacılığın Rolü”, Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi (KAÜİİBFD), Cilt: 1, Sayı: 22, (2020): 1137-1164, s. 1151.

¹²¹ İmanov, V. Avrasyacılık Rusya'nın Kimlik Arayışı, (İstanbul: Küre Yayınları), 2008, s.5.

¹²² İsmayılov, M. Avrasyacılık Mukayeseli Bir Okuma Türkiye ve Rusya Örneği, s. 22.

çıkarlarının “yakın çevre” sinde olduğuna dikkat çekmişlerdir. Temel güvenlik düşüncesini “ulusal çıkarlara” dayandıran Avrasyacılık kavramının¹²³ coğrafi çerçevesi Avrasya kıtası olup, diğer bölgeler çıkar alanları olarak kabul edilmiştir¹²⁴. Trubetskoy’a göre tarihsel olarak Avrasya tek bir devletin, yani Rusya’nın bulunduğu bir coğrafya olmalıdır¹²⁵. Bu kapsamda Avrasyacılar Rusya’nın eski Sovyet ülkelerinde garantör ve koruyucu devlet rolü üstlenmesi gerektiğini savunmuşlar, bu ülkelerle Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) çerçevesinde siyasi, ekonomik ve askeri ilişkilerinin geliştirilmesini önemsemişlerdir¹²⁶. Avrasyacılar bir taraftan içeride ulusal Rus kimliğini güçlendirmek amacıyla yakın çevreye yönelirken, aynı zamanda bölgede nüfuz alanı kurabilmek için emperyal Rus kimliğini kullanmayı da ihmal etmemişlerdir¹²⁷.

Slavofilizm ve Avrasyacı düşünce Soğuk Savaş döneminin sona ermesiyle birlikte “neo-slavofilizm” ve “neo-Avrasyacılık” adlarıyla varlıklarını sürdürmüştür. Bu iki düşünce akımı çoğunlukla ortak görüşlere sahip olsalar da, sınırlı yayılcılığı savunan neo slavofil düşünceye karşı neo Avrasyacı düşünce tüm Avrasya coğrafyasını Rusya’nın nüfuz alanı olarak görmektedir¹²⁸. Neo-Avrasyacılık fikrinin en önemli ismi olan Dugin, Avrasya’nın kapsamını klasik Avrasyacı düşüncedeki gibi Çarlık Rusyası ile sınırlandırmayıp daha geniş bir alan olarak tanımlamaktadır. Buna göre Dugin’in anlayışında tüm Avrasya, Sovyetler Birliği coğrafyasına karşılık gelmektedir¹²⁹. Bununla birlikte Dugin’in Avrasya’nın sınırlarını güneyde Müslüman devletler ile Çin, Hindistan, Almanya ve Fransa’yı da içine alacak şekilde genişlettiği görülmektedir. Rusya’nın Avrasya’nın “Heartland”ını temsil edecek güç olduğunu ileri süren Dugin¹³⁰, Çin, Hindistan, Almanya ve Fransa’yı “Rimland (kıyı ülkeler)” olarak kabul etmektedir. ABD’nin tek taraflı dünya hakimiyetini zayıflatmak ve Rusya’nın süper güce dönüşmesini sağlamak, neo Avrasyacı düşüncenin temel hedefleridir¹³¹. Bu kapsamda BDT üyesi ülkeler arasında başta ekonomik olmak üzere tüm alanlarda entegrasyon süreçlerinin geliştirilmesine önem verilmiştir.

¹²³ Canikoğlu, E. “Rus Güvenlik Düşüncesinin Gelişiminde Jeopolitik Faktörlerin ve Avrasyacılığın Rolü”, s. 1151-1153.

¹²⁴ Sergunin, A.A. “Discussions of international relations in post-communism Russia”, *Communist and Post-Communist Studies* 37, (2004): 19–35, s. 22.

¹²⁵ İsmayılov, M. Avrasyacılık Mukayeseli Bir Okuma Türkiye ve Rusya Örneği, s. 58.

¹²⁶ Sergunin, A.A. “Discussions of international relations in post-communism Russia”, s. 22.

¹²⁷ Dağı, Z. Rusya’nın Dönüşümü Kimlik, Milliyetçilik ve Dış Politika, (İstanbul: Boyut Kitapları), 2002, s. 163.

¹²⁸ Kaya, S. İşyar, Ö.G. “Rus Yayılmacılığı ve Slavofil Düşüncenin Tarihsel Gelişimi”, s. 44-46.

¹²⁹ Dugin, Alexander. Rus Jeopolitiği Avrasyacı Yaklaşım, 49.

¹³⁰ Dugin, Alexander. Rus Jeopolitiği Avrasyacı Yaklaşım, 3-4.

¹³¹ İsmayıl, E. “Rusya’nın Avrasya Birliği Politikası”, *Avrasya Etüdüleri*, 49/2016/1, (2016): 125-151, s. 131.

2013 yılında Rusya Devlet Başkanı Putin'in onayladığı Dış Politika Konsepti'nde, Rusya'nın dış politika öncelikleri arasında BDT'nin güçlendirilmesi ve üye ülkeler arasında işbirliğinin artırılarak geliştirilmesi yer almaktadır. Ayrıca Asya-Pasifik ve Avrupa arasında bağlantıyı sağlayacak olan ve diğer ülkelere de açık bir ortaklık modeli öngören bir Avrasya Ekonomik Birliği'nin kurulması fikrinin de Rusya'nın dış politika öncelikleri arasında olduğu belirtilmektedir. Bununla birlikte Dış Politika Konsepti'nde, entegrasyon süreçlerinin ekonomik alanla sınırlı kalmayıp tüm alanlara yayılması gerektiği ifade edilerek, Avrasya Ekonomik Topluluğu'nun Avrasya Ekonomik Birliği'ne (AEB) dönüşümüne vurgu yapılmaktadır. Bu kapsamda BDT içerisinde öncelikli ortak olan Ukrayna ile ilişkilerin geliştirilmesinin söz konusu entegrasyon süreçlerine katkıda bulunacağına işaret edilmektedir¹³².

Ancak Rusya öncülüğünde AB'ye karşı oluşturulan AEB'nin gelecekteki üyeleri olarak düşünülen Moldova ve Gürcistan ile birlikte Ukrayna'nın AB ile ortaklık anlaşmalarını imzalamaları, bu ülkelerin geleceklerini Rusya'dan farklı bir düzlemde şekillendirmek istediklerini açıkça ortaya koymuştur.¹³³ Özellikle de önemli çıkar alanlarının bulunduğu Ukrayna'nın böyle bir girişimde bulunması elbette ki Rusya'nın kolay kabul edebileceği bir durum olmayacaktır. Bu doğrultuda başta Ukrayna olmak üzere, egemenliklerini zayıflatacağı gerekçesiyle 2015 yılında kurulan Avrasya Birliği'ne üyeliğe yanaşmayan ve Batı ile yakın ilişkiler kuran ülkelerin birliğe üye olmaları konusunda Rusya, başta siyasi, ekonomik ve askeri olmak üzere birtakım baskı politikalarını devreye sokmuştur¹³⁴. Bu baskı politikaları özellikle stratejik ve ekonomik olarak Rusya için büyük bir öneme sahip olan Ukrayna üzerinde uygulanmıştır. Uygulanan baskı politikaları sonucu ülke sık sık siyasi çatışmalara sahne olurken, 2014 yılında Rusya'nın Kırım'ı ilhak etmesiyle şiddetlenen çatışmalar Şubat 2022'de Rusya'nın ülkeyi işgal girişimiyle küresel ölçekte etki doğuran bir savaşa dönüşmüştür. Sonuç olarak bugün Ukrayna'da yaşanan etnik temelli çatışmalar ve Kırım'ın Rusya'ya bağlanması olayı ile gelinen noktada Rusya'nın Ukrayna'ya karşı başlatmış olduğu savaş, Ukrayna'nın Rusya ile işbirliği yerine Batı ile işbirliği içerisine girerek Rusya'nın planlarını sekteye uğratmasının bir sonucu olarak görülebilir. Nitekim Rus kökenli nüfusu bir dış politika aracı olarak kullanabilen Rusya, Batı ile işbirliği girişimlerinde bulunarak gelecek tercihini Batıdan

¹³² Embassy of the Russian Federation. "Concept of The Foreign Policy of The Russian Federation", 2013, <https://thailand.mid.ru/en/concept-of-the-foreign-policy-of-russia>, (06/07/2022).

¹³³ Tüysüzöğlü, G. "Bölgesel Bir Hegemonya Girişimi: Avrasya Ekonomik Birliği", 2014, <http://www.aljazeera.com.tr/gorus/bolgesel-bir-hegemonya-girisimi-avrasya-ekonomik-birligi>, (13/01/2021), s. 2.

¹³⁴ İsmayıl, E. "Rusya'nın Avrasya Birliği Politikası", s. 139.

yana yaptığını ortaya koyan Ukrayna'yı ilk önce ekonomik araçları devreye sokarak cezalandırmış, daha sonrasında da Rus kökenli Ukrayna vatandaşlarını öne çıkararak Kırım'ın Rusya'ya bağlanmasını sağlamış¹³⁵, bugün ise başlattığı savaşla Ukrayna konusundaki hassasiyetini ve ciddiyetini tüm dünyaya göstermiştir.

6. Sonuç

Tarihsel süreç boyunca iç ve dış siyasetinde bağımsızlığı ve güvenliği açısından tehlike yaratacak kritik dönemlerden geçen Rusya Federasyonu'nun bu gün izlemiş olduğu dış politikasının felsefi teorik alt yapısında tarihsel geçmişin izleri görülmektedir. Koca bir imparatorluktan belirli sınırlar içerisine sıkıştırılmış bir ulus devlete dönüşümü hazmedemeyen ve anakronik bir düşünce yapısıyla geçmişin imparatorluk rüyasını kuran Rusya, dış politikasını da bu misyon üzerine şekillendirmiştir. Çarlık döneminden günümüze kadar gelen süreç boyunca küresel gelişmelerin de etkisiyle çeşitli evrelerden geçen Rus dış politikası her dönem topraklarını genişletmeyi hedefleyen yayılcı bir jeopolitik düşünceye dayandırılmıştır. Günümüz Rus dış politikasını şekillendiren Avrasyacılık düşüncesi de geçmişin kimlik temelli ve genişlemeci siyasetinin izlerini taşımaktadır. Bu bakımdan Sovyetler Birliği coğrafyasını içine alan geniş bir alan içerisinde, Rusya'nın liderliğinde "yakın çevre" ülkeleri arasında siyasi, sosyal ve ekonomik alanlarda birliği ve bütünleşmeyi hedefleyen Avrasyacılık anlayışı açısından gerek jeostratejik konumu, gerekse de coğrafi büyüklüğü itibariyle önemli bir yere sahip olan Ukrayna ile ilişkilerin geliştirilmesi, söz konusu bütünleşmenin sağlanabilmesi için büyük bir önem taşımaktadır. Ancak yaşanan gelişmeler Rusya ile Ukrayna arasındaki ilişkilerin gergin bir seyir izlemesine yol açmıştır. Bunda bağımsızlık sonrası Ukrayna'nın izlemiş olduğu Batı yönelimli dış politikasının yanı sıra, Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik saldırgan tutumunun da etkisi olmuştur.

Coğrafi olarak doğu-batı şeklinde ayrılan Ukrayna'nın bu coğrafi durumu ülkenin iç siyasetinde de doğu ve batı yanlısı bir bölünmüşlük doğurmuştur. Bu bakımdan bağımsızlık sonrası ortaya çıkan Batı ve Rusya yanlısı eğilimler Ukrayna siyasetini şekillendirirken, doğu-batı şeklindeki bu ayrım Ukrayna-Rusya-Batı üçgeninde gelişen bir ilişki profili yaratmıştır. Tarihsel hedefler ve tarihsel süreçler ile jeopolitik çıkarlar, söz konusu ilişkileri belirleyen temel etkenler olmuştur. Bu ilişkiler genel olarak Rusya ile Ukrayna'nın doğusu arasında olumlu seyrederken Rusya ile Ukrayna'nın batısı arasında gergin bir seyir izlemiştir. Bu durum Ukrayna'nın Batı ile ilişkilerinde ise tam tersi bir şekilde okunmaktadır. Rusya ile Ukrayna

¹³⁵ Ağır, O. "Rusya-Ukrayna Krizi'nin Avrasya Ekonomik Birliği Bağlamında Değerlendirilmesi", s. 28, 38.

arasındaki gerginlik aslında Rusya ile Batı arasındaki ezeli düşmanlık ve rekabetin yansımasıdır. Bu ezeli düşmanlık ve rekabetin bir ürünü olarak ortaya çıkan Avrasyacı anlayış genelde Batı'nın özelde ise ABD'nin küresel alanda tek hakim güç olmasını ve Avrasya coğrafyasında etkinliğini artırmasını engellemek amacıyla Avrasya Birliği adı altında bir bütünleşmeyi gerçekleştirmeyi hedeflemiş olmasına rağmen Rusya, izlemiş olduğu saldırgan dış politikayla bu hedeften uzaklaşmıştır. Nitekim Avrasyacılık anlayışı çerçevesinde Avrasya Birliği'ni gerçekleştirmek için diplomatik yöntemler yerine askeri yöntemleri ve baskı politikalarını uygulamayı tercih eden, bir başka deyişle yumuşak güç yerine sert güç unsurlarını kullanan Rusya'nın bu konuda Güney Osetya ve Abhazya'nın bağımsızlıklarını sağlayarak ve Kırım'ı ilhak ederek bir ölçüde başarılı olduğu söylenebilse de, gelinen son noktada Rusya adeta bir başarısızlığın resmini çizmiştir. Rusya'ya rağmen Batı ile ilişkilerini geliştirme ve AB'ye üyelik konusunda ısrar eden Ukrayna'nın, Rusya'nın işgali karşısında Batı'dan beklediği desteği tam olarak görememesi savaşın uzamasına neden olmuştur. Savaşın uzaması hem Rusya'nın gücünü zayıflatması hem de uluslararası toplumdaki prestijini sarsması açısından Batı'nın çıkarlarına hizmet ederken, Batı bu savaşı Rusya'nın uluslararası toplumun gözünden düşmesi ve uluslararası toplumdaki dışlanması için kullanmaktadır. Ukrayna'da uzayan savaş bir taraftan Rusya'nın gücünü zayıflatırken, diğer taraftan uluslararası toplumdaki gelen tepkiler ve uygulanan yaptırımlarla Rusya'nın uluslararası alanda yalnızlaşmasına yol açmıştır. Bununla birlikte Ukrayna savaşının Finlandiya ve İsveç gibi Baltık ülkelerinde yaratmış olduğu tehdit algısı bu ülkeleri güvenliklerini sağlayabilmek amacıyla NATO'ya üye olmak için adımlar atmaya sevk etmiştir. Bu da Rusya'nın hiç de arzu etmeyeceği bir durumdur. Zira daha önce de ifade edildiği gibi Avrasya Birliği projesi özü itibarıyla genelde Batı'nın ve özelde ise ABD'nin tek taraflı dünya hakimiyetine karşı tasarlanan bir proje olmasına rağmen Rusya'nın Ukrayna'yı işgali, siyasi konularda ortak bir duruş sergileyemeyen Avrupa'yı Rusya'ya karşı ortak bir tavır alma konusunda birleştirirken, NATO'nun da yeniden aktifleşmesine ve Avrupa ülkelerini de güvenlik şemsiyesi altına almasına yol açmıştır. Netice itibarıyla "Yakın Çevre Doktrini" doğrultusunda eski Sovyet topraklarını Avrasya Birliği çatısı altında birleştirmeyi tarihsel misyonunun bir gereği olarak gören Rusya'nın izlemiş olduğu saldırgan politikası bu hedefini gerçekleştirebileceği konusunda şüphelere yol açmaktadır. Zira jeostratejik öneminin yanı sıra, hem coğrafi alan olarak Rusya'dan sonra en fazla Sovyet topraklarına sahip olan hem de etnik olarak en fazla Rus nüfusu barındıran Ukrayna'nın Rus ekseninden tamamen çıkması Avrasyacılık anlayışının büyük bir yara alması anlamına gelecektir. Nitekim jeopolitik konumu dolayısıyla bir denge unsuru olan Ukrayna'nın Rus ekseninden çıkması, Rusya'nın hem

Avrupa'daki hem de Karadeniz'deki etkinliğini zayıflatmakla beraber, yayılmacı politikasını da olumsuz etkileyecektir. Bununla birlikte Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik saldırgan politikası bir taraftan Ukrayna'yı Batı'ya daha fazla yaklaştırırken, diğer taraftan da çatışmanın sosyal ve siyasal alanda yarattığı istikrarsızlık ve kaos ortamı Avrasya Birliği projesi açısından bir çelişki doğurmaktadır. Nitekim siyasi, sosyal ve ekonomik alanda birliği hedefleyen bir bütünleşme projesinin istikrarlı bir şekilde işleyebilmesinde üye ülkelerin siyasal alanda istikrarını sağlaması önemli bir rol oynamaktadır.

KAYNAKÇA

- Ağır, Osman. "Rusya-Ukrayna Krizi'nin Avrasya Ekonomik Birliği Bağlamında Değerlendirilmesi", *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt: 6, Sayı: 2, (2016): 23-42.
- Akdemir, Erhan. "Avrupa Birliği'nin Ukrayna Politikası: Eski Komşu mu? Yeni Aday mı?", *Karadeniz Araştırmaları Merkezi*, Sayı: 41, (2014): 61-75.
- Al, Arzu. Özdil, Burcu. "Karadeniz'in Uluslararası Politik Ekonomisi: Rusya ve Ukrayna İlişkilerinin Yeniden Analizi", *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*, Cilt: 5, Sayı: 2, (2017): 151-167.
- Al Jazeera Turk. "Ülke Profili: Ukrayna", 2014, <http://www.aljazeera.com.tr/ulke-profilu/ulke-profilu-ukrayna>, (06/01/2021).
- Armaoğlu, Fahir. 20. *Yüzyıl Siyasi Tarihi 1914 1995*, Cilt 1-2, 11.bs. İstanbul: Alkım Yayınevi, 2012.
- Bilener, Tolga. "Ukrayna Dış Politikasını Etkileyen Unsurlar", *Karadeniz Araştırmaları*, Sayı: 18, (2007): 115-132.
- Bingöl, Oktay. "Ukrayna Krizinin Ulusal, Bölgesel-Küresel Bağlamı ve Gelecek Öngörülleri", *Karadeniz Araştırmaları*, Sayı: 41, (2014): 15-38.
- Brzezinski, Zbigniew. *Büyük Satranç Tahtası*, çev. Yelda Türedi, İstanbul: İnkılap Kitabevi, (2005).
- Büyükkakıncı, Erhan. "Bağımsızlık Sürecinde Ukrayna-Rusya İlişkileri", içinde *Değişen Dünyada Rusya ve Ukrayna*, Erhan Büyükkakıncı tarafından derlendi, 1. bs. 401-436, (Ankara: Phoenix Yayınları), 2004.
- Cafersoy, Nazım. "Rus Jeopolitik Düşüncesinde Misyon Arayışları", *Avrasya Dosyası, Jeopolitik Özel*, Cilt: 8, Sayı: 4, (2002): 51-101.
- Canikoğlu, Erhan. "Rus Güvenlik Düşüncesinin Gelişiminde Jeopolitik Faktörlerin ve Avrasyacılığın Rolü", *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi (KAÜİİBFD)*, Cilt: 1, Sayı: 22, (2020): 1137-1164.
- CIA. The World Factbook, "Ukraine", 2021, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/ukraine/>, (06/01/2021).
- CIA. The World Factbook, "Ukraine", <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/ukraine/#geography>, (11. 01. 2023).
- CNN TÜRK, (2020), "AB'den Rusya'ya Kırım tepkisi", 28/07/2020, <https://www.cnnturk.com/dunya/abden-rusyaya-kirim-tepkisi>, (15/01/2021).
- Dağı, Zeynep. *Rusya'nın Dönüşümü Kimlik, Milliyetçilik ve Dış Politika*, (İstanbul: Boyut Kitapları), 2002.

- Davutoğlu, Ahmet. *Stratejik Derinlik Türkiye'nin Uluslararası Konumu*, 50. Baskı, (İstanbul: Küre Yayınları), 2001.
- Derman Giray Saynur, Ongarova Yerkinay. "Ukrayna'da Siyasi Kriz", *Karadeniz Araştırmaları*, Sayı: 42, (2014): 11-23.
- Dilek, Mehmet Sait. "Rusya Federasyonu'nun Kırım Hamlesine Analitik Bakış", *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, (2015): 245-272.
- Dugin, Alexander. *Rus Jeopolitiği Avrasyacı Yaklaşım*, çev. Vügar İmanov, (İstanbul: Küre Yayınları), 2014.
- Embassy Of The Russian Federation. "Concept of The Foreign Policy of The Russian Federation", 2013, <https://thailand.mid.ru/en/concept-of-the-foreign-policy-of-russia>, (06/07/2022).
- Erol, Mehmet Seyfettin. "Ukrayna-Kırım Krizi Ya da İkinci Yalta Süreci", *Karadeniz Araştırmaları*, Sayı: 41, (2014): 1-14.
- European Commission. "Countries and Regions Ukraine", 2020, <https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/ukraine/>, (11/01/2021).
- Gazigil, Orhan. "Rusya'da Avrasyacılık Düşüncesi ve Yeni Alternatif Arayışları", *Avrasya Etüdüleri*, Sayı: 27-28, (2005): 133-134.
- Gurkov, Andrey. "Putin'in AB'ye Karşı Hamlesi", 2014, <https://www.dw.com/tr/putinin-abye-kar%C5%9F%C4%B1-hamlesi/a-17670256>, (13/01/2021).
- Güneş, Ufuk, (2022), "Rusya Federasyonu (RF)-Ukrayna "Savaşı", Bölgesel Güvenlik ve Avrupa Güvenliği ile Güvenlik ve Silahsızlanma Düzenlemeleri Üzerine Olası Etkileri", 2022, https://tasam.org/tr-TR/Icerik/69067/rusya_federasyonu_rfukrayna_savasi_bolgesel_guvenlik_ve_avrupa_guvenligi_ile_guvenlik_ve_silahsizlanma_duzenlemeleri_uzerine_olasi_etkileri, (05/07/2022).
- Hasanov, Ali. *Jeopolitik*, çev.: Azad Ağaoğlu-Fuad Şammedov, (İstanbul: Babı Ali KültürYayıncılığı: 240), 2010.
- İmanov, Vügar. *Avrasyacılık Rusya'nın Kimlik Arayışı*, (İstanbul: Küre Yayınları), 2008.
- İsmayıl, Elnur. "Rusya'nın Avrasya Birliği Politikası", *Avrasya Etüdüleri*, 49/2016/1, (2016): 125-151.
- İsmayılov, Meşdi. *Avrasyacılık Mukayeseli Bir Okuma Türkiye ve Rusya Örneği*, (İstanbul: Doğu Batı Yayınları), 2011.
- Kardaş, Şaban. "Türkiye ve Ukrayna Krizi: Suriye Krizinin İzdüşümleri", *Ortadoğu Dergisi*, Cilt: 6, Sayı: 62, (2014): 5-6.
- Kaya, Sezgin, Ömer Göksel, İşyar. (2009), "Rus Yayılmacılığı ve Slavofil Düşüncenin Tarihsel Gelişimi", *OAKA*, Cilt: 4, Sayı: 8, (2009): 25-29.
- Koçak, Muhammed. "Bölgesel Çatışmadan Küresel Krize Doğu Ukrayna", *Siyaset, Ekonomi Ve Toplum Araştırmaları Vakfı (SETA) Analiz*, Sayı: 135, (2015).
- Köseoğlu, Beril. "9 Soruda Kırım Hakkında Bilmeniz Gereken Her Şey", 2014, www.diken.com.tr/9-soruda-kirim-rusya-igsawale-girisir-mi/, (08/12/2020).
- Kurt, Selim. "Güvenikleştirme Kuramı Açısından Rusya Federasyonu-Ukrayna Çatışmasını Anlamak", *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, Cilt 75, No.1, (2020): 1 – 30.
- Özey, Ramazan. *Jeopolitik Tanımlar, Teoriler ve Değişimler*, 5. Baskı, (Ankara: Pegem Yayıncılık), 2019.
- Özdal, Habibe. "Rus Dış Politikasında Ukrayna (1991-2014)", *USAK Analiz*, No: 26, (2013): 1-16.
- Özdal, Habibe. "Rus Dış Politikasında Ukrayna (1991-2014)", (Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı, Ankara, 2015).

- Özder, Adem. “Avrasya Kavramı ve Önemi”, *Avrasya İncelemeleri Dergisi (AVİD)*, II/2, (2013): 65-88.
- Öztürk, Selim. “Çarlıkta Ruslaştırma Siyaseti Ve Sovyet Sonrası Dönemde Ruslaştırmadan Geriye Dönüş Politikaları”, *AVRASYA Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, Cilt : 7, Sayı: 16, (2019): 1097 – 1110.
- Sağlam, Mühdan. “21. Yüzyılda Küresel Rekabetin Zemini Ukrayna”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, Cilt: 69, Sayı: 2, (2014): 435-444.
- Sandıklı Atilla, İsmayilov Elnur, Kaya Erdem. *Karadeniz’deki Gelişmeler ve Türkiye*, Bilge Adamlar Kurulu Raporu, Rapor No: 62, (İstanbul: BİLGESAM Yayınları), 2014.
- Sapmaz, Ahmet. *Rusya’nın Transkafkasya Politikası ve Türkiye’ye Etkileri*, (İstanbul: Ötüken Yayınları), 2008.
- Sarı, Gözde. “AB Yolunda Ukrayna: Avrupa Komşuluk Politikası AB-Ukrayna İlişkileri”, (Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2015).
- Serbest, M. Bürkan. “Tarihsel Süreçte Rus Avrasyacılığı: Klasik Avrasyacılıktan Neo-Avrasyacılığa”, *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Cilt: 6, Sayı: 3, (2017): 285-307.
- Sergunin, Alexander A. “Discussions of international relations in post-communism Russia”, *Communist and Post-Communist Studies* 37, (2004): 19–35.
- Schwarz, Peter. “The Gas Conflict Between Russia and Ukraine”, 2006, *World Socialist Web Site*, <https://www.wsws.org/en/articles/2006/01/gazp-j05.html>, (07/01/2021).
- Sönmez, A. Sait. “Sovyet Sonrası Dönemde Rus Siyasi Düşüncesinde Ortaya Çıkan Akımlar Ve Bunların Rus Dış Politikasına Etkileri”, *Finans Politik & Ekonomik Yorumlar*, Cilt: 47, Sayı: 540, (2010): 51-65.
- Sönmez, A. Sait, Bıçakçı Harun, Yıldırım Cuma. “Kırım sorunu bağlamında Rusya-Ukrayna ilişkilerinin Analizi”, *International Journal of Social Sciences and Education Research*, Volume: 1(3), (2015): 656-670.
- Tarakçı, Nejat. “Yeni Bir Soğuk Savaş İçin Ukrayna mı Kullanıldı?”, 2014, *Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi (TASAM)*, https://tasam.org/tr-TR/Icerik/5230/yeni_bir_soguk_savas_icin_ukrayna_mi_kullanildi, (12/01/2021).
- Tezkan, Yılmaz, M. Murat Taşar. *Dünden Bugüne Jeopolitik*, (İstanbul: Ülke Yayınları), 2002.
- Torbakov, Igor. “Rusya’dan Ayrı Ya Da Rusya’nın Bir Parçası: Ukrayna-Rusya İlişkilerinin Kederli Bir Destanı”, *Avrasya Dosyası*, (2001): 297-314.
- Tüysüzoğlu, Göktürk. “Ukrayna’da Turuncu Devrim’in Sonu”, *Gümüşhane Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 2, Sayı: 3, (2011): 62-79.
- Tüysüzoğlu, Göktürk. “Bölgesel Bir Hegemonya Girişimi: Avrasya Ekonomik Birliği”, 2014, <http://www.aljazeera.com.tr/gorus/bolgesel-bir-hegemonya-girisimi-avrasya-ekonomik-birligi>, (13/01/2021).
- Uyaniker, Halit Burak. “Kırım Sorunundan Donbas Savaşına Rusya-Ukrayna Uzlaşmazlığı”, *Karadeniz Araştırmaları*, Cilt: 15, Sayı: 59, (2018): 137-168.
- Yıldırım, Yusuf. “Rus Dış Politikasında Ukrayna Faktörü”, (Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta, 2010).
- Yılmaz, Salih. “Yeni Avrasyacılık ve Rusya”, *Sosyal Ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Dergisi*, Say: 34, (2015): 111-120.

Analyzing Antagonism in the Election of the Philippines Using Agonistic Democracy Paradigm

Christian S. HIPOLAO¹

Abstract

Antagonism, in the context of the election in the Philippines, is manifested during the opposing preferences will meet as they will express their political color. This article will try to explain the nature of conflict during elections using the Agonistic Democracy framework of Chantal Mouffe. Mouffe explains that there is a conflict between opposing parties because neither of the parties recognizes the other as legitimate or important. Rather the conflict is gapped by friend/enemy relation. Using the framework of Chantal Mouffe, this article will argue that the divide neglects the electoral process and undermines the essence of democracy that is manifested in elections. One of the ways to overcome this problem is to recognize the impossibility of eradicating the different preferences of the people in choosing a candidate.

Keywords: *Agonistic, Antagonism, Divide, Election, Political Color*

1. Introduction

The Philippines embraced the values of democracy. However, the 2022 election shows a different story. While people insist on their political rights through political engagements such as being vocal about their political colors, there are instances that these engagements lead to intense conflict between people. This conflict leads to the extent of rejection, ridiculing opposing differences, and in some way making memes to make insults. For example, BBM-Sarah and Leni-Kiko rivalry. It is preferable to call it a rivalry because of the concentrated conflict between the two main camps. This is the result of the growing antagonism of the people during their engagement. Fr. Ranhilio Aquino wrote that the 2022 presidential election was a “war of the classes.”² This war of the classes must not be understood as a typical divide between the rich and the poor but between the good and the bad. Although being “good” is determined by good education, choosing a moral candidate, is historically laden, and more on having a privilege³. However, the nature of the divide is still based on the preference of the people. This is the emerging identity between good and bad citizens. The citizenship of the people is reduced

¹ Faculty of Philosophy and Theology Department, La Salle University, Ozamis/Philippines, christian.hipolao@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-8574-621X

Date of Arrival : 28.11.2022- **Date of Acceptance** : 11.03.2023- **DOI**:10.53451/ijps.1210896

² Fr. Ranhilio Aquino, “War of Classes,” *The Manila Times*, February 16, 2022, https://www.manilatimes.net/2022/02/16/opinion/columns/war-of-the-classes/1833135?fbclid=IwAR0yFHS3np-VtUQbF-NTcbnX2m8fsN_t7JRfNZwMRMSSD7Sb78VGbz1UTbI.

³ Ibid.

according to their political color. One is good if one chose a “moral leader” and bad if it is otherwise.

What differentiates the antagonism in the 2022 election in the Philippines from other elections is that the conflict does not rest entirely within the surface of the class divide- the divide between the rich and the poor, between the educated and non-educated. This divide morphed into the divide between good and bad voters. Especially, this divide is not visible only in local elections but in the national election as well. This is essentially the subject of the article. Although class division and the gap in educational attainment are one of the factors that determine the division.

The narrative of the antagonism in the election has little to no appeal to the scholars of Philippine politics. This is reflective of the lack of literature on the issue. One major problem is that the antagonism in elections, although very visible, lacks interest to some perhaps because of the subtle antagonism that needed deep analysis or perhaps many scholars failed to realize the implication of this conflict in the democratic ideology. This leads to downplaying another faction of division that is long rooted in history. Although several scholars in Philippine studies want to offer perspectives in terms of how the socioeconomic and political landscape of the Philippines runs, it is insufficient to explain the antagonistic narratives in the election, especially the implications of antagonism in Philippine democracy.

Nathan Gilbert Quimpo, for instance, is one of the important scholars in Philippine politics that offered useful insights. While the country may experience still the classical and traditional structure, namely patronage and elitist politics, another proposed democratic narrative is the contested democracy. His contribution explains how the movement from the forces below pressures the elite and patronage politics of the Philippines.⁴ The antagonistic dimension is present but this is a structural, struggle between those who are in power and forces from below, either popular movement or armed struggle.⁵

While, elite democracy, on the other hand, maintains its relevance in explaining the domination of a few political actors. The moral politics of Wataru Kusaka also is a very insightful and interesting narrative in the concept of antagonism in the Philippines. Moral politics explains the antagonism between two distinct classes: the civic sphere, and the mass sphere. Although Kusaka already initiates the antagonism between good and bad citizenship,

⁴ Nathan Gilbert Quimpo, “Review: Oligarchic Patrimonialism, Bossism, Electoral Clientelism, and Contested Democracy in the Philippines,” *Comparative Politics* 37, no.2 (January 2005): 242, 10.2307/20072884.

⁵ *Ibid*, 244.

there are still conceptual gaps, especially in the context of the Philippine election in explaining the antagonism between voters.

Overall, the previously mentioned scholars and proposed narratives in Philippine politics do not fully comprehend the antagonism that is in the electorate and this antagonism needs special attention because it has a distinct form of narrative that is currently relevant to Philippine politics. They maintain their analysis of structural conflict and fail to capture the electoral conflict, the conflict between voters. There are two reasons. First, analyzing the antagonism in the election explains the continuous division in the Philippines that is rooted in history. Disregarding this problem will lead to the second reason, which is this antagonism poses a problem for democracy because the political expressions of the people were questioned and rejected.

The first intention of this paper is to revisit the landscape of the politics of the Philippines during the Spanish and American to recent years to provide a better angle in discussing the crystallization of the divide in the country. As part of the analysis, it is crucial to discuss patron-client, warlordism, and elitism since the antagonism in the election is deeply rooted in this structure. Several scholars were able to capture the different structures that run the politics of the Philippines, but they neglect the antagonistic aspect that resides in the voters. This emergence crystalized and made the divide morph into a more complex and subtle conflict that transcends the archaic. Considering the people's willingness to engage in "*political*", it is not enough to look at antagonism only as structural, that is limited to the rivalry between people based on their relationship with their patrons or rivalry between elites themselves but also within the lens to the conflict in the electorate as they express their political color.

Lastly, after providing an analysis of the antagonistic narrative in the electorate, this paper will argue that the antagonism should be translated into an agonistic engagement. The problem of antagonism in the election is the failure in recognizing other political colors as legitimate. The reason for this is that the antagonism in the election disrespects the people's right to choose their preferred candidates and undermines the essence of democracy that is manifested in the election: to have an equal right to vote and equal opportunity to be respected when voting. Democratically speaking, so long as the people will choose whomever they wanted to vote for, they should be given equal rights and opportunities. By arguing agonistic engagement in elections, the antagonistic or the conflictual engagement will not dissolve but will remain so long as it is coupled with respect and recognition of others. Using Chantal Mouffe's *Agonistic Democracy*, this paper will argue that everyone should enjoy the same

rights and opportunities during the election while embracing the differences of the preferred political color.

2. The History of the Divide of Politics in the Philippines

The nature of this divide is long rooted in the colonial history of the Philippines. The coming of the Spaniards to the Philippines landscapes the entire political and socio-economic institutions so long as the political set-up during the time is conditioned based on the colonial structure. The advent of the divide of the Spanish colonial times is manifested during the rise of bureaucracy, principles, and the landownership system. This advent helped mark a demarcated line between the administrators (colonizers) and the people (the colonized). Bureaucratization, for instance, is essentially hierarchical since it divides the control into central or national from provincial, city, municipal, and barrio levels from the commoners.⁶ The significance of bureaucratization is designed to monitor and control local places.

On the other hand, the rise of landownership marks the social gap between the landowner from the common people or workers. One of the central agents of early landownership is the church friars. Accordingly, there are three strata of landownership: the state owner (at the top), the leaseholder or *inquilino* (in the middle), and the tenant-share cropper (at the bottom).⁷ The owner usually is the church friars when they were granted to accumulate lands for their sustenance.⁸ However, they exceed from mere sustenance to full commercialization leading to massive exploitation of the farmers.⁹ When some acquire land through outright usurpation, many of the landgrabbers use the guise of legality to vacate the natives from their ancestral land since they fail to show documents that sustain their legitimacy over the claim of the land.¹⁰ The fate of the native landowners becomes landless farmers working for the landowner or becomes tenants. Especially, when the hacienda system was then established to sustain the amass needs for commercialization.¹¹

Meanwhile, as the rapid growth of economic changes in the middle to the late 1700s, social status had also adopted. According to Owen, Bureaucrats, mayors, illustrators, and other

⁶ Teodoro. A. Agoncillo, *History of the Filipino People* (903 Quezon Boulevard, Quezon City: R.P. GARCIA Publishing Co.), 75.

⁷ Carolyn, I. Sobritchea, "The Philippine Peasantry of the Early Colonial Period," *Philippine Sociological Review*, 29 (1981): 22.

⁸ Teodoro. A. Agoncillo, *History of the Filipino People* (903 Quezon Boulevard, Quezon City: R.P. GARCIA Publishing Co.), 67.

⁹ *Ibid*, 130.

¹⁰ Teodoro. A. Agoncillo, *History of the Filipino People* (903 Quezon Boulevard, Quezon City: R.P. GARCIA Publishing Co.), 68; 125.

¹¹ *Ibid*, 126.

individuals who have positions or offices in the locality are considered principles.¹² Although they have different functions and socio-political control, principals may refer, in the least sense, as a social stratum different from ordinary, poor, and uneducated locals. However, there is a new emerging principle concerning the rapid growth of the economy. Perhaps, these old principles had survived, but many are displaced and dispossessed when new principals acquired wealth, land, and the demand of the economy (this is the reentry of the Chinese mestizo).¹³

The rise of bureaucratization, land ownership, and principles lead to the growing divide of the archipelago through socio-economic and political. The nature of this divide is aristocratic, the divide between higher-ups (wealthy, landed, officials) and lower downs (peasants, farmers, indigenous, counter-colonial movement). This divide is even more crystalized when the Americanization of the entire landscape in the Philippines. The American regime paved the way for the *caciques* to expand their wealth and conjoin their wealth with political power to the extent these *caciques* became oligarchs.¹⁴ However, this type of conflict is about power. It illustrates how colonizers were able to impose control on the colonized. The conflict in power is an illustration of the antagonism between those who are in power and those who are subjected to submit to power. Generally, the divide rooted in history is essentially aristocratic or class base and structural or between elites in their struggle for power.

3. The Structural Concept of Antagonism

Exploring the dyadic¹⁵ structure of politics in the country can enlighten the flow of this paper. This section would discuss the narratives that illustrate the structural nature of antagonism. By revisiting the previous observations of the scholars, it helps envisage the dynamics of antagonism. The dyadic structure is more reflective of a patronage system, warlordism, and elitism. But the dyadic structure of relation is insufficient to explain the divide between the people during the election. It simply illustrates the structural nature of antagonism. This is the reason why the theoretical discussions of structural antagonism are insufficient in explaining antagonism in the electorate.

¹² Norman G. Owen, "The Principalia in Philippine History: Kabikolan, 1790-1898," *Philippine Studies* 22, 3-4 (1974):302.

¹³ Teodoro. A. Agoncillo, *History of the Filipino People* (903 Quezon Boulevard, Quezon City: R.P. GARCIA Publishing Co.), 128.

¹⁴ Benedict Anderson, "Cacique Democracy in the Philippines: Origins and Dreams," *New Left Review*, 169 (1998), 11.

¹⁵ The term "dyad" is associated with anthropology to denote a network of mutual aid relationships between pairs of individuals. This term is used by Teehankee (2022).

The caciques, during the time, is a class of distinct individuals from ordinary and natives since they had acquired wealth and education, they called themselves elites or *ilustrados* afterward.¹⁶ The caciques have established their identity through wealth, education, and political control. However, it was until the Americans reform the political structure of the Philippines that these caciques prosper in their wealth and control.¹⁷ Meanwhile, with the accumulation of political control, these elites formed private armies controlled by hacienda masters terrorizing illegal squatters, peasant unions, and left-wing political leaders, which created a “warlord” based power. This is about using private armies to function in consolidating political control.¹⁸

With the rise of the elite at the provincial to the national level, the dyadic relation enters the scene of politics. The patronage system has marked the landscape of the entire country. These patrons were landed elites that often influence the socioeconomic and political movements in local areas. The relationship between the patrons (usually the politicians) and the poor (clients) develops unequal dyadic relations. For instance, the debt of obligation.¹⁹ Since there is an unequal distribution of state resources and services, the patrons can provide the means either through personal or state resources. The patrons have established themselves as providers in their areas and most likely will receive support from the people. Although there is a personal tie between parties, the people (clients) must ensure their support to their providers.

The personal ties between patron-client will collapse in a matter of time because there are emerging elites as well that wanted to establish their political bailiwick. Paul Hutchcroft, by distinguishing the difference between the patron-client and patronage system, clarifies that the patronage system relies heavily on the exchange of public service with the support of the people.²⁰ Political control is a reasonable means to ensure wealth and power. This leads to the emergence of other factional elites who wants the same personalistic aims. To maintain control, aside from providing the distribution of services through state resources or private income, violence entered the landscape.

¹⁶ Benedict Anderson, “Cacique Democracy in the Philippines: Origins and Dreams,” *New Left Review*, 169 (1998), 8.

¹⁷ *Ibid*, 11.

¹⁸ Benedict Anderson, “Cacique Democracy in the Philippines: Origins and Dreams,” *New Left Review*, 169 (1998), 14.

¹⁹ James C. Scott, “Patron-Client Politics and Political Change in Southeast Asia,” *Apsa* 66, no. 1 (March 1972), 93. <http://www.jstor.org/stable/1959280>.

²⁰ Paul Hutchcroft, “Linking Capital and Countryside: Patronage and Clientelism in Japan, Thailand, and the Philippines,” (Johns Hopkins University Press, 2014), 54.

It seems to be natural to think that violence and coercion are usual in the Philippine political structure. Aside from the fact that the Philippines is a *weak state*²¹, the local elites want to consolidate their control and wealth. The only threat they have is their rival elites. To ensure their control, they formed a system of relations that leads to the crystallization of political dynasties, mafia-like control, and political clan. Because of the use of coercion and violence, these individuals are commonly known as *Bosses*.²² John T. Sidel is aware that the use of violence, oppression, and coercion is a means to abolish the rival elites and oppress the people.²³ There are two ways to look at the control of bosses, these are by instilling fear and instilling debt in the people. It is unavoidable that people will fear these types of politicians since the politicians or local bosses have the means to control the lives of the people and this can put the lives of people in jeopardy. Aside from fear, these bosses are sometimes saviors of the poor people by giving money and protecting the locals from possible communist insurgencies.²⁴

The dyadic relationship between clients and their patrons or bosses is not always direct. There is a “broker” that mediates the transactions between the patrons and the people. Instead of a dyadic relation, it becomes a triadic relation because of the broker system. The personal tie or connection collapses in this case.²⁵ This is due to the need to accommodate the high volume of clients. This means that the brokers have close contact with the people. However, their main goal is to carry out legal or illegal transactions for the patron to stabilize control in the locality.

Patronage, elitism, and bossism may have distinct natures in their structure, but the use of violence, coercion, and caring for the needs of the people are still based on reciprocity. This means that the patron or bosses will give something, and in return, the people will give their loyalty to their providers. If the people refuse to reciprocate after receiving service from a patron or bosses, violence will likely enter the scene. Although the patrons and bosses most likely benefit themselves from the system, their clients or the people still demand from their patrons so long as the people have the power to choose.

²¹ The “weak state” thesis is used by P. D. Hutchcroft and J. Rocamora (2003) to explain the domination of the elites that hinders the development of the state.

²² John T. Sidel, *Capital, Coercion, and Crime* (Stanford, California: Stanford University Press, 1999), 29.

²³ *Ibid*, 28.

²⁴ Gerry Arambala, “Radical Leadership in Post-Parojinog Ozamis Politics,” *European Journal of Research* (November 2018):82. <http://dx.doi.org/10.26739/2521-3252-2018-12-9>.

²⁵ Julio C. Teehankee, “Dissecting Patronage Democracy in the Philippines,” in *Patronage Democracy in the Philippines*, ed. Julio Teehankee and Cleo Anne A. Calimbahin (Quezon City, Philippines: BUGHAW, 2022), 8.

Even in the contemporary, the structure of politics still depends on a dyadic relation that is sustained either/or by violence or by providing for the needs of the people. As Scott explains that there is only a clear distinction of hierarchy between the patron and the people. The people may be heterogenous in class composition so long as they receive something from the patron.²⁶ The emergence of this structure leads to the concentration of division in the country. Christopher Ryan Maboloc wrote, that while the persistence of patronage and elitism in the country is a result of the Philippines' unable to move out from the dark colonial past, Philippine politics itself amplifies the divide.²⁷ This divide is not only by class but by culture, language, and history.²⁸ Especially, the centralized government excludes the people in Mindanao.

However, despite the different perspectives on the divide between patrons, elites, and bosses from the people, the division between people is often neglected. The unforeseen divide in elections is rooted mainly in the preference of the people for their candidates or politicians. Although the divide is based on the support of the people from their preferred candidates or politicians, it does not neglect that this divide is deeply rooted in the long course of dyadic relations in local and national politics and political rivalries. But over the years, when there is a vibrant distinction in social strata, it contributes to the formation of the landscape in politics. Wataru Kusaka explains this event that was completely revealed in the post-Marcos era. Aside from the distinction of level between patrons and their clients, there is an emerging conflict between the civic sphere and the mass sphere. This conflict leads to the moralization of politics.

To illustrate it simply, there is a civic sphere and the people in this class are moral, intelligent, righteous, and so on. On the other hand, there is a mass sphere, and the people in this class are often criminalized, squatters, with no educational background, and so on.²⁹ As the conflict between the civic communities and the mass sphere reached the election, the good and bad voters also added to the landscape. The middle-class elite individuals, see themselves as moral citizens: seeking clean and moral candidates, capable of choosing rightful leaders, and so on.³⁰ While the preference of the poor people is seen as a major issue during the election for their tendency to vote for corrupt and incompetent candidates. The capacity of the poor was

²⁶ James C. Scott, "Patron-Client Politics and Political Change in Southeast Asia," *Apsa* 66, no. 1 (March 1972), 97, <http://www.jstor.org/stable/1959280>.

²⁷ Christopher Ryan Maboloc, "Philippine Democracy and Political Reform," *Active Democratic Leadership: Civil Society Empowerment in the Bangsamoro. Makati: Konrad Adenauer Stiftung* (August 2020): 7.

²⁸ *Ibid.*

²⁹ Wataru Kusaka, *Moral Politics in the Philippines* (Quezon City, Philippines: Ateneo de Manila University Press, 2017), 68, 75.

³⁰ *Ibid.*, 130.

seen as a threat to the electoral process.³¹ The conception of a good politician or candidate in the mass sphere is often downplayed due to the standardizing good of the middle class. However, the analysis of Kusaka is grounded in the phenomenon of the class base divide.

The literature above may explain the antagonistic divide that is persisting in the country from a general perspective, discussing the complexities of structural antagonism, but the explanations have failed in grasping the intense conflict of the people during elections. The antagonistic division in elections can only be seen in the interaction between people by being vocal about their political preferences. The election in the Philippines shows rather conflictual with democracy. People are vocal about their political color. For instance, the camp of BBM is branded as “Unity” while the camp of VP Leni is “Moral.” The moralization of politics transcends the division between those who are in power from those who are ordinary people. One major example of this is the election parades. The divide is essentially based on the preference of the people. The problem is that this divide is marked by rejection and negligence of the differences that jeopardize the essence of democracy. By neglecting this problem, we are neglecting the implications of the divide that violates democratic values.

3.1. Antagonism in Election

The election in the Philippines exacerbates the growing divide in the country. The moralization of the electorates does not remain to be a class base, in contrast to Kusaka, but transformed into the expression of the differences in preferences. This leads to the dichotomy between good and bad people based on the background of their candidates. Before discussing this antagonism, it is important to discuss first Wataru Kusaka’s account of antagonism from dictatorship to the people power movement.

The authoritarian regime during the days of the late Ferdinand Marcos nearly collapses the economy and formed in himself the supreme cacique.³² As a result, there is an uprising of the extra-constitutional movement that is seeking for overthrowing the dictatorial power. Civil society in the dictatorial regime is the main protagonist in ousting Marcos Sr. With the emergence of civil society, there are individuals called “moral” because of certain efforts they made.³³ From that time, those who are tainted with a history of corruption and different issues

³¹ Ibid, 132.

³² Benedict Anderson, “Cacique Democracy in the Philippines: Origins and Dreams,” *New Left Review*, 169 (1998), 14.

³³ Wataru Kusaka, *Moral Politics in the Philippines* (Quezon City, Philippines: Ateneo de Manila University Press, 2017), 87.

are branded as “evil” and those who will counter those “evil” ones are called “moral” individuals. Identifying or “branding” will reflect the people’s identity. The identity of the people is determined based on the chosen leader.

When the formation of moral and evil politicians had reached the level of the electorate, the person is reduced according to one’s political preference. It means that voters are determined according to their political preferences. Those who will vote for “evil” politicians will become evil and those who will vote for “moral” will be called moral. The recent 2022 national and local election shows this kind of narrative. For instance, the demarcated line between BBM-SARA (Ferdinand Marcos Jr and Sara Duterte) and LENI-KIKO (Vice President Maria Leonor Robredo and Francis Pangilinan).

The identity that is reflected in the candidates is rooted mainly in their past and present backgrounds. For instance, President Ferdinand Marcos Jr, “son of late-president Ferdinand Marcos Sr. is a dictator of the past”. The usual image of “the son of a dictator” of President “Bongbong” Marcos is constantly brought up during the entire campaigning session. There are a lot of news, clip, and several instruments used to revisit and reawaken the past atrocities because of martial law. these strategies are done to convince the electorate not to vote for Marcus Jr. On the other hand, former Vice President Leni Robredo is linked as a “mother of the country,” “women empowerment,” and overall, a “moral leader.” In another way, Vice President Leni Robredo is often called by BBM supporters as “Bobo” (stupid or naïve) despite her degree and good achievements. Although there is an overlapping portrayal of both camps. This demarcated the conflict and divides the people.

As the moral distinction becomes clear, the gap between the people also intensifies. There is a moralization in the political exercise of the people in choosing a leader. People’s identity is reduced based on their preferences. One can be moral or evil only by choosing a candidate. This divide transcends the gap that is based on the socio-economic background of the people. This means that the camps (BBM camp or Leni camp and any other camps) are constituted of heterogeneous social class individuals.

Although the conflict is mainly within the preference of the people, undeniably, some institutions actively exacerbate the moralization in the election as these societal entities influenced several people. Especially, educational sectors and religious sectors are places where democracy and morality are introduced, debated, and protected. Some historians and clerics are at the forefront of defending the name “worthy”, “moral”, and capable candidate.

The members of the Catholic church blatantly endorse the Leni-Kiko tandem.³⁴ The Leni-Kiko was praised by the Church as the most worthy and qualified candidate because of their clean track record. Even praised VP Leni for standing against the men, “The Last Man Standing is a Woman.”³⁵ On the other side, problematize the candidacy of Marcos. The problematization leads to the extent that some demonize the BBM-Sara tandem.³⁶ The camp of LENI-KIKO often sees itself as moral for siding with the truth and worthiness. The Leni-Kiko supporters may find others as an enemy to defeat, to defeat the historical distortion and the unapologetic. While BBM-Sara emphasized as “agila and tigre” (eagle and tiger) symbolize unity and strong leadership. The supporters of the camp may find each other as an enemy to overcome. This way contributes to the antagonism of the election.

3.2. The Influence of Church and University

Perhaps one of the controversial factors in the exacerbation of the divide in the election is the engagement of the church. In part of the Catholic church, the CBCP already clarifies that the engagement of the church in politics is a free exercise of the church.³⁷ This free exercise is not prohibited and is not a violation of any law. Surprisingly, some clergy in the Catholic church endorses certain candidates receiving affirmation, while the endorsement of the Iglesia ni Cristo was downplayed by some political analysts. Some critics of the INC endorsement would say that the voting population of INC cannot override the Catholics, that the Catholics are more active in politics than INC through EDSA participation, and that despite saying the endorsement of INC went on deliberation it is still downplayed as “endorsing a candidate without reason.”³⁸ What does this mean in democracy? The issue is subtle, but arguably, there is an invalidation on part of the Church of Christ. Can this be a form of questioning the free exercise of the church’s expression?

³⁴ Xave Gregorio, “Over 1200 Catholic clergy endorse Robredo- Pangilinan in ‘battle for truth,’” *philstar GLOBAL*, May 4, 2022, <https://www.philstar.com/headlines/2022/05/04/2178710/over-1200-catholic-clergy-endorse-robredo-pangilinan-battle-truth>.

³⁵ Friedrich Naumann Foundation For Freedom, “Leni Robredo: The Last Man Standing is a Woman,” Friedrich Naumann Foundation For Freedom, April 19, 2020, <https://www.freiheit.org/leni-robredo-last-man-standing-woman>.

³⁶ Bea Cupin, “In vote-rich Quezon City, Uniteam promises ‘New Society’ but still no concrete plans,” *Rappler*, February 15, 2022, <https://www.rappler.com/nation/elections/uniteam-bets-promise-new-society-without-concrete-plans-rally-quezon-city/>.

³⁷ Robin Gomes, “Philippine Election: Bishops urge voters to keep at heart the common good,” *Vatican News*, March 28, 2022, <https://www.vaticannews.va/en/church/news/2022-03/philippines-bishops-pastoral-letter-election-2022-common-good.html>.

³⁸ Political observers downplay Iglesia ni Cristo’s endorsement of Marcos’ candidacy,” *LiCAS.news Light for the Voiceless*, May 6, 2022, <https://www.licas.news/2022/05/06/political-observers-downplay-iglesia-ni-cristos-endorsement-of-marcos-candidacy/>.

The endorsement caused different reactions from the churchgoers. Expectedly, they have different preferences and questioned the endorsement from their respective churches. The endorsement of the Church of Christ can be influential since they have a bloc-voting system where the leader of the church expects their members to vote for the endorsed candidates. However, this does not stop members of INC from choosing others because they think whom they preferred is worthy. In the same manner, the Catholics have a similar division. What differs between the two is that Catholics themselves endorsed Leni, not the church herself and there is no block-voting. Nevertheless, there are differences in preferences even though it is endorsed by religious institutions.

Meanwhile, the top universities and universities in other provinces contribute too to the divide in the election. Many Universities' mock elections show their majority preference for the Leni-Kiko tandem.³⁹ Aside from the Universities' endorsement, there is a positive number of organizations and volunteers that expressed their unending support Leni-Kiko tandem. Historians and economists, for instance, shows their support. Undoubtedly VP Leni has all the qualifications. It is to the extent that Panfelo Lacson's party endorsed Leni.⁴⁰

Many universities conducted their mock elections. De La Salle University, for instance, is one of the leading schools that endorsed Leni Robredo. However, among De La Salle schools, only the La Salle University- Ozamis have illustrated different results. Many speculations and narratives in terms of defense and reasons for the result have circulated. The simple point here is that, despite the engagement of different institutions, different preferences will still prevail. The reality of the differences will always prevail despite the expectations.

Moreover, one of the major contributors to the antagonism in the 2022 election is the repulsive attitude of the voters. Christopher Ryan Maboloc said, "The main problem of the opposition is the "repulsive and condescending attitude of many Leni supporters, who believe that they are seated on a moral highchair, insisting that their choice is the most supreme so that all who belong to the other side of the political fence are simply labeled or canceled."⁴¹

It must not be denied that the opposing camps had been repulsive when approaching opposing parties. They have mutually repulsive characters in some measures.

³⁹ Janvic Mateo, " Robredo, Kiko top university mock polls," *philstar GLOBAL*, April 4, 2022, <https://www.philstar.com/headlines/2022/04/04/2172114/robredo-kiko-top-university-mock-polls>.

⁴⁰ Marlon Ramos, "Ping Lacson's party Reporma shifts support to Leni Robredo," *INQUIRER.NET*, March 25, 2022, <https://newsinfo.inquirer.net/1573385/pings-party-reporma-shifts-support-to-len>.

⁴¹ Maya Padillo, "EDSA failed, a Marcos is back: AddU Prof," *EDGE DAVAO Serving a seamless society*, May 12, 2022, https://edgedavao.net/latest-news/2022/05/12/edsa-failed-a-marcos-is-back-addu-prof/?fbclid=IwAR002kKIcW17b9K63Ba6ogqvNewY4JZ9PC0_jsFtNGzENs0eSZPXmDAwi4.

The endorsement of these institutions makes election becomes a domain in determining the individuals sitting on a moral highchair from people perpetuating the country's discontents- the good and the bad. Rather than celebrating the people's right to vote and employing their concepts of the good by choosing a leader that is good for them. Philippine election becomes paradoxical. It becomes a domain where the reductionism of individuals is intense instead of enjoying rights to engage in political participation in elections.

3.3. Agonistic Democracy

The agonistic democracy is developed because of the problem of inclusivity. The inclusivity demarcated the relation of the "we" and "they". The "we" and "they" relation marks the conflict between parties and this conflict is ineradicable and inevitable. The ineradicable and inevitable nature of conflict is the ground of the Agonistic democracy framework of Chantal Mouffe. Mouffe distinguished the difference between *politics* and *political*. Politics, explained by Mouffe, "indicates the ensemble of practices, discourses, and institutions which seek to establish a certain order and organize human coexistence in conditions that are always potentially conflictual because they are affected by the dimension of the "political." On the other hand, political is "the dimension of antagonism that is inherent in human relations, antagonism that can take many forms and emergence in a different type of social relations". This means that there is a *political* dimension in politics.

Where does this political come from? There should be two ways to look at the foundation of a political dimension. First is the conflict because of the politics of exclusion. The politics of exclusion is expressed in the deliberative model of democracy. The main aim of deliberative democracy is to achieve rational consensus and democratic legitimacy.⁴² To express simply, deliberative democracy aims to achieve an agreement that everyone will accept. One of the thinkers of deliberative democracy is John Rawls. For Rawls before proceeding in determining what principles of justice are to be chosen, the equality of the people must first realize. Equality is necessary because there are people who are advantaged and disadvantaged by one another. To realize this, the first principle, the liberty principle, should be realized and this is only possible in agreement.⁴³ Agreement happens when people will be at an initial starting point, the original position, where the lifeworld background of the people

⁴² Chantal Mouffe, *Deliberative Democracy or Agonistic Pluralism* (Institute for Advanced Studies, Vienna, 2000), 3.

⁴³ John Rawls, *A Theory of Justice* (United States of America: President and Fellows of Harvard College, 1999), 16.

will be disregarded, including the advantages and disadvantages. Since there is an initial starting point, everyone is equal. But who is everyone? Everyone is considered, in the context of an agreement, in the enclosed group who is part of the process, and part of the rational engagement. This is an inclusive sphere. The availability of the sphere is reduced based on agreement and mutual recognition. A sphere created by everyone, or “we” precludes the possibility of contestation.⁴⁴ For Mouffe, the political dimension is at stake in this case because of the possible elimination.⁴⁵ The type of “agonism” of the deliberative democracy they have had already eliminated the antagonistic dimension which is supposedly inherent to the political dimension. As Mouffe calls it an agonistic without antagonism. But this antagonism can only be found beyond agreement.⁴⁶ This means that there will always be opposition after the agreement or there is unsettled discourse beyond the agreement.

Second, is the nature of the human person. Antagonism is always with the human person. In politics, there is political, and in the political dimension, there is antagonism. It is not that Mouffe insisted that the nature of human beings is always bounded by conflict or hostility, but the antagonism is impossible to eradicate and avoid in the context of social relations.⁴⁷ It means that the social relation of the human person is bounded by conflict and opposition because differences are always present and inevitable. Democracy is lacking if there is no antagonism.⁴⁸

The only way to achieve an alternative is to accept that antagonism is impossible to avoid, eradicated and itself important. In this case, the difference must not be seen as a threat or an enemy to be destroyed but as an adversary whose existence is legitimate and needed to be tolerated.⁴⁹ This means simply that the differences will be treated in a way that the ideas will be questioned but not the right to defend the ideas.⁵⁰ From antagonism, it becomes agonism because the differences will no longer be seen as subject to elimination or something that is to be destroyed but to be seen as the legitimate conflict that necessarily is respected. A struggle that needs to be recognized. As Mouffe defines democracy, emphasizes that the very essence

⁴⁴ Chantal Mouffe, *Deliberative Democracy or Agonistic Pluralism* (Institute for Advanced Studies, Vienna, 2000), 8.

⁴⁵ Chantal Mouffe, *Return of the Political* (New York: Verso 1993, 1993), 1.

⁴⁶ Chantal Mouffe, *The Democratic Paradox* (New York: Verso 2000, 2000), 134.

⁴⁷ Chantal Mouffe, *Deliberative Democracy or Agonistic Pluralism* (Institute for Advanced Studies, Vienna, 2000), 15.

⁴⁸ Chantal Mouffe, *Return of the Political* (New York: Verso 1993, 1993), 4.

⁴⁹ Ibid.

⁵⁰ Chantal Mouffe, *Deliberative Democracy or Agonistic Pluralism* (Institute for Advanced Studies, Vienna, 2000), 15.

of democracy itself is unconceivable and unachievable.⁵¹ This means that the definition of democracy must be in a continuous process of rediscovering its meaning because defining democracy is itself contradicting. Democracy remains to come.

3.4. Avoiding Paradox in Election

There is antagonism in the election, especially when people will engage in political discourse especially when people will be vocal about their preferred candidates. But the biggest problem is not about questioning the decision itself because it is an expression of right in engaging in political discourse, it is when expressing the political decision of other people by their concept of the “good” becomes a moral question. This questioning leads to intense rejection of differences. Each camp sees one another as enemies in the sense that they have different and morally troubling decisions. On the one hand, the other camp is bad because they preferred a candidate who is demonized. On the other, the camp is bad because of a repulsive character. The rejection that manifested in the election exacerbated the divide of the people, moralizing the election. However, this divide is not merely rooted in the socio-economic status of the people. Rather, based entirely on *personalistic* aims or what people want to vote for based on their preferred candidates.

The problem of antagonism in elections undermines democracy by wanting to eliminate differences and disrespecting the rights of the people to engage and exercise their political voice. Disrespecting the rights manifest during the clash. For instance, one will be determined as “bobo” if one will speak about one’s political color. Saying “bobo” (stupid or naïve depending on the context) delineates the very right of the person so long as invalidation and rejection of the right of the person. Another is that wanting to eliminate the differences manifests during dichotomizing good and bad. This dichotomy implies that everyone should follow the good as a morally worthy decision and avoid the bad.

In the lens of agonistic democracy, everyone should accept that the differences in people’s preferences in choosing a candidate are impossible to eradicate. It presupposed that every decision is an expression of their concept of the good. It is impossible to disregard the reason behind every preference or personalistic aim. For instance, if one will vote for candidate A either influenced by the patronage system, dynastic control, or bossism type system of relation. These influences may hinder the purpose of the election which is to choose a leader that will realize change and ensure welfare, but elections remain to be personalistic- deciding

⁵¹ Chantal Mouffe, *The Democratic Paradox* (New York: Verso 2000, 2000), 137.

what they think is best for them. Perhaps a way to overcome this is simply recognizing the fact that there will always be a different idea and this difference cannot be avoided. In recognizing the ideas and preferences of others, everyone will understand that acceptance is a necessary end in democratic engagement. Acceptance does not mean that there will be no conflict. The conflict will remain as a form of different ideas and preferences- *agonism* (since antagonism will not exit the scene of conflict). In the election, questioning and engaging in discourse about the chosen political color is good but not to the extent of eliminating, degrading, and even questioning the very right to defend one's right in defending the decision. This is where antagonism has transformed into agonism in the public sphere. The problem of dichotomization (which is identifying the good and bad voters) will be avoided in the election. The moralization of politics is detrimental in the election yet it reached the electorate. As Maboloc said, "Election is the heart of the soul of democracy." He added, "The voters must be empowered to exercise their political will in electing good and competent leaders."⁵² Agonistic engagement in elections will be the way of empowering people's rights and radicalizing elections. It will also be a way of reconciling the differences in preferences and the intense rejection.

4. Conclusion

This paper intends to analyze the antagonism in the election of the Philippines. Historically, there is already a divide between the colonizers and the colonized. The divide is even more visible after the Americans came into the country since the elites saw the opportunity to expand their wealth and control. Moreover, several works of literature discussed antagonism in the Philippines, but the discussion is limited to the structural form of antagonism. Scholars have failed to grasp the antagonism in the electorate, the conflict between voters. This conflict has implications for the democratic values that the country embraces and antagonism in the election is an insult to democracy. How much insult would it be if this aspect of antagonism is neglected?

There is also a division in the electorate aside from class-based and structural divisions. This division is a demarcated line between the good and the bad. This identity is determined according to the preferred political color. This persisting narrative not only worsen the historical gap between people of different class, language, and ethnicity but also disrespects

⁵² Christopher Ryan Maboloc, "Philippine Democracy and Political Reform," *Active Democratic Leadership: Civil Society Empowerment in the Bangsamoro*. Makati: Konrad Adenauer Stiftung (August 2020): 101-102.

the essence of democracy itself. Instead of enjoying the right to vote, the right to defend their preference is questioned. The alternative to this issue, as argued in the paper, is to accept simply that there will always be a different decision from the people given that there are other options. Following Chantal Mouffe's idea, the differences of preference are always conflictual and this conflict is impossible to eradicate and avoid. Wanting to eradicate and avoid this conflict means there is exclusion and violation of the freedom to exercise political engagement. Recognition transcends good and bad narratives in elections. If we do not recognize the impossibility of differences, it is a mere election with less democracy. Recognition of differences may be a way of empowering people. Thus, agonistic engagement radicalizes the election in a way of reconciling differences with respect.

References

- Agoncillo, Teodoro. *History of the Filipino People*. 903 Quezon Boulevard, Quezon City: R.P. GARCIA Publishing Co.,
- Anderson, Benedict. *Cacique Democracy in the Philippines: Origins and Dreams*. Routledge, 1998.
- Aquino, Ranhilio. War of Classes. February 16, 2022. https://www.manilatimes.net/2022/02/16/opinion/columns/war-of-the-classes/1833135?fbclid=IwAR0yFHS3np-VtUQbF-NTcbnX2m8fsN_t7JRfNZwMRMSSD7Sb78VGbz1UTbI.
- Arambala, Gerry. "Radical Leadership in Post-Parojinog Ozamis Politics." *European Journal of Research*, no. 11-12, (November 2018):82.
- Cupin, Bea. In vote-rich Quezon City, Uniteam promises a 'New Society' but still no concrete plans. February 15, 2022. <https://www.rappler.com/nation/elections/uniteam-bets-promise-new-society-without-concrete-plans-rally-quezon-city/>.
- Friedrich Naumann Foundation for Freedom, "Leni Robredo: The Last Man Standing is a Woman," *Friedrich Naumann Foundation for Freedom*, April 19, 2020. <https://www.freiheit.org/leni-robredo-last-man-standing-woman>.
- Gomes, Robin. Philippine Election: Bishops urge voters to keep at heart the common good. March 28, 2022. <https://www.vaticannews.va/en/church/news/2022-03/philippines-bishops-pastoral-letter-election-2022-common-good.html>.
- Gregorio, Xave. Over 1200 Catholic clergy endorse Robredo- Pangilinan in 'the battle for truth. May 4, 2022. <https://www.philstar.com/headlines/2022/05/04/2178710/over-1200-catholic-clergy-endorse-robredo-pangilinan-battle-truth>.
- Hutchcroft, Paul D., and Joel Racamora. "Strong Demands and Weak Institutions: The Origins and Evolution of the Democratic Deficit in the Philippines." *Journal of East Asian Studies* 3, no. 2 (MAY-AUGUST 2003): 259-292.
- Hutchcroft, Paul. *Linking Capital and Countryside: Patronage and Clientelism in Japan, Thailand, and the Philippines*. Johns Hopkins University Press, 2014.
- Kusaka, Wataru. *Moral Politics in the Philippines*. Quezon City: Ateneo de Manila University Press, 2017.

- Maboloc, Christopher Ryan. "Philippine Democracy and Political Reform," *Active Democratic Leadership: Civil Society Empowerment in the Bangsamoro* (2017).
- Mateo, Janvic. Robredo, Kiko top university mock polls. April 4, 2022. <https://www.philstar.com/headlines/2022/04/04/2172114/robredo-kiko-top-university-mock-polls>.
- Mouffe, Chantal. *Deliberative Democracy or Agonistic Pluralism*. Austria: Institute for Advanced Studies, Vienna, 2000.
- Mouffe, Chantal. *Democratic Paradox*. London: Verso, 2000.
- Mouffe, Chantal. *The Return of the Political*. New York: Verso, 1993.
- Owen, Norman G. "The Principalia in Philippine History: Kabikolan, 1790-1898." *Philippine Studies* 22, no. 3-4 (1974): 302.
- Padillo, Maya. EDSA failed, a Marcos is back: AddU Prof. May 12, 2022. https://edgedavao.net/latest-news/2022/05/12/edsa-failed-a-marcos-is-back-addu-prof/?fbclid=IwAR0O2kKlicWl7b9K63Ba6ogqvNewY4JZ9PC0_jsFtNGzENs0eSZPXmDAwi4.
- Political observers downplay Iglesia ni Cristo's endorsement of Marcos' candidacy," *LiCAS.news Light for the Voiceless*, May 6, 2022. <https://www.licas.news/2022/05/06/political-observers-downplay-iglesia-ni-cristos-endorsement-of-marcos-candidacy/>.
- Quimpo, Nathan Gilbert. "Review: Oligarchic Patrimonialism, Bossism, Electoral Clientelism, and Contested Democracy in the Philippines," *Comparative Politics* 37, No.2 (January 2005): 229-250.
- Ramos, Marlon. Ping Lacson's party Reporma shifts support to Leni Robredo. March 25, 2022. <https://newsinfo.inquirer.net/1573385/pings-party-reporma-shifts-support-to-leni>.
- Scott, James "Patron-Client Politics and Political Change in Southeast Asia." *Apsa* 66, no. 1 (March 1972), 93. <http://www.jstor.org/stable/1959280>.
- Sidel, John T. *Capital, Coercion, and Crime. Bossism in the Philippines*. California: Stanford University Press, 1999.
- Sobritchea, Carolyn, I. "The Philippine Peasantry of the Early Colonial Period." *Philippine Sociological Review*, 29 (1981): 17 – 23.
- Teehankee, Julio C. "Dissecting Patronage Democracy in the Philippines." In *Patronage Democracy in the Philippines*, edited by Julio C. Teehankee and Cleo Anne A. Calimbahan, 8. Quezon City: BUGHAW.2022.

Bölgesel Güven(siz)likten Küresel Güven(siz)liğe Doğu Akdeniz Sorunu

Mehmet Emin GÜVEN¹
Fatih TEKİN²

Öz

Neo-fonksiyonalist yaklaşımdaki yayılma etkisi, bir alanda ortaya çıkan işbirliği süreçlerinin diğer alanlara sirayet etmesini ifade etmektedir. Bu durumun tersi de mümkündür. Yani kriz durumlarında da olumsuz bir yayılma etkisi ortaya çıkabilir. Ekonomik alanda başlayan bir işbirliği nasıl ki siyaset, güvenlik ve kültür alanlarında bir yayılma etkisi yaratabiliyorsa bölgesel bir krizin turmanması, silahlanma yarışının artması, kamplaşmalar ve büyük güçlerin krizi turmandırıcı etkileri de tersine yayılma etkisi yaratmaktadır. Bu çalışmada Doğu Akdeniz'deki krizin tersine yayılma etkisi (reverse spill-over) yarattığı ele alınmakta ve bu güvensizliğin gelecekte küresel güvenliği de tehdit edecek çıktuları olacağı tartışılmaktadır. Doğu Akdeniz'de deniz yetki alanları ve enerji kaynakları üzerinden yaşanan paylaşım sorunlarının çözümsüzlüğü, küresel aktörlerin bölgeye müdahale potansiyelini artırmaktadır. Bu durum, bölgesel güvensizliğin küresel güvensizliğe dönüşmesine yol açmaktadır. Bölgesel güvenliğin tesis edilmesi küresel güvenliğe katkı sağlanmasında önemli bir faktördür.

Anahtar Kelimeler: Yayılma Etkisi, Tersine Yayılma Etkisi, Bölgesel Güvenlik, Küresel Güvenlik, Doğu Akdeniz.

Eastern Mediterranean Problem from Regional (in)Security to Global (in)Security

Abstract

The spillover effect in the neo-functional approach refers to the spread of cooperation processes that emerge from one area to another. The opposite is also possible. In other words, a negative spillover effect can also occur in crises. Just as cooperation that started in the economic field can create a spillover effect in the fields of politics, security, and culture, the escalation of a regional crisis, the increase in the arms race, the polarizations, and the escalating effects of the great powers create a reverse spillover effect. In this study, it is discussed that the crisis in the Eastern Mediterranean has a reverse spill-over effect and it is discussed that this insecurity will have consequences that will threaten global security in the future. The deadlock of sharing problems over maritime jurisdiction areas and energy resources in the Eastern Mediterranean increases the potential of global actors to intervene in the region. This situation leads to the transformation of regional insecurity into global insecurity. Establishing regional security is an important factor in contributing to global security.

Keywords: Spillover Effect, Reverse Spillover Effect, Regional Security, Global Security, Eastern Mediterranean.

¹ İnönü Üniversitesi İ.İ.B.F. Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, Malatya/Türkiye
ORCID: 0000-0001-9863-5212, mehmetemin.guven@inonu.edu.tr

² İnönü Üniversitesi İ.İ.B.F. Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, Malatya/Türkiye, ORCID: 0000-0003-2227-0784, fatihtekin@inonu.edu.tr

Date of Arrival : 13.12.2022- **Date of Acceptance :** 25.03.2023- **DOI:** 10.53451/ijps.1218557

1. Giriş

Güvenlik nesnel anlamıyla sahip olunan değerlere karşı tehditlerin olmaması durumunu, öznel anlamda ise sahip olunan değerlere yönelik saldırı korkusunun olmamasını ifade eden bir kavramdır.³ Bu tanımdan yola çıkarak ulusal güvenlik ise bir ulusun dışarıdan gelecek saldırılara karşı direnme yeteneği olarak tanımlanabilir.⁴ Yani ulusal güvenlik bir ulusun temel değerlerine yönelik tehlikelerin olmadığı olsa da bunu koruyabilecek kapasiteye sahip olduğu durumdur.⁵ Sahip olunan değerler ise bir ülkenin toprağı, egemenliğı, vatandaşları gibi koruması gereken birincil değerlerdir. Bütün bunların toplamı çıkar kavramı ile ifade edilebilir. Yani bir ülkenin ulusal güvenliğı birincil önemdeki çıkarlarına yönelik tehlike ve tehditlerin olmaması ya da bu tehlike ve tehditlerle baş edebilme kapasitesinin olmasıyla sağlanabilir. Devletler çıkarlarını korumak için güçlenmeye çalışırlar. Bir devlet için güç; toprak, nüfus, ekonomik kaynaklar, askeri kapasite gibi unsurların bileşiminden meydana gelir. Devletlerin güçlenme yoluyla çıkarlarını koruma yeteneğini artırmasında Waltz'a göre iç dengeleme ve dış dengeleme olmak üzere iki seçeneğı bulunmaktadır. Dış dengeleme, başka devletlerin kapasitelerinden de faydalanmayı mümkün kılan ittifak tutumudur. İç dengeleme ise devletin kendi kapasitesini ekonomik ve askeri açıdan artırmasını ifade etmektedir.⁶

Devletlerin çıkarlarını korumak için yönedikleri politikalar olan ittifak tutumu veya silahlanma çoğı durumda güvenlik ikilemi ortaya çıkarabilir. Güvenlik ikilemini “önce saldır ya da yok ol” şeklinde özetleyen Herz'e göre⁷ başkalarının saldırısı endişesini yaşayan bir devlet güç artırımına gider ve bu durumda karşısındaki birimler de bunu tehdit olarak görmeye başlar ve onlar da güç artırımına gider. Bu silahlanma yarışı ilk başta daha güvende olmak adına yapılan bir hamleyken silahlanmanın tırmanmasıyla daha güvensiz bir ortam oluşmasına yol açabilir. Güvenlik ikileminin oluştuğı durumlarda krizlerin ortaya çıkması muhtemeldir. Çünkü sürekli güvensizlik ve savaş eğilimi birimlerin birbirlerine düşmanca muamelede bulunmasına yol açmaktadır. Ayrıca, devletlerin birbirlerinin hırslı olduğu yönündeki değerlendirmesi işbirliğini riskli hale getirmekte ve rekabetçi politikaları daha çekici

³ Arnold Wolfers, “National Security’ as an Ambiguous Symbol”, *Political Science Quarterly* 67, sy. 4 (1952): 485.

⁴ Giacomo Luciani, “The Economic Content of Security”, *Journal of Public Policy* 8, sy.2 (1989): 151.

⁵ Barry Buzan, *People, States and Fear: An Agenda for International Security in the Post-Cold War Era*, 2.bs. (Londra: Harvester Wheatsheaf, 1991), 16.

⁶ Charles L. Glaser, “Realizm”, *Çağdaş Güvenlik Çalışmaları içinde*, ed. Alan Collins, çev. Nasuh Uslu, (İstanbul: Röle Akademik Yayıncılık), 2017. 18.

⁷ John H. Herz, *Political Realism and Political Idealism: A Study in Theories and Realities*, (Chicago: University of Chicago Press, 1951), s.3.

kılmaktadır. Böylesi karşılıklı ilişkiler sonucunda negatif politika sarmalı daha da güçlenmektedir.⁸

Liberal teorisyenlere göre bu tutumun değiştirilmesi kolektif güvenlik örgütleri, uluslararası örgütler, uyumlu diplomasi gibi yollarla mümkündür. Bu yollardan biri de çıkarların uyumlu hale getirilmesiyle oluşacak işbirliği ortamı ve bu işbirliğinin diğer alanlara sirayet etmesiyle yaratılacak uyumdur. İşbirliği politikaları pozitif bir politik sarmal ortaya çıkarma potansiyeline sahiptir. Bu noktada fonksiyonalist ve neo-fonksiyonalist yaklaşımlar karşımıza çıkmaktadır.

Bu çalışmada öncelikle fonksiyonalist ve neo-fonksiyonalist yaklaşımların ortaya koyduğu iş birliği ve istikrarı teşvik edici süreçlere odaklanılmıştır. Ancak devletlerin çıkarların uyumu yerine rekabeti tercih etmeleriyle işbirliğinin yerine çatışmanın ortaya çıkacağına değinilmiştir. Bu noktada işbirliği süreçlerinde neo-fonksiyonalist yaklaşımda belirtilen yayılma etkisinin rekabet süreçlerinde tersine yayılma etkisi ile sonuçlanacağı çalışmanın literatüre katkılarından biridir. Ayrıca, tersine yayılma etkisi sürecinin bölgesel bir krizin sadece derinleşmesiyle sonuçlanmayacağını ayrıca genişleyebileceğini yani küresel bir krize yol açabileceğini de içeren bir yaklaşım olarak kavramsallaştırılmaya çalışıldığı önemle vurgulanmalıdır. Örnek olay olarak Doğu Akdeniz Sorunu seçilmiş ve devletlerin işbirliği süreçlerine girmeleri halinde elde edecekleri kazanımlar ve rekabetçi politikalara devam etmeleri halinde tersine yayılma etkisi ile ortaya çıkacak güvenlik ikilemi, kriz ve rekabetin küresel bir nitelik kazanmasıyla ortaya çıkacak durum betimlenmeye çalışılmıştır.

2. Yayılma Etkisi (Spillover Effect) ve Tersine Yayılma Etkisi (Reverse Spillover Effect)

Fonksiyonalist yaklaşımın öncülerinden David Mitrany'e göre savaşların kaynağında siyasal ve ekonomik istikrarsızlıklar bulunmaktadır ve barışın ön koşulu da ekonomik refahta yatmaktadır. Bütünleşme, işlevsel ihtiyaçlar için ortaklıklar kurmakla mümkündür. Bu sebeple fonksiyonalist yaklaşımın özünde bütünleşme yoluyla kalıcı barışın tesis edilebileceği düşüncesi yatmaktadır. Çünkü işbirliği ve uzlaşmalar aracılığıyla devletlerarası etkileşimler artacak ve Avrupa bütünleşmesi örneğinde olduğu gibi güvenlik topluluğuna dönüşebilecektir. Nitekim Karl Deutsch NATO'nun da üyeler arasındaki ortak değerler ve barışı tesis etme yönündeki iradelerinin güvenlik topluluğu oluşturduğunu ileri sürmüştür.⁹ Temelde

⁸ Glaser, "Realizm", 22.

⁹ Karl W. Deutsch, Political Community at the International Level: Problems of Definition and Measurement, (New York: Doubleday Company, 1954). & Karl W. Deutsch et al., Political Community and the North Atlantic Area, (Princeton University Press, 1957).

fonksiyonalizm ile aynı önermeye sahip olan neo-fonksiyonalizme göre özellikle aynı bölgede yer alan ülkelerin ortak çıkarlar etrafında işbirliğini kurumsal bir boyuta taşımalarıyla entegrasyon süreçleri başlayabilir. Neo-fonksiyonalist düşüncenin öncülerinden Ernst B. Haas'a göre bu bütünleşme uluslararası ihtiyaçlardan ziyade karar alıcıların işbirliğinde yatan kazanımlara ilgi duymasıyla ortaya çıkmaktadır.¹⁰ Uluslararası işbirliği genişleyerek diğer alanlara sirayet ettiğini ifade eden yayılma etkisi (spillover effect), devletlere yüksek düzeyde fayda sağlayan ve devletlerarası ilişkilere istikrar kazandıran bir duruma yol açmaktadır.¹¹ İşbirliği ve bütünleşme çabalarında hükümet elitlerinin rolüne vurgu yapan Lindberg'e göre elitler arasındaki sosyalleşme hükümetler arasındaki konsensüsü teşvik ederek bütünleşme yolunda somut çıktılar üretilmesini teşvik etmektedir.¹² Rosecrance'a göre ekonomik karşılıklı bağımlılığın güçlenmesiyle toprak kazanmak amacıyla çatışmaya girmenin önemi azalmıştır. Artık devletlerarası ticaret ve işbirliğinden elde edilecek kazanımlar, askeri rekabet ve toprak kazanımlarının önüne geçmiştir.¹³

Tersine yayılma etkisi (reverse spillover effect) ise bir sektörde ortaya çıkan krizin tırmanması halinde diğer sektörler de sirayet edeceğini ifade eden bir kavramdır. Özellikle güvenlik alanında ortaya çıkan krizler, birimlerin silahlanma yarışına girmeleri ve birbirlerine tehdit oluşturacak ittifaklar kurmalarıyla derinleşerek siyasal, ekonomik ve sosyal alanlara yayılmaktadır. Tersine yayılma etkisi küresel güçler arasında cereyan ettiğinde Soğuk Savaş dönemindeki gibi dünyanın bloklara ayrılmasıyla sonuçlanmaktadır. Bu durumda bloklar içinde entegrasyon süreçleri görülse de küresel açıdan silahlanma yarışı tırmanmakta ve küresel uluslararası örgütlerin işlerliği azalmaktadır. Tersine yayılma etkisi bölgesel güçler arasında cereyan ettiğinde ise bölgesel bloklaşma yaratmakta ve bölgesel krizleri derinleştirmektedir. Bölgesel bloklaşma süreci ileri aşamalarda 'potansiyel uyum' alanlarını ortadan kaldırmakta ve rekabet ortamından başka bir seçeneğin mümkün olmadığı bir alan üretmektedir. Bölgesel düzlemde ortaya çıkan tersine yayılma etkisi bununla sınırlı kalmamakta ve küresel ölçüğe sıçrayabilmektedir. Bölgesel bir rekabet ortamında dış dengeleme sadece o bölgedeki devletlerle ittifak tutumu içerisinde olmanın ötesine geçerek küresel ölçekte ittifak ilişkilerini

¹⁰ Ernst B. Haas, *Beyond the Nation-State: Functionalism and International Organization*, (California: Stanford University Press, 1964).

¹¹ Antje Wiener ve Thomas Diez, *European Integration Theory*, (New York: Oxford University Press, 2009). ; James E. Dougherty ve Robert L. Pfaltzgraff, *Contending Theories of International Relations*, (New York, Harper Collins Publishers, 1990), 439.

¹² Leon N. Lindberg, *The Political Dynamics of European Economic Integration*, (Stanford: Stanford University Press, 1963)

¹³ Richard Rosecrance, *The Rise of the Trading State: Commerce and Conquest in the Modern World*, (New York: Basic Books, 1986).

geliştirmeye yol açmaktadır. Böylece küresel ölçekteki büyük güçlerin de bölgesel krizlerde taraflara destek olmaları bölgesel ölçekli krizin küresel ölçekli bir krize dönüşmesini sağlamakta böylece kriz alanı genişlemektedir. Dolayısıyla, tersine yayılma etkisinde derinleşme krizin diğer sektörlere yayılmasını, genişleme ise bölgesel ölçekten küresel ölçeğe dönüşmesini içermektedir.

Son olarak bu çalışmada tersine yayılma etkisi olarak kavramsallaştırılmaya çalışılan durumun neo-fonksiyonalist kuramcılarının *spill-back* olarak ifade ettiği kavramdan farklı bir anlama geldiğini belirtmekte yarar vardır. *Spill-back* süreci entegrasyonların çözülmesine ilişkin bir sürece atıf yapmaktadır. Bu yönüyle *spill-back* ile kastedilen şey bir entegrasyonun diğer entegrasyonlara yol açmaması ve mevcut entegrasyonun da çözülmesidir. Ancak *tersine yayılma etkisi (reverse spillover effect)* bir alanda ortaya çıkan krizin diğer alanlara yayılması ve işbirliği olasılıklarının önünü kapatan bir etkiye işaret etmektedir.

3. Doğu Akdeniz’de Bölgesel Bir Kriz

Bölge kavramının tanımlanmasında iki temel yaklaşımın yer aldığı söylenebilir. Birincisi maddi, ikincisi normatif tanımlardır. Maddi tanıma göre kara parçası veya deniz sahası olan belirli bir coğrafi alanda en az iki devletin yer aldığı bir coğrafyaya ilişkin bir tanımlamadır. Normatif tanımlamaya göre ise yine belirli bir coğrafi alanda yer alan ülkeler arasında ticari, ekonomik, kültürel, siyasi veya güvenlik gibi alanlarda benzer ilişkiler bulunması üzerinden yapılan bir tanımlamadır.¹⁴ Bu çalışmada Doğu Akdeniz, maddi tanımlama üzerinden ele alınmıştır. Çünkü Doğu Akdeniz’e kıyısı olan ülkelerin pek çok açıdan iç hatlarında farklı bölgelerde yer aldıkları ve farklı siyasi, ekonomik, güvenlik parametrelerine sahip oldukları söylenebilir. Dolayısıyla, bu ülkeler arasında normatif bir tanımlama ile bölge kavramının ele alınmasının bir takım zorlukları bulunmaktadır. Yani Avrupa uyumunda olduğu gibi benzer türde olmadıkları söylenebilir. Ancak maddi bir tanımlamayla Doğu Akdeniz’in bölge olarak tarif edilmesi bölgeselleşme için bir engel olmadığı gibi bölgesel kriz tanımlaması için de engel teşkil etmemektedir.

Kriz olağan akışı kesintiye uğratan çeşitli aktörler ve farklı boyutlar üzerinde şok etkisi oluşturan olaylar ve durumlar olarak tanımlanabilir.¹⁵ Uluslararası kriz ise en az iki ülke arasındaki bunalımlardır. Uluslararası krizler, ulus-ötesi krizlerden farklıdır. Uluslararası krizler devletlerarası bir nitelik taşır. Ulus-ötesi krizlerde ise salgın, çevre sorunları, terör gibi

¹⁴ Davut Ateş, Uluslararası Örgütler: Devletlerin Örgütlenme Mantığı, (Bursa: Dora, 2017), 223.

¹⁵ Elton F. Guthrie, “The Crisis Concept in the Approach to the Problem of Personality”, *Social Forces*, 13, sy.3, (1935): 383.

sorunlara işaret etmektedir ve taraflar devletler değildir. Uluslararası krizler kendi içerisinde küresel nitelikli krizler ve bölgesel nitelikli krizler olarak ikiye ayrılmaktadır. Büyük güçler arasındaki rekabet ve mücadele, orta büyüklükte güçleri ve nispeten zayıf güçleri etkilediği için genelde büyük güçler arasında ortaya çıkan krizler küresel bir nitelik taşımaktadır. Bölgesel rekabet ve mücadele alanında yer alan krizler ise bir bölgede en az iki devletin bölgesel çıkarlarının çakışması nedeniyle ortaya çıkan krizlerdir. Örneğin, Keşmir Krizi, Körfez Krizi, Kıbrıs Krizi gibi krizler bu türdendir. Son dönemde ortaya çıkan Doğu Akdeniz'deki rekabet de başta Türkiye ve Yunanistan olmak üzere Doğu Akdeniz'de yer alan Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Suriye, Lübnan, Filistin, İsrail, Mısır, Libya ve Tunus'u ilgilendiren ve Doğu Akdeniz'de yer almayan ülkelerin de çıkarlarını ilgilendiren bir bölgesel sorun niteliği taşımaktadır. Bu sorun zaman zaman tarafların askeri güç kullanma tehdidinde bulunması, bölgede silahlanma yarışının hızlanması ve ittifaklar yoluyla kamplaşmaların ortaya çıkması gibi faktörler sebebiyle bölgesel kriz niteliği kazanmaya başlamıştır.

Realist önermeye göre uluslararası ilişkilerin anarşik doğasında devletlerin bekalarını sürdürme arayışları yani bir başka ifadeyle ulusal çıkarlarını koruma arayışlarının temelde güç yoluyla ifade edilen kapasitelerini artırma politikasına yol açmaktadır. Uluslararası sistem tarafından (sıkı iki kutuplu sistemdeki gibi) kısıtlamalar da olmayınca bölgesel güçlerin çıkarlarını takip ederken çatışmacı politikalar benimsemeleri mümkündür. Yani kanunsuz topraklarda çalınmış bir ineği geri almanın yegâne yolu mızraklardır. Uluslararası politikada *si vis pacem para bellum* (*barış istiyorsan, savaşa hazır ol*) deyimini sıklıkla kullanılmaktadır.¹⁶ Doğu Akdeniz'de de krizi tırmandıran nedenlerden biri budur. Birbirlerinin saldırgan olduğunu düşünen rakipler, askeri zayıflık nedeniyle karşı tarafın iştahlanması yerine askeri güce yatırım yapmayı daha gerçekçi bir politika olarak benimsemiş durumdadır. Ancak yukarıda da ifade edildiği gibi bu algılama güvenlik ikilemi oluşturmakta ve kriz diğer alanlara doğru derinleşmektedir.

Küreselleşme çağında artık yerelde ortaya çıkan olumlu ya da olumsuz bir gelişme yerelde kalmamaktadır. Etki ve sonuçları açısından çok hızlı bir şekilde küreselleşmektedir. Karşılıklı bağımlılık ilişkilerinin ve uluslararası ticaretin artması, iletişim ve ulaşım teknolojilerindeki gelişmeler, devletlerarası etkileşimlerin yoğunlaşması, karmaşık ittifak ağları gibi faktörler bölgesel nitelikli bir krizin bölgesel çıktılarının yanında küresel çıktılar üretmesine neden olmaktadır. Büyük güçlerin bölgesel krizlerde taraflara destek vermesi de

¹⁶ Michael G. Roskin ve Nicholas O. Berry, Uluslararası İlişkiler: Ul'nin Yeni Dünyası, çev. Özlem Şimşek, (Ankara: Adres Yayınları, 2014), 264.

krizin küreselleşmesine zemin hazırlayan faktörlerden biridir. Doğu Akdeniz’de ortaya çıkan rekabet de hızla küresel bir nitelik kazanma potansiyeline sahip sorun alanlarından biridir.

4. Doğu Akdeniz Sorunu ve Bölgesel/Küresel Güven(siz)lik Üzerine Etkileri

Coğrafi konumu itibarıyla kıtalararası kavşak niteliğine sahip olan Doğu Akdeniz’de yakın dönemde keşfedilen hidrokarbon kaynaklarının varlığı, Doğu Akdeniz’i bölgesel ve küresel aktörler için güç ve rekabet sahası olarak uluslararası siyasetin merkezine taşımıştır. Özellikle Kıbrıs açıklarında “Afrodit”, Mısır açıklarında “Zohr”, Filistin’de “Gaza Marine I ve II” İsrail açıklarında “Leviathan”, “Tamar”, “Dalit” gibi enerji sahalarındaki önemli hidrokarbon enerji kaynaklarının keşfi ve sonrasında bu kaynakların paylaşım sorunu bölgedeki mücadelenin temel dinamiğini oluşturmaktadır. Bu bakımdan dünya ticaret ekseninin geçiş rotası üzerinde yer alan Doğu Akdeniz, ticaret, enerji, ulaşım, göç ve nakil yolları hâkimiyeti dolayısıyla edindiği “geçiş bölgesi” rolünü, artan önemiyle birlikte “hedef bölge” statüsüne yükseltmiştir. Ancak bu durum bir taraftan Doğu Akdeniz’i uluslararası güç mücadelelerinin odağına taşıırken diğer taraftan bölgede keşfedilen enerji kaynaklarının varlığı ve kaynakların paylaşımı konusunda yaşanan sorunlar, bölgesel sorunların küresel sorunlara dönüşebilme kapasitesini artırmaktadır. Nitekim son yıllarda bölgede özellikle Kıbrıs açıklarında varlığı tartışılmalı olan doğalgaz ve petrol rezervlerinin varlığının kanıtlanması ve hidrokarbon enerji kaynaklarının yerinin tespit edilmesi, bölgenin jeopolitiğindeki dengeleri değiştirecek ve yeni politik dengeler inşa edebilecek sonuçlar doğurmuştur. Bu bakımdan GKRY, 21 Mart 2003 tarihinde Türkiye ve KKTC’nin deniz yetki alanları ve egemenlik haklarını yok sayarak tek taraflı MEB ilan etmiş ve bölgeyi 13 parsel bölerek İtalyan ENI şirketine, Fransız Total ve Amerikan Exxon Mobile/Noble Energy şirketlerine arama ve sondaj ruhsatları vermiştir.¹⁷ 2008 yılında Afrodit sahasında 12 nolu parsel Noble Energy şirketine keşif izni verilmiş ve bölgede 6 trilyon fit küp doğalgaz keşfedilmiştir. 2013 yılında ENI ve Güney Kore şirketi KOGAS enerji konsorsiyumuna 2, 3 ve 9 nolu parsellerde arama ruhsatları verilmiştir. 2017 yılında 8 nolu parsel ENI’ye, 6 ve 11 nolu parseller ENI & Total ortaklığına, 10 nolu parsel Exxon Mobile ve Qatar Petroleum’a, 13 nolu parsel ise Noble Energy şirketine arama izinleri verilmiştir. 2018 yılında ise ENI ve Total ortaklığı parselde 8 trilyon fit küp doğalgaz rezervi keşfetmiştir.¹⁸ Bölge ve bölge dışı ülkelerin enerji kaynaklarına erişim ve paylaşım politikaları doğrultusunda bölgesel ittifaklar geliştirmeleri ve kaynaklardan üst düzey yararlanma amaçları,

¹⁷ M. Kürşad Özekin, “Doğu Akdeniz’de Değişen Enerji Jeopolitiği ve Türkiye”, Güvenlik Stratejileri Dergisi 16, sy.33, (2020): 12-13.

¹⁸ Deloitte. Oil & Gas in Cyprus Where Potential Lies. Nicosia: Deloitte Limited, (2018), 6.

bölge ülkelerinin birbirlerini rakip olarak görmelerine ve maksimalist dışlayıcı politikalar geliştirmesine neden olmaktadır. Doğu Akdeniz’de enerji kaynaklarına erişim ve kaynakların transferi konusu, bölge ülkelerinin deniz yetki alanlarının belirlenmesine yönelik yaklaşımlarını şekillendirmektedir. Özellikle 2000’li yılların başından itibaren Doğu Akdeniz’de keşfedilen zengin hidrokarbon rezervleri, enerji kaynaklarının ve deniz yetki alanlarının paylaşımı sorunlarını gündeme getirirken, bölge dışı aktörlerin zengin enerji kaynaklarından yararlanma çabası ise Doğu Akdeniz sorununu, bölge devletleriyle birlikte bölge dışı aktörlerin de müdahil olduğu çoklu bir sorun ve rekabet ortamına dönüştürmektedir.¹⁹

Doğu Akdeniz bölgesinin tanımlanmasına ilişkin olarak maddi tanımlamalardan yola çıkıldığında literatürde Doğu Akdeniz’in, coğrafi açıdan İtalya’ya bağlı Sicilya Adası’nın batıya uzanan kısmındaki Lilibeo Burnu ile Tunus’un Bon Burnu arasında çizilen hattın doğusunda kalan bölgeyi ifade ettiği görülmektedir.²⁰ Bu açıdan Doğu Akdeniz bölgesi, Yunanistan, Türkiye, Kıbrıs, Suriye, Lübnan, Filistin, İsrail, Mısır, Libya ve Tunus kıyıları tarafından çevrili alanı kapsamaktadır.²¹ Ayrıca bölge Kıbrıs, Girit ve Sicilya gibi bölgenin önemli üç büyük adasına da ev sahipliği yapmaktadır. “Levant” olarak da adlandırılan ve tarihin her döneminde önemli uygarlıklara ve imparatorluklara ev sahipliği yapmış olan Doğu Akdeniz, tarihi 4000 yıl öncesine dayanan ekonomik ve sosyal ilişkilerin kozmopolit yapısıyla doğu ve batının sentezlendiği, medeniyetlerin etkileşimde bulunduğu geçiş bölgesi niteliğini korumayı başarmıştır.²² Nitekim tarihsel süreçte bölgenin “Verimli Hilal” olarak da adlandırılmasında bölgenin bereketli topraklara sahip olması önemli bir yere sahip olmuştur. Bu bakımdan siyasi, ekonomik ve ticari açıdan kilit rol oynayan Doğu Akdeniz bölgesinde kara ve deniz yollarıyla hakimiyet kurmak, tarih boyunca uygarlıklar için siyasal egemenlik oluşturabilmenin ilk hedefleri arasında yer almıştır.²³ Tarihteki ilk bölgesel güç mücadelelerinin ve hegemonya savaşlarının Doğu Akdeniz’de Mısır ve Hitit devletleri arasında yapıldığı göz önüne alındığında bölgenin jeopolitiğinin önemi ortaya çıkmaktadır. Ayrıca Doğu Akdeniz’de Kartacalılar ve Romalılar arasında yaşanan Pön Savaşları’yla (M.Ö. 264-146) birlikte iki farklı tip devletin iki farklı güvenlik stratejisi uyguladığı da görülmektedir. Kartacalılar, “tüccar

¹⁹ Özekin, “Doğu Akdeniz’de Değişen Enerji Jeopolitiği ve Türkiye”, 1-3.

²⁰ Cihat Yayıcı, “Doğu Akdeniz’de Deniz Yetki Alanlarının Paylaşılması Sorunu ve Türkiye”, Bilge Strateji, 4, sy.6, (2012): 2.

²¹ Aristotle Tziampiris, “The New Eastern Mediterranean as a Regional Subsystem”, The New Eastern Mediterranean Theory, Politics and States in a Volatile Era içinde, eds. S. Litsas ve A. Tziampiris, (Switzerland: Springer International Publishing, (2019), 23.

²² Cyprian Broodbank, The Making of The Middle Sea A History of the Mediterranean from the Beginning to the Emergence of the Classical World, (London: Thames & Hudson, 2013), 408-420.

²³ William Harris, Levant: Bir Kültürler Mozaïği, çev. Ercan Ertürk, (İstanbul: Literatür Yayınları, 2005), 1-3.

millet” kavramına da özgü olarak her ticaret kolonisinin ademi merkezîyetçi bir yapı içerisinde birbirinden bağımsız şekilde hareket etmesini sağlamışlar ancak ortak tehditler karşısında bir araya gelecek şekilde güvenlik sistemleri oluşturmuşlardır. Romalılar ise daha merkezîyetçi ve militarist yapısıyla ekonomik gücünü askeri gücünden alan merkezîyetçi dolayısıyla kolektivist-bürokratik bir devlet yapısının güvenlik sisteminin özelliklerini sergilemişlerdir. Bu bakımdan “topyekün savaş” ve güvenlik terminolojisi içerisinde “kolektif güvenlik” olarak nitelendirilebilecek anlayışın Doğu Akdeniz’de şekillendiği de söylenebilir.²⁴ Hasımını kendi iradesine uymaya zorlayan şiddet hareketi olarak savaş, aynı zamanda saldırı ve savunma gibi iki eylemi ihtiva etmektedir. Ancak saldırı ve savunma durumunun fırsat maliyeti eylemselliğinin yönünü belirlemektedir.²⁵ İki eylemin nihai amacını ise güvenliğin sağlanması ve sürdürülmesi oluşturmaktadır. Bu bağlamda, çatışma ve savaş stratejilerinin gereği olarak güvenlik düşüncesi ortaya çıkmaktadır. Tarih boyunca kitlesel eylemselliğinin, ortak saldırı ve savunma anlayışı etrafında şekillenmesi ve özellikle küreselleşmeyle birlikte artan karşılıklı bağımlılık ilişkilerinin yoğunluğu, güvenliğin makro düzeyde planlama ve ortak yüksek strateji gereksinimine yol açmaktadır. Bu durum ise bölgedeki güvenlik anlayışının izdüşümünün kolektif güvenlik düşüncesinin etrafında şekillenmesinde etkili olmaktadır.

Günümüzde Doğu Akdeniz’de yaşanan sorunların odağında bölgede keşfedilen hidrokarbon rezervlerinin bölgesel aktörler arasında kullanımı ve paylaşımına ilişkin yaşanan ihtilaflar bulunmaktadır. Enerji kaynaklarına erişim temelinde bölge ülkelerinin “kıta sahanlığı” ve “Münhasır Ekonomik Bölge” (MEB) alanlarının belirlenememesi sorunu Doğu Akdeniz’de yaşanan gerilimlerin nedenlerini oluşturmaktadır. Ayrıca, bölgesel anlaşmazlıklara bağlı olarak şekillenen sorunlara bölge dışı aktörlerin müdahalesi, sorunların kompleks bir hal almasına yol açmaktadır. Diğer taraftan, Doğu Akdeniz’de sorunlara yol açan durumlar değerlendirildiği zaman bölgede yaşanan anlaşmazlıklar, bölgesel ilişkilerin gerilemesine ve çatışma ihtimallerinin artmasına neden olabildiği gibi anlaşmazlıklar üzerinden kurulacak işbirliği süreçlerinin ise bölgesel entegrasyon süreçlerine olumlu katkılar sağlayacağı söylenebilir. Ancak bu durum bölge ülkelerinin politik davranışlarına göre şekillenecektir.

Doğu Akdeniz’de keşfedilen hidrokarbon rezervlerinin varlığı, ekonomik gelişmişlik ve kalkınma düzeyleri ağırlıklı olarak endüstriyel potansiyeline bağlı olan bölge ve bölge dışı devletlerin yoğun ilgisini çekmekte, kaynakların paylaşım ve transfer edilmesi sorunlarını

²⁴ Emre Baysoy, “Antik Dönem Doğu Akdeniz Jeopolitiği”, *Balkan Sosyal Bilimler Dergisi*, 4, sy.8 (2015): 15-18.

²⁵ Carl Von Clausewitz, *On War*, transl. Michael Howard and Peter Paret, (New Jersey: Princeton University Press, 1989), 75-84.

gündeme taşımaktadır. Nitekim Doğu Akdeniz’de hidrokarbon kaynaklarının varlığına ilişkin yapılan çalışmalardan elde edilen verilere bakıldığında zaman bölgesel ve küresel enerji jeopolitiğindeki dengeleri değiştirecek düzeyde olduğu görülmektedir. 2010 yılında ABD Jeolojik Araştırmalar Merkezi’nin yayımladığı raporlara göre, Kıbrıs, Suriye, Lübnan ve İsrail bölgeleri arasında kalan Levant Havzası’nda 1,7 milyar varil petrol ve 122 trilyon fit küp geri kazanılabilir gaz tespit edilmiştir.²⁶ Nil Deltası Havzası’nda 1,8 milyar varil petrol, 223 trilyon fit küp geri kazanılabilir gaz ve 6 milyar varil sıvı doğalgaz (Natural Gas Liquids-NGL) rezervi olduğu tahmin edilmektedir.²⁷ Ayrıca, Suriye ve Lübnan açıklarında toplam yaklaşık 1 trilyon metreküp,²⁸ Kıbrıs Adası çevresinde 8 milyar varil ve Herodot olarak isimlendirilen Girit’in güney bölgelerinde yaklaşık 3,5 trilyon metreküplük doğalgaz rezervi keşfedilmiştir. Nitekim ABD enerji şirketi Noble Energy ve İsrail enerji şirketlerinin 2009 yılında İsrail açıklarında Tamar I ve Dalit I sahalarında yaptıkları keşifler oldukça önemlidir. Ayrıca 2010-11 yıllarında GKRY’nin Afrodit ve İsrail’in Leviathan bölgelerinde yapılan keşif çalışmaları sonucunda oldukça zengin rezervler keşfedilmiştir.²⁹ Bu bağlamda; Doğu Akdeniz enerji kaynaklarından bölge ve bölge dışı aktörlerin maksimalist politikalarla tek taraflı yararlanma isteği ve bölgede dışlayıcı yaklaşımlarla kurulan ittifak ilişkileri bölgesel sorunların daha fazla derinleşmesine yol açarken, Doğu Akdeniz’de yaşanan paylaşım sorunlarının ve çatışma ortamının dinamikağını meydana getirdiği söylenebilir.

²⁶ USGS. Assessment of Undiscovered Oil and Gas Resources of the Levant Basin Province, Eastern Mediterranean. Denver: U.S. Geological Survey Fact Sheet 2010-3014. <https://pubs.usgs.gov/fs/2010/3014/> (2010).

²⁷ USGS. Assessment of Undiscovered Oil and Gas Resources of the Nile Delta Basin Province, Eastern Mediterranean. Denver: U.S. Geological Survey Fact Sheet 2010-3027. <https://pubs.usgs.gov/fs/2010/3027/> (2010).

²⁸ Ebru Oğurlu, “Natural Gas In The Eastern Mediterranean: Means of Regional Integration or Disintegration?” EUL Journal of Social Sciences, 8, sy.1, (2017): 39.

²⁹ Özekin, “Doğu Akdeniz’de Değişen Enerji Jeopolitiği ve Türkiye”, 9.

Doğu Akdeniz’de Keşfedilen Doğalgaz Sahaları ve Rezerv Miktarları³⁰

Ülkeler	Keşfedildiği Tarih	Doğalgaz Sahaları	Rezerv Miktarı (Milyar Metreküp)	Üretim Yılı
GKRY	2011	Afrodit	198	2019*
İsrail	1999	Noa	1,1	2012
	2000	Mari-B	42	2004
	2009	Dalit	14,1	2013
	2009	Tamar	283	2013
	2010	Leviathan	509	2019*
	2011	Dolphin	2,2	2019*
	2012	Shimshon	8,4	**
	2012	Tanin	33,9	2020*
	2013	Karish	50,9	2020*
Filistin	2000	Gaza Marine	28,3	2017
Mısır	2015	Zohr	850	2017*

*Tahmini üretim yılı **Net bilgi bulunmamakta

Doğu Akdeniz’de yaşanan sorunların diğer bir nedeni ise, bölge ülkelerinin 1982 Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi’nin (BMDHS) ilgili hükümlerine riayet etmemesinden kaynaklanmaktadır. Nitekim uluslararası deniz hukuku çerçevesinde kıyı devletlerinin ilana bağlı olarak MEB alanlarına ve ilana bağlı kalmaksızın kıta sahanlığı alanlarına sahip olduğu belirtilmektedir. 1982 BMDHS’ye göre; kıta sahanlığı, ilgili devletin egemenlik alanlarının, kara ülkesi ve iç sularının ötesinde hava sahası, deniz yatağı ve toprak altını kapsayan ve esas hatlardan itibaren 12 deniz mili (yaklaşık 23 km) uzaklığı kadar ilan edilebilen ve ilgili devletin sınırları içerisinde değerlendirilen deniz yetki alanıdır.³¹ Münhasır ekonomik bölge ise, ilgili devletin karasularının ötesinde ve bu sulara bitişik bir bölge olup, deniz yatağı üzerindeki sularda, deniz yataklarında ve bunların toprak altında canlı ve cansız doğal kaynakların araştırılması, işletilmesi muhafazası ve yönetimi konuları ile; aynı şekilde sudan, akıntılardan ve rüzgarlardan enerji üretimi gibi bölgenin ekonomik amaçlarla araştırılmasına ve işletilmesine yönelik diğer faaliyetlere ilişkin egemen hakları tanımlamaktadır ve karasularının ölçülmeye başlandığı esas hatlardan itibaren 200 deniz mili (yaklaşık 370 km) mesafesiyle sınırlandırılmaktadır.³² Bu bağlamda, Doğu Akdeniz’de devletlerin karşılık kıyıları arasındaki mesafenin deniz yetki alanları için uluslararası hukukta belirtilen sınırlardan çok daha dar olması (en uzun iki karşı kıyı arasındaki mesafenin dahi 300

³⁰ E. Tanas Karagöl ve Büşra Zeynep Özdemir, “Türkiye’nin Enerji Ticaret Merkezi Olmasında Doğu Akdeniz’in Rolü”, (İstanbul: Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı [SETA], 2017): 14.

³¹ “1982 Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi”, 1982 Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi. Ankara: BM Enformasyon Merkezi UNIC. (2001): 2. Kısım II, Madde 2-3.

³² “1982 Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi”. A.g.e. (2021): 18. Kısım V. Madde 56-57.

deniz mili olması), yarı kapalı deniz alanı olması nedeniyle kıyıların yan yana bulunması, bölgedeki adaların varlığı ve statülerinin belirlenmemesi ve uluslararası hukuk kurallarının göz ardı edilmesi, Doğu Akdeniz’de deniz yetki alanlarının nasıl paylaşılacağı sorununu çözümsüz kılmakta ve bölgedeki anlaşmazlıklarının nedenini oluşturmaktadır.³³

Doğu Akdeniz’de deniz yetki alanlarının kullanımı ve hidrokarbon enerji rezerv alanlarının paylaşımı konusundaki sorunların özelinde GKRY ve Yunanistan’ın bölgedeki maksimalist politikaları yer almaktadır. GKRY ve Yunanistan’ın 1982 BMDHS’ye aykırı olarak³⁴ tek taraflı belirledikleri deniz yetki alanlarında yaptıkları keşif ve sondaj faaliyetleri, başta Türkiye olmak üzere bölge ülkelerinin deniz yetki alanlarını ihlal etmektedir. Ayrıca GKRY tarafından Kıbrıs açıklarında hidrokarbon enerji rezerv bölgelerinin parsellere (13 bölge) ayırarak uluslararası enerji şirketlerine ruhsatlar verilmesi, aynı zamanda diğer bölge devletlerinin egemenlik haklarının işgali anlamına da gelmektedir. Nitekim GKRY’nin Kıbrıs Adası’nın tek temsilcisi gibi hareket etmesi ve KKTC’nin egemenlik haklarını görmezden gelmesi, bölgede başta Türkiye olmak üzere diğer bölge ülkelere karşı üstünlük kazanmaya ve bölgedeki gerilimleri artırmaya yönelik stratejik eylemler olduğu görülmektedir.³⁵ Bu kapsamda GKRY; 2003 yılında Mısır, 2007 yılında Lübnan ve 2010 yılında İsrail ile karşılıklı MEB sınırlama anlaşmaları imzalamıştır.³⁶ Ancak Lübnan’ın MEB alanlarının GKRY-İsrail anlaşmasıyla ihlal edilmesi dolayısıyla karşı çıkması, mevcut anlaşmaların BMDHS’ne aykırı olarak tek taraflı yapılması ve GKRY’nin parsellediği ihtilafli bölgelerde küresel enerji şirketlerine arama ve işletme ruhsatları vermesi bölgedeki sorun ve çatışmaların nedenlerini oluşturmaktadır.³⁷ GKRY ile ortak hareket eden Yunanistan ise Doğu Akdeniz’de deniz yetki alanlarına yönelik Girit, Rodos, Kerpe, Meis ve Kaşot adalarının sınırlarını referans alan bir ortay hat ile maksimalist politikalar doğrultusunda Türkiye’nin Ege’deki ve Akdeniz’deki

³³ H. İlker Avcı, “Doğu Akdeniz Deniz Yetki Alanları Uyuşmazlığı: Yaşanan Krizler ve Etkileri”, *Diplomasi Araştırmaları Dergisi*, 3, sy.1, (2021): 4.

³⁴ 1982 Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi’nde yer alan; kıta sahanlığının (12 deniz mili – yaklaşık 23 km) belirlenmesine ilişkin II. Kısım, 2-3. Md. ve münhasır ekonomik bölgelerin (200 deniz mili – yaklaşık 370 km) belirlenmesine ilişkin V. Kısım, 56-57. Md. tek taraflı olarak uygulanması ve yine aynı sözleşmenin 74. ve 83. maddelerinin ilk paragraflarında “sahilleri bitişik veya karşı karşıya bulunan devletler arasında kıta sahanlığı ve münhasır ekonomik bölgenin sınırlandırılması (...) hakkaniyete uygun şekilde uluslararası hukuka uygun olarak anlaşma ile yapılacağı” belirtilen hükümlerin dikkate alınmaması.

³⁵ Rıdvan Kalaycı, “Türkiye’nin Doğu Akdeniz Politikası: Dışlanma ve Sınırlandırılmaya Karşı Hak Arayışı.” 21. *Yüzyılda Türkiye’nin Ortadoğu Ülkeleri ve Büyük Güçlerle İlişkileri* içinde, ed. Rıdvan Kalaycı, & İsmail Akdoğan, (Ankara: Orion Kitabevi, 2021): 419.

³⁶ Dow Jones, “Cyprus, Israel Define Sea Border for Energy Search.” *Rigzone*: https://www.rigzone.com/news/oil_gas/a/102276/cyprus_israel_define_sea_border_for_energy_search/?hmpn=1 (2010).

³⁷ Yücel Acer, “Doğu Akdeniz’de Deniz Yetki Alanları ve Türkiye-Libya Mutabakatı”, (İstanbul: Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı [SETA], 2019): 10.

varlığını yok saymayı ve bölgedeki yetki alanlarını genişletmeyi amaçlamaktadır.³⁸ Uluslararası hukukun öngördüğü kurallara ve “coğrafyanın üstünlüğü”, “kapatmama” ve “oransallık” prensiplerine aykırı olarak hareket eden GKRY ve Yunanistan, Doğu Akdeniz’deki sorunların derinleşmesine neden olmaktadır.

Doğu Akdeniz’de yaşanan sorunların diğer nedeni ise İsrail’in bölgede Filistin başta olmak üzere diğer kıyıdaş devletlerin deniz yetki alanlarını ihlal etmesi ve bu bölgelerde gerçekleştirdiği faaliyetler oluşturmaktadır. Enerji kaynakları açısından zengin hidrokarbon rezervlerine sahip “Tamar”, “Leviathan”, “Dalit”, “Afrodit”, “Gaza Marine” gibi önemli enerji sahalarında İsrail, Filistin ve Lübnan arasında yaşanan ihtilaflar ve paylaşım sorunları, Doğu Akdeniz’de bölge ülkelerinin ilişkilerini olumsuz etkileyerek bölgesel güvensizliğe yol açmaktadır. Zohr enerji sahasında keşfedilen zengin enerji rezervleri ise Mısır’ın bölgesel etkinliği artırmasında etkili olmaktadır. Doğu Akdeniz’de en uzun ikinci sahil şeridinde sahip olan Mısır, 2015 yılında Nil Deltası Havzası’nda yaptığı araştırmalar sonucunda Akdeniz’in en büyük doğalgaz rezervi keşfini gerçekleştirmiştir.³⁹ Zohr sahasında keşfedilen bu rezerv, Mısır’ın bölgesel gaz ihracat lideri olabileceği anlamının ötesinde aynı zamanda bölgenin küresel bir ekonomik etki alanı oluşturmasında da etkili olmuştur.⁴⁰ Bu doğrultuda bölgede enerji ihracatçısı konumuna ulaşmak isteyen Mısır’ın Doğu Akdeniz’deki enerji kaynakları üzerinden GKRY, Yunanistan ve İsrail ile kurduğu pragmatist ilişkiler ve oluşturduğu ittifak mekanizmaları, diğer bölge devletlerinin enerji denklemini dışına itilmesine neden olmakta ve Doğu Akdeniz’de cepheleşmelere yol açarak mevcut sorunları derinleştirmektedir. Bu doğrultuda, 2014 yılında “Kahire Deklarasyonu” ile bir araya gelen Mısır, GKRY ve Yunanistan’ın Doğu Akdeniz’de yapılan çalışmalarda dışlayıcı ortak politikalar geliştirdikleri ve güç devşirme arayışı içinde oldukları görülmektedir.⁴¹ Ayrıca, Doğu Akdeniz enerji kaynaklarının kullanımı ve paylaşımı konusunda koordinasyonun sağlanmasına yönelik 2019 yılında Mısır, İsrail, GKRY, Yunanistan, İtalya ve Filistin arasında “Doğu Akdeniz Gaz Forumu” (Eastern Mediterranean Gas Forum-EMGF) kurulmuştur.⁴² Bölge ülkelerinin konjonktürel durumları ve diğer bölge ülkeleriyle aralarındaki mevcut sorunlar, bölge ülkelerinin Doğu Akdeniz enerji kaynaklarını paylaşım ve işbirliği ilişkilerinden ziyade rekabet ve dışlayıcı yaklaşımlar üzerinden politikalar geliştirmelerine yol açmaktadır.

³⁸ Yayıncı, “Doğu Akdeniz’de Deniz Yetki Alanlarının Paylaşılması Sorunu ve Türkiye”, 2.

³⁹ İ. Numan Telci, “İstikrarını Arayan Mısır’ın Enerji Siyaseti”, Ortadoğu Analiz, 8, sy.72, (2016): 63-64.

⁴⁰ Georg Zachmann ve Simone Tagliapietra, “Egypt: The catalyst for a new Eastern Mediterranean gas hub?” bruegel: <https://www.bruegel.org/blog-post/egypt-catalyst-new-eastern-mediterranean-gas-hub>. (2015).

⁴¹ Karagöl ve Özdemir, “Türkiye’nin Enerji Ticaret Merkezi Olmasında Doğu Akdeniz’in Rolü”, 24.

⁴² Özekin, “Doğu Akdeniz’de Değişen Enerji Jeopolitiği ve Türkiye”, 13.

Doğu Akdeniz’de Türkiye’nin deniz yetki alanlarının belirlenmesi ve enerji kaynaklarının paylaşımı konularında yaşadığı sorunların başında GKRY ve Yunanistan’ın bölgedeki maksimalist politikaları neden olduğu sorunlar yer almaktadır. Türkiye, Doğu Akdeniz’de GKRY ve Yunanistan’ın egemenlik sınırlarına ilişkin Kıbrıs sorunu ve Ege Denizi’ndeki adaların konumuna ilişkin yürüttüğü tek taraflı yaklaşımları ve uluslararası hukuka aykırı olarak yaptığı düzenlemeleri, kendi egemenlik haklarının ihlal etmesi ve Kıbrıs Türkleri’nin iradelerinin yok sayması nedeniyle kabul edilemez ilan etmektedir.⁴³ Ancak Türkiye Doğu Akdeniz’de bir oldu-bitti ilişkisine izin vermeyerek uluslararası hukuk kuralları içerisinde bölgesel enerji rekabeti içerisinde etkinliğini kararlı bir şekilde sürdürmeye çalışmaktadır. Bu doğrultuda Türkiye, bölgede arama ve sondaj gemileriyle faaliyetleriyle sahada ve diplomatik aktiviteyle (enerji diplomasisi, gambot diplomasi) masada proaktif bir politika izlemektedir. Nitekim Türkiye, Libya ile 2019 yılında “Akdeniz’de Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası” ve “Güvenlik ve Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırası”⁴⁴ ve 2022 yılında “Hidrokarbon Anlaşması”⁴⁵ imzalamıştır. Bu bakımdan Türkiye’nin Libya ile imzaladığı deniz yetki alanlarına ilişkin muhtıralarla enerji bağımlılığını azaltmak, enerji denklemindeki yalnızlaştırmaya karşı alternatifler geliştirmek ve deniz yetki alanlarındaki egemenliğini pekiştirmek suretiyle kazan-kazan ilişkisi içerisinde ittifak ilişkileri geliştirdiği görülmektedir. Ayrıca, sahip olduğu jeopolitik konumu itibarıyla Türkiye, Doğu Akdeniz enerjisinin Avrupa’ya taşınması projesinde ve enerji diplomasisinde kilit rol oynamaktadır. Enerji ticaret merkezi olabilme potansiyeli, Türkiye’nin kendi enerji ihtiyacı ve Avrupa enerji arz ihtiyacının karşılanması açısından önemli kılmaktadır. Bu durum aynı zamanda Doğu Akdeniz’de bölge ülkelerinin (GKRY, Yunanistan, İsrail) Türkiye’yi bölgesel ekonomi ve enerji güvenliği konularında tehdit olarak algılamalarının ve Türkiye’nin bölgesel ittifakların dışında tutulmasının ana motivasyonunu oluşturmaktadır.⁴⁶

Doğu Akdeniz’de keşfedilen zengin hidrokarbon enerji kaynakları, bölgenin yalnızca enerji koridoru olmasının yanı sıra aynı zamanda enerji kaynaklarına erişim bakımından bölgenin bir enerji üretim (*energy hub*) ve dağıtım merkezi haline gelmesinde etkili olmuştur. Ancak enerji kaynakları üzerinden şekillenen ihtilafli rekabet ortamı, Doğu Akdeniz’deki

⁴³ Sertaç Hami Başeren, “Doğu Akdeniz Deniz Yetki Alanları Uyuşmazlığı”, (İstanbul: Türk Deniz Araştırmaları Vakfı Yayınları [TÜDAV], 2010): 7-8.

⁴⁴ Cihat Yayıcı, Libya Türkiye’nin Denizden Komşusudur, (İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi, 2020).

⁴⁵ Selami Kökçam, “Libya’yla Yeni Muhtıra: Türk Şirketlere Hidrokarbon Yetkisi.” TRT Haber: <https://www.trthaber.com/haber/dunya/libya-yla-yeni-muhtira-turk-sirketlere-hidrokarbon-yetkisi-713376.html> (2022).

⁴⁶ Zenonas Tziarras, “Israel-Cyprus-Greece: A Comfortable Quasi-Alliance.” Mediterranean Politics, 21, sy.3, (2016): 411-412.

sorunların derinleşmesine ve bölge ülkelerinin siyasi, ekonomik ve askeri güvenlik kaygılarını artırmaktadır. Bölge ülkelerinin pragmatist ilişkiler çerçevesinde deniz yetki alanlarının belirlenmesine yönelik yaptıkları anlaşmalar, diğer bölge ülkelerinin deniz yetki alanlarının ihlal edilmesiyle birlikte dışlanmalarına da neden olmakta ve bölgedeki gerilimleri tırmandırmaktadır. Doğu Akdeniz’de GKRY’nin Kıbrıs adasının tek temsilcisi gibi hareket etmesi ve adanın etrafında parsellediği bölgelerde uluslararası enerji şirketlerine arama ruhsatları vermesi, Türkiye ve KKTC’nin deniz yetki alanlarını ihlal etmektedir. Dolayısıyla, GKRY’nin adanın güneyinde 13 bölgeye ayırdığı parsellerin Türkiye ve KKTC’nin deniz yetki alanlarıyla çakışması, Kıbrıs sorunundan kaynaklanan tarihi sorunlara yeni bir boyut kazandırmakta ve sorunların derinleşmesine neden olmaktadır. Doğu Akdeniz’deki enerji kaynaklarının kullanımı ve ticarileştirilmesi ve Avrupa pazarlarına ulaştırılması konusu ise Yunanistan’ın da GKRY ile birlikte ortak politikalar geliştirmesine ve çıkar birlikteliği doğrultusunda bölgede maksimalist stratejiler izlemesine yol açmaktadır.⁴⁷

Doğu Akdeniz’de bölgesel enerji denkleminin önemli aktörlerinden biri olan İsrail, dünyada enerjiye duyulan ihtiyacın artması ve Avrupa’nın da enerji konusunda zor durumda olmasını fırsat olarak değerlendirerek, bölgedeki hidrokarbon enerji kaynaklarından yararlanmak ve ihtiyaç fazlasını Avrupa’ya ihraç ederek Rusya’yla birlikte Avrupa’nın önemli bir doğalgaz tedarikçisi olmayı hedeflemektedir.⁴⁸ Böylelikle İsrail, enerji açısından bölgesinde güç sahibi olarak bölgede Araplarla yaşadığı sorunlardan kaynaklı siyasal baskıları azaltmak ve güvenliğini tahkim etmeye çalışmaktadır. Ancak İsrail’in enerji kaynaklarının kullanımı ve paylaşımı konusundaki bölge ülkelerinin haklarını gözetmeksizin takındığı münferit tutumu, bölgesel güven(siz)lik durumunu etkilemektedir. Doğu Akdeniz enerji denkleminin diğer önemli bir aktörü Mısır ise bölgesel işbirliğinin kurumsallaşması konusunda EMGF ile öncü adımlar atarak kendi iç siyasi istikrarsızlıklarının yanı sıra GKRY ve Yunanistan ile birlikte uluslararası hukuka ayırık deniz yetki anlaşmalarıyla politik saiklerle hareket etmekte⁴⁹ ve bölgesel enerji ittifaklarıyla bölgesel güven(siz)lik durumunun süreklilik kazanmasına neden olmaktadır.

⁴⁷ Emmanuel Karagiannis, “Shifting Eastern Mediterranean Alliances”, *Middle East Quarterly*, 23, sy.2, (2016): 2-3.

⁴⁸ Sonia Gorodeisky, “State will earn around \$50B in taxes by exporting gas to Europe”, *Israel Hayom*: <https://www.israelhayom.com/2022/06/27/state-will-earn-around-50b-in-taxes-by-exporting-gas-to-europe/> (2022).

⁴⁹ İsmail Numan Telci, “Mısır’ın Doğu Akdeniz Politikası”, *Uluslararası Siyasette Doğu Akdeniz içinde*, ed. İsmail Numan Telci, & Recep Yorulmaz, (Ankara: Ortadoğu Yayınları, 2020): 190-195.

Doğu Akdeniz’de keşfedilen hidrokarbon enerji kaynakları bölge ülkelerinin siyasal istikrarı ve ekonomik refahı için önemli imkanlar oluştursa da kaynakların paylaşımı ve kullanımını konusunda bölge ülkelerinin politik tutumlarının neden olduğu sorunlar, bölgedeki diğer sorunlarla da eklenerek, bölgenin güven(siz)lik durumu için negatif sonuçlar üretmektedir. Ayrıca, bölgesel bağlam içerisinde şekillenen sorunların çözümüne ilişkin olumlu sonuçlar alınamaması, bölgesel sorunlara küresel bağlam içerisinde çözümler aranmasına neden olmaktadır. Bu bakımdan bölgenin enerji kaynaklarından pay sahibi olmak isteyen küresel güçlerin Doğu Akdeniz’de bölgesel müdahale zemini kazanmaları, bölgenin küresel aktörlerin güç mücadele sahasına dönüşmesine ve sorunların bölgesel güven(siz)lik boyutunun küresel güven(siz)lik boyutuna taşınmasına yol açmaktadır.

Yakın zamanda Doğu Akdeniz’de keşfedilen hidrokarbon enerji kaynaklarının varlığı ve bölgesel anlaşmazlıklar, bölgenin siyasi, ekonomik ve askeri boyutta küresel aktörlerin rekabet sahasına dönüşümünde etkili olmuştur. Bu bakımdan Doğu Akdeniz’in jeopolitik öneminin dünya ticaret merkezinden hidrokarbon enerji kaynaklı bir mücadele alanına dönüşümünde Birinci Dünya Savaşı dönüm noktası olmuştur. Özünde kömürden petrole dönüşümün de ifadesi olan bu savaş, Ortadoğu’yu hidrokarbon jeopolitiğinin içine almasının yanı sıra Levant’ı da küresel jeopolitiğin önemli bir parçası haline getirmiştir.⁵⁰ Nitekim İkinci Dünya Savaşı ve sonrasında yaşanan Soğuk Savaş dönemindeki gelişmeler de bu durumu desteklemektedir.

Doğu Akdeniz’in sahip olduğu zengin enerji kaynaklarının büyüklüğü (122 trilyon fitküp)⁵¹ düşünüldüğü zaman, küresel enerji arzının, talebi karşılayamamasına da bağlı olarak enerji krizlerinin yaşandığı bir dönemde bölgenin enerji kaynakları yalnızca bölge ülkeleri için değil, bölge dışı ülkeler için de önemli bir potansiyel enerji kaynağı niteliğindedir.⁵² Soğuk Savaş döneminde SSCB’nin Ortadoğu’da artan etkisini sınırlandırmaya yönelik olarak ABD’nin çevreleme politikaları kapsamında bölgeye yönelik artan ilgisi, zamanla Doğu Akdeniz Havzası’nı ABD için stratejik öneme sahip bölgelerden biri haline getirmiştir. 2011 yılında ABD Dışişleri Bakanlığı’na bağlı olarak Enerji Kaynakları Bürosu’nu kurulması ve Noble Energy şirketinin Doğu Akdenizdeki faaliyetleri, ABD’nin bölgeye yönelik ilgisini göstermektedir. Ancak Rusların bölgedeki etkinliğini kırmaya yönelik olarak şekillenen ABD

⁵⁰ Volkan Ediger, Balkan Devlen ve Deniz Bingöl McDonald, “Levant’ta Büyük Oyun: Doğu Akdeniz’in Enerji Jeopolitiği”, Uluslararası İlişkiler, 9, sy. 33, (2012): 77.

⁵¹ USGS. “Assessment of Undiscovered Oil and Gas Resources of the Levant Basin Province”, Eastern Mediterranean. a.g.e. (2010).

⁵² James Stocker, “No EEZ Solution: The Politics of Oil and Gas in the Eastern Mediterranean”, Middle East Journal, 66, sy.4 (2012): 579.

politikalarının Suriye İç Savaşı'na yönelik belirsiz tutumları, Rusya'nın Suriye'de dolayısıyla Doğu Akdeniz'de askeri gücünü artırmasına neden olmuştur.⁵³ Ayrıca, Avrupa Birliği'nin (AB) doğalgaz konusunda Rusya'ya bağımlılık durumu da ABD'nin bölge ülkeleri (İsrail, Mısır, Yunanistan ve GKRY) arasında kurulacak enerji işbirliği ve ittifak anlaşmalarına destek vermeye ve bu yolla Avrupa'nın enerji ihtiyacını ve bağımlılık durumunu azaltmaya yönelmektedir.⁵⁴ Diğer taraftan Rusya ise, tarihi emellerini gerçekleştirme noktasında bölgede önemli fırsatlar yakalamıştır. Suriye İç Savaşı'yla birlikte bölgede alan kazanan Rusya, Doğu Akdeniz'de hava ve deniz üsleriyle askeri varlığını kalıcı hale getirmekte ve bölgede siyasi ve ekonomik etkinliğini pekiştirmeye çalışmaktadır.⁵⁵ Bölge dışı aktörlerin bölgedeki etkinliği, Doğu Akdeniz'deki mevcut sorunların derinleşmesine, bölgesel istikrarsızlığın artmasına ve bölgesel güven(siz)liğin küresel bir nitelik kazanmasına neden olmaktadır.

Diğer taraftan AB'nin artan enerji ihtiyacı ve buna bağlı olarak Doğu Akdeniz enerji kaynaklarına olan ilgisi, bölge ülkelerinin yaşadığı deniz yetki alanları ve enerji kaynaklarının paylaşımı ve dağıtımını konusu üzerinden şekillenmektedir. Bu doğrultuda AB, bölgeye ilişkin politikalarını özellikle üyesi olan Yunanistan ve GKRY üzerinden kurgulamaktadır. Bu bakımdan Doğu Akdeniz enerjisinin bölgeden güvenli çıkışını Yunanistan ve GKRY'ye bağlı görmektedir. Bu doğrultuda bölge ülkeleri arasındaki pragmatist ilişkilerinden yararlanma çabası içerisinde olan AB, bölgedeki pragmatist ittifak mekanizmalarına destek vermektedir. Ayrıca, İsrail ve GKRY arasında inşa edilmesi planlanan ve Doğu Akdeniz doğalgazının Avrupa'ya taşınması projesi olan "EastMed" (Eastern Mediterranean Gas -Doğu Akdeniz Gazı) projesine destek vererek enerji ihtiyacını karşılamayı ve Rusya'ya olan enerji bağımlılığını azaltmayı hedeflemektedir.⁵⁶ AB politikalarının yürütücüsü misyonunu sahiplenen Fransa ise AB politikalarına benzer şekilde bölgedeki siyasi ve ekonomik etkinliğini artırmaya yönelik uygulamalarla ve bölge ülkelerine sağladığı askeri destekle ön plana çıkmaktadır.⁵⁷ Dolayısıyla, AB'nin ve diğer bölge dışı ülkelerin çıkarları doğrultusunda bölge ülkeleri arasındaki ittifaklara destek vermek üzerinden yürüttüğü politikalar, bölge devletleri arasında işbirliği fırsatlarını

⁵³ Emre Ozan, "Doğu Akdeniz'de ABD-Rusya Rekabeti ve Türkiye'nin Güvenliği", Uluslararası Kriz ve Siyaset Araştırmaları Dergisi, 4, sy.1, (2020): 165-166.

⁵⁴ M. Soliman Al-Zawawy, "ABD'nin Doğu Akdeniz Politikasının Temel Dinamikleri ve Sonuçları", Uluslararası Siyasette Doğu Akdeniz içinde, ed. İsmail Numan Telci, & Recep Yorulmaz, (Ankara: Ortadoğu Yayınları, 2020): 284.

⁵⁵ Keith Johnson, "Putin's Mediterranean Power Play in Syria. Foreign Policy", <https://foreignpolicy.com/2015/10/02/putins-mediterranean-power-play-in-syria-navy-tartus-fleet/> (2015).

⁵⁶ Emre Yılmaz, "Doğu Akdeniz'de Enerji Çıkmazı", SETA Perspektif, sy.188, (2018): 3.

⁵⁷ İdlir Lika, "Fransa'nın Doğu Akdeniz'deki Tehlikeli Oyunu", (İstanbul: Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı [SETA], 2020): 10-13.

ortadan kaldırmakta ve bölgesel güven(siz)liği olumsuz etkilemektedir. Diğer taraftan artan enerji ihtiyacıyla birlikte küresel ekonomik kaygılarına bağlı olarak Doğu Akdeniz, Çin için stratejik öneme sahiptir. 2013 yılında başlatılan ve dünya ticaret rotasını yeniden şekillendireceği düşünülen “Tek Kuşak-Tek Yol Projesi” ile Çin, “Yeni İpek Yolu” olarak da adlandırılan projeye geçiş bölgesi konumu itibarıyla Doğu Akdeniz’de etkinliğini artırmayı amaçlamaktadır. Dolayısıyla, küresel güç dengelerinin yeniden inşa edildiği bir alan olarak şekillenmeye devam eden Doğu Akdeniz’de, küresel güven(siz)lik pekiştirilmektedir.

5. Sonuç

Doğu Akdeniz’de deniz yetki alanlarının belirlen(eme)mesi sorunu, bölgesel aktörlerin maksimalist talepleriyle ve dışlayıcı ittifak mekanizmalarıyla çözümsüz bir hal almaktadır. Bu bakımdan bölgenin zengin hidrokarbon enerji kaynakları ülkeler arası işbirliği alanları oluşturmaktan ziyade rekabet ve çatışma alanları meydana getirmektedir. Bu söz konusu rekabet ortamında güvenlik ikilemi derinleşmektedir. Taraflar Doğu Akdeniz’e yönelik askeri kapasitelerini artırma yolunu seçtikçe gövde gösterisi mahiyetindeki olaylar krizi tırmandırmaktadır. Böylece, taraflar arasında uzlaşma zemini baltalanırken kamplar oluşmaktadır. Bölge ülkeleri arasındaki uzlaşmazlıklar ise mevcut sorunlarla eklemlenerek bölgesel istikrarsızlığa ve güvensizliğe yol açmaktadır. Bu durum, bölge ülkeleriyle bölge dışı ülkelerin çıkar odaklı simbiyotik ilişkiler geliştirmelerine, bölge ülkeleri arasındaki bölgesel sorunların çok aktörlü ve çok yönlü bir sorun alanına taşınmasına ve sorunların küresel bir boyut kazanmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla, tersine yayılma etkisi olarak ifade edilen bir süreç yaşanmaktadır. Taraf ülkeler arasındaki rekabet ve mücadele alanı güvenlik alanından ekonomik ve siyasal alanlar gibi diğer alanlara sirayet etmeye başlamaktadır. Buna ek olarak, Doğu Akdeniz sorununun bölgesel sorun niteliğinden sıyrılarak küresel bir sorun haline gelmesi ise bölgesel güven(siz)liği küresel güven(siz)liğe dönüştürmekte ve sorunların çözümünü zorlaştırmaktadır. Tersine yayılma etkisi olarak ifade edilen süreçteki genişleme boyutu da sorunun bölgesel ölçekten küresel ölçeye taşınmasıyla ifade edilebilir.

Kaynakça

- 1982 Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi. "1982 Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi". Ankara: BM Enformasyon Merkezi UNIC, 2001.
- Acer, Yücel. Doğu Akdeniz'de Deniz Yetki Alanları ve Türkiye-Libya Mutabakatı. İstanbul: Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı (SETA), 2019.
- Al-Zawawy, M. Soliman. "ABD'nin Doğu Akdeniz Politikasının Temel Dinamikleri ve Sonuçları". Uluslararası Siyasette Doğu Akdeniz içinde, Editörler: İsmail Numan Telci, & Recep Yorulmaz, 283-302. Ankara: Ortadoğu Yayınları, 2020.
- Ateş, Davut. Uluslararası Örgütler: Devletlerin Örgütlenme Mantığı. Bursa: Dora, 2017.
- Avcı, H. İlker. "Doğu Akdeniz Deniz Yetki Alanları Uyuşmazlığı: Yaşanan Krizler ve Etkileri". Diplomasi Araştırmaları Dergisi, 3,sy.1, (2021): 1-22.
- Başeren, Sertaç Hami. Doğu Akdeniz Deniz Yetki Alanları Uyuşmazlığı. İstanbul: Türk Deniz Araştırmaları Vakfı Yayınları (TÜDAV), 2010.
- Baysoy, Emre. "Antik Dönem Doğu Akdeniz Jeopolitiği", Balkan Sosyal Bilimler Dergisi, 4, sy.8, (2015): 13-21.
- Broodbank, Cyprian. The Making of The Middle Sea A History of the Mediterranean from the Beginning to the Emergence of the Classical World. London: Thames & Hudson, 2013.
- Buzan, Barry. People, States, and Fear: An Agenda for International Security in the Post-Cold War Era. 2.bs. London: Harvester Wheatsheaf, 1991.
- Clausewitz, Carl Von. On War, Translated by M. Howard and P. Paret. New Jersey: Princeton University Press, 1989.
- Deloitte. Oil & Gas in Cyprus Where Potential Lies. Nicosia: Deloitte Limited, 2018.
- Deutsch, Karl W. Political Community at the International Level: Problems of Definition and Measurement. New York: Doubleday Company, 1954.
- Dougherty, James E. ve Pfaltzgraff, Robert L., Contending Theories of International Relations. New York, Harper Collins Publishers, 1990.
- Ediger, Volkan., Devlen, Balkan., & Bingöl McDonald, Deniz. "Levant'ta Büyük Oyun: Doğu Akdeniz'in Enerji Jeopolitiği", Uluslararası İlişkiler, 9, sy.33, (2012): 73-92.
- Glaser, Charles L. "Realizm", Çağdaş Güvenlik Çalışmaları içinde, Editör: Alan Collins, çev. Nasuh Uslu, 13-27. İstanbul: Röle Akademik Yayıncılık, 2017.
- Gorodeisky, Sonia. "State will earn around \$50B in taxes by exporting gas to Europe. Israel Hayom: <https://www.israelhayom.com/2022/06/27/state-will-earn-around-50b-in-taxes-by-exporting-gas-to-europe/>, 2022.
- Guthrie, Elton F., "The Crisis Concept in the Approach to the Problem of Personality", Social Forces, 13, sy.3, (1935): 383-390.
- Haas, Ernst B. Beyond the Nation-State: Functionalism and International Organization. California: Stanford University Press, 1964.
- Harris, William. Levant: Bir Kültürler Mozaiki. Çeviren: E. Ertürk. İstanbul: Literatür Yayınları, 2005.
- Herz, John H. Political Realism and Political Idealism: A Study in Theories and Realities. Chicago: University of Chicago Press, 1951.
- Johnson, Keith. "Putin's Mediterranean Power Play in Syria". Foreign Policy: <https://foreignpolicy.com/2015/10/02/putins-mediterranean-power-play-in-syria-navy-tartus-fleet/>, 2015.

- Jones, D. "Cyprus, Israel Define Sea Border for Energy Search." Rigzone: https://www.rigzone.com/news/oil_gas/a/102276/cyprus_israel_define_sea_border_for_energy_search/?hmpn=1 2010.
- Kalaycı, Rıdvan. "Türkiye'nin Doğu Akdeniz Politikası: Dışlanma ve Sınırlandırılmaya Karşı Hak Arayışı", 21. Yüzyılda Türkiye'nin Ortadoğu Ülkeleri ve Büyük Güçlerle İlişkileri içinde, Editör: Rıdvan Kalaycı & İsmail Akdoğan, 415-462. Ankara: Orion Kitabevi, 2021.
- Karagiannis, Emmanuel. "Shifting Eastern Mediterranean Alliances", Middle East Quarterly, 23, sy.2 (2016): 1-11.
- Karagöl, E. Tanas, & Özdemir, Büşra Zeynep. Türkiye'nin Enerji Ticaret Merkezi Olmasında Doğu Akdeniz'in Rolü. İstanbul: Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı (SETA), 2017.
- Kökçam, Selami. "Libya'yla Yeni Muhtıra: Türk Şirketlere Hidrokarbon Yetkisi." TRT Haber: <https://www.trthaber.com/haber/dunya/libyayla-yeni-muhtira-turk-sirketlere-hidrokarbon-yetkisi-713376.html> 2022.
- Lika, İdlir. Fransa'nın Doğu Akdeniz'deki Tehlikeli Oyunu. İstanbul: Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı (SETA), 2020.
- Lindberg, Leon N. The Political Dynamics of European Economic Integration. Stanford: Stanford University Press, 1963.
- Luciani, Giacomo. "The Economic Content of Security". Journal of Public Policy 8, sy.2 (1989): 151-173.
- Oğurlu, Ebru. "Natural Gas In The Eastern Mediterranean: Means of Regional Integration or Disintegration?". EUL Journal of Social Sciences, 8, sy.1 (2017): 35-49.
- Ozan, Emre. "Doğu Akdeniz'de ABD-Rusya Rekabeti ve Türkiye'nin Güvenliği". Uluslararası Kriz ve Siyaset Araştırmaları Dergisi, 4, sy.1 (2020): 159-188.
- Özekin, M. Kürşad. "Doğu Akdeniz'de Değişen Enerji Jeopolitiği ve Türkiye", Güvenlik Stratejileri Dergisi, 16, sy.33 (2020): 1-51.
- Rosecrance, Richard. The Rise of the Trading State: Commerce and Conquest in the Modern World. New York: Basic Books, 1986.
- Roskin, Michael G. ve Berry, Nicholas O. Uluslararası İlişkiler: UI'nin Yeni Dünyası. Çeviren: Özlem Şimşek. Ankara: Adres Yayınları, 2014.
- Stocker, James. "No EEZ Solution: The Politics of Oil and Gas in the Eastern Mediterranean". Middle East Journal, 66, sy.4, (2012): 579-597.
- Telci, İsmail Numan. "İstikrarını Arayan Mısır'ın Enerji Siyaseti". Ortadoğu Analiz, 8, sy.72 (2016): 62-65.
- Telci, İsmail Numan. "Mısır'ın Doğu Akdeniz Politikası", Uluslararası Siyasette Doğu Akdeniz içinde, Editörler: İsmail Numan Telci, & Recep Yorulmaz, 187-200. Ankara: Ortadoğu Yayınları, 2020.
- Tziampiris, Aristotle. "The New Eastern Mediterranean as a Regional Subsystem", The New Eastern Mediterranean Theory, Politics and States in a Volatile Era içinde, Editörler: S. Litsas, & A. Tziampiris, 1-30. Cham, Switzerland: Springer International Publishing, 2019.
- Tziarras, Zenonas. "Israel-Cyprus-Greece: A Comfortable Quasi-Alliance". Mediterranean Politics, 21, sy.3 (2016): 407-427.
- USGS. "Assessment of Undiscovered Oil and Gas Resources of the Levant Basin Province, Eastern Mediterranean". Denver: U.S. Geological Survey Fact Sheet 2010-3014. <https://pubs.usgs.gov/fs/2010/3014/>, 2010.

USGS. "Assessment of Undiscovered Oil and Gas Resources of the Nile Delta Basin Province, Eastern Mediterranean". Denver: U.S. Geological Survey Fact Sheet 2010-3027. <https://pubs.usgs.gov/fs/2010/3027/>, 2010.

Wiener, Antje ve Diez, Thomas, European Integration Theory. New York: Oxford University Press, 2009.

Wolfers, Arnold. " 'National Security' as an Ambiguous Symbol", Political Science Quarterly 67, sy. 4 (1952): 481-502.

Yaycı, Cihat. "Doğu Akdeniz'de Deniz Yetki Alanlarının Paylaşılması Sorunu ve Türkiye". Bilge Strateji, 4, sy.6 (2012): 1-70.

Yaycı, Cihat. Libya Türkiye'nin Denizden Komşusudur. İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi, 2020.

Yılmaz, Emre. "Doğu Akdeniz'de Enerji Çıkmazı", SETA Perspektif, sy.188 (2018): 1-5.

Zachmann, Georg., ve Tagliapietra, Simone. "Egypt: The catalyst for a new Eastern Mediterranean gas hub?", bruegel: <https://www.bruegel.org/blog-post/egypt-catalyst-new-eastern-mediterranean-gas-hub>, 2015.